

III. Forelæsninger, Øvelser og Eksaminer.

a. Oversigt over de Studerende, der i Aaret 1. Oktober 1924 til 30. September 1925 er blevet immatrikulerede.

Dimitterede i 1911	2
— - 1914	1
— - 1916	1
— - 1917	3
— - 1919	2
— - 1920	3
— - 1921	2
— - 1922	9
— - 1923	9
— - 1924	49
— - 1925	1007
Cand. polyt. (3), Dimit. fra Officeresskolen og Kadetskolen (6) ..	9
Fra fremmede Universiteter eller Gymnasier	15
Uden Studentereksamen	6
	<hr/>
Ialt	1118

Løvrigt henvises til den i Efteraaret 1925 udkommende »Liste over de immatrikulerede Studerende, der følger Undervisningen ved Københavns Universitet i det akademiske Aar 1925—26« samt Tillægs-Liste for 1924—25 og til Afsnittet »Eksamens- og Aarskarakterer ved Studentereksamen« i vedkommende Aargang af »Meddelelser angaaende de højere Almenskoler i Danmark«.

b. Afholdte Eksaminer.

1. Tillægseksamen i Henhold til Anordningen af 28. Februar 1908.

Januar 1925: Der indstillede sig 47 Stud. theol., hvoraf 1 afmeldtes og 7 ikke bestod, 4 Stud. jur., hvoraf 1 ikke bestod og 6 Stud. mag., som alle bestod.

Juni 1925: Der indstillede sig 15 Stud. theol., hvoraf 5 afmeldtes og 1 udeblev.

Lindskrog, Christian Peter Møller (1919)	Laud.	Petersen, Peter Andreas (1915)	Haud ill. 1.
Madsen, Albert Harry (1919)	Haud ill. 1.	Petersen, Tage Haastrup Clausen (1919)	Laud.
Møller, Lars Sandby (1915)	Haud ill. 1.	Randkær, Niels Peter Martin Nielsen (1921)	Laud.
Nielsen, Jens Jensen (1918)	Laud.	Rasmussen, Henry (1920)	Haud ill. 1.
Nielsen, Johannes (1920)	Haud ill. 1.	Schmidt, Jakob Marinus (1918)	Haud ill. 2.
Nielsen, Niels Valdemar (1918)	Laud.	Skouenborg, Hans (1919)	Haud ill. 1.
Nissen, Christian Frederik (1917)	Haud ill. 1.	Sørensen, Frederik Emil (1919)	Haud ill. 1.
Odgaard, Marius (1918)	Haud ill. 1.	Ulybjerg, Elna Mathilde Hansen (1919)	Laud.
Overgaard, Niels (1919)	Haud ill. 2.	Wandall, Poul (1918)	Laud.
Petersen, Andreas (1920)	Haud ill. 1.	Zwicky, Georg Carlo (1918)	Haud ill. 1.

Skriftlige Opgaver.

Vinteren 1924—25.

1) Nytestamentlig Indledning: En Fremstilling og Bedømmelse af den allegoriske Fortolkningsmaade. 2) Kirkehistorie: a) (Maksimum og gammel Ordning): Den romerske Bispestols Magtkrav og faktiske Indflydelse fra ca. 150 til ca. 500. b) (Minimum): Kampen mellem Hedenskab og Kristendom i det 4. Aarhundrede. 3) Nytestamentlig Eksegese: 2. Tim. 2, 1—13 inkl. 4) Gammeltestamentlig Eksegese: a) (Gammel Ordning): Amos 5, 1—9 inkl. b) (Maksimum): Hosea 13, 1—9 inkl. c) (Minimum): Genesis 35, 1—9 inkl. 5) Dogmatik: En Fremstilling af Læren om Kristi Nedfart til Dødsriget og dennes Betydning for Kirkens Forkyndelse og Praksis. 6) Etik: Hvorledes kan den lutherske Kirke begrunde Kravet om Søndagens Helligholdelse?

Sommeren 1925.

1) Nytestamentlig Indledning: Hvad ved vi ud fra det nye Testamente om den korinthiske Menigheds Udvikling og dens Forhold til Paulus? 2) Kirkehistorie: a) (Maksimum og gammel Ordning): Katholicismens Historie i Frankrig i det 19. Aarhundrede. b) (Minimum): Reformationens Betydning med Hensyn til Kirkeordning og Gudstjeneste. 3) Nytestamentlig Eksegese: Gal. 4, 8—20 inkl. 4) Gammeltestamentlig Eksegese: a) (Gammel Ordning): Ps. 95. b) (Maksimum): Ps. 22, 13—24 inkl. eller, hvis denne Psalme ikke er opgivet som læst, da: Ps. 69, 2—13 inkl. c) (Minimum): Gen. 15, 1—11 inkl. 5) Dogmatik: Hvorledes begrundes den kristne Lære om Guds Forsyn? 6) Religionsfilosofi: En Undersøgelse af, hvorvidt den kristne Apologetiks Opgave kan løses ved et videnskabeligt Bevis for Kristendommens Sandhed.

5. Juridisk Embedseksamen, Statsvidenskabelig Eksamen, Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik samt Juridisk Eksamen for Ustuderede.

a. Juridisk Embedseksamen.

Vinteren 1924—25:	Der indstillede sig	50	37	fuldendte Eksamen.
Sommeren 1925:	—	—	73	59
		Ialt indstillede sig		123
				96
				fuldendte Eksamen.

Af disse erholdt 1 Første Karakter med Udmærkelse, 2 Laudabilis, 65 Første Karakter, 1 Haud illaudabilis 1mi gradus, 16 Anden Karakter 1., 2 Haud illaudabilis 2di gradus og 9 Anden Karakter 2.

Vinteren 1924—25.

Gammel Ordning.

Hansen, Poul Baltzer (1916)	165 Laud.
Møller, Karen Margrethe Nielsen (1918)	164 Første
Sørensen, Peter Christian Dame (1917)	198½ Første

Ny Ordning.

Adserballe, Vagn (1919)	177⅓ Første
Bache, Knud Christian (1917)	167% Første
Bjørnbak, Bjørn (1919)	154 Anden 1.
Bondesen, Alfred Sofus Schack (1919)	161% Anden 1.
Bondesen, Karl Kristian Schack (1920)	172 Første
Bornemann, Preben (1919)	175% Første
Dahl, Aage (1920)	172% Første
Friis, Niels Wegener (1919)	181% Første
From, Tage (1919)	182% Første
Fürst, Kaj Hirsch (1919)	185% Første
Givskov, Carl Christian (1919)	164% Første
Hansen, Erik Peter (1919)	178½ Første
Hansen, Peder Kristian (1918)	158 Anden 1.
Hasle, Henning (1919)	185% Første
Helsted, Eivind Harald (1919)	169½ Første
Hjort, Gustav Vilhelm Koefoed (1919)	154 Anden 1.
Jensen, Kaj Bunch (1919)	194% Første
Juulsgaard, Hugo Jensen (1919)	171% Første
Kirkeskov, Hans Nielsen (1919)	165% Første
Koch, Knud Axel (1919)	164% Første
Koefoed, Leif Michael (1919)	170% Første
Lundberg, Fridolf Vilhelm (1919)	143% Anden 2.
Meyer, Hjalmar (1919)	166% Første
Mikkelsen, Karl Møller (1917)	169% Første
Mikkelsen, Robert Elenius (1920)	160⅓ Anden 1.
Mogensen, Kristian (1919)	172 Første
Nielsen, Vermund Irving Bernhard (1918)	173% Første
Pedersen, Niels Aage (1918)	184⅓ Første
Ramm, Georg Frederik (1919)	179 Første
Skouenborg, Vilhelm Hans Stephanson (1919)	168⅓ Første
Skovbøll,*) Anders (1911)	164% Første
Sørensen, André Major Marinus (1919)	173% Første
Troels-Smith, Frederik Johannes (1903)	155% Anden 1.
Valentiner-Branth, Kaj (1919)	162 Anden 1.

Sommeren 1925.

Gammel Ordning.

Clementsén, Niels Karl (1915)	153½ Haud ill. 1.
-------------------------------	-------------------

Frederiksen, Torben (1912)	132½ Haud ill. 2.
Grundtvig, Svend Erland (1917)	150½ Anden 2.
Holgersen, Charles Seyer Malling Beyer (1915)	150½ Anden 2.
Hüttmann, Eigil Henrik Tage (1916)	177½ Laud.
Jerk, Maria Birgitta Ingeborg Ewald (1914)	144 Anden 2.
Johansen, Vagner Emil (1916)	149 Anden 2.
Thiim, Aksel Zeptimus (1914)	137 Haud ill. 2.
Thomsen, Einer Sigvald Bøgelund (1917)	150½ Anden 2.

Ny Ordning.

Arbøl, Carsten Hermann Marius (1919)	172½ Første
Andersen, Peter (1919)	161% Anden 1.
Bach, Alf Johannes (1920)	157 Anden 1.
Bech, Aage (1919)	168½ Første
Beckett, Westy (1919)	174 Første
Bjørnow, Einar Frants Christensen (1922)	164 Første
Bruun, Helge Eli Bech (1920)	182 Første
Bryld, Hans Carl (1919)	168% Første
Christoffersen, Christian Bernhard (1919)	178 Første
Ebbesen, Stephan Andreas (1920)	179⅓ Første
Eken, Arne Asbjørn (1918)	161% Anden 1.
Erichsen, Aage Bay (1920)	174% Første
Friis, Gregers Frederik (1919)	176% Første
Friis-Hansen, Erik Andreas Emanuel (1920)	166⅓ Første
Gormsen, Aage (1919)	152% Anden 1.
Groule, Jens Christian (1920)	152% Anden 1.
Gulmann, Carthon (1920)	166% Første
Hansen, Henning (1906)	164 Første
Hartner, Harald Madsenius Edvin (1905)	169% Første
Hemmingsen, Rudolf Vilhelm (1919)	179% Første
Hess, Paul Otto Franz (1918)	155% Anden 1.
Hilden, Hjalmar Henrik Svanekiær (1919)	175% Første
Hintze, Minna (1920)	174% Første
Hjorth, Otto Martin (1919)	171½ Første
Hurwitz, Stephan Moritz (1919)	194% Første
Højris, Harald Jensen (1917)	171 Første
Jensen, Folmer Rubjerg (1919)	165½ Første
Jensen, Knud Volmer Munch (1919)	164½ Første
Jensen, Sigurd Jens Laurids (1919)	166% Første
Jørgensen, Hans (1914)	160 Anden 1.
Kent, Johannes Holst Jensen (1918)	145 Anden 2.
Knuth, Eggert Adam (1919)	177% Første
Koefoed, Kaj Erling (1919)	171 Første

*) N. Bev. 29/12 15; før: A. Andersen.
Universitetets Aarboeg.

Madsen Carl Frants Popp (1919)	211% Første m. Udm.	Raae, Richard Juel Hansen (1918)	146% Anden 2.
Mogensen, Hans Peter Fri- gaard (1919)	164% Første	Repsdorph, Henning (1919)	164 Første
Mørk, Mogens Jørgen (1920)	188% Første	Ricard, Carl Molt Aure (1920)	179% Første
Nielsen, Aage Rikard Val- demar (1919)	158% Anden 1.	Schouenborg, Erik (1918)	162% Anden 1.
Nielsen, Jens Emanuel (1920)	168 Første	Sørensen, Alfred (1907)	171% Første
Nielsen, Johannes Theodor Lundahl (1919)	166% Første	Sørensen, Karl (1919)	165 Første
Nielsen, Robert Kristian Vil- helm (1919)	164% Første	Teist, Gunnild Inger (1920)	164 Første
Quist, Knud William (1920)	149% Anden 2.	Valentiner-Branth, Kaj (1919)	168½ Første
		Zeeberg, Svend Gerhardt (1918)	168½ Første

Skriftlige Opgaver.

Vinteren 1924—25.

1) Den store konkrete Opgave: Skibsreder Johnsen af København tilbød under en Forretningsrejse i Nordamerika den 2. Januar 1918 telegrafisk Skibsmæglerfirmaet Smith & Jespersen, København, det under Bygning ved Union Iron Works, San Francisco, værende Dampskib, Atlantic, der skulde være paa 9340 Tons, tilsalg for 1,150,000 Dollars; ifølge Skibsbygningskontrakten, der var fra 1916, skulde der, efterhaanden som Bygningen skred frem, betales nærmere fastsatte Afdrag, hvoraf nogle allerede var betalte. Det tilføjedes, at Tilbudet var fast mod Telegramsvar inden 4 Dage. — Efter at Firmaet havde henvendt sig til Skibsreder Bach, København, der ønskede at købe Skibet til den fastsatte Pris, svarede Firmaet allerede den 4. Januar Johnsen: »Henholdende telegrafisk Tilbud bekræfter 9340 Tonneren Atlantic 1.150,000 Dollars, idet Køberen betaler direkte til Værftet de fremtidig forfaldende Afdrag.« Der korresponderedes i de følgende Dage mellem Johnsen og Smith & Jespersen angaaende de nærmere Vilkaar ved Købet, og den 8. Januar telegraferede Johnsen til Smith & Jespersen: »Send 650,000 Dollars til National Bank of Commerce, New York, at udbetale mod Udlevering af Skibsbygningskontrakten fra Johnsen. Straks eller Forretningen kan gaa i Stykker.« Efter at have faaet Meddelelse herom sendte Bach den 9. Januar gennem en københavnsk Bank telegrafisk Anmodning til New Yorker-Banken om at udbetale til Johnsen paa Henvendelse 650,000 Dollars mod Overdragelse af Bygningskontrakten vedrørende Skibet. Herom modtog Johnsen Dagen efter Meddelelse fra New Yorker-Banken.

Paa senere Forespørgsel fra Bach oplyste New Yorker-Banken i Telegram af 19. Januar, at Kontraktsdokumenterne ikke var modtaget, og Betalingen derfor ikke var iværksat, men at Dokumenterne ventedes hver Dag. Smith & Jespersen telegraferede derefter til Johnsen deres Forbavelse herover med samtidig Bemærkning om, at Køberen forlangte Dokumenterne uopholdelig overbragt New Yorker-Banken, og at de holdt Johnsen ansvarlig for alle Følger, da Skibet nu kunde videresælges med Fortjeneste. Der indløb derefter telegrafisk Meddelelse fra Johnsen, hvori han nu oplyste, at den tidligere Ejer af Bygningskontrakten, Mr. Rolph, San Francisco, af hvem Johnsen for nylig havde købt Kontrakten, laa syg og var ude af Stand til at befatte sig med Forretninger, hvorfor Dokumenterne skulde komme, saasnart han kunde underskrive dem. Den 31. Januar underrettede Johnsen Smith & Jespersen om, at Dokumenterne efter Telegram fra San Francisco ventedes afsendt en af de nærmest følgende Dage fra San Francisco. Da Bach imidlertid stadig intet hørte om Dokumenternes Modtagelse i New Yorker-Banken, annullerede han den 6. Februar telegrafisk

sin Udbetalingsordre til nævnte Bank; samme Dag telegraferede Smith & Jespersen til Johnsen, at Køberen betragtede sig løst fra Handelen paa Grund af Misligholdelse og forbeholdt sig Erstatning for Tab.

Dagen efter — men inden Johnsen endnu havde faaet denne Meddelelse — henvendte han sig sammen med en Repræsentant for Rolph i Banken, men kunde ikke faa Pengene udbetalt, da Bach som nævnt havde annulleret sin Udbetalingsordre. Repræsentanten medbragte Dokumenterne, men da Johnsen ikke fik Pengene udbetalt, og da han ved Hjælp af disse skulde opfylde sine Forpligtelser overfor Rolph, fik han ikke Dokumenterne udleveret, og derved gik ogsaa Handelen mellem Johnsen og Rolph i Stykker.

Bach paastod nu Johnsen ved hans Værneting her i Landet tilpligtet at betale Erstatning dels for Følgerne af, at Kontrakten ikke blev opfyldt, hvorved han hindredes i at videresælge Skibet med en Fortjeneste af 200,000 Kr., dels for Tab i Anledning af den stillede Rembours, opgjort til 137,000 Kr. hidrørende fra Omkostninger, Rentetab og Kursdifference.

Bach gjorde til Støtte for sin Paastand gældende, at han efter den indgaede Handel, der var sket uden Forbehold, havde Ret til at kræve Handlen effektueret straks eller inden en kort rimelig Tid mod Betaling af det kontante Beløb. Han havde derfor Krav paa at faa Skibsbygningskontrakten med tilhørende Dokumenter udleveret, naar han stillede Beløbet til Disposition i New Yorker-Banken, idet han dermed havde opfyldt de Forpligtelser, han havde paataget sig for at faa Dokumenterne. Naar Johnsen imidlertid ikke leverede disse, var Bach berettiget til at hæve Købet og havde da ogsaa Krav paa fuld Skadeserstatning, idet det skyldtes retsstridigt Forhold fra Johnsens Side, at Kontrakten ikke gik i Orden.

Johnsen, der ikke gjorde nogen Indsigelse mod Størrelsen af de af Bach fordrede Erstatningsbeløb, paastod sig frifunden og paaberaabte sig, at der ikke var aftalt nogen bestemt Termin, inden hvilken han skulde levere Dokumenterne, og henviste i saa Henseende til Telegrammet af 9. Januar til New Yorker-Banken, hvori Banken anmodedes om at udbetale Pengene paa Johnsens Henvendelse til Banken. — Endvidere maatte Bach være forberedt paa, at det vilde tage nogen Tid, inden Skibsbygningskontrakten kunde udleveres, da Bach vidste — hvad denne erkendte —, at Johnsen ikke selv havde kontraheret om Skibet direkte med Skibsværftet, men købt Kontrakten af en anden under sin Forretningsrejse i Amerika. At Johnsen først kunde stille Dokumenterne til Disposition den 7. Februar, altsaa knapt en Maaned efter Handlens Indgaelse, kunde efter hans Formening ikke anses som en væsentlig Forsinkelse, der gav Bach Ret til at hæve Købet og forlange Erstatning. — Det var iøvrigt slet ikke hans Skyld, at Dokumenterne først blev stillet til Disposition den 7. Februar, da dette udelukkende skyldtes Rolphs Sygdom. Derved blev denne forhindret i at underskrive Dokumenterne, og som en Følge deraf blev det ogsaa umuligt for Johnsen at levere Dokumenterne i behørig Stand, før Rolph atter kunde tage sig af sine Forretninger. Johnsen hævdede derfor, at det var saa langt fra, at Bach havde noget Erstatningskrav paa ham for Kontraktbrud, at det tværtimod var ham, der havde Krav paa Erstatning for Bachs retsstridige Adfærd, og paastod sig derfor tilkendt Erstatning for det Tab, han havde lidt ved, at ogsaa Handlen mellem ham og Rolph blev annulleret, et Tab, der uimodsagt blev opgjort til 50,000 Dollars.

Det blev oplyst under Sagen, at Rolph blev opereret paa et Hospital i San Francisco den 1. Januar og henlaa der til den 4. Februar, da han blev udkrevet og først da kunde genoptage sine Forretninger.

Der ønskes en af Grunde ledsaget Prøvelse af de fremsatte Paastande med Angivelse, om og i hvilket Omfang der kan gives de fremførte Krav Medhold.

2) Den almindelige Opgave:

1. En 12-aarig Drengs Onkel sender Drengens Fader en Sparekassebog, som er noteret i Sparekassens Bøger paa Drengens Navn og lyder paa 1000 Kr. Med Bogen følger en Skrivelse, hvori Onklen udtaler, at de 1000 Kr. skal udbetales Drengen ved Onklens Død, men at denne i levende Live skal have Renterne udbetalt.
Kan Onklens Arvinger angribe Overdragelsen af Bogen?
2. Under hvilke Betingelser er et Barns Moder dets fødte Væрге?
3. a. I hvilke Tilfælde har en Løsørekøber uden særlig Aftale Pligt til at betale mod Konnossement paa Varer?
b. Bortfalder Køberens Pligt til at indløse Konossementet, hvis Varen lider af væsentlige Mangler?
4. Under Behandlingen af A.'s insolvente Dødsbo, der behandles efter Skiftelovens Kapitel 3, oplystes det, at A. havde tegnet en Livsforsikring paa eget Liv, og at der var udstedt Police, lydende paa Ihænderhaveren. Da Policen ikke fandtes i Boet, blev den ved Boets Foranstaltning mortificeret, hvorefter Boet hævdede Forsikringssummen. Kort efter mødte B., der paa Grund af en længere Rejse først nu havde hørt om A.'s Død, med Policen og godtgjorde, at den var givet ham i Haandpant for et Laan svarende til Forsikringssummen. B. paastod nu Forsikringsselskabet og Boet in solidum dømt til at betale ham Forsikringssummen, for Boets Vedkommende som Massekrav. Bør der gives ham Medhold?
5. Ophører Retsvirkningen af Besiddelsen, fordi Besidderen dør?
6. Under en Straffesag mod Arrestanterne Hansen og Møller er det oplyst, at de i Forening har gjort Indbrud i et Forretningslokale. Da de ikke fandt kontante Penge, nøjedes de med at spise nogle derværende Konditorkager og tømme en Karaffel Portvin. De havde begge kort forinden udstaaet Straf, Hansen for et Forsøg paa Indbrud efter Straffelovens § 228, jfr. § 46, og Møller efter § 228 for Tilegnelse af noget Vasketøj. Efter hvilke Bestemmelser bliver de paagældende at straffe?
7. Kan en Mand, der er Meddirektør for en Sparekasse, være Dommer i en Sag, hvori Sparekassen staar som den ene Part, eller kan han optræde som Vidne i en saadan Sag?
8. Hvorvidt vil en Part i en borgerlig Sag eller den sigtede i en Straffesag kunne kalde sin Tilstaaelse tilbage, og hvilken Virkning har en saadan Tilbagekaldelse?

3) Det særlig læste Afsnit indenfor Formueretten:

Tingsret: Hvilke er de praktiske Grunde til dansk Rets Regel om Tinglæsning af Skøder og Pantebreve i Forhold til Sælgerens og Pantsætterens Kreditorer?

Obligationsret: Fremstilling og Kritik af de vigtigste Forudsætnings teorier.

4) Det særlig læste Afsnit udenfor Formueretten:

Privatret I: Hvilke særlige Regler gælder om Skiftet, hvor der er en efterlevende Ægtefælle, som er ansvarlig for Gælden?

Strafferet: Hvori bestaar Forskellen mellem de saakaldte egentlige og uegentlige Retsvildfarelser, og hvilken Betydning har disse for en Handlings strafferetlige Bedømmelse?

Retspleje: Hvilke Hovedforskelligheder gælder mellem Arrest og Forbud og mellem Betingelserne for de to Retsmidlers Foretagelse?

Statsret: Hvilke Anliggender skal forhandles i Statsraadet, og hvad er Virkningen af, at Grundlovens Paabud om deres Forhandling ikke er iagttaget?

Sommeren 1925.

1) Den store konkrete Opgave: Grosserer Hans Kastrup og Hustru Amalie, f. Jensen, havde i 1886 oprettet et Testamente, hvorefter den længstlevende, hvis Livsarvinger ikke efterlodes, skulde være uindskrænket Ejer af det hele Bo. I 1893 adopterede de et Pigebarn, der fik Navnet Petra Kastrup og skulde, som det hedder i Adoptionsbevillingen »træde i Arv efter dem som deres ægte Barn, dog at denne . . . . . Bevilling ikke skal være til Hinder for, at de ved testamentarisk Disposition kan raade over deres Efterladenskaber, saaledes som de maatte finde for godt.«

I 1908 oprettede de et Kodiciel, hvori det hedder: »Vi har ingen Børn af vort Ægteskab, men tillægger vor Adoptivdatter den samme arveretlige Stilling, som hun vilde have, hvis hun var vort eget Barn. Den længstlevende skal altsaa have Ret til at hensidde i uskiftet Bo med vor Adoptivdatter, og hun skal arve alt, hvad vi maatte efterlade os. Efterlader hun Børn, skal disse betragtes som vore Børnebørn o. s. v. Skulde hun, efter at have arvet en af os eller os begge, afgaa ved Døden uden at efterlade sig Ægtefælle eller Livsarvinger og uden ved Testamente at have raadet over sine Efterladenskaber, da skal den Formue, der maatte hidrøre fra Arven efter os, tilfalde den længstlevende af os eller, hvis vi begge er døde, vore Arvinger efter Loven efter Arveforholdene ved vor Datters Død, og med Halvdelen til hver Slægt.«

I 1909 afgik Fru Amalie Kastrup ved Døden, og Grosserer Kastrup blev hensiddende i uskiftet Bo med Petra Kastrup. I 1912 indgik sidstnævnte Ægteskab med Arkitekt Kraft. Den 6. Juni 1913 fødte hun i Ægteskabet en Søn, der fik Navnet Hans Kraft; i August s. A. afgik hun ved Døden, og Kraft blev hensiddende i uskiftet Bo med Sønnen, for hvem han fungerede som Værge.

Forholdet mellem Kastrup og Kraft var mindre godt, og Kastrup følte sig snart fremmed overfor Barnet.

I 1916 kom Kraft i økonomiske Vanskeligheder og modtog Pengehjælp af Kastrup, ialt 16,000 Kr., og den 11. December 1916 udstedte Kraft, der vidste, at Kastrup paa dette Tidspunkt ejede ialt ca. 50,000 Kr., et Dokument, hvori han overfor Kastrup erklærede, at denne »fuldtud har fyldstgjort Boet efter sin afdøde Adoptivdatter Petra, min Hustru, for den dette Bo tilkommende Mødrenearv, saaledes at Boet altsaa ikke har noget som helst yderligere Krav paa nogen Del af afdøde Amalie Kastrup, født Jensens Efterladenskaber.«

Grosserer Kastrup arvede i 1917 efter en Onkel 100,000 Kr., og en Lotteriseddel, som han havde haft i mange Aar, gav ham en Gevinst paa 25,000 Kr. I 1918 oprettede han et Testamente, hvori han dels disponerede over 25,000 Kr. til Legater i velgørende Øjemed, saaledes at Eksekutor testamenti, Sagfører Frost, skulde fordele Beløbet efter frit Skøn, dels — under Paaberaabelse af det af Arkitekt Kraft i December 1916 udstedte Dokument — tilbagekaldte Testamentet af 1886 med Kodiciel af 1908 og disponerede til Fordel for sine to eneste Søskende, Prokurist Kastrup og Frøken Line Kastrup, hver for en Halvdel, over samtlige sine øvrige Efterladenskaber, herunder ogsaa, som det hedder: »over hvad der efter Udbetalingen til min afdøde Adoptivdatters Bo maatte være tilbage af min Hustrus Boeslod, saaledes at jeg altsaa ogsaa tilbagekalder den Bestemmelse i Kodiciel af 1908, hvorefter min afdøde Adoptivdatters Søn vilde være at betragte som mit Barnebarn i arveretlig Henseende.«

I 1924 døde Grosserer Kastrup, efterladende sig 200,000 Kr. Imidlertid havde Kraft i 1922 indgaaet nyt Ægteskab og skiftet med sin Søn Hans, for hvem Sagfører Pens nu var Værge.

Paa Skiftet efter Kastrup rejser Pens Krav om, at den Hans Kraft ifølge Ægtefællerne Kastrups Kodiciel af 1908 tillagte arveretlige Stilling som Barnebarn skal anerkendes, og Kastrups Testamente af 1918 tilsidesættes som værende i Strid hermed, samt iøvrigt ogsaa tilsidesættes, for saa vidt angaar Legaterne, til Beløb 25,000 Kr., fordi disse ikke gyldig kan oprettes paa en saa ubestemt og indirekte Maade.

Pens hævder til Støtte for sin Myndlings Krav, at den frie Raadighedsret i Testamentet af 1886 er fjernet ved Kodicillet af 1908, og at Barnebarns-Arveretten ikke kan ændres af Kastrup. Han gør ingen Indvending mod, at Kastrup har siddet med Boet uskiftet ogsaa efter Petras Død, men fremhæver, at Kastrup netop maa anses hensiddende i uskiftet Bo ifølge det nævnte Kodiciel. Resultatet formenes yderligere støttet ved Reglen i § 13 i Lov Nr. 87 af 26. Marts 1923. Under alle Omstændigheder kan Kastrup ikke gyldig berøve Hans Kraft Arveret til den Del af Kastrups Bo, der er at betragte som Amalie Kastrups Boeslod, og Dokumentet af 11. December 1916 maa anses som uden Betydning, da Arkitekt Kraft ikke gyldigt kan give Afkald paa Arv paa Hans' Vegne.

Prokurist Kastrup og hans Søster kræver Testamentet af 1918 opretholdt i dets Helhed. De oplyser, at deres Broders og hans Hustrus indbyrdes Forhold var saa godt, at det ikke kan have været Meningen med Kodicillet af 1908 at paalægge den længstlevende ringeste Indskrækning i den frie Testationsret, som de havde hver for sig fra 1886.

Eksekutor Frost erklærer at ville lægge Testamentet af 1918 til Grund, medmindre noget andet maatte blive fastslaaet af Domstolene. Eksekutor har med Hensyn til Genkaldeligheden samme Opfattelse som de to Søskende Kastrup. Han lægger dernæst stor Vægt paa Dokumentet af 11. December 1916 og fremhæver herved subsidiært den Betragtning, at det Beløb, Kraft modtog, var efter Forholdene saa stort, at det passerede kan jævnstilles med et af Kastrup foretaget Skifte, saaledes at i alt Fald ingen Del af den Formue, som Kastrup har erhvervet i 1917 og senere Aar, specielt Arven paa 100,000 Kr. og Lotterigevinsten, kan vedkomme Hans Kraft som Arv efter Amalie Kastrup.

Hvorledes kan Tvisten bringes for Domstolene? Hvorledes og efter hvilke Synspunkter bør den afgøres?

2) Den almindelige Opgave:

1. Hvorvidt afhænger en Ægtefælles Adgang til at sidde i uskiftet Bo af, at Arvingerne giver deres Samtykke dertil?
2. Hvorvidt kan en Sindssyg af sin Værgе tvangsindlægges paa et Sindsygehospital?
3. Hvorvidt kan den Omstændighed, at en Løftegiver efter Løftets Afgivelse bliver umyndiggjort eller dør, gøre Løftet uforbindende?
4. Et Dokument, hvorved A. giver B. en Vejservitut over sin Ejendom, indleveres af B. til Tinglæsningskontoret den nærmest følgende Retsdag. Dokumentet bliver noteret paa Ejendommens Folium i Realregisteret til Skøde- og Pantebogen; men ved en Forsømmelse af Retskriveren bliver det ikke tinglæst. Hvorvidt kan denne Servitut gøres gældende overfor en senere godtroende Køber af Ejendommen?
5. Hvorledes afgøres det, om der af et Aktieselskabs Aarsoverskud skal ske Henlæggelse til en Reservefond?
6. A., som véd, at B. lider af Sukkersyge, tror, at selv den mindste Dosis Sukker i B.'s Mad vil bevirke dennes Død. Efter Tilskyndelse af B.'s Hustru C., til hvem A. staar i et Kærlighedsforhold, blander han Sukker i B.'s Mad; men denne Dosis er saa ringe, at den ingen Indflydelse har paa B.'s Helbredstilstand.

Hvorvidt og i bekræftende Fald efter hvilken Bestemmelse kan A. og C. straffes?

7. Hvilke er de subjektive Betingelser for Forbrydelsen Dokumentfalsk?
8. Afskærer en Domhavers Eksekution af Dommen ham fra Adgang til Appel?
9. Kan
  1. Arrest,
  2. Forbud,
  3. Konkurs

afværges ved Sikkerhedsstillelse af Rekvisitus?

3) Det særlig læste Afsnit indenfor Formueretten:

Obligationsret: Hvorvidt medfører Ophøret af en solidarisk Skyldners Forpligtelser, at de andre Skyldners Forpligtelser ophører?

Tingsret: Hvilke er dansk Rets Regler om Stiftelse af viljesbestemt Underpant i Løsøre, og hvorvidt er der Trang til en Ændring af disse Regler?

4) Det særlig læste Afsnit udenfor Formueretten:

Privatret I: At fremstille Reglerne om forbigaaede Arvinger og deres Retsstilling.

Strafferet: Hvorvidt er det saakaldte Forsøg paa Meddelagtighed strafbart efter dansk Ret?

Retspleje: Hvorvidt kan Udstykning af et Krav i flere Processer finde Sted?

Statsret: Hvorvidt og i hvilket Omfang kan de før Lov 19. Marts 1898 givne Regler om Indfødsret endnu komme til Anvendelse?

β. Statsvidenskabelig Eksamen.

Vinteren 1924—25: Der indstillede sig 12 11 fuldendte Eksamen.

Sommeren 1925: — — - 12 10 — —

Ialt indstillede sig 24 21 fuldendte Eksamen.

Af disse erholdt 15 Laudabilis, 4 Haud illaudabilis 1mi gradus og 2 Haud illaudabilis 2di gradus.

Vinteren 1924—25.

Hermann, Ebbe Stefan (1918)	168 Haud ill. 1.
Hjort, Conrad Giles Koefoed (1918)	157 Haud ill. 1.
Ipsen, Kaj Kjøller (1919)	177 Laud.
Jensen, Poul Emil Engell (1913)	160 Haud ill. 1.
Knudsen, Knud (1918)	171 Haud ill. 1.
Knudsen, Knud Peder (1918)	177 Laud.
Lind, Christen Madsen (1919)	194 Laud.
Müller, Kaj Hakon (1917)	184 Laud.
Møller, Harry Peter Mogens (1918)	196 Laud.
Pedersen, Jørgen Christian (1921)	194 Laud.
Rasmussen, Rasmus Tage Theodor (1915)	189 Laud.

Sommeren 1925.

Andersen, Anders Clausager (1921)	184 Laud.
Gudme, Sten (1919)	182 Laud.
Hansen, Gregers (1918)	194 Laud.
Hansen, Stig Aage Schmidt (1919)	184 Laud.
Lambæk, Peder Christian (1912)	145 Haud ill. 2.
Lindgren, Erik (1919)	177 Laud.
Lindhardt, Marie (1912)	176 Laud.
Nordentoft, Svend (1918)	178 Laud.
Schack, Kjeld Brockenhuus (1918)	143 Haud ill. 2.
Sørensen, Carl Johan (1919)	193 Laud.

Skriftlige Opgaver.

Eksamens 1. Del.

Vinteren 1924—25.

1) Nationaløkonomi: Modsætningen mellem Prisdannelser under Monopol og under fri Konkurrence. 2) Borgerlig Ret: Hvilke Regler gælder der om Ægtefællers Raadighed over det fælles Bo og om Adgangen til at søge Fyldestgørelse i dette for Ægtefællernes Gæld?

Sommeren 1925.

1) Nationaløkonomi: Hvilke Faktorer har Indflydelse paa Opsparingen? 2) Borgerlig Ret: Hvilken Retsstilling indtræder der for en Person, som bliver umyndiggjort eller som bliver sat under Lavværgemaal?

Eksamens 2. Del.

Vinteren 1924—25.

1) Store skriftlige Opgave: α) Landbrugspolitik: Den danske Husmandsbevægelse gennem de sidste 25 Aar. β) Truster og Karteller: At angive Grundene til, at man i nogle Lande benytter Kartelformen og i andre Lande Trustformen til Opnaaelse af Monopol. γ) Penge og Kredit. Bankpolitik: Hvad forstaaes ved Kreditomsætningsmidler og hvilke er deres økonomiske Virkninger? δ) Finansvidenskab: Hvilke andre Midler haves til Industribeskyttelse end Indførselstold? ε) De økonomiske Teoriers Historie: Teorien om Klassekampen siden den franske Revolution. ζ) Arbejderforhold: At belyse Modsætningerne mellem Industriforbund og Fagforeninger. η) Den økonomiske Udviklings Historie: Den danske Husmands Stilling 1750—1850. 2) Nationaløkonomiens Teori: De tekniske Forudsætninger for aftagende, tiltagende og konstant Udbytte i Produktionen. 3) Nationaløkonomiens Politik: Kornhandelens Udvikling og Teknik. 4) Statistik: Den danske Befolknings Fordeling efter Alder, Køn og ægteskabelig Stilling ved Folketællingerne 1911 og 1921. 5) Statsret: Hvor vidt rækker Kongens Beføjelse til at udsætte en ordentlig eller overordentlig Rigsdags Møder, hvori bestaar Udsættelsens Retsvirkninger, og hvori adskiller de sig fra Virkningerne af Rigsdagens Slutning?

Sommeren 1925.

1) Store skriftlige Opgave: α) Socialpolitik: Hvilke Virkninger har Fagforeningernes Lønpolitik paa Konkurrenceforholdet mellem Arbejdsgiverne? β) Finansvidenskab: De almindelig anvendte Former for indenlandsk Forbrugs- og Luksusbeskatning. γ) Bankpolitik: Sikring af Bankers Indlaan. δ) Økonomisk Historie: Arthur Young: Teorier og deres Indflydelse paa Agrarpolitiken. — Byernes Opstaaen i Middelalderen. ε) Kriser: En Kritik af Teorierne om Kapitalafnyttelsesperioden og dens Indflydelse paa Konjunktursvingningerne. ζ) Landbrugspolitik: Hvilken Indflydelse øver Bedriftens Størrelse paa Landbrugsproduktionens Retning og Intensitet? 2) Nationaløkonomiens Teori: Hvilke Faktorer bestemmer Arbejdslønnens Højde? — (Sygeeksamen): Hvorledes fremkommer Overkapitalisering, og hvad er dens økonomiske og sociale Virkninger? 3) Nationaløkonomiens Politik: Told som Middel mod Arbejdsløshed. 4) Statistik: Danmarks søværts Omsætning af de vigtigste Varer. 5) Statsret: At fortolke Grundlovens § 45.

γ. Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik.

Vinteren 1924—25.

Der indstillede sig 1, som fuldendte Eksamen.

Howitz, Frantz (1918) 234 Laud.

Sommeren 1925.

Der indstillede sig 2, som begge fuldendte Eksamen.

Hansen, Elena (1918) 252 Laud. Pedersen, Alfred Marius (1915) 216 Haud ill. 1.

Skriftlige Opgaver.

I. Del.

Vinteren 1924—25.

Rentesregning.

1. En Spekulant købte den 1. Januar 1915 en Post Aktier til Kurs 272. Efter Udbetaling af Udbyttet for 1921 fallerede Selskabet uden at levne noget til Aktionærerne. Udbyttet, der forfaldt ved Aarets Udgang, var i de syv Aar henholdsvis 50, 70, 35, 45, 55, 35 og 12 %. Hvilken effektiv Rente-fod har Spekulanten af denne Anbringelse?

2. Et $4\frac{1}{2}$ % Laan, stort en halv Million Kroner, udtrækkes til Kurs 108 saaledes, at der foruden Overkursen udtrækkes i de første 10 Aar 25,000 Kr. aarlig og derefter 10,000 Kr. aarlig. Find den opnaaede Rente, naar Kursen i det aabne Marked er 99.

3. Funktionerne $(1+i)^n$, v^n , a_n og s_n antages givne for ækvivalente Værdier af Rentefoden. Undersøg, under hvilke Omstændigheder man ved Interpolation dels med nedstigende, dels med centrale Differenser, til Funktionsværdien svarende til en given Rentefod har Sikkerhed for, at Fejlen er numerisk mindre end det første bortkastede Led og har samme Fortegn som dette.

Interpolation og Iagttagelseslære.

1. Ved et Sporvognsstoppested passerer Linje 1 hvert 6. Minut, Linje 15 hvert $7\frac{1}{2}$ Minut; mellem de to Linjers Afgangstider antages der ikke at bestaa nogen Forbindelse. Find Sandsynligheden for:

1°. At en tilfældig Passager maa vente kortere paa Linje 1 end paa Linje 15.

2°. At han højst maa vente 2 Minutter for at komme med en af de to Linjer.

2. I følgende Tabel over $f(x) = x(\log x)^{1/100}$

x	$f(x)$
0	0
1000	1011.05
2000	2024.03

interpoleres dels lineært, dels med anden Differens, til $f(1500)$.

Undersøg ved Restleddet Paalideligheden af disse Interpolationer.

3. I hosstaaende Tabel over et lagttagelsesmateriale betegner $H(v)$ Hyppigheden af Resultatet v . Beregn de 4 første Halvinvarianter for Fejlloven.

v	$H(v)$	v	$H(v)$
0	24	10	58
1	130	11	23
2	122	12	24
3	134	13	15
4	111	14	6
5	106	15	2
6	85	16	2
7	91	17	2
8	81	18	2
9	77	19	0

Matematik I.

1. Find en Potensrække $a_0 + a_1x + a_2x^2 + \dots$ for den Funktion $y = f(x)$ ($-\infty < x < \infty$), hvis Differentialkvotient er lig med

$$\frac{1}{\sqrt[3]{1+x^4}}$$

og som for $x = 0$ antager Værdien $y = 0$. Angiv Potensrækkens Konvergensinterval, og undersøg, om Rækken er konvergent eller divergent i Konvergensintervallets Endepunkter.

2. Find en Funktion $y = f(x)$, der tilfredsstiller baade Differentialligningen

$$\frac{d^2y}{dx^2} \div 4 \frac{dy}{dx} + 4y + 2e^x \cos x = 0$$

og Differentialligningen

$$\frac{dy}{dx} + y = 6e^{2x} + e^x (2 \sin x + \cos x).$$

Matematik II.

1. Givet en Cylinderflade med Normalsnittet $y = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$, $0 \leq x \leq 1$ i XY-Planen. Find Arealet af det Stykke af Fladen, der ligger mellem Planerne: $z = 2x + 3y + 5$ og $z = 3x - 4y + 8$.
2. I Omegnen af Punktet $(1, -1, 0)$ af den algebraiske Flade $x^3 + y^3 + z^3 - 2xyz = 0$ skal man finde z i 2den Tilnærmelse, udtrykt ved Hjælp af Taylors Formel, ved x og y . Angiv Tangentplan og Normal i Punktet $(1, -1, 0)$.

Borgerlig Ret.

Samme Opgave som ved Statsvidenskabelig Eksamens 1. Del.

II. Del.

Vinteren 1924—25.

Forsikringsmatematik (4 Timer).

1. Nedskriv den helaarlige Præmie, betalbar i r Aar eller indtil tidligere Død, for en Forsikring, der udbetales med 1 aarlig, første Gang ved Udløbet af det Forsikringsaar, hvori Forsikrede dør, sidste Gang ved Udløbet af n Aar efter Indtrædelsen («Arverente»).

Angiv Præmiereserven efter $t < r$ Aars Forløb saavel efter den prospektive som den retrospektive Metode og paa vis Identiteten af de to Udtryk.

Er det tilraadeligt at tegne denne Forsikringsform med Præmiebetaling i hele Forsikringstiden?

2. Om en vis Befolkning er der for den spæde Barnealder opgivet følgende Data:

Af Befolkningen den 1. Juli 1910 i Aldersklassen fra 0 til 1 Aar døde der inden den 1. Juli 1911 af mandlige Individuer 124,4 Promille og af kvindelige 143,4 Promille.

Antallet af Dødsfald i 1920 i Aldersklassen fra 0 til 1 Aar, divideret med Antallet af Fødsler i 1920, var 95,1 Promille for mandlige, og 76,1 Promille for kvindelige Individuer.

Giv en klar Redegørelse for, med hvilke Forbehold man tør opfatte de anførte relative Hyppigheder som Dødssandsynligheder, og hvilke disse Dødssandsynligheder er.

Er der Grund til at antage, at de opgivne Tal er behæftede med væsentlige Fejl?

3. Vis, hvorledes De vil beregne den aarlige Nettopræmie, betalbar i n Aar eller indtil tidligere Død, for en forudbetalt helaarlig Livrente af Størrelse 1 paa (x) 's Liv, begyndende ved Alder $x + n + r$, og med den Bestemmelse, at dersom Døden indtræder efter, at Præmiebetalingen er tilendebragt, men før de udbetalte Livrentebeløb tilsammen har naaet Summen af de betalte Præmier, skal Forskellen tilbagebetales af Selskabet.

Beregningen udføres for $x = 30$, $n = 20$, $r = 10$ paa Grundlaget O^M 4 %.

Forsikringsmatematik (8 Timer).

En Stamhusbesidder er x Aar, hans Hustru y Aar gammel. Der er to mulige Successorer, henholdsvis z og w Aar gamle; (z) tiltræder ved (x) 's Død, (w) ved (z) 's Død forudsat, at (x) er død forinden, og ellers ved (x) 's Død. Find Kapitalværdien af en Livsforsikring, betalbar ved Hustruens Død under Forudsætning af, at (z) er død forinden, og at (w) har tiltraadt Besiddelsen (der forudsættes altsaa ikke noget om, hvorvidt (w) endnu er i Live eller ej ved Hustruens Død).

Beregningen udføres i Tilfældet $x = 50$, $y = 45$, $z = 25$, $w = 22$ paa Grundlaget O^M (5) 4 %.

Nationaløkonomi: Modsætningen mellem Prisdannelser under Monopol og under fri Konkurrence.

Statistik (mindre Opgave): Den danske Befolknings Fordeling efter Alder, Køn og ægteskabelig Stilling ved Folketællingerne 1911 og 1921.

Obligationsret: I hvilket Omfang kan en Skyldner overfor et Konkursbo eller overfor en Cessionar bringe Krav paa henholdsvis Fallenten eller Cedenten i Modregning.

Statistik (8 Timer): Paa Grundlag af Folketællinger 1901—16 søges det for nedennævnte Haandværksfag beregnet, i hvilken Alder Etableringen som selvstændig Mester sker og hvor mange der bliver selvstændige: Bagere, Skræddere, Murere, Tømrere, Malere og Bogtrykkere.

Sommeren 1925.

Forsikringsmatematik (4 Timer).

1.

For en Livsforsikring med Udbetaling paa 10000 Kr., tegnet i 50 Aars Alderen, med Varighed 10 Aar og helaarlig Præmiebetaling i hele Forsik-

ringstiden, eftervises Aar for Aar, hvorledes Nettopræmien spaltes i Risiko- præmie og Sparepræmie. Grundlag: Hafnias Grundtavle.

Hvilke praktiske Anvendelser kan man gøre af Delingen i Risikopræmie og Sparepræmie?

2.

En Dødelighedstavle følger Formlen $\mu_x = A + Be^x$, hvor $A = 0.006$, $B = 0.001$, $\log e = 0.04$. Find, ved Hjælp af Restleddet, i Procent af l_x Grænser for den Fejl, der for $x = 80$ begaas ved at sætte $L_x = \frac{1}{2}(l_x + l_{x+1})$.

3.

For en Livsforsikring med Udbetaling med Præmiebetaling i hele Forsikringstiden udvikles den Zillmer'ske Metode ($x + 1$ Metoden) til Præmiereservens Beregning, idet Formlen for Præmiereserven bringes paa den simpleste Form.

Undersøg, om $x + 1$ Metoden tør benyttes uden Hensyn til denne Forsikrings nærmere Beskaffenhed, og angiv i benægtende Fald, under hvilke Omstændigheder der er Fare forbundet med Metoden, og hvilke Begrænsninger De i saadanne Tilfælde vilde anbefale.

Forsikringsmatematik (8 Timer).

Nedenstaaende Iagttagelsesmateriale, hvor o_x betyder Iagttagelsen, m_x dens Middelfejl, udjævnes efter eget Valg enten efter Woolhouse's, Karup's, King's eller Spencer's mekaniske Udjævningsformel, og Udjævningens Resultat gøres til Genstand for en detailleret Fejlkritik efter de sædvanlige Regler, hvorved Materialets Begyndelse og Slutning, der ikke kan udjævnes efter disse Formler, lades ude af Betragtning.

x	o_x	m_x	x	o_x	m_x	x	o_x	m_x
20	0	313	45	361	40	70	2721	255
1	582	251	6	396	42	1	3065	282
2	0	210	7	450	44	2	3644	314
3	244	168	8	397	47	3	4022	350
4	504	141	9	508	50	4	4222	395
25	0	126	50	549	53	75	4576	443
6	780	105	1	607	56	6	5383	502
7	124	91	2	671	60	7	5115	579
8	212	77	3	735	64	8	5132	670
9	179	66	4	656	69	9	4893	767
30	194	54	55	782	74	80	6207	885
1	168	47	6	1050	79	1	6112	1034
2	192	42	7	831	85	2	9142	1198
3	189	39	8	1234	92	3	10033	1448
4	244	36	9	1031	99	4	9691	1799
35	192	35	60	1150	108	85	7352	2168
6	199	34	1	1413	117	6	18533	2588
7	258	33	2	1378	126	7	8254	3687
8	275	33	3	1743	136	8	15837	4676
9	173	34	4	1466	148	9	18564	6175
40	185	34	65	1827	161	90	17609	8079
1	237	35	6	1932	175	1	15490	10466
2	323	36	7	2661	192	2	7918	14309
3	294	37	8	2445	211	3	39794	16619
4	291	39	9	2357	231	4	0	39455

Nationaløkonomi: Hvilke Faktorer har Indflydelse paa Opsparingen.

Statistik (mindre Opgave): Danmarks søværts Omsætning af de vigtigste Varer.

Obligationsret: At fremstille de Retsforhold, der fremkommer ved Transport af en Fordring, der ikke er knyttet til et negotiabelt Dokument.

Statistik (8 Timer): En 18aarig Mand har Valget mellem en Stilling, hvor der straks kan ventes en Aarsindtægt paa 2000 Kr. stigende med 1000 Kr. hvert andet Aar indtil 6000 Kr., eller at bekoste en 4aarig Uddannelse med Eksamen, hvorefter der kan ventes 2000 Kr. stigende med 2000 Kr. hvert andet Aar indtil 10000 Kr. Hvilke Momenter maa kendes for at kunne træffe Valget, hvis der kun tages rent økonomiske Hensyn? Ansæt i saa nøje Overensstemmelse med dansk Statistik som muligt Tal for disse Momenter og foretag en Beregning om Resultatet samt om Sandsynligheden for Tab og Gevinst. For de Momenters Vedkommende, hvor en Beregning er uoverkommelig i den til Besvarelsen indrømmede Tid, er det tilstrækkeligt, at Kandidaten angiver Fremgangsmaaden.

δ. Juridisk Eksamen for Ustuderede.

Vinteren 1924—25:	Der indstillede sig	3	3	fuldendte Eksamen.
Sommeren 1925:	— — -	4	2	— —
	Ialt indstillede sig	7	5	fuldendte Eksamen.

Af disse erholdt 1 Første og 4 Anden Karakter.

Vinteren 1924—25.		Sommeren 1925.	
Kristensen, Karl Ewald	94 Første	Jürgensen, Erik Gramstrup	80 Anden
Nielsen, Johannes Juhl	89½ Anden	Steffensen, Carl Trampe Ki- strup	86½ Anden
Ringsholm,*) Povl Gerhardt Johannes	83½ Anden		

Opgaverne (den store konkrete og den almindelige Opgave) var de samme som ved Juridisk Embedseksamen.

6. Lægevidenskabelig Embedseksamen.

Vinteren 1924—25:	Der indstillede sig	65	64	fuldendte Eksamen.
Sommeren 1925:	— — -	45	44	— —
	Ialt indstillede sig	110	108	fuldendte Eksamen.

Af disse erholdt 1 Laudabilis et quidem egregie, 82 Laudabilis og 25 Haud illaudabilis Imi gr.

Vinteren 1924—25.			
Andersen, Rudolf (1917)	165⅔ Haud. ill. 1.	Brandstrup, Hans Ebbe (1916)	222⅔ Laud.
Andersen, William Ludvig Steenberg Thune (1918)	210⅔ Laud.	Brinch, Ove Hakon Chri- stian (1915)	221⅔ Laud.
Baastrup, Vilhelm In- gerslev (1917)	227⅔ Laud.	Brødsgaard, Aksel (1916)	228⅓ Laud.
Boas, Erik Christopher (1917)	234⅔ Laud.	Buhl, Tage Ejnar (1915)	217⅓ Laud.
Borgbjærg, Povl (1916)	152⅔ Haud ill. 1.	Busch, Aage (1917)	201⅔ Laud.
		Christensen, Ingvar An- thon (1916)	237⅔ Laud.

*) kg1. Bev. 17/11 20; før: P. G. J. Andersen.

Christiansen, Niels (1916)	213 Laud.	Petersen, Oskar Ingomar (1917)	157 ¹ / ₉ Haud ill. 1.
Clemmesen, Alfred Johan Carl Christian (1917)	228 ² / ₃ Laud.	Petersen, Thorkild Peter Tingmann (1915)	191 ¹ / ₉ Laud.
Drachmann, Ane (1917)	175 ¹ / ₉ Haud ill. 1.	Poulsen, Bjørn Håger (1916)	223 ² / ₃ Laud.
Egeblad, Knud Gustav (1917)	198 ¹ / ₃ Laud.	Poulsen, Kai Aage (1917)	245 ⁵ / ₉ Laud.
Egehøj, Hans Bek Schierup Jacobsen (1917)	177 ² / ₃ Haud ill. 1.	Rasmussen, Lorenz (1916**)	83 Haud ill. 1.
Eltang, Sven-Aage (1917)	222 ² / ₃ Laud.	Sølling-Jørgensen, Gunnar (1916)	204 Laud.
Evers, Poul (1917)	224 ¹ / ₃ Laud.	Ultsch, Wera Augusta (1916)	179 ¹ / ₉ Haud ill. 1.
Ewertsen, Ingeborg Sofie Wind (1916)	219 ² / ₃ Laud.	Utkov, Vilhelm Helm Ahlefeldt (1915)	152 ⁷ / ₉ Haud ill. 1.
Finsen, Halldor (1915)	167 Haud ill. 1.	Weeke, Tage (1916)	171 Haud ill. 1.
Geert-Jørgensen, Einar Immanuel (1917)	231 ² / ₃ Laud.	Westergaard, Jens Esken (1914)	184 ¹ / ₃ Haud ill. 1.
Gerlach, Kai Johan (1916)	216 ⁴ / ₉ Laud.	Zerlang, Laurids Helge (1916)	263 ² / ₃ Laud. et. quid. egrg.
Gram, Jens Elias (1917)	228 Laud.	Ziebe, Poul (1917)	210 Laud.
Grost, Adolf (1917)	209 ¹ / ₃ Laud.		
Hahnmann, Victor Inge- mann (1912)	170 ² / ₃ Haud ill. 1.		
Hancke, Frantz (1917)	236 ⁴ / ₉ Laud.		
Hansen, Elias Sigurd Ro- sendahl (1917)	190 ¹ / ₉ Laud.		
Hansen, Niels (1918)	197 ¹ / ₉ Laud.		
Hansen, Thorkild Peschardt (1917)	233 ² / ₃ Laud.		
Hebel, Evald Grundtvig Joakim (1916)	220 ² / ₉ Laud.		
Heidemann, Harry (1918)	224 ¹ / ₃ Laud.		
Holm, Mogens (1917)	227 ¹ / ₃ Laud.		
Husted, Erik (1918)	234 ² / ₃ Laud.		
Ingerslev, Gunnar (1917)	231 ¹ / ₃ Laud.		
Iversen, Wilhelm Christian (1916)	233 ¹ / ₃ Laud.		
Jacobsen, Carl Christian (1917)	190 ⁸ / ₉ Laud.		
Jacobsen, Holger Chri- stian (1916)	222 ² / ₃ Laud.		
Jensen, Inger (1917)	224 ² / ₃ Laud.		
Jensen, Rasmus Marius (1917)	220 ² / ₃ Laud.		
Johansen, Ane Helene Elisabeth (1915)	215 Laud.		
Jørgensen, Halfdan Albert Frederik (1916)	205 Laud.		
Jørgensen, Johannes Au- gust (1916)	228 ² / ₃ Laud.		
Kalom, Johan Lauritz Hil- demann Holst (1916)	200 ² / ₃ Laud.		
Koefoed, Carl Johannes (1916)	230 ² / ₃ Laud.		
Kristensen, Aksel (1916)	158 ¹ / ₃ Haud ill. 1.		
Larsen, Rasmus (1917)	164 ⁸ / ₉ Haud ill. 1.		
Lauritsen, Søren Viggo (1917)	191 ¹ / ₉ Laud.		
Laursen, Helge Brøndum (1916)	169 Haud ill. 1.		
Lind, Svend John (1916)	191 ⁵ / ₉ Laud.		
Meyer, Otto (1915*)	142 Laud.		
Møller, Olav Bojsen (1916)	205 ¹ / ₃ Laud.		
Oppenhagen, Else Doro- thea (1917)	150 ⁴ / ₉ Haud ill. 1.		

Sommeren 1925.

Andersen, Johannes (1917)	205 ⁵ / ₉ Laud.
Andersen, Poul Holger (1918)	199 ² / ₃ Laud.
Bech, Vagn Aage (1917)	240 ² / ₃ Laud.
Brassøe, Gustav (1918)	232 ¹ / ₂ Laud.
Christiansen, Harald Adam (1917)	154 ¹ / ₃ Haud ill. 1.
Christiansen, Karen Mar- grethe Gudrun (1917)	138 ⁸ / ₉ Haud ill. 1.
Degn, Constance Marie Christine (1917)	203 ⁵ / ₉ Laud.
Deigaard, Harald (1916)	205 ¹ / ₃ Laud.
Diemar, Svend Herskind (1918)	233 Laud.
Fryd, Fanny (1918)	227 ¹ / ₃ Laud.
Gravesen, Carl Wilhelm Legind (1916)	204 ¹ / ₃ Laud.
Hagerup, Gunnar Asmus- sen (1918)	236 ¹ / ₂ Laud.
Hinrichsen, Franz (1918)†)	188 Laud.
Jacobsen, Reginald Carl Johan (1918)	236 Laud.
Jensen, Jens Peter (1918)	253 Laud.
Jørgensen, William Kri- stian (1917)	192 Laud.
Korsgaard, Martha Petrea (1917)	209 ¹ / ₃ Laud.
Kristensen, Aage Bjørn (1919)	224 ¹ / ₃ Laud.
Krogh-Lund, Gunnar (1918)	199 Laud.
König, Povl (1917)	211 Laud.
Lager, Elias Eigil (1918)	193 Laud.
Larsen, Svend Knud Poul Theodor (1918)	243 ² / ₃ Laud.
Larsen, Victor Verner (1918)	237 ¹ / ₂ Laud.
Lassen, Henning Krieger (1918)	210 ¹ / ₃ Laud.
Lorentzen, Mathias Karl (1916)†)	182 Laud.

*) Fritaget for Forberedelseseksamen og I. Del.

**) Fritaget for Forberedelseseksamen og I. Del og II. Del A.

†) Fritaget for Forberedelseseksamen.

Maar, Sven (1915)	175 Haud ill. 1.	Roager, Alfred Otto Hoeck (1916)*	192 Laud.
Madsen, Jørgen Peter (1918)	219 Laud.	Schmidt, Andreas Hørlyck (1914)**	208 Laud.
Nielsen, Harald Lindegaard (1914)	220 $\frac{3}{4}$ Laud.	Schousbo, Johannes (1916)	216 $\frac{8}{9}$ Laud.
Nielsen, Laurits Anton Johannes (1918)	140 $\frac{1}{2}$ Haud ill. 1.	Soetmann, Hans Gunnar (1918)	223 $\frac{1}{2}$ Laud.
Olsen, Valdemar (1917)	216 $\frac{1}{4}$ Laud.	Steen-Larsen, Gerda (1911)	162 $\frac{8}{9}$ Haud ill. 1.
Ortmann, Kai Cilius Edvard (1916)	182 $\frac{4}{9}$ Haud ill. 1.	Sørensen, Anna Mette Lund (1917)	230 $\frac{1}{2}$ Laud.
Overgaard, Kristian (1918)	258 Laud.	Tryde, Ernst Adam (1917)	167 $\frac{1}{3}$ Haud ill. 1.
Pedersen, Anton Gregers (1916)	220 $\frac{7}{9}$ Laud.	Vium, Kristian Kristensen (1916)	204 $\frac{1}{2}$ Laud.
Pedersen, Johan Junge (1915)	198 $\frac{5}{9}$ Laud.	Wollesen, Jens Madsen (1919)**)	75 $\frac{1}{2}$ Haud ill. 1.
Petersen, Knud Normann (1918)	183 $\frac{1}{2}$ Haud ill. 1.		

Skriftlige Opgaver.

Vinteren 1924—25.

1) Medicin: Hvad forstaaes ved choreatiske Bevægelser? Under hvilke Omstændigheder optræder de? Hvorledes erkendes Aarsagen i de forskellige Tilfælde, og hvorledes bør Behandlingen være? 2) Kirurgi: Ved hvilke Lidelser findes Oprykning af Trochanter major? Hvorledes stilles Differentialdiagnosen mellem disse? Hvorledes er Prognosen og Indikationerne for Behandlingen i de forskellige Tilfælde? 3) Almindelig Patologi: Hvad forstaaes ved ultravisibelt Virus? Hvilke Egenskaber er karakteristiske for saadant Virus? Anfør Eksempler paa Sygdomme, for hvis Opstaaen ultravisibelt Virus menes at spille en Rolle.

Sommeren 1925.

1) Medicin: Hvorledes og med hvilket Formaal udføres Lumbalpunktur? Giv en Beskrivelse af de vigtigste patologiske Forandringer, der kan forekomme i Spinalvædsken og gør kort Rede for, hvorledes disse Forandringer kan paavises. Nævn de vigtigste medicinske Sygdomme, ved hvilke det har Betydning at udføre diagnostisk Lumbalpunktur og gør Rede for de Forandringer i Spinalvædsken, der træffes ved disse Sygdomme. 2) Kirurgi: Hvad forstaaes ved Retentio urinae, og hvilke Følger medfører denne Tilstand? Hvilke Sygdomme i Prostata giver Anledning til Retention, og paa hvilken Maade opstaaer den ved disse? Hvorledes behandles Retention ved disse Lidelser i Prostata? 3) Almindelig Patologi: Hvilke lagttagelser ligger til Grund for specifik Serumbehandling? Hvorledes udføres Behandlingen i kurativt og profylaktisk Øjemed?

7. Embedslægeeksamen.

Maj 1925.

Der indstillede sig 7, som alle bestod Eksamen.

Corning, Alfred Kristian Henriksen	89 $\frac{1}{2}$	Reckling, Felix Alf Egil	77 $\frac{2}{3}$
Iversen, Karl Emil	95 $\frac{1}{3}$	Strandbygaard, Ebba Margrethe	92
Larsen, Axel Andreas	82 $\frac{1}{2}$	Therp, Holger Christian Storm	89 $\frac{2}{3}$
Olsen, William Leonhard	87 $\frac{1}{2}$		

Skriftlig Opgave i Hygiejne: I hvilken Udstrækning er det paakrævet at foretage Desinfektion af Beboelsesrum? Hvilke Metoder benyttes hertil, og hvilke Metoder benyttes i Desinfektionsanstalter?

*) Fritaget for Forberedelseeksamen.

***) Tentamen i I. og II. Del A.

8. Skoleembedseksamen.

α. Ved det filosofiske Fakultet.

Vinteren 1924—25:	Der indstillede sig	16	16	fuldendte	Eksamen.
Sommeren 1925:	—	—	17	15	—

Ialt indstillede sig 33 31 fuldendte Eksamen.

Af disse erholdt 25 Første og 6 Anden Karakter.

Til Tillægsprøve efter kgl. Anordning af 16. Marts 1901 § 10 indstillede sig 1 Cand. theol., der erholdt Karakteren: Bestaaet.

Vinteren 1924—25.

Amtoft, Søren Christian (1914)	Hovedfag: Historie, Bifag: Dansk og Engelsk	5 ⁵ / ₁₆ Anden
Askgård, Ejnar (1912)	Hovedfag: Engelsk, Bifag: Kristendomskundskab	6 ⁹ / ₁₆ Første
Ehlern-Møller, Hans (1918)	Hovedfag: Dansk, Bifag: Tysk og Latin	6 ⁹ / ₁₆ Første
Fossing, Poul Sten (1919)	Hovedfag: Klassisk Filologi	7 ³ / ₈ Første
Gade, Ejnar Halfdan (1916)	Hovedfag: Dansk, Bifag: Engelsk og Tysk	4 ¹³ / ₂₄ Anden
Holst, Nina Elise (1916)	Hovedfag: Engelsk, Bifag: Fransk og Latin	6 ¹⁵ / ₁₆ Første
Høeg, Ove Tage (1918)	Hovedfag: Dansk, Bifag: Tysk og Latin	6 ¹⁵ / ₁₆ Første
Jensen, Niels Jakob (1918)	Hovedfag: Dansk, Bifag: Engelsk og Fransk	8 Første
Jørgensen, Karen Lilly Christiana (1916)	Hovedfag: Tysk, Bifag: Dansk og Fransk	7 ³ / ₁₆ Første
Kroman, Erik Jørgensen (1914)	Hovedfag: Historie, Bifag: Dansk og Engelsk	7 Første
Munck, Lars Møller Lund (1918)	Hovedfag: Engelsk, Bifag: Dansk og Gymnastik	6 ¹ / ₄ Første
Nielsen, Knud Steen (1916)	Hovedfag: Tysk, Bifag: Fransk og Latin	6 ⁵ / ₁₆ Første
Nørvig, Peter Johannes (1918)	Hovedfag: Dansk, Bifag: Engelsk og Fransk	6 Første
Olrik, Knud (1917)	Hovedfag: Historie, Bifag: Dansk og Sang	5 ¹³³ / ₂₄₀ Første
Palitzsch, Ellen Møller (1906)	Hovedfag: Fransk, Bifag: Engelsk og Gymnastik	5 ³ / ₄ Første
Thonesen, William Madsen (1917)	Hovedfag: Engelsk, Bifag: Dansk og Tysk	5 ⁷ / ₈ Første

Tillægsprøve efter kgl. Anordning af 16. Marts 1901 § 10.

Nielsen, Aage (1907) (cand. theol. Sommeren 1913)	Hovedfag: Tysk	6 ¹ / ₄ Bestaaet.
---	----------------	---

Sommeren 1925.

Gammel Ordning.		
Boberg, Inger Margrethe (1919)	Hovedfag: Tysk, Bifag: Dansk og Fransk	6 ⁷ / ₁₆ Første
Daidsen, Ingeborg (1917)	Hovedfag: Tysk, Bifag: Engelsk og Gymnastik	3 ¹⁵ / ₁₆ Anden
Gudnason, Arni Thorbjørn (1917)	Hovedfag: Engelsk, Bifag: Tysk og Latin	6 ⁹ / ₁₆ Første
Hermann, Tage (1919)	Hovedfag: Fransk, Bifag: Tysk og Latin	7 ³⁷ / ₁₂₀ Første
Holt, Paul Erik (1918)	Hovedfag: Historie, Bifag: Latin og Græsk	6 ⁵ / ₈ Første
Ibsen, Jens Albert Sørensen (1918)	Hovedfag: Engelsk, Bifag: Tysk og Græsk	7 ¹ / ₄ Første
Jakobsen, Kathrine Kamstrup (1918)	Hovedfag: Engelsk, Bifag: Dansk og Tysk	5 ⁵ / ₈ Første
Kruckenbergh, Carl Oscar (1918)	Hovedfag: Dansk, Bifag: Engelsk og Tysk	5 ⁶⁷ / ₈₀ Første
Larsen, Ingvor Kristjan (1918)	Hovedfag: Historie, Bifag: Dansk og Engelsk	4 ³ / ₁₆ Anden
Nielsen, Anton Møller (1916)	Hovedfag: Engelsk, Bifag: Dansk og Gymnastik	5 ³ / ₁₆ Anden
Nielsen, Mette Marie Ane Johanne (1917)	Hovedfag: Fransk, Bifag: Engelsk og Latin	5 ³⁹ / ₄₀ Første
Preuss, Hemming (1918)	Hovedfag: Historie, Bifag: Engelsk og Fransk	4 ⁴¹ / ₄₈ Anden
Rysgaard, Jens Hove Nielsen (1918)	Hovedfag: Fransk, Bifag: Engelsk og Tysk	6 ⁵¹ / ₈₀ Første
Ny Ordning.		
Hansen, Hans Carl Lindhardt (1917)	Hovedfag: Historie, Bifag: Tysk	98 Første
Nielsen, Hans Christian (1915)	Hovedfag: Engelsk, Bifag: Tysk	113 Første

Skriftlige Opgaver.

Vinteren 1924—25.

Dansk som Hovedfag: 1) En sproglig Gennemgang af Holbergs Epistel Nr. 64 L. 1—24 med særligt Henblik paa Afvigelserne fra Nutidens Sprogbrug paa Ordforraadets og Sætningsbygningens Omraade. 2) Olaf den Heliges Saga Kap. 89 til og med Ordene: ok hvárki ykkat annars oversættes og tolkes med særligt Hensyn til de forekommende Tilfælde af Omyld. 3) Den danske Historieskrivning i Middelalderen til og med Saxo. 4) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Dansk og norsk Problemdrama. Forholdet mellem Edvard Brandes' Skuespil og Ibsens moderne Dramer. 5) Afløsningsopgave for samme Kandidat: En Undersøgelse af »Rosmerholm«s Tilblivelseshistorie til Belysning af Ibsens Arbejdsmetode. 6) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: J. L. Heiberg med særligt Henblik paa hans dramatiske Forfattervirksomhed. J. L. Heibergs Forhold til tysk Litteratur uden for Hegel. 7) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Vaudevillens Teknik. En Sammenligning mellem Heibergs Teori om Vaudevillen og dens praktiske Udførelse. 8) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: De danske Folkeviser. De lyriske Elementer i Folkeviserne, særligt Trylleviserne. 9) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Gengangerviserne —, »Fæstemanden i Graven« oplyses og gennemgaaes. 10) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Det danske Drama før Holberg. Almuescener (Bonde og Borger) i vort ældre Drama (før Holberg). 11) Afløsningsopgave for samme Kandidat: P. Hegelunds »Susanna«.

Dansk som Bifag: 1) Spørgende Hoved- og Bisætninger i Dansk. 2) Wimmers Læsebog S. 407—25 oversættes og tolkes. 3) Dansk Bondeliv i Litteraturen fra det 19. Aarhundrede.

Engelsk som Hovedfag: 1) Version.

Johnie Armstrong.

There dwelt a man in faire Westmerland,
Johnie Armstrong men did him call,
He had neither lands nor rents coming in,
Yet he kept eight *score* men in his hall.

He had *horse* and harness for them all,
Goodly steeds were all milk-white,
O the golden bands about their necks,
And their weapons, they were all alike.

News then was brought unto the king,
That there was *sicke* a *won* as hee,
That livèd a bold out-law,
And robbèd all the north countree.

The king he *writt* a letter then,
A letter which was large and long,
He signèd it with his owne hand,
And he promised to doe him no wrong.

When this letter came Jonnè *untill*,
His heart was as blyth as birds on the tree:
»Before any king,
My father, my grandfather, *nor none* but mee.

And if wee goe the king before,
 I would we went most orderly:
 Every man of you shall have his scarlet cloak,
 Laced with silver laces three.

Every won of you shall have his velvet coat,
 Laced with silver lace so white;
 O the golden bands about your necks,
 Black hatts, white feathers, all alyke«.

By the *morrow* morninge at ten of the clock,
 Towards Edenborough gon was hee,
 And with him all his eight score men;
 Good Lord, it was a goodly sight for to see!

When Jonnë came befower the king,
 He fell downe on his knee;
 »O pardon, my soveraine leige«, he said,
 »O pardon my eight score men and mee«.

»Thou shalt have no pardon, thou traytor strong,
 For thy eight score men nor thee;
 For to-morrow morning by ten of the clok,
 Both thou and they shall hang on the *gallow-tree*.«

But Jonnë had a bright sword by his side,
 And it was made of the *mettle* so free,
 That had not the king stept his foot aside,
 He had smitten his head from his faire boddë.

Saying, »Fight on, my merry men all,
 And see that none of you be *taine*;
 For rather than men shall say we were hanged,
 Let them report how we were slaine.«

Then, God *wott*, faire Eddenburrough rose,
 And so besett poore Jonnë rounde,
 That fower score and ten of Jonnës best men
 Lay gasping all upon the ground.

Then like a mad man Jonnë laid about,
 And like a mad man then fought hee,
 Untill a false Scot came Jonnë behinde,
 And runn him through the faire boddee.

Saying, »Fight on, my merry men all,
 I am a little hurt, but I am not slain;
 I will lay me down for to bleed a while,
 Then I'll rise and fight with you again.«

News then was brought to young Jonnë Armestrong,
 As he stood by his nurses knee,
 Who wowed if ere he lived for to be a man,
 O the treacherous Scots revengd hee'd be.

Oversættes med grammatisk-sproghistoriske bemærkninger om de kursiverede ord.

2) Skandinavisk Indflydelse paa engelsk Sprog. 3) English Sonnets and Writers of Sonnets with special reference to Shakespeare. 4) Laboratorieopgave for en Kandidat med Speciale: Oliver Goldsmith. Kvindeskikkelserne i Goldsmiths Værker. 5) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Miltons Personlighed. Milton og Presbyterianismen. 6) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Spor af Samtidens politiske og sociale Forhold i »Paradise lost«. 7) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Charles Dickens. Dickens som social Etiker. 8) Afløsningsopgave for samme Kandidat: En indgaaende Redegørelse for Personskildring og Autobiografi i »David Copperfield«. 9) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Lord Byron. En sammenlignende og kritisk Redegørelse for Hovedbiografiernes afvigende Syn paa Forholdet mellem Byron og hans Søster. 10) Afløsningsopgave for samme Kandidat: En indgaaende litterær og historisk Kommentar til III. og IV. Sang af Childe Harolds Pilgrimage. 11) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Carlyle udenfor de historiske Værker. Carlyle's Studium af tysk Litteratur og Paavirkning deraf. 12) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Froude's Paalidelighed som Carlyle-Biograf.

Engelsk som Bifag: 1) Stil.

Det har ofte undret mig, at saa mange Folk finder sig i at være svage og daarlige, da det i Virkeligheden kun er en ringe Anstrengelse, der udfordres, for at blive og holde sig rask og sund. Men det er vistnok en gængs Opfattelse, at Sygdom og Svaghed er et nødvendigt Onde. Der er dog ogsaa en Slags Mennesker, repræsenteret af begge Køn, som *koketterer med*¹⁾ deres Svagheder og gør sig interessante i den Formening, at de Skavanker, der følger med deres blege, sygelige Ydre, er et ufejlbarligt Tegn paa et æstetisk, sjælfult Indre. Andre Tegn paa Usundhed og Svaghed, som Skaldethed og Corpulence i den unge Alder, betragtes af mange som Tegn paa Værdighed og Fornemhed — den samme forlorne Værdighed, der f. Eks. forbyder Folk noget saa sundt og nyttigt som at løbe. En Del af vore Forfattere har forvoldt Ungdommen uberegnelig Skade ved systematisk, baade ved deres Eksempel og Skrifter, at forherlige en *Lobescoves*²⁾ af eksklusiv intellektuel Kultur, legemlig Brøstfærdighed og sjælelig Usundhed. Heldigvis er der nu Tegn paa, at deres værste Magt er brudt, saaledes at vi, der arbejder paa Fremme af den fysiske og dermed følgende moralske Kultur, ogsaa kan vente nogen Lydhørhed, og jeg vil derfor i det følgende se ganske bort fra, at Sygelighed i visse Kredse anses for en eftertragtelssværdig Egenskab. Sygdom er aldeles ikke noget, man blindt hen behøver at underkaste sig. Endog et arveligt Anlæg kan modarbejdes med Held, saa at den medfødte Sygdomsspire forhindres i at udfolde sig.

¹⁾ make a display of. ²⁾ hotchpotch.

2) A Comparison between Tennyson's and Browning's Poetry (to be written in English).

3) Version: Many a happy hour did we spend in St. Peter's, enjoying its delicious temperature, which never varies. Wandering among the grand monuments of the popes, lost in pleasing reverie, one realized the impressive nature of this marvellous building, so full of varied details, and forming so perfect a whole! So vast is it, that however numerous the concourse of people (on ordinary days), one may always find a place to be alone. The groups we saw were curious enough. Here a procession of priests in their rich dresses—there a train of youths in white surplices kneeling round the tomb of St. Peter, where lights are ever burning. At some favourite altar

men and women in picturesque costumes, kneeling and telling their beads; on the steps of another a man making brooms; farther off, on a bench, two or three more asleep; parties of English, with the never-failing handbook, listening of the music, and talking loud, or a solitary amateur in raptures before the masterpiece of Canova, the glorious tomb of Clement XIII. There is a great deal of miserable sculpture in St. Peter's—monuments in bad taste, and faults in the architecture, which even an unlearned eye can detect; but as a whole it is a glorious place.

English tourists were great offenders in the way of chipping off portions of old monuments, and writing their names in all sorts of inappropriate places. One individual created a most unpleasant impression in Norway. He took the trouble to be rowed out to beneath a certain famous cliff in an indiarubber boat, and, when he arrived there, the man with him held the boat tight with a rope while the Briton paddled over the pool. Without looking at the stupendous column which rose from where he was to the clouds, he pulled out of his pocket a small pot of white paint and forthwith commenced painting his initials on the rock, to prove, as he said, that he had been there.

Probably, however, a Scotch tourist afforded the greatest instance of impudence on record. This man, whilst in an Italian city, stopped a religious procession in order to light his cigar from one of the holy candles. Before the procession had recovered from its astonishment the audacious smoker had disappeared.

Derefter fonetisk Transskription af de to sidste Afsnit (fra *English tourists* — ud).

Tysk som Hovedfag: 1) For 2 Kandidater: Grillparzers Sappho IV 1—2 (til Ergösse kühlend sich in jede Wunde) oversættes med Indledning og Fortolkning. — For 2 andre Kandidater: Grillparzer: König Ottokars Glück und Ende I Ottokar: (Vertrieben! Was vertreiben! Wollt' ich das? — Dass mir die Deutschen in die Vorstadt kommen!) oversættes; der skrives en Indledning til Stedet og en sproglig og litterær Enkeltkommentar. Skrives paa Dansk. 2) Omlyden paa Tysk, dens Oprindelse og dens Betydning for det moderne Skriftsprogs Form- og Orddannelse. 3) Leben und Dichten Walthers von der Vogelweide (skrives paa Tysk). 4) Laboratorieopgave for en Kandidat med Speciale: Kleist. Kleist som patriotisk Digter (skrives paa Dansk). 5) Laboratorieopgave for en Kandidat med Speciale: Goethe og Schiller 1794—1805: Goethes og Schillers Balladedigtning 1797—1804. 6) Laboratorieopgave for en Kandidat med Speciale: Gotfried Keller. Slutning af Kellers Grüne Heinrich i de to Bearbejdelser. 7) Laboratorieopgave for en Kandidat med Speciale: Friedrich Hebbel: Hebbels Nibelungendrama i Forhold til dets Hovedkilde (skrives paa Dansk).

Tysk som Bifag: 1) Stil: Han besøgte Verona, Milano og Mantua; men længere kom han ikke den Gang; thi allerede i den sidste af disse Byer var hans og hans Følgesvendes Pengebeholdning ved at slippe op, og hellere end paa at rejse videre maatte de tænke paa at vende hjem. De vandrede saa paa deres Fod tilbage over Alperne og naede for deres sidste Skillinger Zürich. Her fandt de venlig Modtagelse hos den berømte Lavater, der skaffede Carstens noget Arbejde, og efter at han atter havde samlet sig en lille Sum, gik Rejsen videre nord paa. Men tilbage til København, hvor han paa mange Maader havde følt sig slet behandlet, vilde han ikke, og da han paa Nedrejsen havde faaet et bedre Indtryk af Lübeck, slog han sig ned dér, og her blev han nu i næsten fem Aar i bestandig Kamp for Tilværelsen. Han ernærede sig ogsaa her som Portrættegner; men forlængst

havde han øvet sig i store historiske Kompositioner, og med nogle af disse tiltrak han sig endelig Opmærksomhed hos en rig Kunstven, der tilbød at skaffe ham til Berlin, for at han dér kunde forsøge at gøre sig kendt. Foreløbig lykkedes dette ham dog ikke. Han fik et Par slet betalende Elever, han tegnede lidt for Boghandlere, men tjente ikke mere, end at han ofte maatte leve af Vand og Brød. Hans paa Forhaand skrøbelige Helbred taalte ikke længe denne kummerlige Levemaade; han blev syg og svævede en Tid lang mellem Liv og Død. Men han rejste sig atter og gjorde nu en stor Komposition af »Englenes Fald« færdig til Udstillingen i Forventning om dermed at opnaa en Ansættelse som Lærer ved Akademiet. Den blev ham ogsaa virkelig tilbudt, og der kom en Kontrakt i Stand mellem ham og Akademiet, endskønt han atter her forlangte sig behandlet som en Undtagelse, der ikke var de samme Bestemmelser underkastet, som hans Ligestillede. Men hele hans Hu stod vedvarende til at naa Rom, og hverken hans Lærervirksomhed eller et stort monumentalt Dekorationsarbejde, der blev ham overdraget i et Privathus i Berlin, kunde i Længden forsone ham med Opholdet i denne By. Sluttelig opnaaede han da ogsaa Orlov og en toaarig Understøttelse til en Rejse; men han var bleven 38 Aar gammel, før hans Ungdoms Drøm gik i Opfyldelse og han endelig befandt sig i Rom.

2) Gottfried Keller (skrives paa Tysk). 3) For 3 Kandidater: Goethes Werther I Am 16. Junius, Die Sonne war noch — Wir hatten uns kaum, oversættes, indledes og fortolkes (skrives paa Dansk). — For en Kandidat: Goethes Hermann und Dorothea VIII (Also gingen — künfftig meinem Gebieter) oversættes med Indledning og Fortolkning (skrives paa Dansk). — For 4 Kandidater: Goethe, Faust I, 1022—1055 (Nur wenig Schritte noch hinauf in jenem Stein — Dass man die frechen Mörder lobt) oversættes; der skrives en Indledning til Stedet og en sproglig og litterær Enkeltkommentar (De specielt alkymistiske Udtryk kræves ikke forklaret). Skrives paa Dansk. — For 2 Kandidater: Goethe, Hermann und Dorothea VIII (Melpomene, Also gingen die zwei — künfftig meinem Gebieter) oversættes; der skrives en Indledning til Stedet og en sproglig og litterær Enkeltkommentar (skrives paa Dansk). — For en Kandidat: Schillers Braut von Messina II. 1. V. 981—1056 oversættes med Indledning og Fortolkning (skrives paa Dansk). 4) Opgave ved Sygeeksamen: Stil:

Carstens blev født 1754 i en lille Landsby i Nærheden af Slesvig, hvor hans Fader havde en Mølle, og her forløb de første Aar af hans Barndom under forholdsvist lykkelige Forhold, skønt Familien var stor og Indtægten af Møllen lille. Men i hans 8de Aar døde Faderen, Moderen sad tilbage med en stor Børneflokk, det gik tilbage med Møllen, og da hun nogle Aar senere døde efter at have giftet sig med sin Mestersvend, efterlod hun Sønnen til en Stedfader og nogle Formyndere, der var blottede for Forstaaelse af den unge Fantast, som var dem betroet. Da de vilde have ham anbragt ved et fornuftigt Erhverv, medens han haardnakkethævdede at ville være Maler, blev hans Sag forelagt Magistraten i Slesvig, og det lykkedes nu Byens vise Fædre for en Tid lang at faa Bugt med Drengens Trods, idet de stillede ham en Plads i Udsigt som Vinkyperlærning¹⁾ i en stor Forretning i Eckernförde. Han modtog Pladsen, men uden derfor at opgive Haabet om at blive Kunstner. Han skyllede Flasker, han fejede Vinstuen, han bragte Varer ud i Byen og stod ved Skænken²⁾; men saa stædigt holdt han sig sit Maal for Øje, at han fra første Øjeblik vænnede sig til at udføre alt haardere Arbejde med venstre Haand for at kunne skaane den højre til Tegning. Det er lettere at tænke sig end i Korthed at beskrive, hvorledes hans Læreaar sneg sig hen for ham; han havde kun den Trøst, at Tiden

¹⁾ Vinkyper — Weinküper; ²⁾ Skænk — Schenktsch;

nærmede sig, hvor han blev myndig, og ikke et Døgn ud over den Dag vilde han da tøve med at følge det Kald, han følte i sig. Endelig slog hans Befrielses Time; der blev gjort nok af Anstrengelser for desuagtet at holde ham til Haandværket; men han rev sig løs efter et heftigt Opgør³⁾ med sine Omgivelser, flyttede for nogle Maaneder til en kunstelskende Slægtning i Slesvig, og med Anbefaling fra ham til en Maler i København ankom han her i 1776 efter næsten ganske at have spildt sex af sin Ungdoms bedste Aar. Han aflagde et Besøg paa vort Kunstakademi; men da han ikke følte sig tiltalt af Aanden i Undervisningen og ogsaa følte sig for gammel til at tage Plads paa Skolebænken, vægrede han sig længe ved at indskrive sig som Elev af Akademiet.

³⁾ Opgør — Auseinandersetzung.

Fransk som Hovedfag: 1) Version:

Comment Panurge, chatelain de Salmigondin, mangeoit som blé en herbe.

Se gouverna si bien et prudemment monsieur le nouveau chastellain, qu'en moins de quatorze jours, il dilapida le revenu, certain et incertain, de sa Chastellenie pour troys ans.

Non proprement dilapida, comme vous pourriez dire, en fondations de monasteres, erections de temples, bastimens de collieges et hospitaux, ou jectant son lard aux chiens; mais despendit en mille petits banquetts et festins joyeux, ouvers á tous venens, mesmement tous bons compaignons . . . .

Abastant boys,

Bruslant les grosses souches pour la vente des cendres,

Prenent argent d'avance,

Achaptant cher, vendent à bon marché,

Et mangeant son bled en herbe.

Pantagruel, adverty de l'affaire, n'en feut en soy aulcunement indigné, fäsché ne marry. Je vous ay ja dict et encores rediz que c'estoit le meilleur petit et grand bon homet que oncques ceigneit espée. Toutes choses prenoit en bonne partie, tout acte interpretoit à bien. Jamais ne se tourmentoit, jamais ne se scandalizoit. Aussi eust il esté bien forissu du Deïffique manoir de raison, si autrement se feust contristé ou aleré. Car tous les biens que le Ciel couvre et que la Terre contient en toutes ses dimensions, haulteur, profondeur, longitude et latitude, ne sont dignes d'esmouvoir nos affections et troubler nos sens et espritz.

2) De possessive Pronominers Morfologi og Syntaks i historisk Fremstilling. 3) Molière et les précieuses. 4) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Chateaubriand som Digter og som Fornyer af det religiøse Liv. En Karakteristik af »Le génie du Christianisme«. 5) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Chateaubriands Rejse-skildringer.

Fransk som Bifag: 1) Version: L'année de nos dix-huit ans, à Ginette et à moi, madame Daitre loua une maison, à Pornichet, près de Saint-Nazaire. J'y allai passer le mois d'août pendant que mon père, accompagné de maman, était aux eaux.

Les Long avaient, eux aussi, une villa à Pornichet, toute blanche, cubique, placée entre un tennis et la plage. Une terrasse de ciment regardait la mer. Le salon était meublé d'osier clair et de coussins liberty, la salle à manger de frêne à courbures art nouveau, les chambres de lits à bôle de cuivre.

Près de ce joujou trop neuf, propre et pimpant, la villa de madame Daitre paraissait délabrée. Au bout d'une avenue calme qu'ombrageaient

de vieux arbres, elle se dressait au milieu d'un jardin qui, pour madame Daitre et moi, était un paradis. Peu nous importait la singulière disposition intérieure de la maison: toutes les pièces, y compris l'escalier, ouvrant sur la salle à manger; les tentures fanées, arrachées par place, les meubles lourds et laids. Nous vivions dehors, sous les pins légers près de la pelouse aux herbes folles ou contre le vieux puits. Ginette, plus active, partait à bicyclette avec Lucie et René, jouait au tennis, vaguait sur la plage. Madame Daitre et moi, nous passions des journées calmes, égayées par les bondissements des écureuils dans les branches basses. Nous sortions parfois avant d'aller nous baigner et nous faisons un tour dans les bois qui vont vers la Baule ou dans la campagne. Je goûtais un vif bonheur à me sentir en parfait accord avec madame Daitre. Une sensibilité élémentaire nous rapprochait. Nous savourions ensemble l'odeur qui montait des troncs de pins surchauffés, des mille petites plantes poussées à leur base. Nous nous amusions de grandes libellules vertes et dorées qui se posaient sur les pointes des palissades de bois, le long des terrains neufs, embaumés de genêts. Madame Daitre cueillait des fleurs et chantait. Sa joie était transparente, de l'eau sous le soleil.

Quand nous marchions sur la plage, le soir, avant d'aller nous asseoir sur la terrasse des Long, nous parlions à peine. J'aimais madame Daitre d'être intérieurement à la fois si riche et si simple. Par contraste, Ginette m'irritait. Constamment agitée, elle s'efforçait de le cacher. René, qu'elle avait considéré jusque-là avec le calme d'une châtelaine qui relèvera, quand elle le voudra, le page agenouillé à ses pieds, René paraissait lui échapper. Il s'était lié avec une bande de boys bien découplés et de girls en vareuses rouges qui l'emmenaient pêcher la crevette. Ginette feignait d'agir sans se préoccuper jamais de lui. En réalité, il lui était un souci constant. Cela m'eût paru touchant si elle me l'eût avoué, mais elle simulait vis-à-vis de moi les états d'âme les plus mensongers. Il lui arrivait de se jeter dans l'un des fauteuils d'osier et de s'écrier:

— Cet air est délicieux. Jamais, Francine, je ne me suis sentie aussi flottante, aussi dénuée de tracas ....

2) Stil: Versailles, hvor Louis XIV installerer sig med sit Hof, sin Regering og sine Ministre, hvor de europæiske Magters Ambassadører kommer og hylder ham, hvor den genuesiske Doge ydmyger sig, hvor de siamesiske Udsendinge knæler for ham, bliver saaledes Frankrigs virkelige Hovedstad. Mere end et Aarhundrede af Landets Historie foregaar der.

I denne mærkelige By saa man omkring Kongens Slot kun Stalde, Kaserne, Tjenerbygninger og Hofmandsboliger. Menneskene havde ingen andre Tanker end Kongen, og de var kun der for at tjene ham. Kunstnerne, der stadig fortsatte deres Bestræbelser for at guddommeliggøre Kongemagten, havde mangfoldiggjort Solens Billede i Slottets Udsmykning; thi Solen var Kongen selv, Solkongen, der oplyser alt og giver alt Liv. Alle den hedenske Mythologis Guder og Gudinder, Jupiter med sit Lyn, Herkules, der besejrer Uhyrerne, Apollo, Lysets Konge, optræder kun der som den nye Guds Tjenere. Selv de Kristnes Gud, skønt han har en Kirke i selve Slottet, synes dog ikke der at være den virkelige Herre. Kapellet i Versailles er nemlig indrettet paa en saadan Maade, at, naar Kongen i Kongetribunen vender Ansigtet mod Alteret, vil en stor Del af de tilstedeværende, de, som sidder i første Pulpitur¹⁾ (det var især Damerne), have Ansigtet rettet lige imod Kongen; de synes at tilbede ham, saaledes som han tilbeder Gud.

¹⁾ étage;

Titusend Soldater, Infanteri og Kavaleri, Eliten af den franske Hær, udgør hans Garde i Versailles. Firetusend Tjenere af enhver Rang omgiver ham. Femtusend Heste fylder hans Stalde. Hele Egnen i flere Miles Omkreds²⁾ er som hans private Park og Jagtomraade. At tjene Kongen er næsten som en Gudsdyrkelse. De mest ligegyldige af hans Handlinger har deres Betydning, og Dangeau, der var et Mønster paa en Hofmand, har tilbragt hele sit Liv med at føre en Dagbog, der fylder ikke mindre end sexten Bind, og hvor alt, hvad Kongen har sagt og gjort, og alt, hvad der er blevet sagt og gjort omkring ham, er blevet nedskrevet Time for Time.

²⁾ ronde

3) Resumer le Cid de Corneille.

Klassisk Filologi: 1) Græsk Stil: I Levnedbeskrivelsen af Perikles fortæller Plutarch følgende.

Krigen mod Samos skal Perikles have begyndt for at gjøre Aspasia til Behag. Det turde derfor synes ikke ubetimeligt at undersøge, hvilken Kunst eller Magt hun besad, siden hun baade kunde fortrylle de ypperste Politikere og give Philosopherne saamegen Anledning til at tale om sig. At hun var Milesierinde, er man enig om, og af en anden milesisk Hetære Thargelia skal hun have lært kun at lægge sig efter¹⁾ de mægtigste Mænd. Nogle siger, at det var paa Grund af hendes Visdom og politiske Indsigt, at Perikles satte Pris paa²⁾ hende, og som Vidnesbyrd herom benytter de, at ogsaa Sokrates undertiden var sammen med hende, skjønt hun drev et uhæderligt Erhverv³⁾; i Platons Menexenos roses hun ogsaa for sin Indsigt i Rhetorik, og selvom det meste af denne Dialog er Spøg, synes denne hendes Dygtighed ikke at være opdigtet. Andre mener derimod, at Perikles stod i et erotisk Forhold til hende, og disse synes snarest at have Ret. I hvert Fald er det en Kjendsgjerning⁴⁾, at han skilte sig fra sin Kone, som var af fornem Familie og havde født ham to Sønner, for at bo sammen med Aspasia. Komikerne, som vi ved sammenlignede Perikles med Zeus, kaldte derfor Aspasia Hera, men andre af dem spottede hende ogsaa som Omphale, i hvis Omgang Herakles glemte sin Manddom og Dygtighed. Og Eupolis dadler Perikles, fordi han ved Siden af sine ægte Børn har en uægte Søn med en fremmed Kvinde. At Komödien vover at omtale Aspasia saaledes med Navns Nævnelser, viser bedre end alt andet, hvad Athenienserne mente om hende; en attisk Kvinde, hvem hun saa end var, vilde ingen have vovet endog blot at nævne paa Scenen.

Efter Perikles' Død ægtede en Athenienser Lysikles Aspasia, og Aischines, en af Sokrates' Venner, fortæller, at denne ved Omgangen med Aspasia fra ringe og ubetydelig af Herkomst og Natur blev saa dygtig, at han opnaaede stor Ære i Athen.

Man kunde undre sig over, at en saadan Kvinde formaaede saa meget hos betydelige Mænd, og mange har forsøgt at vise, at hun er bleven bagvasket som Udlænding; men Hetærerne var ofte mere dannede end de andre Kvinder, og selve hendes Navn tyder paa, at hun hørte til deres Klasse.

2) Græsk: Læst Sted: Platons Symposion: 190 b ἦν δὲ διὰ — 190 e ἐκέλευεν, oversættes og forsynes med de nødvendige Oplysninger.

3) Latin: Ulæst Sted: Cicero pro Caecina § 98—100 incl. oversættes — Konsulen Mancinus blev udleveret til Numantinerne, men ikke modtaget af dem. 4) Realia: En Oversigt over Kriminalprocessens Organer i Athen og det republikanske Rom. 5) Laboratorieopgave: Speciale: Græsk Kunst (Skulptur og Keramik) indtil Perserkrigene incl. Ovids Metamorphoser XIII, 181 (Ut dolor unius —) til 215 (— quo postulat usus) oversættes og fortol-

1) ἐπιτίθεσθαι 2) σπουδάζειν 3) ἐργασία 4) udtr. ved φαίνομαι.

kes. Interpunktionen i V. 189 maa diskuteres. 6) Afløsningsopgaver: a) Pausanias V. 17,—18,8 oversættes og fortolkes. b) De græske Gravmæler i den arkaiske Tid.

Latin som Bifag: 1) Stil: I anden Bog af Platons [Værk] om Staten omtaler Sokrates, at Platons Brødre havde udmærket sig i Slaget ved Megara, og at der derfor var blevet forfattet et Digt til deres Ære, hvis Begyndelse var: Aristons Sønner, en berømt Mands guddommelige Afkom. Om dette Slag, der ellers er lidet kendt, beretter Diodor, en græsk Historie-skriver, der levede paa Cæsars og Augusts Tid, i det 65de Kapitel af sin 13de Bog følgende:

Da Megareerne i Aaret 409 f. Chr. havde indtaget Nisaea, Megaras Havn, hvor Athenienserne havde lagt en Besætning, sendte Athenienserne en Hær paa 1000 Mand Fodfolk og 400 Ryttere imod dem. Megareerne rykkede ud med hele deres Mandskab og med nogle Hjælpetropper, som de havde faaet fra Sicilien, og opstillede en Slagorden paa nogle Høie, der hed »Hornene«. Her blev Slaget leveret, og efter at Athenienserne havde kæmpet tappert og slaet Fjenderne paa Flugt, skønt de var mange Gange flere end de selv, faldt der mange af Megareerne, men kun 20 af Lakedæmonierne. Thi Athenienserne, der tog sig Nisæas Indtagelse nær, forfulgte ikke Lakedæmonierne, men dræbte en stor Mængde af Megareerne, hvem de var vrede paa.

Det er ikke let at forstaa, hvorledes Diodor, der kun har sagt, at Megareere og Sicilianere tog Del i Slaget, pludselig kan omtale, at der faldt 20 Spartanere, medens han aldeles ikke omtaler, hvilken Skæbne Sicilianerne havde. Derfor har den Lærde, der sidst har udgivet Diodors Værk, formodet, at der paa begge de Steder, hvor Lakedæmonierne nævnes, ved en Feiltagelse af Afskriveren er blevet sat Lakedæmoniere istedetfor Sicilianere. Det er dog ikke sandsynligt, at denne Formodning er rigtig; thi de to Ord er hinanden saa ulige, at ingen Afskriver let vilde ombytte dem. Hertil kommer, at Syrakusanerne, efter at deres By ved Spartanernes Hjælp var blevet befriet for Athenienserens Beleiring, ganske vist havde sendt en Flaade til Hjælp for Spartanerne; men denne Flaade synes kun at have deltaget i de Kampe, der foregik ved Asiens Kyst, og at den skulde have lagt en Besætning i Megara, er ganske utroligt. Derimod veed vi, at Megareerne mange Aar iforveien havde aabnet deres Porte for Spartaneren Brasidas, og at de fra den Tid af havde været Spartas trofaste Forbundsfæller; det er da intet Under, om der har været spartansk Besætning i Megara. Diodor har altsaa snarere, skødesløs som han er, i Begyndelsen af sin Fortælling sat Sicilianere for Lakedæmoniere.

Megara: *Megara, -orum*; Megareer: *Megarensis*. — Afkom: *propago*. — Gange: *partes*. — formode: *conicere*; Formodning: *coniectura*. — Afskriver: *librarius*. — sætter i Stedet: *substitutio*

2) Ulæst Sted: Cicero: De officiis III, Cap. 11: Sed utilitatis—repudiaverunt oversættes.

Historie som Hovedfag: 1) De hvervede Hære i det 16. og 17. Aarhundrede. 2) Den danske Bondestand ca. 1700—1780. 3) Bankvæsen i Danmark. 4) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Danmarks Historie 1864—1901. Den socialistiske Bevægelse i Danmark 1871—72. 5) Afløsningsopgave for samme Kandidat: En Redegørelse for Reformlovgivningen i Rigsdagssamlingen 1890—91 og dens politiske Betydning. 6) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Danmarks Historie fra Freden i Kiel 1814 til September 1866. En Karakteristik af den ældre danske Liberalisme, hvis særlig fremtrædende Repræsentanter var Mænd som

C. N. David, Schouw, Tscherning og Tage Algreen Ussing. 7) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Hovedlinierne i C. C. G. Andræs politiske Stilling fra 1848 til Udgangen af 1863. 8) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Tiden 1282—1340 i Danmarks Historie. Erkesædet i Lund og dets Politik 1310—1340. 9) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Hvorledes maa vi opfatte Hertug Valdemar IV's Politik. 10) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Danmark 1536—1588: Den holstenske Adels Indgriben i Danmarks Udvikling 1536—1588. 11) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Hvorvidt stemmer det Billede af den politiske Magtfordeling, som Christian III's Haandfæstning giver, med det Indtryk, som faas gennem de øvrige bevarede Kilder?

Kristendomskundskab: 1) Speciale (for en Kandidat): Paa Baggrund af en Oversigt over den religiøse Partistilling og den kirkelige Udvikling i England 1640—49 gives der en Fremstilling af Miltons Liv og Forfattervirksomhed i denne Periode. (Ingen Speciale-Litteratur tør benyttes). — For en anden Kandidat: »Vita Anskarii's Fortællinger om Missionen i Sverige og deres historiske Værdi. (Benyttelse af Vita Anskarii er tilladt). 2) Ny Testamente: Rom. 4, 1—12 incl. 3) Gl. Testamente: Nordrigets Skriftprofeter og deres Betydning i Israels Religions Historie. (Benyttelse af Buhls Oversættelse tilladt). 4) Religionshistorie: Orfismens Karakter og Betydning. (Benyttelse af Sven Fengers religionshistoriske Tekst er tilladt).

Gymnastik: Giv en Analyse af Fri Haandledning og angiv Forskellen mellem denne og de øvrige Former for Haandledning.

Sang: 1) Hvorledes opstaar Resonansen i det menneskelige Stemmeapparat, og hvordan anvendes den under Stemme- og Sprogbehandlingen? 2) a) Der ønskes en Harmonisering (fire-stemmig) af vedføjede Koralmelodi (»Lover den Herre«). b) Der ønskes en Udsættelse for to-stemmig Sang af vedlagte Komposition af Niels W. Gade: »Holger Danskes Mærke«.

Sommeren 1925.

Dansk som Hovedfag: 1) i-Omlyd i Dansk. 2) Fáfnismál V. 40—44 oversættes og tolkes. 3) Hvorledes har Realismen i 1870- og 1880-Aarene ytre sig paa de forskellige Omraader af Danmarks Litteratur? 4) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Familieromanen i dansk-norsk Litteratur med særligt Henblik paa Jonas Lie. Udviklingen af J. Lies Roman-kunst. 5) Afløsningsopgave for samme Kandidat: En Karakteristik af Herman Bangs »Under Aaget« med særligt Henblik paa denne Forfatters Forhold til Jonas Lie. 6) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: H. Pontoppidans Forfatterskab: Forholdet mellem Henrik Pontoppidans og Henrik Ibsens Digtning som Udtryk for en nordisk Kriticisme.

Dansk som Bifag: 1) Et Stykke af Jyske Lovs Fortale oversættes og tolkes. Thæt ær kunnungs æmboth oc høfthings, i landæt ær, at gømae domæ oc gørae ræt oc frælsæ thæn thær mæth wald thwingæs, swa sum ær wid-dæwæ oc wæriæløs børn oc pilgrim oc utlandz mæn oc fatøkæ mæn — them gær tithæst wald yuær — oc latae æi ilværkis mæn, the thær æi wilæ rætæs, i sit land liuæ, for thy at i thet han pinaer ældær dræpær vdæthæs mæn, tha ær han gusz thianest man oc lox gæszleman; for thy at swa sum hælghæ kirki styræs mæth pauæ oc biskop, swa skal hwært land styræs mæth kunung æth hans rætær oc wæriæs; thær mæth ær oc allæ skyldugh, thær i hans land bo, at wære ham hørsom oc lythen oc vndærdanæ oc thianægh; for thy ær han skyldugh at them allæ frith. Thet skulæ oc witæ allæ wærlðz høfthing, at mæth thet wald, thær gudh saldæ them i thessæ

wæraeld, tha sald han oc them sin hælg hæ kirki at wæriae for all thet thaer abethæs, æn warthæ the glømaen oc wildigh oc wæriae æi sam ræt ær, tha skulæ the swaræ a domædagh, af kirkins fræls oc landæns frith minskæs for theræ skyld i theræ timæ. 2) Salmedigtingen for Aar 1800. 3) Wimmers Læsebog S. 70³⁶—71¹⁵ oversættes og tolkes.

Engelsk som Hovedfag: 1) Sproghistorie. De lydlige Hovedforskelle mellem (senere) Middelenengelsk og (tidligt) Nyengelsk. 2) Old English Lyrical Poetry. 3) Version:

Nedenstaaende oversættes med særligt Hensyn til Pronominerne.

Do hule one wile hi bi-þogte,
 ⁊ after þan þis word up-brogte,
 'Ich granti wel þat he us deme,
 vor þez he were wile breme,
 ⁊ lof him were niztingale,
 ⁊ oþer wizte gente ⁊ smale,
 ich wot he is nu suþe a-coled.
 Nis he vor þe nozt a-foled,
 þat he, for þine olde luue,
 me a-dun legge ⁊ þe buue:
 ne schaltu neure so him queme,
 þat he for þe fals dom deme.
 He is him ripe ⁊ fast-rede,
 ne lust him nu to none unrede:
 nu him ne lust na more pleie,
 he wile gon a rizte weie.'
 Þe niztingale was al zare,
 ho hadde ilorned wel aiware:
 'hule', ho sede, 'seie me soþ
 wi dostu þat unwiztis doþ?
 Þu singist anigt ⁊ nozt a-dai,
 ⁊ al þi song is wailawai.
 Du migt mid þine songe a-fere
 alle þat ihereþ þine ibere;
 þu schrichest ⁊ zollest to þine fere,
 þat hit is grislich to ihere;
 hit þincheþ boþe wise ⁊ snepe,
 nozt þat þu singe, ac þat þu wepe.
 þu flizst anigt ⁊ nozt a-dai:
 Þar-of ich wundri, ⁊ wel mai,
 vor eurich þing þat schuniet rizt,
 hit luueþ þuster and hatiet lizt;
 ⁊ eurich þing þat is lof misdede,
 hit luueþ þuster to his dede.
 A wis word, þez hit bo unclene,
 is fele manne a muþe imene,
 for Alured King hit seide ⁊ wrot,
 "He schunet þat hine ful wot."

4) Laboratorieopgave i 10 Timer. Der ønskes en formel og indholds-mæssig Analyse (med Anførelse af typiske Citater paa alle vigtige Punkter) af de germanske og romanske Elementer i de engelske Folkeviser. 5) Af-løsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Oldengelsk Lydlære. Vokal-forholdene i Ep. og Erf. H. 6) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Old-engelsk Lydkronologi. 7) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale:

Byron. Byrons theoretiske Syn paa Ægteskab og engelsk Kønsmoral. 8) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Byrons dramatiske Teknik. 9) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Charles Dickens. Dickens' Rejser og deres Spor i hans Digtning. 10) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Dickens' Vækst med Hensyn til Romankomposition belyst ved en Sammenligning mellem Pickwick og nogle af de senere Romaner.

Engelsk som Bifag: 1) Stil: I det attende og nittende Aarhundrede rettede hvad man med Misbilligelse kaldte Fritænkeri sig mod Troen paa saakaldte Mirakler. Efterhaanden havde der dannet sig den Forestilling, at det, der benævnes Naturlove, var et paalideligt Udtryk for det guddommelige Væsen, og Enkelte indsaa Urimeligheden og Usandsynligheden af, at en Guddom eller et særlig inspireret Menneske skulde lægge sin højere Natur for Dagen ved at gøre Brud paa guddommelige Love. Rationalister opfattede disse Mirakler som naive Udsmykninger af historiske Begivenheder eller som bevidste Tildigtelser, der skulde bibringe Tro paa overnaturlige Evner. Paa selve det historiske Grundlag tvivledes der ikke. Kunde man blot blive af med de saakaldte Undere, stod for Fritænkerne Religionens Kærne, »Fornuftreligionen«, tilbage.

I England som i Frankrig og i Tyskland, for Lord Cherbury, Toland og Collins, for Fontenelle, Meslier og Voltaire, for Reimarus, Mendelssohn og den alle overlegne Lessing er Miraklerne, dette Naturstridige, der berettes som historisk, i Grunden Fæstningen, det gælder om at faa stormet, eller Valpladsen, paa hvilken og om hvilken der kæmpes.

Endnu i 1863 gik Renan med sit »Vie de Jésus« kun ud paa, af de mytiske Rester at udskille den lille Jesuskikkelse af Elfenben, som han havde frembragt ved en Blanding af Kritik og sentimental Digttereve, idet han som Model til Skikkelsens Blidhed og overlegne Ironi tog sig selv og som Model til dens strenge og truende Holdning overfor kirkeligt Hykleri tog Lamennais efter dennes Brud med Rom.

Nu ligger der ikke længer nogen Vægt paa det Spørgsmaal, som for halvhundrede Aar siden sysselsatte de religiøst Interesserede. Spørgsmaalet om Miraklers Mulighed eller Sandsynlighed er faldet bort af sig selv, stilles ikke mere, optager kun dem, der vil afsløre Taskenspillere eller Helbredere ved en Suggestion, der skal udgives for Trolddom.

Spørgsmaalet er nu et helt andet og større.

2) Version: It is no new discovery that the novel, like the drama, is a powerful instrument of moral suggestion. This has been understod in England ever since there has been such a thing as a novel in England. This has been recognised equally by novelists, novel-readers, and the people who wouldn't read novels under any condition whatever. Richardson wrote deliberately for edification, and »Tom Jones« is a powerful and effective appeal for a charitable, and even indulgent, attitude towards looseliving men. But excepting Fielding and one or two other of those partial exceptions that always occur in the case of critical generalisations, there is a definable difference between the novel of the past and what I may call the modern novel. It is a difference that is reflected upon the novel from a difference in the general way of thinking. It lies in the fact that formerly there was a feeling of certitude about moral values and standards of conduct that is altogether absent to-day. It wasn't so much that men were agreed upon these things — about these things there have always been enormous divergences of opinion — as that men were emphatic, cocksure, and unteachable about whatever they did happen to believe to a degree that no longer obtains. This is the Balfourian age, and even religion seeks to establish itself on doubt. There were, perhaps, just as many differences

in the past as there are now, but the outlines were harder—they were, indeed, so hard as to be almost, to our sense, savage. You might be a Roman Catholic, and in that case you did not want to hear about Protestants, Turks, Infidels, except in tones of horror and hatred. You knew exactly what was good and what was evil. Your priest informed you upon these points, and all you needed in any novel you read was a confirmation, implicit or explicit, of these vivid, rather than charming, prejudices.

Overstaaende oversættes til Dansk; derefter kommenteres følgende Punkter paa *Engelsk*:

- 1) Give a short sketch of the rise of the English novel, including accounts of Richardson, Fielding, »Tom Jones«.
  - 2) What is meant by »the Balfourian Age«?
  - 3) Give rules for the use of the pronouns *any & some*.
  - 4) Explain the religious differences between the terms »Roman Catholic«, »Protestant«, »Turk« & »Infidel«.
  - 5) Explain the sense in which »priest« is used here, and give the terms for the various orders of the English clergy.
  - 6) Give phonetic transcriptions (also indicating the stress) of the words: *novelist, drama, deliberately, edification, looseliving, definable, standard, divergences, Infidels, implicit, explicit, prejudices*.
- 3) Realistic elements in the English novel from Richardson to Hardy. (To be written in English).

Tysk som Hovedfag: 1) Walther von der Vogelweide (Poul) Nr. 52, 1—40 oversættes og fortolkes. 2) om Brugen af Genetiv paa Tysk. 3) Stürmer und Dränger (skrives paa Tysk). 4) Laboratorieopgave i 10 Timer: En Paavisning af, til hvilken af de schlesiske Dialektgrupper Sprogformen i R. Rösslers »Dorfgeschichten« henhører. Sygeeksamen: Laboratorieopgave i 10 Timer: Grillparzers Libussa (skrives paa Dansk).

Tysk som Bifag: 1) Stil:

Søllerød ved Nyholte Station den 15. Juli 1864.

Kjære Fru Henriques!

Imorgen har jeg været 14 Dage herude i Søllerød hos Kammerherrende Neergaard, saalænge var det ikke min Bestemmelse at blive her, uagtet jeg forud vidste hvor velkommen jeg er, hvor rigt og godt Alt er indrettet, men jeg har været angrebet af en Tandbyld; hele den første Uge her, var en Lidelsens Uge, jeg havde Tandpine forenet med Feber, saa at Lægen daglig maatte see til mig, jeg laa med Suurdeig under Fødderne, havde piinlige søvnløse Nætter og da jeg havde det allerværst gav man mig endogsaa Vaagekone, men jeg var ganske febril i Tanken om at hun kunde sove fra Lyset⁷), Lægen gav mig et Par Snit i Munden og saa kom jeg mig og vi have gjort flere smukke Kjøretoure, men arbeide har jeg ikke kunnet, dertil er mit Sind for betyngt; den smukke Natur, det delige Sommerveir er slet ikke nok, jeg har følt mig ved at synke sammen ved al den Nød og Jammer der gaaer over vort kjære Danmark. Endnu seer jeg ikke Udgangen. Det er for mig som havde jeg levet mit Jordlivs gode Dage, jeg har ikke Illusioner for de kommende. Hvor det dog er længe siden jeg sidst saae Dem, kjære Fru Henriques og Børnene; jeg kunde have været baade i Frankerige og Spanien i al den lange Tid! I Dag sender jeg dette Brev for dog at bringe mig i Deres Tanke, men jeg maa lade Brevet flyve

*) bei brennendem Lichte einschlafen.

over Kjøbenhavn, jeg fik aldrig at vide, hvorledes jeg skulde stile Brev til Dem ude paa Landet. — Med min Reise til Norge er jeg endnu i Uvished, enten flyver jeg pludseligt derop, om fredelige Tider synes at kunne komme eller jeg bliver hernelde i vort smukke, vort lidende Land. Hils kjærligt Deres Mand og Børnene! Hils Melchior. Collins tilbragte der en fornøielig Søndag; Fru Collin talte der med Dem, kjære Fru Henriques, og jeg fik en Hilsen. — Før Mandag Aften kommer jeg ikke til Byen, det er vist; i Dag føler jeg mig iøvrigt mindre vel, næsten kunde jeg ønske at flyve ind i den anden Verden og der glemmer jeg ikke Vennerne paa Jorden.

Deres taknemmelig hengivne

H. C. Andersen.

2) Opgave for 5 Kandidater: Goethes »Hermann und Dorothea« VI, V. 1—51 oversættes med Indledning og Fortolkning. — Opgave for 1 Kandidat: Goethe: Dichtung und Wahrheit, Siebzehntes Buch (In Friedenszeiten — Manches zur Erleichterung, S. 233 f.) oversættes med Indledning og Fortolkning. — Opgave for 1 Kandidat: Goethe: Egmont II, Egmonts Wohnung — — — Egmont (in den Brief sehend — Oranien kommt (S. 184 f.) oversættes med Indledning og Fortolkning. 3) Opgave for 4 Kandidater: Lessings Minna von Barnhelm (skrives paa Tysk).

Fransk som Hovedfag: 1) Version: En ceste mesme retraicte fut tué aussy ce gentil et brave M. de Bayard, à qui ce jour M. de Bonnavet, qui avoit esté blessé en un bras d'une heureuse harquebusade, et, pour ce, se faisoit porter en litière, lui donna toute la charge et le soin de l'armée, et de toute la retraicte, et luy avoit recommandé l'honneur de France. M. de Bayard qui avoit eu quelque picque auparavant avec luy respondit (ce dict l'Espagnol): »J'eusse fort voulu, et qu'il eust ainsi pleu à Dieu, que vous m'eussiez donné ceste charge honorable en fortune plus favorable à nous autres quast'heure: toutesfois, ainsy que ce soit que l'advanture traicte avec moy, je feray en sorte que, tant que je vivray, rien ne tumbera entre les mains de l'ennemy que je ne le deffende valeureusement.«

Ainsy qu'il le promit il le tint; mais les Espagnols et le marquis de Pescayre, usant de l'occasion, furent si opportuns à chasser les François, qu'ainsy que M. de Bayard les faisoit retirer tousjours peu à peu, voici une grande mousquetade qui donna à M. de Bayard, qui luy fracassa tous les rains.

Aussitost, se sentant frappé, il s'escria: »Ah! mon Dieu! je suis mort«. Si prit son espée par la poignée, et en baisa la croisée en signe de la croix de Nostre Seigneur; il dict tout haut: *Miserere mei, Deus!* puis, comme failly des espritz, il cuida tumber de cheval; mais encor eust il le cœur de reprendre l'arçon de la selle, et demeura ainsy jusqu'à ce qu'un gentilhomme, son maistre d'hostel, survint, qui luy aida à descendre et à l'appuyer contre un arbre.

Soudain voyla une remeur, parmy les deux armées, que M. de Bayard estoit mort. Voyez comme la Renommé soudain trompette le mal comme le bien. Les nostres s'en effrayarent grandement; si bien que le désordre se mit parmi eux, et les impériaux à les chasser. Si n'y eust il gallant homme parmi eux qui ne le regretta; et le venoit voir qui pouvait, comme une belle relique, en passant et chassant tousjours; car il avoit ceste coutume de leur faire la guerre la plus honneste du monde et la plus courtoise: et y en eut aucuns qui furent si courtois, et bons qui le voulurent emporter en quelque logis là près; mais lui les pria qu'ils le laissassent dans le champ mesme qu'il avoit combattu, ainsi qu'il convenoit à un homme de guerre, et comm' il avoit tousjours désiré mourir armé.

2) Le participe présent og le gérondif, deres Oprindelse, Bøjning og Brug. 3) La vie et les oeuvres de Rousseau. 4) Laboratorieopgave i 10 Timer: Steds- og Tidsangivelser ved Hjælp af Præpositioner i det 16. Aarh. — For en anden Kandidat: De vigtigste Analogidannelser i moderne fransk Verbsystem. 5) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Racine: Racine og Port-Royal.

Fransk som Bifag: 1) Stil:

I en prædiken over barnemordet i Betlehem¹⁾ havde pastor Schaffner uforsigtigt talt om Kong Frederik d. II. af Prøjsen og sammenlignet ham med tyrannen Herodes. Den ny Herodes blev som man kan tænke sig ikke særlig henrykt over pastorens lidet smigrende vurdering og besluttede at straffe ham derfor paa sin maner. En skønne dag, just som han i ro og mag røg sin pipe uden at tænke mere paa prædikenen, der allerede var nogle uger gammel, fik Schaffner ordre til at begive sig til Potsdam for at møde²⁾ for konsistoriet. Skønt det var midt om vinteren og rejsen yderst besværlig, maatte han adlyde. Næppe var han taget ind i et tarveligt herberge i byen, før en mand kom og hentede ham, der var klædt som en kirketjener³⁾. Han fulgte ham mere død end levende op paa slottet og kom ind i en stor sal, hvor en tredive alvorlige mænd var forsamlet. Præsidenten, som ikke var nogen anden end kongen, spurgte ham om hans navn, hjemsted og stilling og sagde: »Vi har erfaret, at De er skandaløst uvidende og at De navnlig ikke kan et ord af kirkehistorien⁴⁾. Vær saa venlig at svare paa de spørgsmaal, jeg nu vil stille Dem. Hvor mange konger har der været i Judæa, der hed Herodes?« — »Der har da kun været een,« fremstammede den anklagede. — »Det var nok det jeg frygtede,« sagde præsidenten bekymret. »Hvilken skandale! Vid, min broder, at der er to Herodeser, begge to meget kendte, Herodes Askaloniteren, med tilnavnet den store, og Herodes Antipas, hans søn.« — Ved denne uventede aabenbaring bøjede Schaffner hovedet og begyndte for alvor at tro sig skyldig. — »Hvem af de to beordrede barnemordet i Betlehem?« — Pastoren erklærede med en gestus, at han ikke vidste det. — »Saa skal jeg, min broder, stille Dem et lettere spørgsmaal. Hvor gammel skulde man være for ikke at blive indbefattet i denne proskription? Et aar, to aar, tre aar? Svar, min broder!« Men pastoren kunde kun frembringe uarticulerede lyde. Præsidenten vendte sig om til de alvorlige skikkelser der omgav ham og som ikke havde fortrukket en mine. »Hvilken skændsel, mine herrer, og hvad vilde hans majestæt sige hvis han erfarede alle enkelthederne i denne sørgelige sag! Min broder, vedblev han, idet han igen henvendte sig til pastoren, De har syndet groveligt. Vi burde afsætte Dem eller i det mindste suspendere⁵⁾ Dem en tid.« — »Naade!« raabte Schaffner og faldt paa knæ. — »Vi vil endnu ikke gøre det denne gang. Men vi haaber, at lektionen har været gavnlig for Dem. Drag hjem og giv Dem til at studere, saa at de to Herodesers regering inden ret længe ikke mere har nogen hemmelighed for Dem. Vi skal have et øje med Deres opførsel og fremskridt.«

Frederik hævdede Mødet. Det var paa høje tid. Det var forbi med⁶⁾ hans og hans venners alvor, og næppe var pastoren gaet, før der blev en almindelig latter. Hvad Schaffner angaar, fik han først senere at vide, at han var bleven mystificeret af kongen i egen person, og han vogtede sig i fremtiden vel for at tale ilde om ham.

¹⁾ le Massacre des Innocents. ²⁾ comparaitre. ³⁾ bedeau. ⁴⁾ histoire ecclésiastique. ⁵⁾ interdire. ⁶⁾ udtrykkes ved être à bout.

2) Version:

La cathédrale de Reims.

La cathédrale agonise. Une de ses tours, frappée à mort, est sur le point de s'écrouler. Je voudrais, après tant d'autres, apporter mon témoignage et la décrire telle que je l'ai vue alors qu'elle n'était que blessée: — ruine encore superbe, pathétique et suprême souvenir qui va bientôt disparaître sous les coups acharnés de l'ennemi.

J'arrivai à Reims en automobile. De loin, l'énorme silhouette de la cathédrale, dominant la ville, m'apparut presque intacte; mais, après avoir traversé les quartiers dévastés par les obus, quand je débouchai devant la façade, je fus saisi d'une profonde émotion.

Hagarde et toute sombre la cathédrale se dressait sur la place déserte, nivelée par le bombardement; au milieu de l'amas de décombres des édifices et des maisons écroulés à ses pieds, elle semblait plus haute et plus imposante dans son isolement tragique de ruine.

Cette façade ouvragée comme un reliquaire, où régnait, depuis sept cents ans, tout un peuple de statues assemblées sous ses ogives fleuries en un pompeux concile de saints, d'archanges et de rois, cette façade fascinatrice, aux mille visages, intimidante comme une foule, qui, surplombante et penchée vers vous, semblait-il, vous regardait de tous les yeux des personnages souriants ou graves groupés autour de ses trois porches, — toute cette vie fervente n'est plus qu'une sorte de charnier de pierres.

Partout des têtes coupées, des membres broyés, écartelés, des faces épouvantablement défigurés par d'atroces brûlures, des corps informes, écorchés vifs, aux mutilations somptueuses, — un terrifiant étal de suppliciés exposés là, sur ces murs calcinés, comme les dépouilles sanglantes que les barbares clouaient jadis aux portes des villes saccagées. Des vierges martyrisées sont encore en prière, les yeux baissés dans des visages extatiques sans nez et sans bouche; des évêques avec un tronçon de bras continuent le geste de bénir; des anges aux ailes brisées gardent leur sourire mystérieux et, dans l'admirable calvaire qui figure au tympan¹⁾ de gauche, le Christ, sous sa couronne d'épines, n'a plus de face, comme si ses traits étaient restés entièrement fixés sur le voile de sainte Monique... Tous ces restes, tous ces cadavres de statues, que l'on ne peut pour la plupart identifier, sont roussis, corrodés par l'incendie et, pour compléter encore l'impression de géhenne et de mort, des oiseaux noirs tournent dans le ciel qu'ils emplissent de leurs croassements...

La façade ainsi meurtrie était, certes, douloureuse à voir; mais elle était encore belle d'une beauté grandiose et désolée, avec tout le prestige de son martyre. Mais, lorsque beaucoup plus tard, après plus d'un an de guerre, je retournai à Reims, tout ce qu'il y avait encore, à ma première visite, de splendeur tragique sur la façade ruinée s'était presque entièrement évanoui pour laisser place à l'horrible. Cette patine fauve, qui avait été sa parure suprême, était affreusement écaillée. Sur les pierres calcinées, comme sur les plaies des brûlures, il s'était formé des croûtes qui, sous l'action du temps et de la pluie, s'étaient détachées par larges fragments, laissant apparaître partout, sur toute l'étendue de la façade foncée, de grandes taches blanches, d'un blanc cru de craie, hideuses à voir. Je m'étonnais que ces pierres, vieilles de tant de siècles, saturées de passé, fussent si blanches, si jeunes à l'intérieur, que cette patine sombre qui faisait la cathédrale si vénérable, que tout ce prestige, toute cette majesté presque millénaire, ne fussent qu'une apparence si mince et si fragile. Et je me sentais tout désenchanté. J'aurais voulu que ces sept siècles d'histoire

¹⁾ dørfelt.

eussent pénétré la cathédrale jusqu'au cœur même de ses vieilles pierres... Mais le temps réparateur saura pieusement recouvrir son noble visage de morte d'un linceuil décent et digne d'elle.

3) For kun 1 Kandidat: Resumer les Femmes Savantes.

Latin som Bifag: 1) Stil:

Platos berømte Værk om Staten er os overleveret i 10 Bøger. Der kan dog ikke være Tvivl om, at Plato ikke selv har inddelt sit Værk i Bøger; det gjorde først de Lærde i Alexandria omtrent et Aarhundrede senere. Men desuden har vi Grund til at tro, at Plato ikke har udgivet sin Stat ud i eet. Saaledes lader han i Begyndelsen af Timæus, en Dialog, der er skrevet længe efter Staten, Sokrates gentage Hovedindholdet af en Samtale, der skal være holdt Dagen før; men hvad her gentages, er Indholdet af de første Bøger af Staten, ikke af dem alle. Hertil kommer, at Gellius i 14de Bogs 3die Kapitel beretter, at Xenophon, da han skrev sit Værk om Cyrus's Opdragelse, kun havde læst omtrent to Bøger af Platos Stat, der var udgivne først. Hvad Gellius iøvrigt fortæller om Uvenskab mellem Plato og Xenophon, er ganske vist lidet troværdigt; men det er ikke sandsynligt, at han vilde have omtalt en kortere Udgave af Platos Værk, dersom han ikke havde haft en Beretning derom. Ogsaa i selve Platos Værk har visse Lærde ment at finde Spor af, at det er forfattet lidt efter lidt og ikke ud i eet. Hvad den første Bog angaar, er de fleste enige om, at den mere ligner de Dialoger, Plato skrev som ung, og hvori Sokrates for det meste søger at definere en eller anden Dyd, som Tapperhed, Maadehold og andre, end de øvrige Bøger af Staten. Men ogsaa de midterste Bøger, hvori Plato søger at vise, at den bedste Stat, som han har beskrevet i de første Bøger, ikke kan blive til, hvis Philosopherne ikke faar Herredømmet, og udvikler, hvorledes disse Philosopher bør opdrages, stemmer daarligt med de tidligere. I disse omtales nemlig kun to Klasser af Borgere, de som er optagne af et eller andet Erhverv, og de som forsvare Staten mod Fjender og mod Stridigheder mellem Borgerne. Denne Klasse af Borgere kalder han Vogtere, og han foreskriver meget nøie, hvorledes de skal opdrages, for at de kan være skikkede til at føre Krig og til at regere. Derpaa siger han ganske kort, at de ældste og klogeste af Vogterne bør styre Staten; men at de bør opdrages paa anden Maade end de andre og lære Philosophi, omtaler han ikke paa dette Sted.

De Lærde er dog ikke enige om, at Platos Stat er forfattet til forskellige Tider; der er dem, der mener, at Plato har skrevet hele Værket, undtagen første Bog, ud i eet, og at han i Begyndelsen med Forsæt har undladt at omtale, at Herredømmet i Staten burde tilhøre Philosopherne, fordi han vidste, at intet var vanskeligere end at overbevise Folk herom.

ud i eet: *uno tenore*. — blive til: *existere*. — Klasse: *genus*.

2) Realia: Cicero som Taler.

Historie som Hovedfag: 1) Giv en Oversigt over de europæiske Staters Besiddelser udenfor Europa i Tiden fra 1713—1802. 2) Den svenske Adel i det 16. Aarh. 3) Merkantilismen i Norden. 4) Studiet af de primitive Folk og dets Betydning for Forstaaelsen af de historiske Folks Udvikling. 5) For kun 1 Kandidat: Hvorledes vurderer De Bismarcks Gedanken og Erindrungen som historisk Kildeskrift til den af Dem særlig studerede Periode? 6) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Tysklands Historie 1850—1880: En Redegørelse for den tyske Keisers og Rigskanslers forfatningsmæssige Funktioner og Myndighedsomraade samt for Udviklingen af

deres Forhold til Rige og Enkeltstater i 1870erne. 7) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Roms Historie i Midten af 1. Aarh. f. Chr. (66—43): Hvad ved vi om Senatpartiet og dets Politik i Tiaaret 60—50? 8) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Det cisalpinske Galliens politiske og kulturelle Stilling indenfor Romerriket i Midten af det 1. Aarh. f. Chr. 9) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Danmarks Historie 1629—1660: Karl X Gustaf og Fredsbruddet August 1658. 10) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Stændermøderne 1629—1648. 11) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Englands Historie 1558—1603: Dronning Elisabeth og Underhuset (1588—1603). 12) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Robert Dudley, Jarl af Leicester (1558—1585). 13) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Frankrig 1589—1643: Richelieu og Italien. 14) Afløsningsopgave for samme Kandidat: Paris under Richelieus Regering. 15) Afløsningsopgave for en Kandidat med Speciale: Danmark—Norge 1780—1807, særlig Bondestandens Historie: Chr. Colbjørnsens Stilling til Landboreformerne. 16) Afløsningsopgave for samme Kandidat: En Skildring af, hvad der skete den 14. April 1784 og en kritisk Vurdering af Kilderne til vor Viden derom.

Kristendomskundskab: 1) Ny Testamente: 1. Kor. 7. 8—24 (incl.) 2) Kirkehistorie: Den danske Kirkes Historie fra ca. 1800 til 1848. 3) Ethik: Sandhedspligtens Begrundelse og i Forbindelse hermed en Undersøgelse af Nødløgnens Berettigelse.

β. Ved det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Vinteren 1924—25:	Der indstillede sig ..	4	4	fuldendte	Eksamen.
Sommeren 1925:	—	—	—	4	4 — —
Ialt indstillede sig ..		8	8	fuldendte	Eksamen.

Af disse erholdt 1 Første Karakter med Udmærkelse, 6 Første og 1 Anden Karakter.

Efter kgl. Anordning 11. December 1916.

Hovedfag: Naturhistorie og Geografi.

Vinteren 1924—25.

Berg, Kaj (1918) $7^{26}/_{63}$ Første
Hansen, Sigurd (1918) $7^{145}/_{252}$ Første
m.Udm.

Skjøt-Pedersen,*) Axel Eduard
(1919) $6^{212}/_{252}$ Første

Sommeren 1925.

Andersen, Jens Peder (1919) $7^{113}/_{252}$ Første

Efter kgl. Anordning 18. Maj 1917.

Vinteren 1924—25.

Hovedfag Matematik.

Jørgensen, Aage Sophus Otto
(1918) $6^{17}/_{48}$ Første

Sommeren 1925.

Hovedfag: Matematik.

Jensen, Jakob Willy Bjarne
(1920) $7^{13}/_{32}$ Første

Hovedfag: Fysik.

Bisgaard, Helge (1916) $5^7/_{24}$ Anden

Hovedfag: Kemi.

Kobberø, Kristen (1919) $7^{13}/_{32}$ Første

Skriftlige Opgaver.

Efter Anordningen af 11. December 1916.

Vinteren 1924—25.

Eksamens 2. eller 3. Del.

Zoologi: Bygningen af Fuglenes Hud og dens Organer.

Botanik: Løvbladets Bygning og dets Funktioner.

*) I H. t. kgl. Bev. $3/4$ 25; før A. E. Pedersen.

Geografi: De vigtigste Typer af Erhvervskultur i det præcolumbiske Sydamerika og en Redegørelse for deres Afhængighed af Naturforholdene.

Geologi: Permperioden.

Speciale: Forplantning og Udvikling hos *Leptodora hyalina*.

Marchantiaceernes Kønsskud.

Cyprinaleret.

Sommeren 1925.

Eksamens 2. eller 3. Del.

Zoologi: Forelagte Skeletdele (Bækken af Springpadde, Øgle, Fugl, Pungdyr og placental Pattedyr) beskrives og bestemmes.

Botanik: De forelagte 5 Grene beskrives og henføres til Slægt. De Familier, hvorpaa de er Repræsentanter, karakteriseres.

Geografi: Barometriske Minima og deres klimatiske Betydning.

Geologi: En Oversigt over Vendsyssels geologiske Forhold.

Speciale: Kristiansstadomraadet.

Efter Anordningen af 18. Maj 1917.

Vinteren 1924—25.

Eksamens 1. Del.

Matematik I: Beregn Arealet af det Stykke af Cylinderfladen $x^2 + y^2 = ax$, der ligger inden for Kuglefladen $x^2 + y^2 + z^2 = a^2$. Find derefter Tyngdepunktet for det samme Fladestykke, idet dette forudsættes homogen.

II: 1. Find en Potensrække $a_0 + a_1x + a_2x^2 + \dots$ for den Funktion $y = f(x)$ ($-\infty < x < \infty$), hvis Differentialkvotient er lig med

$$\frac{1}{\sqrt[3]{1+x^4}}$$

og som for $x = 0$ antager Værdien $y = 0$. Angiv Potensrækkens Konvergensinterval, og undersøg, om Rækken er konvergent eller divergent i Konvergensintervallets Endepunkter.

2. Find en Funktion $y = f(x)$, der tilfredsstillter baade Differentialligningen

$$\frac{d^2y}{dx^2} - 4\frac{dy}{dx} + 4y + 2e^x \cos x = 0$$

og Differentialligningen

$$\frac{dy}{dx} + y = 6e^{2x} + e^x (2 \sin x + \cos x).$$

III: En homogen Omdrejningscylinder med Radius 20 cm og Vægt 50 kg har fast vandret Akse og kan uden Gnidning dreje sig om denne. Om Cylinderen er der langs et Normalsnit lagt en vægtløs Snor, hvis ene Endepunkt er fastgjort til Cylinderens Omkreds, og som er viklet flere Gange om Cylinderen. Snorens andet Endepunkt hænger frit ned og bærer et Lod, hvis Vægt er 1 kg. Hele Systemet begynder sin Bevægelse uden Begyndelseshastighed. Hvor mange Centimeter falder Loddet i 2 Sekunder?

Praktisk Matematik: Elementerne af Fejlteorien.

Fysik: Praktiske Prøver for 5 Kandidater: a) Vis Forsøg over Straalevarme. b) Vis Forsøg over Elektrolyse af Stannoklorid og Natriumsulfat. Skriv en Rapport over, hvorledes Forsøgene er udført. — Vis Forsøg over staaende Luftbølger. Skriv en Rapport over, hvilke Forsøg der er udført. — a) Fremstil en kunstig frauenhofersk Linie paa to Maader. b) Udfør Forsøget over Isens Genfrysning. Skriv en Rapport over, hvorledes For-

søgene er udført. — Vis Forsøget over elektrisk Fordeling. Vis Forsøg over elektrisk Spænding og Kapacitet. Skriv en Rapport over, hvilke Forsøg der er udført og hvad de viser. — Vis Forsøg over den elektriske Strøms magnetiske Felt. Skriv en Rapport over hvilke Forsøg der er udført.

Skriftlig Prøve: Om Kvadrantelektrometrets Indretning og Anvendelse.

Kemi: Praktisk Prøve for 5 Kandidater. Analyse af følgende Blandinger:

1. Arsentrioxyd, Bismuthylchlorid, Magniumkarbonat og Kalciumfosfat.
2. Merkuriklorid, Bismuthylnitrat, Baryumfosfat og Kaliumnitrat.
3. Blyfosfat, Arsentrioxyd, Magniumkarbonat og Kaliumklorid.
4. Kaliumsulfat, Aluminiumfosfat, Magniumsulfat og Kuprisulfat.
5. Merkurioxyd, Aluminiumfosfat, Magniumsulfat og Kaliumklorid.

Skriftlig Prøve: 1. Hvor mange ccm 0.1-normal Svovlsyre medgaar der til Neutralisation af 25 ccm af en vandig Opløsning, som i 1 Liter indeholder 3.2 Gram Kaliumhydroxyd?

2. Beskriv Reaktionen mellem Kaliumpermanganat og Natriumoxalat i svovlsur Opløsning.

3. Hvor mange Procent Jern indeholder Jernmellemilte?

4. Angiv Glukosens Konstitutionsformel, Reaktionen med Fenylhydrazin og Forhold ved Iltning og ved Reduktion.

Ved Besvarelsen maa medfølgende Atomvægtstabeller benyttes.

Astronomi: En Stjerne er blevet observeret i Højden (h): $50^{\circ} 6'.20$. Observationsstedets Længde øst for Greenwich (l): $0^h 49^m 29^s.5$ og Stjernerens Deklination (δ): $+ 14^{\circ} 59'.82$ og Rektascension (α): $11^h 45^m 11^s.1$. Klokkeslettet i Observationsøjeblikket (mellemeuropæisk Tid) var: $9^h 1^m 8^s.5$ og Stjernetid i nærmest foregaaende Middelmiddag før Observationsstedet (θ_1): $4^h 14^m 58^s.4$.

Observationsstedets Polhøjde ønskes beregnet. Femcifret Regning!

De sfærisk-trigonometriske Grundformler er:

$$\begin{aligned}\cos a &= \cos b \cos c + \sin b \sin c \cos A \\ \sin a \sin B &= \sin b \sin A \\ \sin a \cos B &= \cos b \sin c - \sin b \cos c \cos A.\end{aligned}$$

Ingen andre Hjælpemidler end Logaritmetabel og Nautical Almanac.

Eks a m e n s 2. D e l.

(Matematik.)

Matematik I: Find den almindelige Ligning for en plan algebraisk Kurve af 3. Orden med Vendepunkter i $(0, 0, 1)$ og $(0, 1, 0)$ og med Tangenterne henholdsvis $x_2 = 0$ og $x_3 = 0$ i disse Punkter.

Vis derefter, at de plane algebraiske Kurver af 3. Orden, der foruden at opfylde de nævnte Betingelser tillige gaar gennem Punktet $(1, 1, 1)$ og i dette Punkt har Tangenten

$$x_1 + x_2 - 2x_3 = 0$$

danner et Bundt af Kurver med endnu eet fast Punkt, og find Koordinaterne til dette Punkt.

Matematik II: Find værdien af det krumlinede integral

$$\frac{1}{2\pi i} \int_C \frac{\cos x + \sin x}{\cos x - \sin x} dx,$$

hvor integrationsvejen C er en cirkel med centrum i begyndelsespunktet og radius $\frac{n\pi}{2}$, n positiv hel.

2. Find forholdet mellem diskriminanterne svarende til de to algebraiske ligninger af n^{te} grad

$$a_0x^n + a_1x^{n-1} + \dots + a_{n-1}x + a_n = 0, \quad a_0 \neq 0,$$

$$a_nx^n + a_{n-1}x^{n-1} + \dots + a_1x + a_0 = 0, \quad a_n \neq 0,$$

der ikke har lige rødder, og find dernæst diskriminanten svarende til

$$(x-1)(2x-1)(3x-1)\dots(nx-1) = 0.$$

3. Bestem konvergensomraadet for den uendelige række

$$1 + \frac{1}{2}\left(1 - \frac{1}{x}\right) + \frac{1}{3}\left(1 - \frac{1}{x}\right)^2 + \dots + \frac{1}{n}\left(1 - \frac{1}{x}\right)^{n-1} + \dots,$$

hvor x er en kompleks variabel og find dernæst rækkens sum.

Matematik III: I et vilkaarligt Punkt af den ligesidede Paraboloid, hvis Ligning i retvinklede Koordinater er:

$$x^2 - y^2 = 2az,$$

hvor a er en Konstant, skal man beregne Totalkrumningen K og Middelkrumningen H udtrykt ved Punktets Koordinater.

Derefter opstilles en Formel til Beregning af Fladens Flexion i Punktet svarende til en vilkaarlig Retning bestemt ved Differentialforholdet $dx:dy$.

Kursusopgaver for 3 Kandidater: Den regulære Femkant. — Om Afstande og Skraalinier. — Den pythagoreiske Læresætning.

(Fysik.)

Fysik I: Der ønskes en Fremstilling af Teorien for Luftarternes Diffusion paa Grundlag af den kinetiske Teori, samt af Teorien for Bevægelsen af smaa suspendede Partikler i en Vædske (Brownske Bevægelse).

Fysik II: Hvad forstås ved Peltier-Effekten, hvorledes undersøges den eksperimentelt og hvorledes behandles den teoretisk, saavel termodynamisk som elektronteoretisk?

Eksamens 3. Del.

(Matematik.)

Matematik I: Ved Hjælp af Grassmann's Metode ønskes det paavist, at en Kraft kan opløses i 6 andre virkende langs Kanterne i et givet Tetraeder.

Matematik II: Fuchs's anvendelse af den Eulerske metode til fremstilling af et fundamentalsystem af integraler svarende til en lineær homogen differentilligning af n^{te} orden, hvis koefficienter er analytiske i omegnen af begyndelsepunktet, og hvis determinerende ligning er af n^{te} grad.

Kursusarbejde i Specialet: Poncelets Polygoner.

Sommeren 1925.

Eksamens 1. Del.

Matematik I: 1. I et retvinklet Koordinatsystem xyz , hvor xy -Planen er vandret, er givet en Kurve med Ligningerne

$$\begin{aligned} x^2 - y^2 &= a^2, \\ z &= 0. \end{aligned}$$

Kurven drejes om y -Aksen og beskriver derved en Omdrejningsflade. Find Ligningen for denne Flade.

2. Paa Fladen søges en Kurve, der gaar gennem et Punkt P , hvis x - og y -Koordinat er henholdsvis $\frac{a}{2}$ og $2a$, og som i ethvert af sine Punkter har den størst mulige Hældning mod xy -Planen.

3. Find Ligningen for den fundne Kurves Oskulationsplan i P .

Matematik II: 1. Find det fuldstændige Integral til Differentialligningen

$$\frac{d^2y}{dx^2} - 4 \frac{dy}{dx} + 3y = 3x^2 + e^x \sin x + e^{2x} - e^x$$

2. Udregn Integralet

$$F(x) = \int_x^\infty e^{-t} (\cos t - \sin t) dt,$$

og udvikl Funktionen $F(x)$ i Potensrække

$$a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots$$

Matematik III: En tynd homogen Stang af Længde 30 cm kan uden Gnidning dreje sig i en vandret Plan om sit ene Endepunkt O , som er fast. Stangen tiltrækkes til et fast Punkt A , beliggende i den vandrette Plan i Afstanden 10 cm fra O , saaledes at hvert Element af Stangen tiltrækkes med en Kraft, som er proportional med Elementets Masse og med Elementets Afstand fra A . Tiltrækningskraftens Intensitet bestemmes derved, at en Masseenhed i Afstanden 1 cm fra A tiltrækkes med en Kraft af Størrelsen $\frac{1}{50}$.

Stangen udgaar fra en Stilling vinkelret paa OA med en Begyndelseshastighed af $\frac{\sqrt{2}}{10}$, idet Vinklen med OA er aftagende. Bestem Bevægelsen.

Efter hvor mange Sekunders Forløb vil Stangen naa A , og med hvilken Vinkelhastighed?

Praktisk Matematik: Principperne for numerisk Differentiation og Integration.

Fysik: Praktisk Prøve for 2 Kandidater: a) Vis Forsøg over Faldlovene med de to Faldmaskiner A og B . Hvilken af dem vil De foretrække og hvorfor? Angiv i Rapporten, hvilke Overvægte De anser det for bedst at benytte. — b) Vis Forsøg over Selvinduktion. — a) Hvorledes er de to Apparater A og B , hvormed Bystrømme kan reguleres, indrettet og find, hvor store de uforanderlige og de foranderlige Modstande er. — b) Vis Forsøg med de Ioner, der opstaar, naar et Stearinlys brænder.

Skriftlig Prøve: Samme Opgave som Forprøvens Fysik II (An. 13. August 1924).

Kemi: Praktisk Prøve for 2 Kandidater: Analyse af følgende Blandinger:

1) Bismuthylchlorid, Cadmiumsulfat, Zinksulfat og Kaliumchlorid.

2) Manganokarbonat, Merkuriklorid, Kaliumsulfat og Aluminiumsulfat.

Skriftlig Prøve: 1) Beskriv hvorledes Kvælstofilte fremstilles af Salpetersyre. Hvormange Gram Salpetersyre kræves der til Fremstilling af 10 Liter Kvælstofilte?

2) Klorsoelvs Opløselighed i Vand er 1.25×10^{-5} Grammolekyle pr. Liter. Beregn Opløselighedsproduktet.

3) Beskriv Eddikesyreanhydridets Fremstilling og vigtigste Egenskaber.

4) Hvorledes reagerer Ætylamin og Anilin med Salpetersyrling?

5) Hvorledes bestemmes Jod ved Titreranalyse?

Formler og Reaktionsligninger anføres. Medfølgende Atomvægttabel-
ler maa benyttes. Ligesaa Logaritmetabel.

Astronomi: En Stjernes Koordinater er:

$$\text{Rektascension} = 5^{\text{h}} 11^{\text{m}} 8^{\text{s}}.0$$

$$\cdot \text{Deklination} = +45^{\circ} 55'.17$$

Der ønskes beregnet denne Stjernes Azimut og Højde Kl. $10^{\text{h}} 5^{\text{m}} 28^{\text{s}}.2$
Eft. mellemeuropæisk Tid for Københavns Observatoriums Horizont den 17.
Oktober 1924.

Stjernetid i Middelmiddag var denne Dag i Greenwich:

$$13^{\text{h}} 42^{\text{m}} 50^{\text{s}}.4.$$

Ingen Hensyn til Refraktionen!

Hjælpemidler: Nautical Almanac og femcifret Logaritmetabel. Fem-
cifret Regning.

Eksamens 2. Del.

(Fysik.)

Skriftlig Opgave: Fysik I. Der ønskes en Diskussion af Varmelige-
vægten mellem Damp- og Vædske-Fasen af et homogent Stof ud fra Ter-
modynamikkens (Clausius-Clapeyrons Ligning) og den kinetiske Luftteori-
s (v. d. Waal's Ligning) Standpunkt.

Fysik II: Under hvilke Betingelser kan to Lysstråler interferere og
hvoraf afhænger de derved iagttagne Fænomener? De almindelige Love
for Interferens belyses ved Forklaring af Fresnels Spejlforsøg saavel med
ensfarvet som med hvidt Lys.

Praktisk Opgave: Fysik I: Der ønskes foretaget en saa alsidig Under-
søgelse som muligt af et Kvadrantelektrometer, omfattende i det mindste
Bestemmelse af dets Følsomhed baade med og uden Hjælpeladning paa
Naalen, samt Bestemmelse af dets Kapacitet og Isolation. Derefter anven-
des Elektrometret til Justering af en variabel Kondensator.

Praktisk Opgave: Fysik II: Et Alkoholometer ønskes justeret med
størst mulig Nøjagtighed ved et à to Punkter, idet Vægtfylden af de benyt-
tede Vand-Spritblandinger bestemmes ved Opdriftmetoden. I Rapporten
gøres udtørligt Rede for alle Enkeltheder ved den anvendte Fremgangs-
maade saavel som for den Nøjagtighed, der kan ventes at være opnaaet.

Astronomi med praktisk Matematik:

Ældre og nyere Metoder til Bestemmelse af Fiksstjernes Parallaxse.

Eksamens 3. Del.

(Matematik.)

Matematik I: Det ønskes eftervist, at man til 3 givne indbyrdes kon-
gruente Figurer A_1, A_2, A_3 i Rummet i Almindelighed vil kunne finde en
tilsvarende 4de Figur A_4 , saaledes at de 3 givne Figurer hver for sig kan
frembringes ved en halv Omdrejning af A_4 .

Matematik II: Det andet Eulerske Integral (Gammafunktionen).

Kursusopgave i Specialet: Om den ordinære Bue i Rummet.

(Fysik.)

Skriftlig Opgave: Fysik I: Lorentz-Transformationen og dens An-
vendelse til Bestemmelse af Maalestokkenes Længde og Urenes Gang i et
Koordinatsystem, der bevæger sig med jævn Hastighed i Forhold til iagt-
tageren. Sætningen om Hastighedernes Addition og dens Anvendelse ved
Tydningen af Fizeau's Forsøg over Lysets Hastighed i bevægede lysbry-
dende Legemer.

Fysik II: Hvorledes frembringes og undersøges positive Straaler, og hvilke Resultater af almindelig Betydning har de senere Aars Undersøgelser af positive Straaler givet?

Praktisk Opgave: Der ønskes tilvejebragt en Opstilling til Maaling af smaa Radiummængder ved Sammenligning med en Normalradiumopløsning efter Emanationsmetoden. Opstillingen prøves under saadanne Betingelser, at de vigtigste Fejlkilder kan diskuteres.

(Kemi.)

Skriftlig Opgave: I hvilket Omfang kan den organiske Kemis Konstitutionsformler betragtes som Udtryk for Molekylernes Bygning?

Praktisk Prøve: Om Karbonamidhydrazo- og Karbonamidazoisovalerianesyreamid.

Efter Anordningen af 13. August 1924.

Vinteren 1924—25.

Forprøven.

Matematik I og II: Samme Opgaver som ved Eksamens 1. Del efter Anordningen af 18. Maj 1917.

Fysik I: Den kinetiske Luftteoris Anvendelse til Forklaring af Luftarternes Molekularvarme.

Fysik II, Kemi og Astronomi: Samme Opgaver som ved Eksamens 1. Del efter Anordningen af 18. Maj 1917.

Sommeren 1925.

Forprøven.

Matematik I og II: Samme Opgaver som ved Eksamens 1. Del efter Anordningen af 18. Maj 1917.

Fysik I: En Glaskolbe, der har en snæver Hals med et Mærke paa, anbringes paa venstre Skaal af en Skaalvægt og aftareres tom til Ligevægtstilling 1., Skaladele til højre. Derpaa fyldes den til Mærket med destilleret Vand af 18° C. Ved at lægge 745,32 g paa højre Skaal faar man Ligevægtstillingen 0. Ved denne Belastning af Vægten giver 10 mg's Overvægt et Udslag paa 2,6 Skaladele. De anvendte Lodder er af Messing med Vægtfylden 8,4. Luftens Temperatur er 18° C, dens Fugtighedsgrad 55 pCt., dens Tryk 762 mm Hg. Vægtfylden af Vand ved 18° C er 0,998623, mættet Vanddamps Tryk ved 18° C er 15,5 mm Hg. Hvorledes beregnes heraf Rumfanget ved 18° C i cm³ af Beholderen op til Mærket? Selve Talregningerne ønskes ikke udført, men kun tydeligt opstillet og beskrevet. — Skalaen er anbragt forneden paa Vægten, saa at et Udslag paa højre Side af Skalaen svarer til, at højre Vægtskaal er hævet, venstre sænket.

2. Et Grammolekyle af en Luftart med Molekularvarmen $C_v = 6$ udfører følgende Kredsproces. Fra Begyndelsestilstanden, i hvilken Luften har Temperaturen 20° C og 1 Atmosfæres Tryk, opvarmes den ved konstant Rumfang til 2000° C, derefter udvider den sig isentropisk til 1 Atmosfæres Tryk og Temperaturen t ° C, og afkøles endelig ved konstant holdt Tryk til Begyndelsestilstanden. Tegn en Diagramskitse af Kredsprocessen, find Temperaturen t og angiv for hver af de tre Delprocesser den tilførte Varme — Q_1, Q_2, Q_3 — i gcal., Entropiforøgelsen — $\Delta S_1, \Delta S_2, \Delta S_3$ — i gcal./grad, Energiforøgelsen — $\Delta U_1, \Delta U_2, \Delta U_3$ — i gcal., samt det af Luften udførte Arbejde — A_1, A_2, A_3 — i Kilogrammeter. Talregningen ønskes kun gennemført for t ; i de andre Størrelser ønskes Tallene blot tydeligt indsat.

Fysik II: 1. En Kugle med Radius a cm har en konstant elektrisk Rumtæthed ρ Coulomb pr. cm^3 . Find den elektriske Kraft F Dyn og det elektriske Potential V Volt i et Punkt i Afstanden r cm fra Kuglens Centrum, baade for $r < a$ og for $r > a$.

2. En tynd cirkulær Traadrulle med 2 cm Radius og med 50 Vindinger er i lodretStilling ophængt i et Bronzebaand saaledes, at den er midt i en lang Traadrulle (Solenoid) med 20 Vindinger pr. cm Længde og med vandret Akse. Ophængningsbaandet er ikke snoet, naar de to Vindingsplaner er vinkelret paa hinanden, og der skal et Drejningsmoment paa 1200 Dyncentimeter til at sno det en Vinkel paa 360° . Hvor stærk en Strøm i Ampère maa passere de to Traadruller i Række for at dreje den bevægelige Rulle en Vinkel paa 60° ? Hvor stærk en Vekselstrøm maa under de samme Forhold sendes igennem Rullerne for at frembringe samme Drejning?

3. To lange, vandrette, parallelle Metalskiner med Afstanden l cm befinder sig i et homogent lodret Magnetfelt af Styrken H Gauss. Tværs over Skinnerne ligger to Metalstænger AB og CD , hver med en Ende paa hver Skinne. Til at begynde med ligger begge Stænger stille; men saa føres Stangen AB i Retning bort fra CD med en konstant Hastighed v_0 . Idet Stangen CD har Massen m , opskrives de Ligninger, der bestemmer CD 's Hastighed til enhver Tid, naar der ses bort fra Gnidningsmodstande og fra Kredens Selvinduktion; Modstanden i Kredsløbet regnes konstantlig r Ohm. Kan man uden Løsning af Ligningerne udsige noget om, hvorvidt v kan blive lig med v_0 ?

Kemi og Astronomi: Samme Opgave som ved Eksamens 1. Del efter Anordningen af 18. Maj 1917.

Eksamens 2. Del.

(Gymnastik.)

Hvilke Undersøgelelsesmetoder har man bragt til Anvendelse for at bestemme de enkelte Musklers Virkninger? Hvilke Vanskeligheder frembyder saadanne Undersøgelser?

9. Magisterkonferenser.

a. Ved det filosofiske Fakultet.

En Kandidat, som i Januar 1924 paabegyndte en Magisterkonferens i Historie, opnaede efter Besvarelsen af den store skriftlige Opgave: Den danske Kongemagts Udvikling i Tiden fra Fredrik II's Død til Christian IV's Indgriben i Trediveaarskrigen ($\frac{2}{1}$ — $\frac{13}{2}$ 1924), ikke Tilladelse til at fortsætte Prøven.

En Kandidat, som i Maj 1924 paabegyndte en Magisterkonferens i Historie, opnaede ikke Tilladelse til at fortsætte Prøven.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($\frac{8}{5}$ — $\frac{19}{6}$ 1924): Kristoffer Valkendorf og Rentekamrets Styrelse og Udvikling under hans Ledelse.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpemidler: Samme Opgaver og Dage som for Mag. art. A. E. J. Köcher, se nedenfor S. 85.

Mundtlig Prøve: 1) Forelæsning (med 7 Dages Forberedelse): Historiemaleriet i det 19. Aarhundrede med særligt Henblik paa Danmark ($1^6/2$ 1925). 2) Eksamination: Canning — Kieleruniversitetets Historikere — Athen i Perikles' Tid (særlig Forfatningen) ($1^7/6$ 1925).

$3/10$ 1924. Cand. philos. *Arnold Bernhard Øhrstrøm* (1917). Admissus.

Fag Teoretisk og anvendt Psykologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne E. Rubin, V. Kuhr og F. Brandt samt Lektor R. H. Pedersen.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($1^3/5$ — $2^4/6$ 1924): En saglig Redegørelse for de Faktorer, man har anset som bestemmende for Tankeforløbet.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpemidler: 1) Fechners Lov ($1^7/9$ 1924). 2) Lyst — Ulyst ($1^8/9$ 1924).

Mundtlig Prøve: 1) Eksamination: Instinkt — Medøvelse ($2^5/9$ 1924). 2) Forelæsning (med 8 Dages Forberedelse): Selviagttagelsen som psykologisk Metode ($3/10$ 1924).

$1^3/10$ 1924. Cand. philos. *Kai Gyving* (1913). Admissus.

Fag: Klassisk Filologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne Chr. Blinkenberg, A. B. Drachmann og J. L. Heiberg.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($2^4/3$ — $5/5$ 1924): Aristoteles' *Αθηναίων πολιτεία* Kap X—XII oversættes og fortolkes.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpemidler: 1) Græsk Stil ($1^9/9$ 1924). 2) Ulæst Latin: Suetonius, *Vespasianus* Cap. 5, *Apud Judaeam*, til 6: *apud ipsum iuravit* oversættes og fortolkes (numeri, Afdelinger) ($2^2/9$ 1924). 3) *Realia*: Oversigt over den græske Chorlyriks Historie og Anvendelse ($2^4/9$ 1924).

Mundtlig Prøve: 1) Forelæsning (med 7 Dages Forberedelse): Lokalerne for Opførelse af Dramaer i Rom fra den ældste Tid til Augustus ($7/10$ 1924). 2) Eksamination: Græsk: *Theognis* vs. 699—718 — *Platons Euthydemus* p. 272 d. f. Latin: *Cicero pro Murena* Kap. 11, § 24—25 — *Sallust Jugurtha* Kap. 79 ($1^3/10$ 1924).

$2^3/10$ 1924. Cand. philos. *Edvard Ludvig Giese* (1910). Admissus.

Fag: Engelsk.

Eksaminatorer og Censorer: Professor Otto Jespersen og Docent A. Brusendorff.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($2/7$ — $1^3/8$ 1924): En indgaaende sproghistorisk og sproggeografisk Undersøgelse af de oldengelske Diftonger.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpemidler: 1) *Can, may og must*, Former og Brug fra de ældste Tider til vore Dage ($2^5/9$ 1924). 2) Stil ($2^9/9$ 1924). 3) *Addison the humorist as compared with Swift the satirist* ($3^0/9$ 1924).

Mundtlig Prøve: 1) Forelæsning (med 8 Dages Forberedelse): The Style of Old English Poetry (lecture to be delivered in English) ($^{22}/_{10}$ 1924). 2) Eksamination: Gotisk; Markus III — Sweet's Anglo-Saxon Reader s. 80. — Shakespeare, Twelfth Nigth III sc. 1. — Galsworthy, Man of Property s. 145. — Arthur-Sagnene m. m. ($^{23}/_{10}$ 1924).

$^{5}/_{11}$ 1924. Cand. philos. *Gudmund Mynster Illum* (1919). Admissus.
Fag: Historie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne E. Arup, K. Fabricius og A. Friis.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($^{2}/_{1}$ — $^{13}/_{2}$ 1924): Den danske Stats Styrelse af Finanserne og disses Udvikling fra Freden i Lübeck til Christian IV.s Død.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe­midler: 1) Lilleasiens Plads i den antike Historie indtil Romernes Indgriben ($^{9}/_{9}$ 1924). 2) Den danske Bondestands økonomiske og politiske Stilling 1848—ca. 1894 ($^{11}/_{9}$ 1924). 3) Arbejdstid og Regler derom ($^{13}/_{9}$ 1924). 4) Menneskeslæg­stens Oprindelse, Ælde og første Fremtræden i Europa ($^{16}/_{9}$ 1924).

Mundtlig Prøve: 1) Forelæsning (med 7 Dages Forberedelse): Den osmanniske Stats Organisation i det 16. Aarhundrede og dens Forhold til de europæiske Stormagter ($^{27}/_{10}$ 1924). 2) Eksamination: a) Dansk Historieforskning og Historieskrivning i det 18. Aarhundrede. b) Europa ved Midten af det 15. Aarhundrede. — c) Oversættelse og Kommentar af Gertz: Hist. Læse­bog i Middelald. Latin 181—182 (4 a). d) Det moderne Verdensbilledes Oprindelse etc. e) Luthers, Calvins og Zwinglis religiøse Opfattelse ($^{5}/_{11}$ 1924).

En Kandidat, som i Januar 1925 paabegyndte en Magisterkonferens i Engelsk, bestod ikke, men fik Tilladelse til at beholde den store Opgave.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($^{2}/_{1}$ — $^{13}/_{2}$ 1925): Der ønskes en Bestemmelse af det engelske Problemdramas Væsen og en Fremstilling af dets Udvikling fra Firserne indtil Aarene før Verdenskrigens Udbrud.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe­midler: 1) Sproghistorie. De lydlige Hovedforskelle mellem (senere) Middelengelsk og (tidligst) Nyengelsk. ($^{4}/_{5}$ 1925). 2) Old English Lyrical Poetry ($^{9}/_{5}$ 1925). 3) Gothisk: Markus I, 9—20 oversættes med sproghistorisk Kommentar, hvorved særligt Ordene warp, kwam, suns, watin, stibna, fidwor tiguns diuzam, aggileis, andbahtidedun, galanleip, laistidedum, haihait omtales; de tilsvarende oldengelske Former nævnes, hvor de findes. ($^{18}/_{5}$ 1925).

Mundtlig Prøve: 1) Forelæsning (med 8 Dages Forberedelse): A Comparison between the Restoration Comedy and the English Comedy from 1890—1910 (holdes paa Engelsk) ($^{6}/_{6}$ 1925). 2) Eksami-

nation: Beowulf 2069 ff. — Ancrene Riwe — Chaucer D 209 ff. — Milton, Paradise Lost II. 546 ff. — Macaulay's Essay on Bacon — Extemporal: Dickens, Dombey & Son ch. XI. ($\frac{9}{6}$ 1925).

$\frac{7}{2}$ 1925. Cand. philos. *Aage Rohmann* (1914). Admissus.

Fag: Nordisk Filologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne Finnur Jónsson, Vilh. Andersen, Valtýr Guðmundsson og Docent Johs. Brøndum-Nielsen.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($\frac{14}{10}$ — $\frac{25}{11}$ 1924): Under-søgelse af Marieklagen (Fotografi paa det kgl. Bibliotek. Jfr. Robert Geete, Fornsvensk Bibliografi [1903] 61 f.), set i Forhold til udenlandsk Litteratur af samme Art, samt Oversættelse og Bestemmelse af Sprog-formen.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpemid-ler: 1) Labialisering og Delabialisering i Dansk ($\frac{13}{12}$ 1924). 2) Island-ske historiske Forfattere til og med Snorre ($\frac{15}{12}$ 1924). 3) Dialektforsk-ning og Dialektdigtning i nordisk Litteratur indtil 1900 ($\frac{17}{12}$ 1924).

Mundtlig Prøve: 1) Forelæsning (med 4 Dages Forberedelse): Det islandske Lydsystem i det 12. Aarhundrede med Udgangspunkt i den 1. grammatiske Afhandling i Snorra Edda og de vigtigste Ændringer, der fandt Sted i det 13. Aarhundrede ($\frac{5}{2}$ 1925). 2) Eksamination: Gotisk: Matthæus IX 1—7. — Brandts Læsebog 117 + 8. — Noreen u. Meyer s. 175. — Voluspá B. 40—42. — Islendingabók K. 6. — Are-sagner (yngre). — Synísbok s. 159—60. — Den litterære Situation i Norden for 100 Aar siden ($\frac{7}{2}$ 1925).

$\frac{20}{2}$ 1925. Cand. philos. *Sofie Marie Ribbjerg* (1917). Admissa.

Fag: Teoretisk og anvendt Psykologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne F. Brandt, V. Kuhr og E. Rubin samt Lektor R. H. Pedersen.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($\frac{15}{10}$ — $\frac{26}{11}$ 1924): Hvor-ledes kan Normalpsykologien og de svagtbegavede Børns Psykologi gensidigt belyse hinanden?

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpemid-ler: 1) Associationens Grundlove ($\frac{2}{2}$ 1925). 2) Den jamesk-langeske Følelsesteori ($\frac{3}{2}$ 1925).

Mundtlig Prøve: 1) Eksamination: Lyst — Ulyst, Glæde, Leg. — Montessoris Anskuelser vedrørende Færdighedsfagene ($\frac{12}{2}$ 1925). 2) Forelæsning (med 8 Dages Forberedelse): Kappelstridens psykologiske Natur og dens Betydning i Opdragelsen ($\frac{20}{2}$ 1925).

$\frac{21}{2}$ 1925. Cand. philos. *Hedvig Thyra Johanne Olsen* (1917). Ad-missa.

Fag: Fransk.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne Kr. Nyrop og Kr. Sandfeld.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpemidler: 1) La chanson de Roland v. 1039—1092 oversættes og kommenteres ($\frac{2}{10}$ 1924). 2) Det latinske S's Udvikling i Fransk ($\frac{4}{10}$ 1924). 3) Tartarin, héros de roman ($\frac{6}{10}$ 1924).

Eksamination: 1) Saint Léger v 1 ff. 2) Lafontaine Fabler III 1. 3) Zola: Germinal, S. 164. 4) Brătescu-Voinesți. În lumea dreptății p. 8 ff. Mănăstirea Argeşului ($\frac{15}{10}$ 1924).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($\frac{17}{11}$ 1924— $\frac{12}{1}$ 1925): Relativsætningernes Syntaks i det 16. Aarh.

Forelæsning (med 8 Dages Forberedelse): Aperçu général de la dialectologie roumaine ($\frac{21}{2}$ 1925).

$\frac{25}{2}$ 1925. Cand. philos. *Arthur Edmund Johan Köcher* (1915). Admissus.

Fag: Historie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne E. Arup, K. Fabricius og A. Friis.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($\frac{7}{5}$ — $\frac{18}{6}$ 1924): Hvilke Oplysninger om Absalon og hans Virksomhed giver Levninger og Dokumenter alene — Sorø Gavebog, sjællandske Kirkelov og Vederloven indbefattet?

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpemidler: 1) De hvervede Hære i det 16. og 17. Aarhundrede ($\frac{3}{12}$ 1924). 2) Den danske Bondestand ca. 1700—1780 ($\frac{10}{12}$ 1924). 3) Bankvæsen i Danmark ($\frac{15}{12}$ 1924). 4) Parlamentarismens Grundsætninger ($\frac{18}{12}$ 1924).

Mundtlig Prøve: 1) Forelæsning (med 7 Dages Forberedelse): »Krieg in Sicht« Episoden 1875 ($\frac{16}{2}$ 1925). 2) Eksamination: 1) Europa efter 1453. 2) Vort Kendskab til Jordan (de ældste Kaart, Bestemmelse af Længde og Bredde etc. 3) Hannover i 18. og 19. Aarhundrede. 4) Tysk og norsk Historieforskning i det 19. Aarhundrede ($\frac{25}{2}$ 1925).

$\frac{27}{2}$ 1925. Cand. philos. *Karen Gram* (1916). Admissa.

Fag: Engelsk.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne O. Jespersen og Bøgholm samt Docent A. Brusendorff.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($\frac{1}{11}$ — $\frac{13}{12}$ 1924): Forholdet mellem Teori og Praxis hos Wordsworth og Coleridge med Hensyn til deres Opfattelse af Digterens og Digterkunstens Opgaver.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpemidler: 1) Beowulf, v. 1537—1569 (incl.) oversættes og kommenteres med Henblik paa de i Stykket forekommende Substantiver ($\frac{9}{2}$ 1925). 2) Afspejlingen af franske Lydforhold i de paa Engelsk optagne Laaneord fra Fransk med en Udsigt over nævnte Laaneords Historie ($\frac{11}{2}$ 1925). 3) The literary relationship between Byron and Shelley ($\frac{13}{2}$ 1925).

Mundtlig Prøve: 1) Forelæsning (med 8 Dages Forberedelse): Goethe and English Literature ($26/2$ 1925). 2) Eksamination: Gotisk Mark. 11. — Owl and Nightingale. — Shakespeare, Tempest IV.1. — Shelley, Julian and Maddalo. — Stevenson, Treasure Island. — Lydskrift ($27/2$ 1925).

$28/2$ 1925. Cand. philos. *Edle Waage* (1916). Admissa.

Fag: Filosofi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne F. Brandt, V. Kuhr, E. Rubin og C. N. Starcke.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($24/9$ — $5/11$ 1924): Hvorvidt kan Dannelsen af historisk typiske Personligheder og deres Betydning for den nationale Udvikling paa Samfundenes forskellige Udviklingstrin gøres til Genstand for videnskabelig Erkendelse.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: 1) Der ønskes en Paavisning af Lovbegrebets Oprindelse og en Redegørelse for dets Gyldighed ($20/1$ 1925). 2) Kontrastfænomener ($22/1$ 1925). 3) Der ønskes en Udredning af Forholdet mellem Individet og Samfundet og dets Betydning for de etiske Normer ($24/1$ 1925).

Mundtlig Prøve: 1) Eksamination: Substansproblemet i den græske Filosofi. — Glemslens Love. — Kritik der reinen Vernunft. — Hume: Enquiry concerning the principles of morals og A. Smith: Theory of moral sentiment ($17/2$ 1925). 2) Forelæsning (med 8 Dages Forberedelse): Hovedlinier i socialpolitisk Tænken siden 1789 ($28/2$ 1925).

$23/5$ 1925. Cand. philos. *Ebba Merete Kraft* (1919). Admissa.

Fag: Almindelig og sammenlignende Litteraturhistorie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne Vilh. Andersen og Vald. Vedel.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($1/11$ — $13/12$ 1924): Restaurationstidens engelske Komedie i dens Betydning for det 18. Aarhundredes engelske Litteratur.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: 1) »The fairies« i engelsk Digtning ($2/5$ 1925). 2) Don Quichote og Sancho Pansa hos Cervantes og i senere Litteratur ($4/5$ 1925). 3) Molière og Holberg ($7/5$ 1925).

Mundtlig Prøve: 1) Eksamination: Keats' »Lamia«. Motivhistorie og digterisk Stil. — Dansk (og nordisk) Roman i sidste Halvdel af det 19. Aarhundrede ($16/5$ 1925). 2) Forelæsninger (med 7 Dages Forberedelse): Schillers Bearbejdelse af Shakespeares »Macbeth« ($23/5$ 1925).

$26/5$ 1925. Cand. philos. *Ane Friis* (1913). Admissa.

Fag: Engelsk.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne O. Jespersen og N. Bøgholm samt Docent A. Brusendorff.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: 1) Version ($\frac{3}{12}$ 1924). 2) Skandinavisk Indflydelse paa engelsk Sprog ($\frac{8}{12}$ 1924). 3) English Sonnets and Writers of Sonnets with special reference to Shakespeare ($\frac{13}{12}$ 1924). 4) (10 Timer): Hvilke Midler har vi til at bestemme Kronologien for Shakespeares Værker? Dette anvendes særligt paa de store Skæbnetragedier? ($\frac{18}{12}$ 1924).

Eksamination: Gothisk: Markusevangeliet V 1—9 (incl.) — Old-engelsk: Beowulf v. 53—73 (incl.) — Middelengelsk: Chaucer: Sir Thopas v. 24—60 (incl.) — Nyengelsk: Shakespeare I Henry IV 4. 4. Tennyson: In Memoriam Afd. 55—56. Extemporal: Wells: First Men in the Moon. ($\frac{19}{1}$ 1925).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($\frac{16}{4}$ — $\frac{14}{5}$ 1925): Shelleys personlige Forhold til William Godwin og dennes Indflydelse paa hans poetiske og prosaiske Produktion.

Forelæsning (med 7 Dages Forberedelse): Social conditions as reflected in Fourteenth Century English Literature (holdes paa Engelsk) ($\frac{26}{5}$ 1925).

$\frac{27}{5}$ 1925. Cand. philos. *Oluf Johannes Ulnes Olsen* (1916). Admissus.

Fag: Teoretisk og anvendt Psykologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne F. Brandt, V. Kuhr og E. Rubin.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($\frac{7}{1}$ — $\frac{18}{2}$ 1925): Opmærksomheden ved Sanseiagttagelsen.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: 1) Synsoplevelse af Bevægelse ($\frac{12}{5}$ 1925) 2) Den flerdimensionale Følesesteori ($\frac{13}{5}$ 1925).

Mundtlig Prøve: Eksamination: Lovene for Association. — Udviklingen af Barnets Talbegreb ($\frac{20}{5}$ 1925). 2) Forelæsning (med 7 Dages Forberedelse): Efterligningens Psykologi og pædagogiske Betydning ($\frac{27}{5}$ 1925).

$\frac{12}{6}$ 1925: Cand. philos. *Else Møller* (1915) Admissa.

Fag: Tysk.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne Chr. Sarauw og Villh. Grønbech.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: 1) Fischart: Das Glückhafft Schiff V. 103—236 oversættes og kommenteres. ($\frac{6}{1}$ 1925). 2) Den tyske Accents Forhistorie samt Verners Lov ($\frac{8}{1}$ 1925) 3) J. G. Herder (skrives paa Tysk) ($\frac{12}{1}$ 1925).

Eksamination: Gotisk: Luc. 16₁₋₇ — Otrid V. 25 — Wimmers oldnordiske Læsebog S. 14 f. — Tristan 11989 ff. — Renter, Stromtid cp. V. — Goethes Faust V. 11551—11603 — Immermann, Merlin V. 922 ff. — Das höfische Epos. ($\frac{23}{1}$ 1925).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($^{28}/_3$ — $^9/_5$ 1925): En historisk Undersøgelse af Brugen af Infinitiv uden »zu« fra c. 1200 til Nutiden, med særligt Hensyn til Erstatningen af Participium Perfecti med Infinitiv.

Forelæsning (med 6 Dages Forberedelse): Hans Sachs ($^{12}/_6$ 1925).

$^{16}/_6$ 1925: Cand. philos. *Ellinor Henriques* (1916). Admissa.

Fag: Fransk.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne K. Nyrop og Kr. Sandfeld.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: Samme Opgaver og Dage som for Mag. art. H. T. J. Olsen, se ovenfor S. 84.

Eksamination: 1) *Le seizième siècle en France* p. 139. 2) Boileau, *Art poétique* III 81 ff. 3) Zola, *Germinal* p. 506 ff. 4) *Poema del Cid* v. 366 ff. ($^{15}/_{10}$ 1924).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($^{1}/_4$ — $^{13}/_5$ 1925); Karakteristik af den franske *lais*-Litteratur, dens Oprindelse, Udvikling og Emner.

Forelæsning (med 5 Dages Forberedelse): *Turcaret et la comédie bourgeoise* ($^{16}/_6$ 1925).

$^{17}/_6$ 1925. Cand. philos. *Carl Olaf Bøggild Andersen* (1917) Admissus.

Fag: Historie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne E. Arup, K. Fabricius og A. Friis.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($^{16}/_9$ — $^{28}/_{10}$ 1924): De engelske Statsmænds Syn paa Forholdet mellem England og Nederlandene i Tiden 1660—1678.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: Samme Opgaver og Dage som for Historie som Hovedfag i Sommeren 1925, se ovenfor S. 73.

Mundtlig Prøve: 1) Forelæsning (med 7 Dages Forberedelse): I. A. Hansens politiske Grundsyn ($^{15}/_6$ 1925). 2) Eksamination: C. Paludan Müller — Gertz' Læsebog S. 50, 9 ($^{17}/_6$ 1925).

$^{17}/_6$ 1925. Cand. philos. *Otto Nikolaj Koefoed Petersen* (1919) Admissus.

Fag: Historie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne E. Arup, K. Fabricius og A. Friis.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($^{11}/_{11}$ — $^{23}/_{12}$ 1924): Hertugdømmernes statsretlige Forhold til Danmark og den indre politiske Udvikling indenfor dem i Tiden 1588—1660.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: Samme Opgaver og Dage som for Historie som Hovedfag i Sommeren 1925, se ovenfor S. 73.

Mundtlig Prøve: 1) Forelæsning (med 7 Dages Forberedelse): Gambettas politiske Grundsyn ($^{15/5}$ 1925). 2) Eksamination: Tyskland i sidste Halvdel af det 16. Aarh. — D. G. Monrad — Danske Breve, Gertz' Læsebog S. 209—10. ($^{17/5}$ 1925).

β. Ved det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

En Kandidat, som i Maj 1924 paabegyndte en Magisterkonferens i Geologi, opnaede efter Prøven i kvalitativ kemisk Analyse ikke Til-ladelse til at fortsætte, men fik Lov at beholde sin store skriftlige Opgave.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($^{1/4}$ — $^{2/5}$ 1924): En Oversigt over de tre væsentlige Feltspaters Tilstandsdiagrammer samt de deraf afhængige Variationer i de fysiske Forhold, deres Krystallisationsræk-kefølge o. l.

Praktisk Prøve i Kemi: ($^{31/5}$ — $^{3/6}$ 1924): Uorganisk Analyse: Feldspat, Kaliumsulfat, Kuprifosfat. Kvantativ Analyse: I en Blanding af Kalciumkarbonat og Kaliumnitrat bestemmes Indholdet af CO_2 acidimetrisk (J. P. pg. 121). Der afleveres ca. $^{1/2}$ l af hver af de anvendte Titervædsker.

$^{12/11}$ 1924, Cand. philos. *Manna Elise Wesenberg Lund* (1917), Ad-missa.

Fag: Zoologi.

Konferensens 1. Del (Fysik og Kemi) bestaaet i Januar 1920 (som 1. Del af Skoleembedseksamen).

Konferensens 2. Del. Eksaminatorer og Censorer: Professorerne Ad. S. Jensen, C. H. Ostenfeld, Docenterne R. H. Stamm og J. P. J. Ravn samt Lektor P. Boysen Jensen.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($^{3/3}$ — $^{14/4}$ 1924): Der ønskes en Fremstilling af Rhynchocephalernes Bygning og en Drøftelse af deres Plads blandt Reptilierne.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: Zoologi: Den forelagte Dyreform (*Squilla mantis*) ønskes bestemt og beskrevet; der fremhæves de Ejendommeligheder, som karakteriserer den snævrere Gruppe, hvortil den hører, i Forhold til beslægtede Grupper. ($^{14/10}$ 1924).

Botanik: De forelagte Planter (*Solanum nigrum*, *Tetrapnia expansa*, *Petamia* sp.) beskrives (der gøres Rede for Skudbygningsforholdene) og bestemmes saa vidt muligt. ($^{16/10}$ 1924).

Geologi: De i Danmark forekommende Kalkstensaflejringer, deres Beskaffenhed, Udbredelse og geologiske Alder ($^{18/10}$ 1924).

Mundtlig Eksamination ($7/_{11}$ 1924).

Opgave ved den offentlige Forelæsning ($12/_{11}$ 1924): Visceralskelettet hos Fisk og Padder (med Demonstration).

$18/_{11}$ 1924. Cand. philos. *Hans Carl Eisenreich Clausen* (1916). Admissus.

Fag: Mineralogi og Krystallografi.

Konferensens 1. Del (Fysik og Kemi) bestaaet i Juni 1918 (som første Del af Skoleembedseksamen).

Konferensens 2. Del. Eksaminatorer og Censorer: Professorerne O. B. Bøggild, Julius Petersen og J. N. Brønsted.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($1/4$ — $2/5$ 1924): En Oversigt over de tre væsentlige Feldspaters Tilstandsdiagrammer samt de deraf afhængige Variationer i de fysiske Forhold, deres Krystallisationsrækkefølge o. lign.

Praktisk Prøve i Kemi: 1) Titrimetrisk Bestemmelse af Jern i en Opløsning ved Hjælp af Kaliumpermanganat. 2) Kvalitativ Analyse af: $Al_2 O_3$ ($Fe_2 O_3$, $Si O_2$); Na F; Mg $NH_4 PO_4$, Biocl.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: Geologi: Fastlandstiden ($30/_{10}$ 1924). Fysisk Kemi: Lovene for Kogepunkt og Frysepunkt af fortyndede Opløsninger ($1/_{11}$ 1924).

Mundtlig Eksamination ($18/_{11}$ 1924).

Opgave ved den offentlige Forelæsning ($22/_{11}$ 1924): Meteorsten.

$26/_{11}$ 1924. Cand. philos. *Hans Marius Mølholm Hansen* (1918) Admissus.

Fag: Botanik.

Konferensens 1. Del (Fysik og Kemi) bestaaet i Januar 1920 (som 1. Del af Skoleembedseksamen).

Konferensens 2. Del. Eksaminatorer og Censorer: Professorerne C. H. Ostenfeld, W. Johannsen, Ad. S. Jensen, O. B. Bøggild, L. Kolde-rup Rosenvinge.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($9/1$ — $20/2$ 1924): Der ønskes en paa Litteraturstudier baseret Fremstilling af Calluna-Hedens Økologi og geografiske Udbredelse.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: Botanik: Kan Bastardering mellem to Racer frembringe nye konstante Racer? ($28/_{10}$ 1924).

Zoologi: Bygningen af Pattedyrenes Hud og dens Organer ($30/_{10}$ 1924).

Geologi: Stenalderhavets Tid ($1/_{11}$ 1924).

Mundtlig Eksamination ($21/_{11}$ 1924).

Opgave ved den offentlige Forelæsning ($26/_{11}$ 1924); Vejbredfamiliens (Plantaginaceernes systematiske Stilling og geografiske Udbredelse).

²⁷/₁₁ 1924. Cand. philos. *Axel Marius Hemmingsen* (1918) Admissus.
Fag: Zoologi.

Konferensens 1. Del bestaaet i Januar 1920 (Fysik og Kemi), som
1. Del af Skoleembedseksamen og i Januar 1923 (Geologi og Botanik).

Konferensens 2. Del. Eksaminatorer og Censorer: Professorerne
Ad. S. Jensen, A. Krogh, W. Johannsen, Docent R. H. Stamm og Lektor
C. M. Steenberg.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme (¹⁹/₅—²⁰/₆ 1924): Der ønskes en, ved typiske Eksempler oplyst, Fremstilling af Bygningen af det dyriske Æg og navnlig af de forskellige Skaldannelser, som i Reglen omgiver dette.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-
midler: Zoologi I: Forelagte Skeletdele (Bækkener af Springpadde,
Øgle, Krokodil, Fugl, Pungdyr, Kat) beskrives og bestemmes (⁴/₁₁
1924).

Zoologi II: Hvad forstaas ved Heterogoni? I hvilke af Dyre-
rigets Afdelinger optræder den, og hvorledes former den sig i nogle nærmere
belyste Tilfælde? (⁶/₁₁ 1924).

Zoologi III: Der ønskes en Fremstilling af Hvirveldyrøjets Byg-
ning med særligt Henblik paa dets Histologi og med Fremdragning af
de embryologiske Forhold, som har Betydning for Forstaaelsen af de
enkelte Deles Morfologi (⁸/₁₁ 1924).

Mundtlig Eksamination (²²/₁₁ 1924).

Opgave ved den offentlige Forelæsning (²⁷/₁₁ 1924): Bygning og
Funktion af hypofysen.

¹⁵/₁₂ 1924. Cand. philos. *Niels Henrik Jacobsen* (1915) Admissus.
Fag: Geografi.

Konferensens 1. Del (Fysik og Kemi) bestaaet i Juni 1920 (som 1.
Del af Skoleembedseksamen).

Konferensens 2. Del. Eksaminatorer og Censorer: Professorerne
M. Vahl og O. B. Bøggild samt Lektor G. Hatt.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme (⁶/₅—¹⁷/₆ 1924): Nordafri-
kas Agerbrugsmetoder og deres Afhængighed af Klimatforholdene.

Praktisk Opgave: Isothermekort over Island for Maanederne Ja-
nuar og Juli. I Meteorologisk Aarbog findes Middeltal beregnede af

Observationer Kl. 8,2 og 9 efter Formlen $\frac{2[(18) + (2)] + 5(9)}{9}$, med en

lille Korrektion for den daglige Temperaturvariation. Af disse Mittel-
tal beregnes Middelværdier for Perioden 1900—1919 for de Stationer,
fra hvilke fuldstændige Observationsrækker haves, medens de ufuld-
stændige Rækker reduceres til samme Periode. Kortene ledsages af en
kort Beskrivelse af den anvendte Metode.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-
midler: Almindelig Geografi: Hvorledes forsynes Havenes Bundlag
med den for Organismernes Aandedræt nødvendige Ilt? (²⁴/₁₁ 1924).

Geologi: Temperaturforholdene under Jordoverfladen ($^{26}/_{11}$ 1924).

Regionalgeografi: Gør Rede for Hovedtrækkene i Tysklands Hydrografi, for Flodernes Anvendelse som Samfærdselslinjer og deres Supplering ved Kanal anlæg ($^{28}/_{11}$ 1924).

Mundtlig Eksamination ($^{10}/_{12}$ 1924).

Opgave ved den offentlige Forelæsning ($^{15}/_{12}$ 1924): Vegetationszonerne og de vigtigste Plantefund i Japan.

$^{3}/_{3}$ 1925. Cand. philos. *Erik Mellentin Poulsen* (1918) Admissus.

Fag: Zoologi.

Konferensens 1. Del bestaaet i Januar 1920 (Fysik og Kemi som 1. Del af Skoleembedseksamen) og i Januar 1923 (Botanik og Geologi).

Konferensens 2. Del Eksaminatorer og Censorer: Professorerne Ad. S. Jensen, W. Johannsen og Aug. Krogh, Docent R. H. Stamm og Lektor C. M. Steenberg.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($^{27}/_{10}$ — $^{24}/_{11}$ 1924): Udvikling og Metamorfose hos Lampretterne.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: Zoologi: De forelagte Skeletstykker (Bagfod af Tapirus, Dicotyles, Hydrochoerus, Bradypus og Dromæus) beskrives, sammenlignes og bestemmes ($^{9}/_{2}$ 1925).

Zoologi II: Der ønskes en Fremstilling af Mavens Bygning hos Pattedyrene* ($^{10}/_{2}$ 1925).

Zoologi III: De forskellige Former af Muskelvævet og deres Forekomst ($^{12}/_{2}$ 1925).

Mundtlig Eksamination ($^{26}/_{2}$ 1925).

Opgave ved den offentlige Forelæsning ($^{3}/_{3}$ 1925): Metamorfosen hos decapode Krebsdyr.

$^{27}/_{3}$ 1925. Cand. philos. *Ingvald Kristian Lieberkind* (1917) Admissus.

Fag: Zoologi.

Konferensens 1. Del (Fysik og Kemi) bestaaet i Januar 1920 (som 1. Del af Skoleembedseksamen).

Konferensens 2. Del Eksaminatorer og Censorer: Professorerne Ad. S. Jensen og C. H. Ostenfeld, Docenterne R. H. Stamm og J. P. J. Ravn og Lektor P. Boysen Jensen.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($^{13}/_{11}$ — $^{25}/_{12}$ 1923): De statiske Organers Bygning og Forekomst.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: Zoologi: De forelagte Skeletstykker (Forfod af Tapirus, Hydrochoerus, Sus, Tragulus, Cervus capreolus og Cervus dama) beskrives, sammenlignes og bestemmes ($^{19}/_{2}$ 1925).

Botanik: Den forelagte Plante (*Utricularia coerulea*) — en tropisk Art af en ogsaa her i Landet forekommende Slægt — beskrives og henføres til sin Familie og Slægt. Familiens biologiske Forhold omtales ($^{21}/_{2}$ 1925).

Geologi: En Oversigt over Tertiæraflejringerne i Jylland ($24/2$ 1925).

Mundtlig Eksamination ($6/3$ 1925).

Opgave ved den offentlige Forelæsning ($27/3$ 1925): Brachiopoder-nes Bygning og Udvikling.

$19/6$ 1925. Cand. philos. *Carl Rønning Jensen* (1916) Admissus.

Fag: Fysik.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne Martin Knudsen og Niels Bohr.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($5/5$ — $2/6$ 1925): Der ønskes foretaget en Maalingsrække over Størrelsen af det termiske Molekulartryk i Rør. Der anvendes en Metode, ved hvilken et Rør, som indeholder faststampet Glasuld eller lignende Poresubstans, sammensættes med Rørstykker, der har den Diameter, for hvilken Maalingen skal foretages. Resultaterne meddeles og diskuteres.

Opgave til skriftlig Besvarelse under Tilsyn og uden Hjælpe-midler: Om Kompensationsapparatet og dets Anvendelse til Maaling af Strømstyrke og Spændingsforskel ($11/6$ 1925).

Mundtlig Eksamination ($16/6$ 1925).

Opgave ved den offentlige Forelæsning ($19/6$ 1925): Det elektriske Elementarkvantum.

c. Almindelige Bestemmelser og enkelte Afgørelser.

1. Immatrifikation.

a. Immatrifikation af Udlændinge.

Under 15. September 1924 bifaldt Ministeriet, at en kvindelig Student, som havde bestaaet Afgangsprøve fra »Städtisches Reform Oberlyzeum« i Flensborg, blev immatrikuleret med Tilladelse til at studere ved det filosofiske Fakultet (J. Nr. 94 q/24).

Under 17. November 1924 bifaldt Ministeriet, at en Mellemskolelærerinde og en Timelærerinde ved Sønderborg Statsskole, der begge havde bestaaet Afgangsprøve fra »Städtisches Oberlyzeum« i Kiel, blev immatrikulerede med Tilladelse til at studere ved det filosofiske Fakultet (J. Nr. 94 v/24).

Samme Tilladelse blev under 3. Januar 1925 meddelt en tredje kvindelig Student ligeledes med Afgangsprøve fra »Städtisches Oberlyzeum« i Kiel. J. Nr. 94 x/24).

Ved kgl. Resol. af 16. Juli 1925 blev der meddelt en kvindelig Student, som havde gennemgaaet Uddannelse paa forskellige højere Skoler i Amerika sidst 2 Aar i Klosterskolen »The Sacred Heart« i Chicago, hvor hun havde erhvervet Afgangsbevis, som gav hende Adgang til Immatrifikation ved Northwestern University, Evanston, Illinois, Tilladelse til at blive immatrikuleret (J. Nr. 94 e/25).

Endvidere blev der ved Ministeriets Resolution af 9. og 10. Oktober 1924 meddelt 2 fremmede Studenter, som ikke var immatrikulerede ved noget andet Universitet, Tilladelse til Immatrikulation her (J.Nr.94t/24 og 94 l/24).

β. Immatrikulation af Danske uden Studentereksamen.

Ved kgl. Resol. af 10. Oktober 1924 (J. Nr. 65 c/24) og Ministeriets Skrivelse af 18. Juni 1925 (J. Nr. 65 b/25) er der meddelt 2 Personer Tilladelse til uden forud bestaaet Studentereksamen at blive immatrikuleret for at studere Teologi og derefter indstille sig til den teologiske Embedseksamen paa Vilkaar, at de paagældende underkastede sig de sædvanlige Tillægsprøver i Latin og Græsk samt den filosofiske Prøve og Prøven i Hebraisk.

I Henhold til Ministeriets Skrivelse af 21. Februar 1925 blev der meddelt en Dyrlæge, der havde bestaaet almindelig Forberedelseksamen og dansk Veterinæreksamen, men ikke Studentereksamen, og som i 1917—18 havde været immatrikuleret ved »Königliche tierärztliche Hochschule zu Dresden«, der dengang sorterede under det lægevidenskabelige Fakultet ved Universitetet i Leipzig og er veterinærmedicinsk Fakultet ved dette Universitet, Tilladelse til at blive immatrikuleret. Ministeriet udtalte i den nævnte Skrivelse, »at da den paagældende ikke er immatrikuleret ved Universitetet i Leipzig i Henhold til dette's almindelige Bestemmelser for Optagelse af Udlændinge, men i Henhold til særlige Regler for den, der ønsker at indstille sig til Doktorpromotion, hvilke Regler paa dette Punkt er væsentlig mildere, idet Studentereksamen, der iøvrigt fordres, kun erstattes med en Paa-visning af, at den paagældende besidder den fornødne Fordannelse til i sit Hjemland at indstille sig til Dyrlægeeksamen, anser Ministeriet det for tvivlsomt, om Bestemmelsen i kgl. Anordning af 11. Maj 1921 § 3 Stk. 1 omfatter dette Tilfælde. Man vil dog efter Omstændighederne ikke modsætte sig, at Dyrlæge N. N. immatrikuleres ved Universitetet paa det foreliggende Grundlag, men man er med Konsistorium enig i, at den paagældende Bestemmelse i Anordning af 1921 bør ændres, og forventer saa snart ske kan fra Konsistorium at modtage Indstilling herom.« Konsistorium afgav den 18. Marts 1925 den forlangte Indstilling (J. Nr. 65 m/24).

Ved kgl. Resol. af 6. Maj 1925 blev der meddelt en Veterinærinspektør, der i 1909 havde taget Dyrlægeeksamen ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole og som senere bl. a. havde haft Ansættelse som Assistent ved den patologisk-anatomiske Afdeling der, Tilladelse til at blive immatrikuleret med samme Rettigheder som de, der har bestaaet Studentereksamen efter den matematisk-naturvidenskabelige Linie (J. Nr. 65 a/25).

Ved kgl. Resol. af 10. Juli 1925 blev der meddelt en Adjunkt, som i 1910 havde bestaaet Lærereksamen, i 1913—14 paa Statens Lærerehøjskole havde gennemgaaet det et-aarige Kursus i Fagene Dansk,

Zologi, Botanik, Geologi og Matematik samt i adskillige Aar havde undervist i Naturfag ved forskellige Skoler og siden 1918 dimitteret til Studentereksamen i Naturfag, Tilladelse til at blive immatrikuleret under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet (J. Nr. 65 f/25).

2. Karakterskala ved Tillægseksamen i Græsk og Latin.

(J. Nr. 183/18 og 196/22).

Under 18. April 1918 modtog Konsistorium fra det filosofiske Fakultet et Forslag om Indførelse af Karakterskala ved Tillægsprøverne i Latin og Græsk efter Anordning af 28. Februar 1908, saaledes at Karakteren »Godt« skulde fastsættes som Minimumskarakter, hvor Tillægsprøven skulde give Adgang til at indstille sig til Universitetseksaminer, medens Karakteren »Temmelig godt« iøvrigt skulde være Betingelse for, at Prøven kunde anses for bestaaet. Dette Forslag indsendte Konsistorium den 3. Juli 1918 til Ministeriet, som imidlertid under 16. s. M. meddelte, at det maatte foretrække, at Spørgsmaalet om Indførelse af en ny Karakterskala ved den her omhandlede Prøve blev stillet i Bero, indtil Spørgsmaalet om Indførelse af et ensartet Karaktersystem for Universitetet og Skolerne var afgjort, jfr. Aarbog 1920—23 I S. 143. Det filosofiske Fakultet genoptog derefter paa Foranledning af det teologiske Fakultet Sagen ved Skrivelse af 1. April 1922 og under 15. September s. A. forelagde Konsistorium Ministeriet Forslag til en Anordning, hvorved den ved Anordningen af 23. Juni 1919 om Karaktergivningingen ved de højere Almenskoler og Censuren ved disse Skolers afsluttende Eksaminer indførte Karakterskala blev indført for de Tillægsprøver i Græsk og Latin, som afholdes ved Universitetet for teologiske og juridiske Studenter i Henhold til Anordning af 28. Februar 1908 § 2 og Anordning af 20. August 1920 samt ligeledes for Tillægsprøven i Latin for juridiske Studerende, naar den i Henhold til Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 17. Juni 1919 aflægges ved en højere Almenskole, og hvorved de ovennævnte Minimumskarakterer g. og tg. indførtes som Betingelse henholdsvis for Adgang til at indstille sig til Universitetseksaminer og for, at Prøven kunde anses for bestaaet.

Under 21. Oktober 1924 rettede det filosofiske Fakultet, ligeledes paa Foranledning af det teologiske Fakultet, paany Henstilling til Konsistorium om snarest muligt at foranledige Karakterskalaen indført i den ovennævnte Form, og paa Henvendelse af 25. s. M. fra Konsistorium svarede Ministeriet derefter under 19. Januar 1925 » at man maa anse Spørgsmaalet om, hvilken Karakterskala der vil være at anvende ved de omhandlede Tillægsprøver, for afgjort ved Bestemmelserne i §§ 2 og 8 i Anordning af 23. Juni 1919 om Karaktergivningingen ved de højere Almenskoler og Censuren ved disse Skolers afsluttende Eksaminer, jfr. §§ 1 og 5 Stk. 2 i kgl. Anordning af 22. December 1919 om Karaktergivningingen ved Mellemskoleeksamen, Realeksamen og

Studentereksamen for Privatister, ifølge hvilke Bestemmelser den for Studentereksaminerne fastsatte Karakterskala anvendes ved Tillægsprøver til Studentereksamen, og hvorefter der til at bestaa en Tillægsprøve kræves, at Eksaminanden i det paagældende Fag faar mindst Karakteren *g*. Disse Bestemmelser maa komme til Anvendelse uden Hensyn til, om Tillægsprøven bestaaes ved en Skole, ved Eksamenskommissionen eller ved Universitetet.«

3. Den filosofiske Prøve.

a. Indførelse af Censorer. (J. Nr. 339/23).

Med det filosofiske Fakultets anbefaling modtog Konsistorium 22. November 1923 følgende Forslag fra Professorerne i Filosofi:

»Vi undertegnede 3 Professorer i Filosofi tillader os at anmode Konsistorium om at genoptage Spørgsmaalet om Ansættelse af Censorer ved Filosofikum, da Trangen til at faa denne Ordning gennemført Aar for Aar gør sig føleligere gældende.

Den Udvalgsbetænkning, som herom afgaves i 1918 (Aarvog 1915—20, IV. S. 27), var enstemmig, og vi kan i et og alt henholde os til dens Motivering og dens Forslag om Maaden, hvorpaa Ordningen bedst kunde gennemføres ved Ansættelsen af tre cirkulerende Censorer.

Betænkningen havde følgende Ordlyd. »Udvalget kan endvidere ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa det uheldige i, at ved den filosofiske Prøve ingen Censor medvirker ved Bedømmelsen. Tilstedeværelsen af Censor vil rumme en Betyggelse baade for Eksaminator og Eksaminanden samt højne Eksamens Betydning. Udvalget skal derfor foreslaa, at foruden Eksaminator en efter de gældende Regler lønnet Censor deltager i Bedømmelsen ved den filosofiske Prøve. Som en mulig Ordning skal Udvalget henstille, at der ansættes tre faste Censorer, der ved hver Eksamenstermin skiftevis medvirker ved en Trediedel af Eksaminationerne hos hver af Eksaminatorerne.«

Dette Forslag indsendte Konsistorium 3. December 1923 til Ministeriet med følgende Skrivelse:

»Fra de normerede Professorer i Filosofi ved Universitetet har man modtaget den hermed følgende, med det filosofiske Fakultets anbefaling paategnede Henvendelse, hvori Konsistorium anmodes om at foranledige, at der ansættes Censorer ved den filosofiske Prøve, en Ordning hvis Indførelse tidligere har været drøftet indenfor Universitetet, jfr. den af et i sin Tid »til Overvejelse af Spørgsmaalet om Anvendelsen af det første akademiske Aar« nedsat Udvalg afgivne Betænkning, som den akademiske Lærerforsamling i Skrivelse af 17. Marts 1919 (Aarvog 1915—20, IV. S. 30) til det høje Ministerium gav sin Tilslutning.

Konsistorium maa da ogsaa for sit Vedkommende vedblivende anse den foreslaaede Foranstaltning for betimelig, og man er ligeledes med Fakultetet enig i, at det, som udtalt i dets Skrivelse af 29. f. M., vil være rimeligt at det Beløb paa ca. 1600 Kr., hvortil de aarlige Udgifter til Honorering af de paagældende Censorer anslaaes, tilvejebringes gennem en Forhøjelse til 6 Kr. af det Gebyr paa 4 Kr., som Studenterne i Henhold til kgl. Resolution af 1. September 1850 (Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 7. s. M.) nu skal erlægge ved Indmeldelsen til den heromhandlede Prøve. I Fakultetets nysnævnte Skrivelse er den til Censorhonorarer nødvendige Sum af ca. 1600 Kr. udregnet efter ca. 200 Timer à 8 Kr. Det maa imidlertid forekomme Konsistorium at være en baade naturligere og lettere gennemførlig Ordning, at Censorhonoraret sættes til 2 Kr. pr. Eksaminand, en Ordning der vil sikre, at Indførelsen af Censorer ikke medfører nogen Udgift udover den Indtægt der tilvejebringes ved Forhøjelsen af Eksamensgebyret. Hvad Honorarets Størrelse angaar, vil dette, naar ovenstaaende Forslag følges, komme til at svare til, hvad der for Tiden ydes i Censorhonorarer ved medicinsk Forberedelseseksamen, hvor der gives 3 Karakterer og Honoraret i Henhold til kgl. Anordning Nr. 262, 18. November 1912 § 10 udgør 6 Kr. pr. Eksaminand.

Man skal derfor tillade sig at indstille, at der til at medvirke ved den filosofiske Prøve fra og med Eksamensterminen Sommeren 1924 ansættes 3 Censorer, der i hver Eksamenstermin skiftevis medvirker ved en Tredjedel af Eksaminationerne hos hver af Eksaminatorerne, og som honoreres med 2 Kr. pr. Eksaminand, samt at Eksamensgebyret ved Indmeldelse til den filosofiske Prøve forhøjes fra 4 Kr. til 6 Kr. til Dækning af Udgifterne ved Ansættelse af disse Censorer.«

Ministeriet tilskrev derefter 28. Januar 1924 Konsistorium saaledes:

»I Skrivelse af 3. d. M. (J. Nr. 339/23) har D'Herrer Rektor og Professorer efter en fra det filosofiske Fakultet modtaget Indstilling andraget om, at der paa en i Skrivelsen nærmere angivet Maade maa blive ansat Censorer ved den for alle Studenter almindelige filosofiske Prøve.

I den Anledning skal Ministeriet udtale, at man ikke er uden Betænkelighed med Hensyn til en saadan Foranstaltning, idet det kan befrygtes, at den bestaaende Frihed for de filosofiske Professorer til indenfor det begrænsede Tidsrum, som staar til Raadighed til Forelæsninger over Filosofien, at fremdrage de Hovedpunkter, som den paagældende maatte finde særligt passende for unge Studenter, kan blive afløst af Kravet om visse bestemte Pensa indenfor en Lærebogs Ramme. Ministeriet vil dog ikke, hvis Konsistorium maatte fastholde sit Ønske i saa Henseende, modsætte sig Ansættelse af Censorer ved den filosofiske Prøve, men maa da finde det paakrævet, at den nu

stedfindende Karaktergivning ved Prøven afløses af Bedømmelsen »Bestaaet« eller »Ikke-Bestaaet« uden yderligere Specialisering.

Da en Ændring i saa Henseende vil nødvendiggøre en Ændring i kongelig Resolution af 1. September 1850 § 4 om den filosofiske Prøve, vil man finde det heldigt, at de i saa Henseende gældende Regler i det Hele underkastes en Gennemgang, og man forventer derfor fra Konsistorium at modtage Udkast til ny Anordning om Afholdelsen af denne Prøve.«

Fakultetets Svar herpaa, der blev afgivet 8. Februar og indsendt til Ministeriet 9. s. M., var saalydende:

»I Skrivelse af 28. Januar 1924 har Undervisningsministeriet udtalt Betænkelighed ved at tiltræde Fakultetets Ønske om Ansættelse af tre cirkulerende Censorer ved den almindelige filosofiske Prøve, idet det kunde befrygtes, at de filosofiske Professorers Frihed til at fremdrage de Hovedpunkter, hver af de paagældende maatte finde særlig passende, kunde blive afløst af Kravet om visse bestemte Pensa indenfor en Lærebogs Rammer.

I Overensstemmelse med de filosofiske Professorers Opfattelse kan Fakultetet ikke dele denne Betænkelighed, idet de eventuelle Censorers Opgave ved denne Eksamen ikke bliver at udtale nogen Dom over det af Eksaminator krævede Stof, men at bistaa denne i Bedømmelsen af Eksaminandens Præstation. Det er denne stærkere og stærkere følte Nødvendighed af en saadan Hjælp, som alene har motiveret de tre Faglæreres Fremsættelse af Ønsket om Ansættelse af Censorer, og dette Ønske har Fakultetet tiltraadt og mener at maatte fastholde det.

Endvidere har Ministeriet ment at maatte gøre Ansættelse af Censorer afhængig af, at den nu stedfindende graduerende Karakterbe-
regning afløses af Bedømmelsen Bestaaet og Ikke-Bestaaet.

Fakultetet tillader sig her overfor at udtale, at det ikke kan se, at der er nogen Forbindelse mellem Ønsket om Censormedvirken og den graduerede Karakterskalas Bortfalden. Skulde Ministeriet af andre Grunde ønske, at denne Skala bortfalder, maatte Fakultetet som sin Opfattelse gøre gældende, at en saadan Forandring vilde sænke For-
dringerne til den almindelige filosofiske Prøve betydeligt, med mindre det som ved Universitetets Magisterkonferenser bestemtes, at Bestaaet betyder, at Præstationen svarer til første Karakter ved Embedseksamen. En saadan Bestemmelse vilde imidlertid for den filosofiske Prøves vedkommende formentlig være altfor haardhændet. Skulde Bestaaet omfatte hele det Omraade, som den graduerede Karakterskala nu omfatter, fra ug til tg, vilde Eksamens Værdi for Eksaminanden og som Hjælpemiddel ved Stipendiebestyrelsens Bedømmelse af de legat-
søgende Studerendes Kvalifikationer, særlig i de første Aar, inden de har haft Lejlighed til at aflægge anden Prøve eller paa anden Maade at vise deres Flid og Dygtighed, blive fuldstændig tilintetgjort.

Fakultetet mener af de anførte Grunde derfor indtrængende at maatte tilraade, at den nugældende Karaktergivning bevares, samtidig med, at der ansættes Censorer ved den almindelige filosofiske Prøve. Fakultetet ønsker for Tiden ikke nogen anden Ændring i de for denne Prøve gældende Regler, end hvad der staar direkte i Forbindelse hermed.«

Ministeriet erklærede sig derefter i Skrivelse af 6. Marts 1924 villig til at imødekomme det fremsatte Ønske, naar den fornødne Bevilling dertil forelaa. Bevillingen blev givet paa Finansloven for 1925—26, idet der under Universitetets Udgiftspost a. 11. Udgiften til Censorer m. v. som Underkonto d. blev bevilget anslaaet 1600 Kr. til Censorer ved den almindelige filosofiske Prøve, jfr. Rigsdagstid. 1924—25, Till. A. Sp. 1873—74, medens der under Universitetets Indtægtspost c., Indtægter ved Eksamens- og Immatrikulationsgebyrer m. v. blev optaget en tilsvarende Forhøjelse paa 1600 Kr. som forøget Indtægt ved Forhøjelsen af Indtegningsgebyret ved den filosofiske Prøve fra 4 Kr. til 6 Kr. jfr. anførte Rigsdagstid. Sp. 1863—66.

Under 20. December 1924 tilskrev Ministeriet Konsistorium saaledes:

»Efter at Folketingets Finansudvalg har anmodet Lønningsraadet om at ville gennemgaa Finanslovsforslaget for Finansaaret 1925—26 med Hensyn til de Bevillinger, der har Henhold til gældende Lønnings- og Normeringslove eller i det hele angaar Vederlag til Personer m. v., har Lønningsraadet i Skrivelse til Folketingets Finansudvalg af 27. f. M. henstillet, at der tages Forbehold til Universitetets Udgiftspost a. 11. d., Censorer ved den almindelige filosofiske Prøve, idet Lønningsraadet ønsker Oplysning om, hvorledes Censorhonorarerne er tænkt beregnede, og om det er tænkt, at der af Kontoen skulde ydes Censorhonorarer til Lærere i Filosofi ved Universitetet.

Ministeriet skal i den Anledning forespørge D'Herrer Rektor og Professorer, om det er tænkt, at Lærerne i Filosofi ved Universitetet skal kunne hæve Censorhonorarer, og hvilken Timebetaling den foreslaaede Betaling af 2 Kr. pr. Eksaminand vil udgøre.«

Fakultetets Svar herpaa, der blev afgivet 9. Januar 1925 og indsendt til Universitetet 12. s. M., var saalydende:

»I Anledning af Undervisningsministeriets Forespørgsel om det er tænkt, at Lærerne i Filosofi skal kunne hæve Censorhonorarer og hvilken Timebetaling den foreslaaede Betaling af 2 Kr. pr. Eksaminand vil udgøre, skal Fakultetet meddele nedenstaaende Udtalelse fra D'Herrer Professorer i Filosofi:

»Da der kun er Tale om Honoraret for *Censorer*, ikke for Eksaminatorer, og det er udelukket, at Lærerne i Filosofi ved Universitetet fungerer som Censorer hos hinanden, bortfalder dermed enhver Mulighed for at yde Censorhonorarer til Lærerne. Da der gennemsnitligt ved

Filosofikum eksamineres fire Eksaminander i Timen, vil Censorernes Honorar efter den foreslaaede Beregning altsaa komme til at udgøre *ca. 8 Kr. i Timen.*«

Angaaende Udnævnelse af Censorer se foran S. 10.

β. Andre Sager.

Foranlediget ved et fra 15 medicinske Studenter til det filosofiske Fakultet indsendt Andragende om, at de af Hensyn til, at de skulde underkaste sig den lægevidenskabelige Forberedelseseksamen i Sommeren 1925, maatte indstille sig til den filosofiske Prøve ved Juletid 1924 blev der af Professorerne i Filosofi stillet Forslag om at optage Forhandling om en eventuel Omlægning af Eksamensterminerne for de to Prøver. Det lægevidenskabelige Fakultet udtalte imidlertid i Skrivelse af 21. November 1924, at det ikke fandt nogen Anledning til at omlægge disse Eksamensterminer, og hertil sluttede Konsistorium sig ved Skrivelse af 11. December (J. Nr. 355/24).

— Et Andragende fra en Stud. theol., der var dimitteret fra det tyske Gymnasium i Haderslev og som fra Foraaret 1922 til Efteraaret 1923 havde studeret Teologi og hørt Forelæsninger ved Universitetet i Tübingen, om at maatte blive fritaget for den filosofiske Prøve, blev afslaaet af Ministeriet ved Skrivelse af 14. Januar 1925 (J. Nr. 207 c/24).

— Et Andragende fra en Cand. polyt., som forberedte sig til juridisk Embedseksamen og som under Henvisning dels til sin fremrykkede Alder (47 Aar) dels til, at økonomiske Forhold gjorde en hurtig Gennemførelse af Studiet nødvendig for ham, havde anholdt, dels om Udsættelse med at aflægge den i kgl. Anordning af 20. August 1918 for Studenter af den matematisk-naturvidenskabelige Retning, med hvilke han er ligestillet, foreskrevne Latinprøve til efter bestaaet 1. Del af nævnte Embedseksamen, og dels om Fritagelse for at underkaste sig den almindelige filosofiske Prøve eller subsidiært om Udsættelse med at aflægge den til efter 1. Del, blev ved Ministeriets Skrivelse af 19. Januar 1925 afgjort derhen, at han maatte indstille sig til juridisk Embedseksamens 1. Del, uanset at han ikke havde bestaaet den almindelige filosofiske Prøve eller den ved kgl. Anordning af 20. August 1918 foreskrevne Latinprøve, dog saaledes at han ikke kunde indstille sig til Embedseksamens 2. Del uden at fremlægge Bevis for, at han har bestaaet saavel den filosofiske Prøve som Prøven i Latin, hvilken sidste han maatte underkaste sig inden 1. September 1926. (J. Nr. 382/24).

— De foran S. 93 nævnte 2 Lærerinder, som ved Ministeriets Skrivelse af 17. November 1924 fik Tilladelse til Immatrikulation paa Grundlag af Afgangsprøven fra »Städtisches Oberlyzeum« i Kiel havde tillige anholdt om Lempelser ved den filosofiske Prøve. Professorerne i Filosofi foreslog at fritage dem for Prøven i Psykologi, medens Prøven i Logik og Filosofiens Historie fastholdtes. Konsisto-

rium udtalte imidlertid i Skrivelse af 21. Februar 1925, at det, da Prøven i Psykologi er af en saa lidet omfattende Karakter, ikke vilde kunne indstille dem til nogen Lempelse. (J. Nr. 94 v/24).

4. Det teologiske Fakultet.

(J. Nr. 363/23). Fra det teologiske Fakultet modtog Konsistorium 20. December 1923 følgende Skrivelse:

»Det teologiske Fakultet indsender herved til det høje Ministerium to Forespørgsler, fra Stud. theol. N. N. og fra Stud. theol. O. O. om, hvorvidt de er berettigede til at tage teologisk Emebedseksamen, uagtet de ikke tilhører den danske Folkekirke.

Fakultetet har hidtil gaaet ud fra, at Retsordenen er, at der kræves Medlemsforhold til Folkekirken som Betingelse for at indstille sig til teologisk Embedseksamen. Foruden den historiske Udvikling fra Statskirke til Folkekirke taler herfor, at der 19. Januar 1872 er indrettet en særlig Prøve for en teologisk Studerende af den reformerte Konfession, ligesom ogsaa Fakultetets Motivering af, at det ikke ønskede at være medvirkende ved jødisk teologisk Eksamen, jfr. Universitetets Aarvog 1876—77, S. 65—66, og Fakultetet har ud fra denne Betragtning i en Aarrække krævet Fremlæggelse af Attest for Konfirmation i Folkekirken ved Indmeldelse til den teologiske Embedseksamen, hvilket jo forøvrigt, som ogsaa en af de medfølgende Ansøgninger viser, ikke yder nogen fuldt betryggende Garanti for Medlemsforhold til Folkekirken.

Idet Fakultetet indsender denne Sag angaaende *Medlemsforhold til Folkekirken* som Betingelse for at indstille sig til teologisk Embedseksamen, skal Fakultetet tillige tillade sig at udtale følgende:

Fakultetet er sig bevidst, at den teologiske Embedseksamen ikke yder nogen Sikkerhed for, at Kandidaterne staar i *personlig Tilknytning til Folkekirkens Lære*; og Fakultetet har allerede i 1904 bemyndiget den daværende Dekanus til at meddele de Studerende, at det ikke krævede nogen saadan Tilslutning som Betingelse for at indstille sig til teologisk Embedseksamen, der er og efter Fakultetets Mening vedblivende bør være en ren Kundskabs- og Modenhedsprøve.

Fakultetet kan for sit Vedkommende som Følge heraf intet have imod, at de to Forespørgsler besvares imødekommende, men finder ikke selv at være berettiget til at give en saadan Besvarelse, men maatte ønske Ministeriets Afgørelse i Sagen; og Fakultetet vil for sit Vedkommende finde det ønskeligt, om der blev truffet en almindelig Afgørelse, saaledes at Adgangen til teologisk Embedseksamen staar aaben for enhver, der har de fornødne akademiske Betingelser (forberedende Prøver o. l.), uanset om paagældende hører til Folkekirken eller ikke.

Nogen Grund til at forbeholde Adgangen til teologisk Embedseksamen for Folkekirkens Medlemmer vilde formentlig kun foreligge

hvis den teologiske Embedseksamen ydede nogen Sikkerhed for Kandidaternes personlige Tilslutning til Folkekirkens Lære; men det gør den, som ovenfor sagt, ikke. En Afgørelse som den ovenfor foreslaaede vil derfor bidrage til at klare Situationen. Ogsaa efter en saadan Afgørelse vil Forholdet ligesom nu være dette, at Sikkerhed for de vordende Præsters Tilslutning til Folkekirkens Lære maa søges opnaaet ad anden Vej (Bispeeksamen og Aflæggelse af Præsteløftet). Hvad Adgangen til folkekirkelig Religionsundervisning angaar, skal Fakultetet minde om, at der ved kongelig Anordning af 29. November 1912 er oprettet en Skoleembedsprøve i Kristendomskundskab under det filosofiske Fakultet, hvilken Prøve overvejende besørger af Lærerne under det teologiske Fakultet, men til hvilken der ikke stilles noget Krav med Hensyn til Kandidaternes Medlemsforhold til Folkekirken, saaledes at det allerede under den nugældende Ordning maa blive de paagældende Skolemyndigheders Opgave at paase, om Kandidaterne, der har bestaaet den nævnte Prøve, har de personlige Betingelser for at kunne undervise i Religion i Folkekirkens Skoler.«

Denne Sag indsendte Konsistorium 14. Februar 1924 til Ministeriet med saalydende Erklæring:

»Det teologiske Fakultet har i den vedlagte Skrivelse af 27. December f. A. — foranlediget ved de ligeledes vedlagte Forespørgsler fra to teologiske Studenter, om de kan indstille sig til teologisk Embedseksamen, uagtet de ikke er Medlemmer af Folkekirken — udbedt sig en almindelig Afgørelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt der kræves Medlemsforhold til Folkekirken som Betingelse for at indstille sig til teologisk Embedseksamen, idet Fakultetet for sit Vedkommende finder det ønskeligt, at Adgangen til teologisk Embedseksamen staar aaben for enhver, der har de fornødne akademiske Betingelser (forberedende Prøver o. l.), uanset om de paagældende hører til Folkekirken eller ikke.

I denne Anledning skal Konsistorium udtale, at der saa vidt ses ikke i de om den teologiske Embedseksamen givne Bestemmelser indeholdes nogen virkelig Hjemmel for, at Medlemsforhold til Folkekirken skulde være Betingelse for at indstille sig til Eksamen saa lidt som for, at Adgangen til denne paa anden Maade skulde være afhængig af konfessionelle Betingelser. Ordningen af den teologiske Embedseksamen hviler paa Universitetsfundats 7. Maj 1788 Kap. IV. i Forbindelse med en Række senere Bestemmelser, derunder navnlig Bek. af 18. Maj 1847, Universitets- og Skoledirektionens Skrivelse af 26. Juni 1847 og kgl. Anordning af 29. Juni 1910. De senere Bestemmelser vedrører udelukkende Eksamenskravene og Karaktergivningen og udtaler intet om Betingelserne for at indstille sig til Eksamen, og heller ikke i Universitetsfundatsen berøres dette Spørgsmaal nærmere udover, at det af Kap. II. § 2 kan ses, at det er en Betingelse at være immatrikuleret ved Universitetet. Af forskellige Udtalelser i Kap. IV. §§ 1, 10 og 13, hvilke viser, at det er Hensigten med Eksamen at prøve Kandi-

daternes Duelighed til at forestaa gejstlige Embeder, har man vel ment at kunne slutte, at der maa gælde visse konfessionelle Betingelser for Adgangen til at indstille sig til den, jfr. saaledes en Udtalelse af det teologiske Fakultet i Universitetets Aarvog 1871—72, S. 42—43 samt Samlingen af de for Universitetsforholdene gældende Retsregler § 148, men denne Slutning synes ikke tvingende, idet det ikke af det nævnte Formaal med Eksamen med Nødvendighed følger, at den kun staa aaben for Personer, der bortset fra Eksamensbetingelsen vilde kunne ansættes i gejstlige Embeder.

I Praksis er man imidlertid hidtil gaaet ud fra, at Adgang til at indstille sig til teologisk Embedseksamen er afhængig af Medlemsforhold til Folkekirken eller dog af andre konfessionelle Betingelser, og denne Opfattelse har ikke blot gentagne Gange fundet Udtryk i Udtalelser af Fakultetet jfr. saaledes Universitetets Aarvog 1871—72, S. 42—43, 1898—99, S. 32, 1902—03, S. 445 og 1904—05, S. 33, men ligger ogsaa til Grund for i hvert Fald en enkelt ministeriel Afgørelse, nemlig Skrivelse af 19. Januar 1872, hvorved Kirke- og Undervisningsministeriet meddelte Tilladelse til, at en Student, der hørte til den reformerte Kirke, underkastede sig en fra den teologiske Attestats særskilt offentlig Prøve, afholdt af det teologiske Fakultets Medlemmer, efter at Fakultetet havde udtalt, at en Studerende, som hyldede en fra den lutherske Kirkes Bekendelse afvigende Lære, ikke kunde stedes til den teologiske Attestats, jfr. Universitetets Aarvog 1871—72, S. 42—43. Maaske kan ogsaa nævnes den i Universitetets Aarvog 1902—03, S. 445 omhandlede Sag, hvor Fakultetet i Anledning af et fra Ministeriet til Konsistorium til Erklæring sendt Andragende fra en Student, der tilhørte en evangelisk-luthersk Frimenighed, udtalte, at det burde være en Betingelse for at indstille sig til den teologiske Embedseksamen, at man var Medlem af Folkekirken, og det ikke ses, at Ministeriet har tilkendegivet ikke at kunne bifalde denne Opfattelse.

Efter det her oplyste maa Konsistorium ligesom det teologiske Fakultet anse det for ønskeligt, at der bliver truffet en almindelig Afgørelse af det rejste Spørgsmaal, og da man med Hensyn til det eventuelle Indhold af en saadan Afgørelse ganske deler de af Fakultetet anførte Betragtninger, skal man anbefale, at det fastsættes, at Adgangen til at indstille sig til den teologiske Embedseksamen ikke er knyttet til den Betingelse, at vedkommende Studerende er Medlem af Folkekirken.«

Ministeriet sendte derefter 5. August 1924 til Universitetets Erklæring følgende Udtalelse af 9. Maj 1924 fra Sjællands Biskop:

»I denne Anledning skal jeg tjenstlig tillade mig at udtale, at jeg i og for sig ikke kan have noget imod, at Adgangen til at indstille sig til teologisk Embedseksamen er uafhængig af, om den paagældende er Medlem af Folkekirken, men da man hidtil er gaaet ud fra, at det teologiske Studium, foruden at være en videnskabelig teologisk Ud-

dannelse, ogsaa var en Præsteskole for den danske Folkekirke, maa der, hvis det nu bestemmes, at Forudsætningen om, at den teologiske Kandidat ogsaa selvfølgelig er Medlem af Folkekirken, ikke længere holder Stik, tages Forholdsregler paa de Punkter, hvor de forandrede Forudsætninger faar Betydning.

Disse er efter mit Skøn tre, nemlig Adgangen til at blive Præst, Religionslærer og Medlem af det teologiske Fakultet.

Stiftsprovst Ussing har i sin Erklæring særlig understreget det første af disse Forhold, der selvfølgelig ogsaa er langt det vigtigste, men det forekommer mig, at det om dem alle tre gælder, at der maa tilvejebringes en Bestemmelse om, at man, samtidig med at man *søger* en af disse Stillinger, ogsaa maa dokumentere, at man er Medlem af Folkekirken.«

Fakultetet afgav i den Anledning følgende Erklæring af 3. November 1924:

»Angaaende de to første Forbehold i Biskoppens Skrivelse kan Fakultetet henholde sig til sine tidligere Udtalelser i Skrivelse af 27. December 1923, hvorimod det tredje Forbehold berører et Punkt, som ikke blev omtalt i den tidligere Skrivelse, hvilket Fakultetet beklager. Biskoppen henviser til, at man ved Afgørelsen af Spørgsmaalet om de teologiske Kandidaters Medlemsforhold til Folkekirken maa have for Øje, at den teologiske Embedseksamen giver Adgang til de teologiske Lærerposter ved Universitetet; det vil være rigtigt i denne Sammenhæng tillige at erindre om, at blandt de Rettigheder, som den teologiske Embedseksamen giver, hører bl. a. ogsaa Adgang til at disputere for den teologiske Doktorgrad. Hvad de teologiske Lærerposter angaar, har det allerede efter den hidtilværende Ordning (jfr. Lov af 25. Marts 1871 § 5, gentaget i kgl. Anordning af 11. Maj 1921 § 2) været saaledes, at der ikke af Ansøgeren til de teologiske Lærerposter krævedes Bevisligheder for, at de var Medlemmer af Folkekirken. Fakultetet vil ganske vist vanskelig kunne tænke sig andet end, at Forholdet i Fremtiden vil vedblive at være det samme som hidtil, nemlig saaledes, at de teologiske Lærerposter ikke søges af andre end Medlemmer af Folkekirken eller et andet evangelisk-luthersk Kirkesamfund. Men det finder ikke Anledning til at foreslaa, at der fastslaas Bestemmelser desangaaende. Fakultetet er klar over, at Besvarelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt Bevillingen til Opretholdelsen af det teologiske Fakultet skyldes Hensyn til Grundlovens § 3 eller til, at det teologiske Fakultet er et integrerende Led i et Universitets Organisme, maaske kan tænkes at komme til at indvirke paa Besvarelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt det kunde være berettiget at ønske det fastslaaet, at Medlemmerne af det teologiske Fakultet skal tilhøre Folkekirken. Professor Aagesen har i sin Skrivelse til Konsistorium af 22. Februar 1872 (se Universitetets Aarboeg 1871—73, S. 6), hvori han gør gældende, at Lærerembederne ved Universitetet hører til dem, ved hvis Besættelse Kravet om Tilslut-

ning til en Trosbekendelse ikke kan komme i Betragtning, omtalt Muligheden af en Særstilling for det teologiske Fakultet. Men ved Afgørelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt Medlemmerne af Konsistorium ved deres Indtrædelse skulde underskrive den Augsburgske Konfession, gjorde Konsistorium ikke nogen Foskel mellem de teologiske og de øvrige Medlemmer. Lovgivningen og Administrationen er i det hele taget, saa vidt vides, hidtil gaaet ud fra den Betragtning, at Fakultetet er et Led i Universitetets Organisme, hvorfor Fakultetet maa henholde sig til § 2 i nævnte Anordning af 11. Maj 1921. Forøvrigt turde allerede Hensynet til Medlemmerne af de evangelisk-lutherske Frikirker i vort Land gøre det uberettiget at opstille Krav om de teologiske Læreres Medlemsforhold til Folkekirken. Fakultetet maa derfor fremdeles ønske, at dets Forslag i Skrivelse af 27. December 1923 angaaende de to Ansøgere, stud. theol. N. N. og stud. theol. O. O., maa tages til Følge, uden at der tages Forbehold vedrørende det af Biskoppen rejste tredje Spørgsmaal om, hvorvidt det skal kræves, at Medlemmerne af det teologiske Fakultet skal være Medlemmer af Folkekirken.«

Denne Erklæring indsendte Konsistorium 7. Oktober 1924 til Ministeriet med sin Tilslutning, idet Konsistorium dog samtidig »ønskede noget stærkere end det er sket i Fakultetets Erklæring at fremhæve, at der ikke i den Omstændighed, at Spørgsmaalet om Medlemsforhold til Folkekirken som Betingelse for at indstille sig til teologisk Embedseksamen rejses, er tilstrækkelig Anledning til ogsaa at rejse Spørgsmaalet om saadant Medlemsforhold som Betingelse for at være Medlem af det teologiske Fakultet, idet kgl. Anordning af 11. Maj 1921 om almindelige Bestemmelser angaaende Universitetets Organisation § 2 udtrykkelig foreskriver, at der ikke kræves nogen Eksamen altsaa heller ikke i noget Tilfælde teologisk Embedseksamen, som Betingelse for Adgang til Ansættelse som Lærer ved Universitetet.«

Ministeriet udtalte derefter 5. December 1924 følgende:

»I denne Anledning skal man efter om Sagen at have brevvekslet med Kirkeministeriet tjenstlig meddele, at da der ikke i de gældende Love og Anordninger angaaende Adgang til Universitetets Eksaminer ligesaa lidt ved den teologiske Embedseksamen som ved de andre Embedseksaminer er stillet Krav om Medlemsforhold til Folkekirken, vil der intet være til Hinder for, at de paagældende indstiller sig til teologisk Embedseksamen, uanset at de staar udenfor Folkekirken.

Med Hensyn til at Sjællands Biskop i sin over Sagen til Kirkeministeriet afgivne Erklæring har rejst Spørgsmaal om Forbehold om Medlemsforhold til Folkekirken af Hensyn til Adgangen til at blive Præst, Religionslærer og Medlem af det teologiske Fakultet skal man udtale, at Ministeriet er enigt med Fakultetet i, at Spørgsmaalet for Præsternes Vedkommende maa løses gennem Bispeeksamen og

Præsteløftet, samt at der for Læreres Vedkommende ikke er Grund til at stille særlige Fordringer, allerede fordi Kristendomskundskab ogsaa ved det filosofiske Fakultet er optaget som Fag ved Skoleembedseksamen, og Bedømmelsen af, hvorvidt en Lærer kan paatage sig Religionsundervisningen, derfor maa foretages af de stedlige Skolemyndigheder.

Man kan ligeledes tiltræde den af Fakultetet udtalte Anskuelse, til hvilken Konsistorium har sluttet sig, at der ikke særligt med Hensyn til det teologiske Fakultet efter de gældende Retsregler er Hjemmel til at kræve Tilslutning til Folkekirken for Medlemmer af Fakultetet.«

— I Anledning af, at en mindre Kreds af Præster havde anholdt om, at den nuværende Ordning af den teologiske Embedseksamen maatte blive omordnet paa en nærmere angivet Maade, udtalte Ministeriet, efter om Sagen at have brevvekslet med det teologiske Fakultet. Hvis Erklæring af 25. April 1925 indsendtes af Konsistorium 30. s. M., og Kirkeministeriet, at det ikke fandt Anledning til at foretage yderligere i Sagen. (J. Nr. 146/25).

5. Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

a. Universitetsmanuduktionen. (J. Nr. 160 a/24).

Under 12. Marts 1924 afgav Fakultetet en saalydende Indstilling:

»Da den paa Finansloven for 1921—22 og følgende Aar optagne Bevilling af 6000 Kr. (anslaaet) til Lønning af 4 Universitetsmanuduktører under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet (Universitetets Udgiftspost g. 17. paa Finansloven for 1923—24) kun er givet for Tiden til 31. Marts 1925 — se Rigsdagstid. 1922—23, Tillæg B., Sp. 231—234 — tillader Fakultetet sig herved at indstille til det høje Ministerium, at der nu søges en staaende Finanslovbevilling paa 8000 Kr. i samme Øjemed.

Idet man iøvrigt henviser til Fakultetets Indstillinger om Sagen af 1. April 1919, 5. Juni 1920 og 14. Marts 1922 skal her kort bemærkes: Universitetsmanuduktionens Formaal er at afgive det Supplement til den almindelige Universitetsundervisning, som erfaringsmæssigt er nødvendigt for det store Flertal af de juridiske Studerende.

Denne Nødvendighed maa i altfald siges at foreligge for en enkelt samlet Gennemgang af alle Fagene til II. Del af Juridisk Embedseksamen, og en saadan Gennemgang har i de forløbne Aar været Universitetsmanuduktionens Hovedindhold (*»de faste Kursus«*). I Overensstemmelse med Fakultetets Indstilling af 5. Juni 1920 har der været særskilte Kursus for Begyndere og for Viderekomne. Mest søgte har de for Begyndere indrettede Kursus været; i de sidste Halvaar er der hver Gang kun blevet dannet et enkelt Hold for Viderekomne. Dette hænger sikkert sammen med, at Holdene for Viderekomne — idet man ingen Midler har til at kontrollere, hvor langt fremme i Studiet de

enkelte Deltagere er — ganske naturligt bliver mere uensartede og derfor mindre tilfredsstillende for de Studenter, der er forholdsvis langt fremme i Studiet. Det maa derfor ventes, at Udviklingen vil fortsætte sig i samme Retning.

Ved Siden af de faste Kursus har der været Adgang til særlige Kursus i de Dele af Universitetsaaret, i hvilke der paa Grund af Eksamen ikke holdes Forelæsninger, altsaa dels i Tiden efter Juleferien dels i Tiden før Sommerferien, hver Gang ca. 6 Uger.

Universitetsmanuduktionen paabegyndte sine Kursus den 1. September 1921 og har saaledes fungeret i ca. $2\frac{1}{2}$ Aar. Manuduktørerne er hidtil blevet ansat for 1 Aar ad Gangen, men har i det forløbne Tidsrum været de samme fire, nemlig: Sekretær i Justitsministeriet L. Gamborg, Fuldmægtig sammesteds R. Hove, Folketingssekretær Th. Kofod og Politiassessor Axel Nielsen.

Institutionen har i det store og Hele svaret til Fakultetets Forventninger, ja, de faste Kursus er snarere blevet mere søgt, end man havde tænkt sig.

Manuduktionens Rammer var efter Indstillingen af 5. Juni 1920 indrettet til at optage indtil 8 *faste Hold* hvert Aar, altsaa hvert Halvaar gennemsnitlig indtil 4 Hold. Tilgangen har hele Tiden været omtrent saa stærk, som Rammerne tillod, enkelte Gange endog saa stærk, at nogle Studenter har maattet afvises. Der oprettedes følgende Antal nye Hold:

Efteraar 1921, 5 Hold, Vinter 1922, 4 Hold Efteraar 1922, 4 Hold, Vinter 1923, 3 Hold, Efteraar 1923, 5 Hold, Vinter 1924, 4 Hold. Holdene tæller gennemsnitlig ca. 11 Deltagere. Hvert Halvaar optages altsaa ca. 45 nye Deltagere, hvert Aar ca. 90. I Virkeligheden har denne Tilgang været nær ved at sprænge Rammerne. Medens det oprindeligt, jfr. Indstillingen af 1. April 1919, var Tanken, at hele Stofet skulde gennemgaas paa 1 Aar, har Erfaringen vist, at dette var ugørligt, hvorfor Fakultetet ved Skrivelse af 14. Marts 1922 indstillede til det høje Ministerium, at Bevillingen søgtes forhøjet fra 6000 Kr. til 7200 Kr., hvilket Ministeriet dog ikke mente at kunne tage til Følge. Forudsætningen for denne Indstilling var, at Forlængelsen af de faste Kursus vilde medføre en Forøgelse af Timetallet med ca. $\frac{1}{5}$. Senere har det vist sig, at Forøgelsen er blevet væsentlig større, idet et Begynkursus gerne varer ca. $1\frac{1}{2}$ Aar, et Kursus for Viderekomne ikke meget mindre (ca. $1\frac{1}{3}$ Aar). Da de fleste Hold er Begynderhold, jfr. ovfr., bliver Timetallet altsaa henved $1\frac{1}{2}$ Gange det oprindeligt paaregnede. Naar der halvaarlig optages 4 nye Hold, vil der med andre Ord til Stadighed være 12 Hold samtidig, medens Bevillingen var beregnet til 8 Hold.

De særlige, *korte Kursus i Eksamenstiden* har ikke vundet saa stor Tilslutning; men hvert af de sidste Halvaar har der dog været et enkelt Hold. De vil ganske naturligt navnlig blive benyttet af dem, der har fulgt et fast Begynderkursus og derefter udelukkende studerer

ved Universitetet, og Tilgangen vil derfor maaske blive større, naar Universitetsmanuduktionen har fungeret nogen Tid.

Universitetsmanuduktionens økonomiske Resultater har hidtil været særdeles tilfredsstillende. Til Trods for Rammernes uforudsete Udvidelse er det lykkedes at undgaa Overskridelse af Bevillingen. For de hidtil forløbne 5 Halvaar stiller Forholdet sig saaledes:

Udgift	Indtægt af Studenternes Betaling	Forbrug af Bevilling
5,960. 00	3,520. 00	2,440. 00
8,520. 00	6,330. 00	2,190. 00
11,484. 75	8,970. 00	2,514. 75
11,640. 00	8,623. 75	3,016. 25
12,496. 00	9,885. 00	2,611. 00

Da Bevillingen er paa 6,000 Kr. og der altsaa gennemsnitlig haves 3,000 Kr. halvaarlig til Raadighed, vil det ses, at det har været muligt at overholde Budgettet undtagen i det 4. Halvaar, hvor der er en ubetydelig Overskridelse, som dog mange Gange opvejes af, hvad der er sparet i det foregaaende Halvaar. I Manuduktionens andet Aar, der er det første, i hvilket Arbejdet har været i fuld Gang er der af Bevillingen i alt forbrugt 5,531 Kr. Regnskabet for 5te Halvaar er ogsaa gunstigt; for indøværende Halvaar vil det antagelig blive lidt ugunstigere.

De ovenfor anførte Indtægtstal bygger paa Opgørelser fra Universitetskvæsturens Kasserer. — De officielle Regnskaber er, som nærmere forklaret i Fakultetets Skrivelse af 28. September 1922, lidet vejledende, da Regnskabsaaret udløber midt i et Semester; Regnskabet for 1922—23 udviser iøvrigt, at Bevillingens 6,000 Kr. er forbrugt paa nær 23 Kr. 28 Øre. — Naar det er lykkedes at overholde Bevillingens Rammer, skyldes det den stærke Tilgang, der har muliggjort at faa Holdene sammensat paa en økonomisk gunstig Maade, idet Fler-tallet af Holdene har talt 11 Deltagere à 20 Kr. mdl. (bortset fra Fri-pladser).

Indenfor Fakultetet har der været Enighed om, at Universitetsmanuduktionen i de 5 første Halvaar fuldt ud har bevist sin Eksistensberettigelse, og at det derfor vil være ønskeligt, at den gøres til et fast Led i Undervisningen. Ogsaa blandt Studenterne, der til Dels modtog Manuduktionen mindre velvilligt, hersker der nu almindelig Tilfredshed dermed. Det rets- og statsvidenskabelige Studenterraad har overfor Fakultetet udtalt, at der blandt Studenterne er almindelig Enighed om, at Ordningen virker udmærket, og at man ønsker den gjort permanent.

Ved den endelige Ordning vil der dog være Grund til at indføre enkelte Forbedringer.

Der har fra Studenterraadets Side været fremsat Ønske om at faa Rammerne udvidet i flere Retninger.

For det første kan det forudses, at Tilgangen af Studenter i de kommende Aar bliver betydelig forøget. Antallet af juridiske Stude-

rende, der efter Aarslisten i 1913 var 766 og i 1917 kun 655, steg i 1921 til 735, 1922 til 859 og 1923 til 930, og denne Tilvækst falder netop paa de yngste Aargange. 1923 blev I. Del af Juridisk Eksamen bestaaet af 156, i Januar—Februar d. A. af 61 hvorved bemærkes, at Vintereksamen plejer at være betydelig mindre end Sommerekksamen. Disse Fakta kan man ikke undlade at tage i Betragtning. Fakultetet maa formene, at Universitetsmanuduktionen ikke kan opfylde sit Formaal, hvis en større Del af Studenterne blot paa Grund af Pladsmangel paa Holdene afskæres fra at benytte dem. Man finder det derfor absolut paakrævet at give Rammerne en saadan Udvidelse, at Tilgangen ialtfald i det væsentlige kan paaregnes optaget, jfr. nærmere ndfr.

Fremdeles har Studenterraadet udtalt Ønsket om Oprettelse af nogle helt nye Manuduktionskursus, nemlig dels en hurtigt Repetitions-gennemgang af II. Dels Fagene beregnet for de Studerende, der har deltaget i et Begynderkursus, *dels* særlige Kursus ogsaa i I. Dels Fagene eller dog enkelte af disse. For begge disse Forslag kan der anføres gode Grunde; men da Trangen til disse Kursus dog ikke kan siges at være nær saa stærk som Trangen til det allerede indførte faste Kursus, og da Forslagene vilde kræve en meget betydelig Udvidelse af Rammerne, har man nu for Tiden, hvor den største Sparsommelighed er paa sin Plads, ikke ment at kunne anbefale Forslagene. Enhver betydeligere Udvidelse af Manuduktionen vil ikke blot kræve en tilsvarende Merudgift til Manuduktørhonorarer, men ogsaa tvinge til at leje særlige Lokaler til Manuduktionen, idet det allerede har været forbundet med Vanskeligheder at skaffe Lokaler til de nuværende 4 Manuduktører.

Disse Hensyn vil imidlertid ikke hindre den Udvidelse af Rammerne, som absolut paakræves af den øgede Tilgang af Studenter. Med det nuværende Antal Manuduktører kan det nok lade sig gøre at undervise 16 Hold paa een Gang, hvormed man kan optage mindst 5 Hold halvårlig. Hvis Holdenes Størrelse sættes til 11 à 12, bliver der Plads for 110 à 120 Studenter årlig, og dette vil antagelig strække til — bortset fra enkelte særlig »store« Aar.

Denne Udvikling vil nødvendiggøre en dertil svarende Forhøjelse af Bevillingen. Med den nuværende Bevilling paa 6,000 Kr. vil man nok kunne stole paa ogsaa fremtidig at kunne holde det nuværende Antal Hold (12) gaaende, dersom der indføres den lille Ændring i Studenternes Betaling, hvorom Fakultetet har tilskrevet Ministeriet i en anden Skrivelse af D. D. Naar Rammerne øges til 16 Hold, vil det være nødvendigt at foretage en Forhøjelse med $\frac{1}{4}$, saaledes at Bevillingen bliver paa 8,000 Kr. Da Holdene ofte i Løbet af de $1\frac{1}{2}$ Aar skrumper noget ind paa Grund af Sygdom m. v., kan man ikke regne med at have mere end $10\frac{1}{2}$ Deltager i Gennemsnit. Dette giver for 16 Hold 168 Deltagere; fradrages 20 pCt. Fripladser, eller 34, faas 134 betalende, hvilket giver en Indtægt paa 26,800 Kr. i et Aar, idet hver Student betaler 10 Gange 20 Kr. Udgiften vil være 34 000 Kr. Differencen er 7,200 Kr.

Naar der regnes med en yderligere Udgift paa et Par Hundrede Kroner til de korte Kursus og med, at henved 2 pCt. af Beløbet tabes som uerholdeligt, vil det ses, at en Bevilling paa 8,000 Kr. (anslaaet) er nødvendig. I denne Sammenhæng skal fremhæves, at der til 34 Fripladser vil medgaa 6,800 Kr.; det er altsaa næsten hele Bevillingen, der vil medgaa hertil, medens Ordningen iøvrigt næsten vil bære sig selv. At det har særlig Betydning for Studenterne i disse vanskelige Aar at kunne opnaa disse Fripladser, trænger ikke til udførlig Paavisning.

Iøvrigt er der formentlig Grund til at ændre Ansættelsestiden for Manuduktørerne. Da den aarlige Ansættelse giver stor Usikkerhed saavel for Studenter som for Manuduktører, og en saa kort Ansættelsestid næppe er nødvendig undtagen for nye, ukendte Manuduktører, skal man foreslaa, at Fakultetet fremtidig ansætter Manuduktørerne paa højst 3 Aar, men saaledes at der, hvor Ansættelsen sker paa længere Tid end 1 Aar, tages Forbehold om, at der, hver Gang 1 Aar er forløbet, ved en med et vist Varsel given Opsigelse kan finde Ændring i Honorarernes Størrelse Sted.

Angaaende Manuduktørernes Honorarer har Fakultetet den Opfattelse, at det hidtil anvendte System er det bedst egnede. Man kan herom henvise til Fakultetets Skrivelse af 24. April 1923 (jfr. Ministeriets Skrivelse til Konsistorium af 2. Juni s. A., jfr. ogsaa Fakultetets Skrivelse af 28. September 1922. Som i denne sidste anført vil det være ønskeligt, at der gives Fakultetet en staaende Bemyndigelse til at nedsætte Manuduktørernes Honorarer, naar dette skønnes forsvarligt. Det er vigtigt, at Afgørelsen herom kan træffes med kort Varsel, f. Eks. under Forhandling med Manuduktørerne. I Øjeblikket er der desværre ingen Udsigt til, at en Nedsættelse kan foretages i den nærmeste Fremtid. Efter de af Fakultetets Manuduktionsudvalg indhentede Oplysninger stiller Forholdene sig ganske som beskrevet i Fakultetets Skrivelse af 24. April 1923. Idet man iøvrigt henviser til denne Skrivelse, skal her kun bemærkes, at de private Manuduktørers almindelige Betaling vedblivende er 25 Kr. om Maaneden pr. Deltager, og at Holdene almindeligt er paa 11—12 Deltagere; een eller et Par af de mest søgte Manuduktører kræver 300 Kr. pr. Time pr. Maaned som mindste Betaling for et Hold, uden Hensyn til om Holdet er mindre. Fakultetet vil imidlertid til enhver Tid med Opmærksomhed følge Udviklingen og søge gennemført en Nedsættelse af Honorarerne, saasnart dette overhovedet lader sig gøre; men Fakultetet kan ganske tiltræde den Udtalelse, som Studenterraadets Repræsentanter under Forhandlingerne fremsatte: at Universitetsmanuduktionen staar og falder med Personerne. Kan man ikke skaffe første Klasses Manuduktører, kan det overhovedet ikke forsvares at opretholde Institutionen.

Idet man endelig henstiller, om Bevillingen ikke fremtidig burde betegnes som »Tilskud til Universitetsmanuduktionen under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet« eller lignende, tillader man sig da at indstille, at der paa Finanslovene for 1925—26 og følgende Aar søges

Bevilling til, at der paa Universitetets Konto udredes et Tilskud paa 8,000 Kr. (anslaet) til det angivne Formaal.«

Denne Indstilling indsendte Konsistorium 13. Juni 1924 tilligemed en Erklæring af 5. April fra Kvæstor til Ministeriet med Forslag om, at der paa Finanslovsforslaget for 1925—26 under Universitetets Udgiftspost g. 16. søgtes bevilget et anslaet Beløb af 8000 Kr. som »Tilskud til Universitetsmanuduktionen under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet«. Ministeriet meddelte 15. Oktober 1924, at det paa Finanslovsforslaget havde optaget en fast aarlig Bevilling paa anslaet 6000 Kr. »Til Lønning af 4 Universitetsmanuduktører under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet« og i Overensstemmelse hermed blev Bevillingen givet paa Finansloven, jfr. Rigsdagstid. 1924—25, Tillæg A., Sp. 1901—02.

β. Medhjælp ved Rettelse af skriftlige Opgaver. (J. Nr. 250/24).

Under 3. Januar 1924 meddelte Fakultetet, at det efter de indvundne Erfaringer med Hensyn til Benyttelsen af de i 1918 indførte 2 Undervisningsassistenter, jfr. Aarvog 1915—20 IV. S. 154, ikke længere kunde anse det for forsvarligt at opretholde disse 2 Stillinger. Fakultetet foreslog derfor, at Bevillingen til dem udgik paa Finanslovsforslaget for 1925—26, og at der i Stedet for blev stillet et Beløb af indtil 1500 Kr. aarlig til Raadighed for Fakultetet til Honorering af Medhjælp ved Rettelse af skriftlige Opgaver. Denne Indstilling indsendte Konsistorium 21. Juni 1924 tillige med en Erklæring af 20. s. M. fra Kvæstor til Ministeriet, og paa Finansloven for 1925—26 udgik derefter Honorarerne, ialt 3,600 Kr., til de to Undervisningsassistenter, medens der under Universitetets Udgiftspost a. 3., Medhjælpssummer ved Universitetet, bevilgedes 1500 Kr. aarlig til det ovenfor angivne Øjemed, jfr. Rigsdagstid. 1924—25, Tillæg A., Sp. 1867—70.

γ. Ændring i Bekendtgørelse af 20. April 1918 om Indretningen af de juridiske Eksaminer. (J. Nr. 253/25).

Under 27. Juni 1925 indsendte Konsistorium med sin Tilslutning til Ministeriet en saalydende Skrivelse af 24. s. M. fra Fakultetet:

»Ifølge Bekendtgørelse om Indretningen af de juridiske Eksaminer ved Universitetets rets- og statsvidenskabelige Fakultet Nr. 228 af 20. April 1918 § 5 kræves der til at bestaa Juridisk Eksamen for ustuderede med første Karakter dels et samlet Pointsantal af 94 Points, dels 32 Points ved den skriftlige Prøve alene. Ved Fastsættelsen af den sidstnævnte Betingelse, der uforandret er overtaget fra den ældre Eksamensordning, jfr. Bek. Nr. 207 af 20. August 1906, er det overset, at det ikke efter de nugældende Regler saaledes som tidligere er muligt at opnaa et Pointsantal af netop 32 ved den skriftlige Prøve.

Da der ved denne Prøve stilles to skriftlige Opgaver, og da Karaktererne for disse ifølge Bek. af 20. April 1918 § 5, jfr. § 2, 2. Stk.

hver forhøjes med en Halvdel, bliver de ved 32 nærmestliggende Points-antal, som kan opnaas, $31\frac{1}{2}$ og 33, af hvilke det første, der vil kunne fremkomme ved et 11 og et 10, forhøjede til henholdsvis $16\frac{1}{2}$ og 15, er det, der nærmest svarer til det tidligere Krav om 32 Points, hvilket inden Bek. af 1918 kunde fyldestgøres ved et 11 i den store konkrete Opgave, fordoblet til 22, og et 10 i den daværende lille konkrete Opgave. Da det maa anses for irrationelt, at Grænsen for Opnaaelse af første Karakter er sat ved et Pointstal, der aldrig kan forekomme, tillader Fakultetet sig at anmode det høje Ministerium om, at Bek. af 20. April 1918 paa dette Punkt maa blive forandret, og under Henvi-ning til ovenstaaende skal man foreslaa, at dette sker saaledes, at Bekendtgørelsens § 5, 3. Stk. faar følgende Affattelse:

»Første Karakter, hvortil kræves saavel en samlet Talværdi af 94, som en Talværdi af $31\frac{1}{2}$ ved den skriftlige Prøve alene.«

I Henhold hertil blev den foreslaede Ændring fastsat ved Ministeriets Bekendtgørelse af 21. Juli 1925.

δ. *Anordning af 5. Juli 1925 om Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik under det rets- og statsviidenskabelige Fakultet.* (J. Nr. 163/25).

Efter Forslag af de statsvidenskabelige Medlemmer af Fakultetet, der ansaa det for ønskeligt, at der foretoges visse Ændringer i kgl. Anordning om Oprettelse af en Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik Nr. 404 af 24. August 1917, foranledigede Fakultetet til Drøftelse af dette Spørgsmaal nedsat et Fællesudvalg af Medlemmer af det rets- og statsvidenskabelige og det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, hvilket Udvalg den 1. December 1924 afgav følgende Indstilling:

»Udvalget bestod af Professorerne Nørlund, Steffensen, Axel Nielsen, Sindballe, Warming og Westergaard. Det har holdt et Møde, hvori endvidere Censorerne Direktør Iversen, Direktør Jens Pedersen, Departementschef Adolph Jensen og Kontorchef Trap deltog.

Man enedes om at foreslaa, at en Del af Nationaløkonomi og Statistik henføres til Forsikringseksamens 1. Del, medens omvendt Iagttagelseslæren udskilles fra Interpolationsregning og henføres til 2. Del. Herved opnaas, at saavel Undervisningen i Iagttagelseslære som Øvelserne paa Statistisk Laboratorium kan bygge paa et allerede erhvervet Kendskab til Danmarks Statistik og Nationaløkonomi, medens vedkommende Lærere hidtil har gjort den Erfaring, at Undervisningen i Iagttagelseslære kom for tidligt, og at det varede for længe, inden Studenterne begyndte at tilegne sig den økonomisk-statistiske Tankegang. For Undervisningen i Iagttagelseslære har det ogsaa Betydning, at Undervisningen i Almindelig Matematik er afsluttet. Det foreslaas endvidere, at Bogholderiprøven kræves før 1. Del.

Til Gennemførelse af dette Forslag har man udarbejdet de nedenfor angivne Ændringsforslag til den gældende Anordning. Hvad Karakterberegningen angaar, har man fastholdt den nuværende Ordning, hvorefter der i alt gives 20 Karak­terer, nemlig 10 i de matematiske Fag, 6 i de økonomisk-statistiske og 4 i de juridiske. Det nærmere vil fremgaa af følgende Oversigt.

Nuværende Karakterer.		Fremtidige Karakterer.	
	<i>1. Del.</i>		
Almindelig Matematik	3	Matematisk Analyse	3
Iagttagelseslære }	2	Flyttes til 2. Del	
Interpolationsregning }	1	Interpolationsregning }	2
Rentesregning	1	Rentesregning }	2
		Nationaløkonomi, mundtlig og skriftlig	1
		Danmarks Statistik, mundtlig	1
Borgerlig Ret	1	Uforandret	1
	7		8
		<i>2. Del.</i>	
Forsikringsmatematik	3	Uforandret	3
Matematiske Øvelser	1	—	1
		Iagttagelseslære, mundtlig og skriftlig	1
Statistiske Øvelser	1	Uforandret	1
Store Opgave i Statistik	1	—	1
Lille Opgave i Statistik samt mundtlig Danmarks Statistik	1	Lille Opgave samt Statistikens Teori	1
Statistikens Teori	1		
Nationaløkonomi	2	Nedsættes til	1
Obligationsret og Forsikringsret	3	Uforandret	3
	13		12

Foruden de ovennævnte Hovedændringer foreslaas nogle mindre Ændringer, der tildels er foranledigede ved de siden Anordning af 24. August 1917 udkomne Anordninger om juridisk Embedseksamen og om Skoleembedseksamen under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.«

Udvalgets Forslag, der ogsaa var tiltraadt af de nævnte Censorer, gik herefter ud paa nærmere formulerende Ændringer til §§ 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 og 15 i Anordningen af 24. August 1917, hvilke Ændringer alle er optagne i den nedenfor aftrykte Anordning af 5. Juli 1925, der iøvrigt er enslydende med Anordningen af 1917, idet dog Slutningen af § 1 og af § 2 samt § 16 i Anordningen af 1917 er udeladte som formentlig nu unødvendige.

Efter at Fakultetet havde indhentet en Udtalelse fra det rets- og statsvidenskabelige Studenterraad, der tiltraadte Forslaget, blev dette

med Fakultetets og Konsistoriums Tilslutning 21. April 1925 indsendt til Ministeriet, hvorefter der under 5. Juli 1925 blev udfærdiget en saalydende *Anordning om Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.*

§ 1.

Der afholdes en Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet.

§ 2.

Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik bestaar af to Dele, 1. og 2. Del. Begge Dele afholdes to Gange om Aaret. Hver Del kan tages om for sig, dog kun i den anordnede Rækkefølge, saa at den Kandidat, der har fuldendt 2. Del, ikke kan nøjes med at tage 1. Del om.

§ 3.

1. Del omfatter følgende Fag:

- 1) Matematik Analyse (derunder analytisk Geometri).
- 2) Interpolationsregning (derunder symbolsk Regning samt numerisk Differentiation og Integration) og Rentesregning (derunder offentlige Obligationslaan, almindelige Pengeanbringelser o. l.).
- 3) Nationaløkonomiens Teori og Politik i Hovedtræk.
- 4) Udvalgte Afsnit af Danmarks Statistik.
- 5) Dansk borgerlig Ret.

I Danmarks Statistik afholdes kun mundtlig Prøve, i matematisk Analyse afholdes to skriftlige og een mundtlig Prøve; i hvert af de andre tre Fag afholdes en skriftlig og en mundtlig Prøve. Til hver af de skriftlige Prøver indrømmes en Tid af 4 Timer. Til den mundtlige Del af Eksamen stedes Kandidaten kun, for saa vidt han ved Bedømmelsen af de skriftlige Prøver er funden tilstrækkelig forberedt og moden.

For hver Prøve gives 1 Karakter, dog at Karaktererne for den skriftlige og den mundtlige Prøve henholdsvis i Nationaløkonomi og Dansk borgerlig Ret sammenregnes til hver 1 Karakter. Ialt gives saaledes 8 Karakterer. Ved hver enkelt Prøve giver hver Bedømmer en af de følgende Specialkarakterer: 16, 15, 14, 13, 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 og 0. Det af de saaledes givne Karakterer uddragne Middeltal bliver Karakteren for den paagældende Prøve. Brøken bortkastes, hvis den er under $\frac{1}{2}$, ellers tages det nærmeste højere Tal. Naar et Flertal stemmer for 0, bliver dog altid dette at anse for Karakteren.

Ved 1. Del gives ingen Hovedkarakter, men der udfordres for at bestaa et samlet Pointsantal af mindst 80, hvoraf mindst 50 i matematisk Analyse, Interpolations- og Rentesregning. Den, der kun opnaar et ringere Pointstal, eller som i et Fag faar Nul, har ikke bestaaet Eksamen.

Den, der indstiller sig til 1. Del, maa godtgøre at have gennemgaaet et Kursus i Bogholderi og bestaaet en afsluttende Prøve i Faget i Overensstemmelse med de for statsvidenskabelig Eksamen til enhver Tid gældende Regler.

§ 4.

2. Del omfatter følgende Fag:

- 1) Forsikringsmatematik (Konstruktion og Udjævning af Dødelighedstavler, Beregning af Nettopræmier, Bruttopræmier, Præmiereserver og Genkøbsværdier for Forsikringer paa et eller flere Liv, Invaliditetsforsikring, Risiko, Genforsikring, Regnskabsaflæggelse m. v.).
- 2) Iagttagelseslære (herunder saavel Sandsynlighedsberegning som de forskellige Udjævningsmetoder).
- 3) Udvalgte Afsnit af Nationaløkonomien (Værdilære, Kreditforhold, Bankvæsen, Børsvæsen, Socialforsikring samt Finansvidenskab).
- 4) Statistik, omfattende Statistikens Teori og Udviklingshistorie samt Laboratorie-Øvelser i Danmarks Statistik.
- 5) Obligationsrettens almindelige Del og udvalgte Afsnit af dens specielle Del.
- 6) Forsikringsret, omfattende dansk Forsikringsret og de vigtigste fremmede Forsikringslovgivninger i Hovedtræk.

Kandidaten maa for at kunne underkaste sig 2. Del ved Attest fra vedkommende Universitetslærer godtgøre regelmæssigt og stadigt at have deltaget i Øvelserne i Forsikringsmatematik og Statistik. Deltagelsen i Øvelserne skal for hvert af de to Fags Vedkommende have et Omfang svarende til mindst 6 Timer ugentlig i 2 Halvaar. De under Øvelserne udførte Arbejder kommer i Betragtning ved Eksamensbedømmelsen i Overensstemmelse med Reglerne i § 6.

I Statistik maa Kandidaten godtgøre et særligt Kendskab til Statistikens Teori og have gjort sig bekendt med nogle Værker af fremragende statistiske Forfattere efter Fakultetets nærmere Anvisning.

§ 5.

2. Del bestaar af en skriftlig og en mundtlig Del. Ved den skriftlige Del gives 2 Opgaver i Forsikringsmatematik og 1 Opgave i Iagttagelseslære, hver omfattende eet eller flere Spørgsmaal, saaledes at der til Besvarelsen indrømmes henholdsvis 4, 8 og 4 Timer. Endvidere gives 1 Opgave i Nationaløkonomi, hvortil indrømmes 4 Timer, samt 2 Opgaver i Statistik, en mindre og en større, til hvis Besvarelse der indrømmes henholdsvis 6 og 8 Timer. Besvarelsen af den større Opgave i Statistik finder Sted i Statistisk Laboratorium med Benyttelse af de der til Raadighed staaende litterære Hjælpebidler undtagen danske Lære- og Haandbøger, andre af Fakultetet udtrykkeligt udpegede Værker samt Kollegiehæfter. Endelig gives en skriftlig Opgave i Obligationsrettens almindelige eller specielle Del, hvortil indrømmes 4 Timer.

Den mundtlige Del, til hvilken Kandidaten kun stedes, for saa vidt han ved Bedømmelsen af de skriftlige Opgaver er fundet tilstrækkelig forberedt og moden, omfatter Eksamination i hvert af de i § 4 nævnte 6 Fag.

§ 6.

Ved 2. Del gives 1 Karakter for hver af de skriftlige Opgaver og for hver mundtlig Eksamination, dog at henholdsvis den skriftlige og den mundtlige Karakter i Iagttagelseslære og i Nationaløkonomi samt Karakteren for den mindre skriftlige Opgave i Statistik og Karakteren for den mundtlige Prøve i Statistik sammenregnes til hver 1 Karakter. For den ved Øvelserne i Forsikringsmatematik og Statistik udviste Flid og Dygtighed gives derhos 1 Karakter for hvert af disse Fag. Ialt gives saaledes 12 Karakterer. Angaaende Karakterberegningen gælder Reglerne i § 3, 3. Stykke.

§ 7.

Ved Afslutningen af Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik gives følgende Hovedkarakterer:

»Laudabilis et quidem egregie«, hvortil fordres, at Karaktererne til 1. Del sammenlagt med dem til 2. Del, tilsammen udgør mindst en Talværdi af 292.

»Laudabilis«, hvortil kræves en samlet Talværdi af 234,

»Haud illaudabilis Imi gradus«, hvortil kræves en samlet Talværdi af 210, og

»Haud illaudabilis Ildi gradus«, hvortil kræves en samlet Talværdi af 180.

Den, som ikke opnaar mindst 180 Points, eller som i et Fag faar Nul, har ikke bestaaet Eksamen.

§ 8.

Den, der har bestaaet 1. Del af Skoleembedseksamen i Matematik, Astronomi med praktisk Matematik, Fysik og Kemi efter Anordning af 18. Maj 1917, jfr. Bekendtgørelse af 21. s. M., kan til 1. Del af Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik overføre Gennemsnittet af de to mundtlige Karakter i Matematik, den i Differential- og Integralregning opnaaede skriftlige Karakter, samt Gennemsnittet af de to andre skriftlige Karakterer i Matematik som Karakterer i matematisk Analyse.

Den, der har bestaaet Forprøven til Skoleembedseksamen i den matematisk-fysiske Faggruppe efter Anordning af 13. August 1924, jfr. Bekendtgørelse af 20. s. M., kan overføre de to skriftlige Karakterer i Matematik, samt den mundtlige Karakter i matematisk Analyse som Karakterer i matematisk Analyse.

Saadan Overførelse, der altid maa omfatte samtlige de nævnte Karakterer, kan dog kun finde Sted, naar ingen af Karaktererne er under g. Ved Omsætning til de i § 3, 3. Stykke, nævnte Karakterværdier regnes ug for 16, ug÷ for 15, mg+ for 14, mg for 13, mg÷ for 12, g+ for 11 og g for 10.

Udfindelsen af Gennemsnittet af Karaktererne i Matematik sker ved Omsætning af hver af dem til det tilsvarende Tal og Halvering af Summen. En herved fremkommende Brøk bortkastes.

§ 9.

Den, der har bestaaet 1. Del af statsvidenskabelig Eksamen efter Anordning Nr. 277, 1. December 1913, kan overføre de derved opnaaede Karakterer i Nationaløkonomi, Danmarks Statistik og Dansk borgerlig Ret som Karakterer i de tilsvarende Fag ved 1. Del af Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik.

Den, der tillige har bestaaet 2. Del af statsvidenskabelig Eksamen, kan fremdeles overføre følgende Karakterer til 2. Del af Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik:

- 1) Gennemsnittet af de fire Karakterer i Nationaløkonomi og Finansvidenskab som Karakter i Nationaløkonomi samt
- 2) Karakteren i Statistik ved 2. Del som Karakter for den mindre skriftlige Opgave i Statistik og den mundtlige Eksamination i Statistik.

Hvis vedkommende har bestaaet 2. Del af statsvidenskabelig Eksamen med et Speciale inden for Statistiken, kan han yderligere overføre Karakteren for Øvelserne paa Statistisk Laboratorium samt Karakteren for den større skriftlige Opgave i Specialet ved 2. Del, den sidste Karakter som Karakter for den større skriftlige Opgave i Statistik.

Overførelsen af Karakterer fra statsvidenskabelig Eksamen til 1. eller 2. Del af Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik maa altid omfatte samtlige de Karakterer, som der er Adgang til at overføre til vedkommende Del. Ved Overførelsen finder Reglerne i § 8, sidste Stykke, tilsvarende Anvendelse.

§ 10.

Den, der har bestaaet 1. Del af fuldstændig juridisk Embedseksamen efter Anordning Nr. 178, 1. December 1902, eller juridisk Embedseksamen efter Anordning Nr. 227, 19. April 1918, kan overføre den derved opnaaede Karakter i Dansk borgerlig Ret som Karakter i det tilsvarende Fag ved 1. Del af Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik.

Den, der tillige har bestaaet 2. Del af en af de nævnte Eksaminer, kan fremdeles overføre den skriftlige Karakter i Formueretsspecialet og den mundtlige Karakter i Formueret som henholdsvis skriftlig og mundtlig Karakter i Obligationsret ved 2. Del af Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik. Ved Overførelsen af den mundtlige Karakter i Formueret fra 2. Del af juridisk Embedseksamen efter Anordning af 19. April 1918 bortses dog fra den i Bekendtgørelse Nr. 228, 20. April s. A. § 2 foreskrevne Forhøjelse af Karakteren med en Trediedel.

§ 11.

Den, der har bestaaet forannævnte Eksamen, betegnes som Kandidat i Forsikringsvidenskab og Statistik. Eksamen giver den, der i

Hovedkarakter har erholdt mindst Laudabilis, Adgang til at erhverve akademiske Grader.

§ 12.

De statsvidenskabelige Censorer medvirker ved Censuren efter de for statsvidenskabelig Eksamen gældende Regler. Undervisningsministeriet bemyndiges til at træffe særlig Bestemmelse om Bedømmelse af Prøverne i de matematiske og juridiske Fag.

§ 13.

Den, der indstiller sig til 1. Del af Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik, har at erlægge en Kendelse af 10 Kr. For at indstille sig til Eksamens 2. Del erlægges en Kendelse af 20 Kr. Disse Kendelser erlægges, selv om nogle af Karaktererne overføres fra 1. Del af Skoleembeds-eksamen ved det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, fra den statsvidenskabelige Eksamen eller den fuldstændige juridiske Embeds-eksamen. Kendelserne fordeles med Halvdelen til Universitetets Kasse og en Fjerdedel til henholdsvis Dekanus og Notarius.

§ 14.

Hvor ikke andet i denne Anordning er bestemt, kommer de hidtil gældende Regler for Embedseksaminer og de særlige Regler for de under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet hørende Eksaminer til Anvendelse.

§ 15.

1. Del af Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik efter denne Anordning afholdes første Gang i Sommeren 1926, 2. Del første Gang i Sommeren 1927.

Eksamen efter Anordning af 24. August 1917 afholdes sidste Gang i Sommeren 1928 og Sommeren 1930, henholdsvis for 1. og 2. Del.

Dog kan Kandidater, der enten inden disse Frister har bestaaet de nævnte Eksaminer uden at have opnaaet en tilfredsstillende Karakter, eller som ved Sygdom eller lignende Forhold har været forhindret i at underkaste sig den, af Fakultetet faa Tilladelse til at indstille sig til den indtil et Aar efter Fristens Udløb.

§ 16.

Undervisningsministeriet bemyndiges til at træffe de Bestemmelser, der i øvrigt maatte være nødvendige til Gennemførelsen af denne Anordning.

6. Det lægevidenskabelige Fakultet.

Da det paa Grund af Pladsforholdene paa Universitetets kemiske Laboratorium var forbundet med store Vanskeligheder at gennemføre Undervisningen i Kemi med det store Antal lægevidenskabelige og naturvidenskabelige Studenter bifaldt Ministeriet efter Indstilling af

Professor Dr. E. Biilmann, den til Afholdelse af den lægevidenskabelige Forberedelseseksamen nedsatte Eksamenskommission, det lægevidenskabelige Fakultet og Konsistorium ved Skrivelse af 24. Juli 1925, at der som midlertidig Foranstaltning meddeles de lægevidenskabelige Studerende Ret til at indstille sig særskilt til Prøven i praktisk Kemi ved Forberedelseseksamen umiddelbart efter Afslutningen af Kursus i kvalitativ Analyse (J. Nr. 227/25).

— Ved Skrivelse af 23. Juli 1925 bifaldt Ministeriet, at der meddeltes Bestyreren af Universitetets kemiske Laboratorium Bemyndigelse til fra og med Efteraarsemestret 1925 at forhøje Betalingen for Adgangskort til Eksaminatorierne i Kemi fra 6 Kr. til 12 Kr. Denne Foranstaltning var et Led i Ordningen af forskellige Forhold de paagældende Eksaminatorier vedrørende, hvorm nærmere Beretning vil blive givet i næste Hefte af Aarbogen (J. Nr. 14 e/24).

— Under 29. November 1924 anmodede det lægevidenskabelige Studenterraad Fakultetet om at overveje og om muligt søge gennemført en Ændring i de bestaaende Forhold med Hensyn til den obligatoriske praktiske Uddannelse i Fødselsvidenskab. Raadet paapegede, at det, som Forholdene da var, varede en uforholdsmæssig lang Tid efter Eksamen, inden de medicinske Kandidater fik deres Lærebrev, og henledte Fakultetets Opmærksomhed paa den Ordning, at der gaves nogle Kandidater Lejlighed til at opnaa Uddannelsen enten paa den jyske Fødselsstiftelse i Aarhus eller paa Rigshospitalets Fødeafdeling B. Fakultetet fremsendte 17. December 1924 Sagen til Konsistorium og anbefalede, at der blev truffet en Ordning med Fødselsstiftelsen i Aarhus. Den eneste Mangel som klæbede ved en saadan Ordning var den, at der ikke i Aarhus findes nogen obstetricisk Poliklinik, saaledes at de unge Læger ikke vil faa Lejlighed til at se, hvorledes obstetriciske Indgreb foretages i Byen under ofte mere primitive Forhold, end de foregaar under paa en Fødselsstiftelse.

Fakultetet maatte dog tage det Forbehold, at saafremt Antallet af lægevidenskabelige Studerende skulde blive indskrænket, saaledes at Fødeafdeling A. vilde være i Stand til indenfor et halvt Aar at skaffe alle de Læger, som ønskede det, den nævnte Uddannelse, saa skulde Fødselsstiftelsen i Aarhus med Hensyn til Tildeling af Kandidater træde tilbage for Fødeafdeling A.

Konsistorium fremsendte 29. December 1924 Sagen til Undervisningsministeriet, og efter nærmere Forhandling mellem dette, Socialministeriet, Sundhedsstyrelsen og Overlæge Albeck blev sidstnævnte ved Socialministeriets Skrivelse af 21. Februar 1925 bemyndiget til at iværksætte de paagældende Kursus paa Fødselsanstalten i Aarhus for et Antal af indtil 4 Kandidater pr. Maaned i 11 Maaneder, saaledes at der for hvert enkelt Kursusholds Vedkommende til Sundhedsstyrelsen indberettes, hvilke Kandidater der har deltaget i Holdet med Angivelse af fulde Navn og Eksamenstermin paa samme Maade som det sker fra

Rigshospitalets Fødeafdeling og saaledes at saafremt Antallet af lægevidenskabelige Studerende skulde blive indskrænket, saaledes at Fødeafdeling A paa Rigshospitalet vil være i Stand til indenfor et halvt Aar at skaffe alle de Læger, som maatte ønske det, den nævnte Uddannelse, skal Fødselsanstalten i Aarhus i denne Henseende træde tilbage for Fødeafdeling A. Overlæge Albeck blev dernæst bemyndiget til indenfor de af ham overfor Socialministeriet angivne Rammer at foretage de fornødne Omordninger (for at skaffe Kandidaterne Bopæl paa Fødselsanstalten) og Anskaffelser af Inventar og Undervisningsmateriel, saaledes at Udgifterne opførtes paa Fødselsanstaltens Budget, og ved Undervisningsministeriets Skrivelse af 11. Marts 1925 blev det paalagt Fakultetet at sætte sig i Forbindelse med Overlæge Albeck og foranstalte det videre fornødne til den ny Ordning hurtige Iværksættelse.

Endelig blev Betalingen, som Kandidaterne skal erlægge for Kost og Logi, ved Socialministeriets Skrivelse af 6. Juni 1925 fastsat til 75 Kr. maanedlig (J. Nr. 75 s/24).

7. Det filosofiske Fakultet.

a. *Ny Anordning om Skoleembedseksamen.* (J. Nr. 134/16, 157/19, 134/24, 120 b/25, 205/25).

Anordning af 29. November 1924 om Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet.

§ 1.

Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet afholdes i Grupper af følgende Fag: Dansk, Tysk, Engelsk, Fransk, Latin, Græsk, Historie, Kristendomskundskab, Gymnastik og Sang.

§ 2.

Til en Eksamensgruppe hører to Fag, af hvilke det ene skal være et Hovedfag, medens det andet kan være enten et Hoved- eller Bifag. Ethvert af de i § 1 nævnte Fag kan gøres til Hovedfag eller Bifag, undtagen Kristendomskundskab, Gymnastik og Sang, der kun kan være Bifag. Desuden kan Latin og Græsk forenes til et Fag: klassisk Filologi, der regnes lig med en Eksamensgruppe.

§ 3.

Sammensætningen af en Eksamensgruppe beror paa frit Valg; dog skal, naar Latin er Hovedfag, Græsk altid være det andet Fag.

Undervisningsministeriet er bemyndiget til at tillade Studerende at indstille sig til Skoleembedseksamen med Latin som Hovedfag og Kristendomskundskab som Bifag, mod at der opgives et mindre Pensum i Græsk, hvori der prøves ved den mundtlige Prøve i Latin, saaledes at Græskprøvens Udfald faar Indflydelse paa Eksamenskarakteren i Latin.

§ 4.

Udover de til Skoleembedseksamen krævede to Fag er det Eksaminanden tilladt at underkaste sig Tillægsprøver i et hvilket som helst andet af de i § 1 nævnte Eksamensfag.

Ligeledes er det tilladt den, der har bestaaet Skoleembedseksamen, og enhver der har taget Magisterkonferens under det filosofiske Fakultet, at underkaste sig en Tillægsprøve i visse andre under Fakultetet hørende Fag, som uden at være Skolefag har en nærliggende praktisk Anvendelse, f. Eks. Russisk, Grønlandsk, almindelig Litteraturhistorie, Kunsthistorie, Psykologi. En saadan Prøve skal være af et Bifags Omfang. Hvilket Fag det paa denne Maade skal være tilladt at underkaste sig Prøve i, afgøres af Undervisningsministeriet ved Udstedelse af Bekendtgørelse om Eksamensfordringerne.

§ 5.

Kandidater, der har bestaaet Skoleembedseksamen, kan underkaste sig en eller flere mindre Prøver i Hjælpefag, hvilke Prøver indrettes i Fagene Dansk, Tysk, Engelsk, Fransk, Latin og Historie, eventuelt i andre Fag efter Undervisningsministeriets nærmere Bestemmelse. Saafremt en Eksaminand ønsker at aflægge Prøve i Hjælpefag samtidig med sin Skoleembedseksamen, kan dette tillades, men hvis Skoleembedseksamen ikke bestaas, gælder Prøven i Hjælpefaget ikke, selv om den er bestaaet.

§ 6.

Eksamen holdes to Gange aarlig. I Bedømmelsen deltager to undervisningskyndige Censorer. Eksamen er dels skriftlig, dels mundtlig, med Undtagelse af Bifaget Gymnastik, hvori der ikke holdes skriftlig Prøve.

§ 7.

Eksaminationen udføres af Universitetslærerne i vedkommende Fag efter Fakultetets nærmere Bestemmelse.

I Kristendomskundskab, bortset fra Religionshistorie, besørges Eksaminationen saa vel som Undervisningen af Lærere under det teologiske Fakultet.

Ordningen af Eksaminationen og Undervisningen i Sang fastsættes af Undervisningsministeriet efter Indstilling af det filosofiske Fakultet.

§ 8.

I teoretisk Gymnastik besørges Eksaminationen saa vel som Undervisningen af en eller flere Lærere under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Den, der vil indstille sig til Eksamen i Gymnastik, skal gennemgaa Statens Gymnastik-Instituts etaarige Kursus for Gymnastiklærere, dog med Undtagelse af Fagene Anatomi og Fysiologi.

§ 9.

Ved Karaktergivningen benyttes Pointsberegning. For hver af et Fags Underdicipliner gives der en eller flere Karakterer, som regnes enkelt, dobbelt eller flerdobbelt efter Diciplinens Betydning. Af de enkelte Karakterer uddrages en Fagkarakter, af Fagkaraktererne atter Hovedkarakterer. De Hovedkarakterer, der gives, er første Karakter, hvortil kan føjes Tillægget: med Udmærkelse, og anden Karakter.

§ 10.

Fordringerne i de enkelte Fag saavel som Karakterfordelingen fastsættes af Ministeriet efter Indstilling fra Fakultetet, for Kristendomskundskabs Vedkommende under Medvirken af det teologiske Fakultet, for Gymnastiks Vedkommende under Medvirken af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

§ 11.

Den, der har bestaaet Skoleembedseksamen, kaldes *candidatus (candidata) magisterii*.

§ 12.

Den, der er teologisk Kandidat med mindst Haud illaudabilis primi gradus som Hovedkarakter, og som har bestaaet en Prøve i Religionshistorie, svarende til Prøven i dette Fag ved Skoleembedseksamen i Kristendomskundskab, kan ved at bestaa Skoleembedseksamen i et Hovedfag opnaa lige Rettigheder med dem, der har bestaaet Skoleembedseksamen.

§ 13.

Den, som har bestaaet en Magisterkonferens i et Fag, der kan være Hovedfag ved Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet, kan lade sin Magisterkonferens træde i Stedet for det ene af Fagene ved Skoleembedseksamen, saaledes at han ved at bestaa en Prøve i et af de andre under Skoleembedseksamen hørende Fag, enten som Hoved- eller som Bifag, opnaar lige Rettigheder med dem, der har bestaaet Skoleembedseksamen. Det samme gælder om den, der har bestaaet en Magisterkonferens, som, selv om dens Fagbetegnelse ikke falder sammen med noget af Skoleembedseksamens Hovedfag, dog i Indhold og Omfang kan ligestilles med et saadant. At dette er Tilfældet, bliver at angive i de af Fakultetet for vedkommende Konferens truffne Bestemmelser. Den, der har bestaaet Magisterkonferens i klassisk Filologi, har lige Rettigheder med dem, der har bestaaet Skoleembedseksamen i klassisk Filologi.

§ 14.

Den, der har bestaaet en Magisterkonferens under det filosofiske Fakultet i et Fag, der ikke kan være Hovedfag ved Skoleembedseksamen eller ligestilles med et saadant, jvfr. § 13, har Ret til at underkaste sig den for Skoleembedseksamen anordnede Prøve i et enkelt Fag,

enten som Hovedfag eller Bifag, og til, for saa vidt han bestaar Prøven, at faa udstedt et Bevis derfor, men opnaar ikke derved de til Skoleembedseksamen knyttede Rettigheder; han skal dog efter at have bestaaet den nævnte Prøve kunne underkaste sig Prøven i Hjælpefag efter § 5.

§ 15.

Nærværende Anordning træder i Stedet for kgl. Anordning af 16. Marts 1901 med Ændringer ved kgl. Resolution af 7. December 1914, kgl. Anordninger af 29. November 1912, 25. Oktober 1913 med Ændring ved kgl. Resolution af 28. Januar 1918, og 7. Maj 1915. Nærværende kgl. Anordning træder straks i Kraft, idet Undervisningsministeriet bemyndiges til at træffe Bestemmelser for Overgangstiden.

§ 16.

Denne Anordning vil være at revidere inden Udgangen af 1932.

Bekendtgørelse af 2. December 1914 om den ved kgl. Anordning af 29. November 1924 indrettede Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet.

Med Hensyn til den ved kgl. Anordning af 29. November 1924 indrettede Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet fastsættes herved følgende Bestemmelser:

I. Eksamensfordringerne.

1. Om Eksamensfordringerne til Skoleembedseksamen er i Almindelighed at bemærke følgende:

Ved Hovedfagene skal opgives Speciale, der maa være studeret efter Kilderne og med Kendskab til den vedkommende videnskabelige Litteratur. Det maa omfatte eet eller flere naturligt afgrænsede Omraader, der ordentligvis bør have Berøring med, hvad der kan komme til Anvendelse ved Skoleundervisningen; i øvrigt kan Specialet vælges noget videre eller snævrere, saaledes at der i sidste Tilfælde kræves et mere indgaaende Studium.

Ogsaa uden for Specialet maa Eksaminanden opgive som læste forskellige nyere videnskabelige Behandlinger af Emner, henhørende under hans Hovedfag.

Naar et Sprog er Hovedfag, kræves det, at Eksaminanden har Færdighed i at benytte Fagets almindelige filologiske Hjælpemidler. Indsigten i det enkelte Sprogs Udviklingshistorie maa være forbundet med Kendskab til den sammenlignende Sprogvidenskabs Metode og dens Resultater, især for saa vidt disse er af Betydning for vedkommende Sprog. I de fremmede Sprog kræves en almindelig Oversigt over Litteraturhistorien og fyldigere Kendskab til de Værker, der opgives som læste, deres Forfattere og Plads i Litteraturens og Sprogets Historie samt de Kulturforhold, der berøres i dem.

2. Fordringerne i de enkelte Skoleembedseksamensfag er følgende:

a. Dansk.*)

Som Hovedfag. Eksaminanden skal have et paa Litteraturlæsning og paa grammatiske, stilistiske og metriske Studier støttet praktisk Kendskab til det danske Sprog i dets nuværende Skikkelse, saaledes at han er i Stand til at tale det sprogrigtigt og oplæse baade Vers og Prosa forstandigt og tydeligt. Han skal kunne skrive det sprogrigtigt og have Sikkerhed i den normerede Retskrivning. Han skal kende de vigtigste Forskelle mellem danske Dialekter og Sprogets Udviklingshistorie i det hele og have Indsigt i de nordiske Sprogs Historie. Han skal have sikkert Kendskab til den svenske og den oldislandske (oldnorske) Grammatik og kunne oplæse Svensk med en i alt væsentligt rigtig Udtale, og han skal uden for det til Eksamen opgivne Pensum kunne forstaa et ikke for vanskeligt Stykke af en dansk Tekst fra Tiden før 1500, af en svensk Tekst fra Tiden efter 1750 og af en oldislandsk (fakultativt nyislandsk) Prosatekst. Han skal kende Grundtrækkene af det norske Rigsmaals og det norske Landsmaals Ejenommeligheder.

Der kræves Kendskab til den danske Litteraturs Historie fra de ældste Tider indtil Nutiden og til Hovedtrækkene af de øvrige nordiske Litteraturers Historie. Eksaminanden maa dels ved statarisk, dels ved kursorisk Læsning have tilegnet sig den danske Nationallitteraturs Hovedværker og gjort sig bekendt med tilsvarende Værker inden for den øvrige nordiske Litteratur. De oldnorsk-islandske, danske (sprog-historiske) og svenske Tekster læses ikke alene med sproglig, men ogsaa med real Forstaaelse som Maal.

Det Pensum, der opgives som læst, er følgende:

1. Sprog.

a) Dansk: Sproghistorie i Forbindelse med Hovedtrækkene af nordisk Sproghistorie i et Omfang svarende til 6 Semestres Forelæsninger med 2 Timer om Ugen. Som sproghistorisk læst kræves: nogle Runeindskrifter, 15 Sider af Skaanske Lov, 15 Sider af Eriks sjællandske Lov og 15 Sider af jydsk Lov. Desuden 75 Sider Sprogprøver fra Tiden før 1700 og 25 Sider fra 18. Aarhundrede samt 15 Sider Dialektlitteratur. Nydansk Grammatik (Form-, Sætnings- og Verslære) i Omfang som en større Lærebog for Seminarier med Sikkerhed i den praktiske Anvendelse af Grammatikken paa Tekster. Fonetik i Omfang som Jespersens Modersmaalets Fonetik.

b) Svensk: Hovedpunkterne af svensk Grammatik i et Omfang som i Agerskov og Nørregaards svenske Læsebog. Som læst opgives 250 Sider repræsenterende forskellige Sider af Litteraturen fra Bellman til Nutiden.

*) I Pensumopgivelserne for Dansk er Sideantal — hvor ikke andet angives — beregnet efter en Normalside paa c. 1800 Bogstaver.

c) Oldislandsk: Formlæren i et noget mindre Omfang end R. Iversens *Norrøn Grammatik*. Af den oldislandske (oldnorske) Litteratur opgives: $\frac{1}{3}$ af den ældre Edda; 10 Sider Skjaldekvad (regnet efter *Carmina scaldica* 1913); af Snorres *Gylfaginning* og *Kongesagaerne* saa meget, som svarer til 150 Sider i Udgaven af *Heimskringla* 1911, af *Ættesagaerne* eller *Fornaldarsagaerne* saa meget, som svarer til 250 almindelige Sider, (Versene i de her nævnte Prosaskrifter kræves ikke læste), samt af *Kongespejlet* 25 Sider. I Stedet for 100 Sider oldislandsk Prosa kan opgives 100 Sider nyislandsk Litteratur.

d) Norsk: Af *Rigsmaalstekster* opgives 50 Sider, af *Landsmaals-*tekster 25 Sider.

2. Litteratur.

Dansk Litteraturhistorie kræves lært i et Omfang som det dobbelte af en større Lærebog for Gymnasiet (som *Karl Mortensens* eller *Georg Christensens*), de øvrige nordiske Litteraturer i Omfang som en mindre Lærebog (som *C. J. Hambros* og *Warburg-Fredlunds*; den oldislandske i et lignende Omfang). Statarisk — d. v. s. saavel med formal (æstetisk og stilistisk) som med real (historisk og kulterel) Fortolkning — kræves læst 6 Hovedværker, deriblandt 1 af *Holberg* og 1 af *Oehlenschläger*, og 200 Sider af Litteraturprøver fra Litteraturens forskellige Tidsrum. Kursorisk Læsning opgives i et Omfang, som svarer til 15 Hovedværker (hvorimellem kan være 2 paa norsk Rigsmaal). Udvalget skal foruden Digtningen medtage den almindennende (ikke faglig) Litteratur, særlig fra nyere Tid.

Endelig skal Eksaminanden opgive et Speciale med eller uden Tilknytning til Universitetsøvelser. I første Tilfælde vælges 2 eller 3 mindre Omraader af forskellig Art. I sidste Tilfælde vælges et større Omraade af Sprogets eller Litteraturens Historie. Som Eksempler nævnes:

- 1) Et sprogligt Emne, f. Eks. det danske eller et af de andre nordiske Sprogs Udvikling inden for et længere Tidsrum; en Hovedside af den danske Grammatik (Lyd-, Bøjnings-, Orddannelses-, Ordføjnings- eller Betydningslære) gennem alle Sprogets Perioder; Bevægelserne i det danske Ordforraad gennem Tiderne; en Hovedforfatters Sprog og Stil.
- 2) Et litterært eller kulturhistorisk Emne:
  - a) en Litteraturperiode (f. Eks. Renæssancen i 16. Aarhundrede; Romantikens Gennembrud i Norden; Naturalismen 1870—1890);
  - b) en Litteraturgrens Udvikling gennem Tiderne (f. Eks. Sagalitteraturen; Folkevisedigtningen; Folkelivsskildringen; Samfundsromanen);
  - c) en enkelt Forfatter (eller for de større Forfatteres Vedkommende: en væsentlig Side af deres Virksomhed) set i Forhold til For-, Sam- og Eftertid, eller en Gruppe af Forfattere (f. Eks. *Holberg* som Komodiskriver; Grundtvig som Folkeopdrager;

- Oehlenschläger og de svenske Romantikere; J. L. Heiberg og hans Skole; Ibsen eller Bjørnson i Forhold til dansk Litteratur);
- d) et Afsnit af den nordiske Mytologi eller Sagnhistorie eller et Afsnit af Kulturens Historie som Grundlag for Forstaaelsen af den samtidige litterære Udvikling (f. Eks. visse Sider af Islands Kultur i Sagatiden; Absalonstidens Kultur og Litteratur; Tidskriftslitteraturen i det 18. eller 19. Aarhundrede; politiske og sociale Bevægelser i 1790-, 1840- eller 1870-Aarenes Litteratur; Kvindebevægelsen i Litteraturen);
- e) en Gruppe af Værker til Oplysning af et af de under a—d nævnte Emner.

Som Bifag. Eksaminanden skal praktisk beherske det danske Sprog saaledes, at han kan tale det sprogrigtigt og oplæse baade Vers og Prosa forstandigt og tydeligt. Han skal kunne skrive det sprogrigtigt og have Sikkerhed i den normerede Retskrivning. Han skal kende Hovedpunkterne af den svenske Grammatik og have Færdighed i at oplæse Svensk med en i det væsentlige rigtig Udtale.

Der opgives til Eksamen:

1. Sprog.

a) Dansk: Sprogets Historie i et Omfang som en sproghistorisk Lærebog for Gymnasiet. Der opgives 60 Sider Sprogprøver fra de ældste Tider til 1750. Nydansk Grammatik (Form-, Sætnings- og Verslære) i et Omfang, der svarer til en Lærebog for Seminariet, med Sikkerhed i Analyse; Fonetik i et Omfang som Dahlerup og Jespersens Lydlære; Eksaminanden skal have Færdighed i fonetisk Transskription.

b) Svensk: Et Udvalg paa 150 Sider Vers og Prosa af betydelige svenske Forfattere efter 1750.

c) Oldislandsk: Af oldislandsk Litteratur 100 Sider med Formlære i et Omfang som Hovedpunkterne af Wimmers lille Lærebog.

2. Litteratur.

Dansk Litteraturhistorie i et Omfang, der svarer til en større Lærebog for Gymnasiet. Som statarisk læst opgives en Komædie af Holberg, et Værk af Oehlenschläger, 2 andre Værker af Litteraturen fra Holberg til Nutiden og 100 Sider Litteraturprøver fra alle Litteraturens Tidsrum. Af det kursusriske læste opgives et Udvalg fra Litteraturens forskellige Tidsrum og Arter i Omfang svarende til 8 større Værker, hvori mellem kan være et paa norsk Rigsmaal.

Inden for de øvrige nordiske Litteraturers Historie kræves kun Kendskab til Hovedpunkter væsentlig i Tilslutning til den læste Litteratur.

Som Hjælp fag. Af oldislandske og danske sproghistoriske Tekster henholdsvis 50 Sider og 30 Sider, i Forbindelse med Hovedtrækkene af den oldislandske Grammatik.

Dansk Formlære og Syntaks i Omfang som ved Lærereksamen. Hovedtræk af Verslæren. Dansk Lydlære som Dahlerup og Jespersens Lydlære; Færdighed i fonetisk Transskription med et Skolealfabet. Sikkerhed i den normerede Retskrivning.

120 Sider Svensk med Sikkerhed i Udtalen og de vigtigste Hovedtræk af Formlæren.

Færdighed i Oplæsning af dansk Prosa og Vers.

4 større Værker og 200 Sider Litteraturprøver af den danske (dansk-norske) Litteratur støttet ved Læsning af Litteraturhistorie af Omfang som en Lærebog for Gymnasiet.

Mindst tre videnskabelige Arbejder om sproglige og litterære Emner inden for Faget opgives som læste, saaledes at Eksaminanden kan gøre Rede for Hovedindholdet.

b. Tysk.

S o m H o v e d f a g. Der kræves praktisk Beherskelse af det tyske Sprog baade mundtligt og skriftligt, samt et dels ved Universitetsundervisningen, dels ved udstrakt Benyttelse af de filologiske Hjælpe-midler (større Ordbøger og Grammatikker) erhvervet teoretisk Kendskab til det moderne Sprogs Grammatik i et Omfang som L. Sütterlin: Die deutsche Sprache der Gegenwart og Otto Kristiansen: Deutsche Präpositionen; desuden Grundtrækkene af den tyske Fonetik med særligt Hensyn til Forskellen mellem tyske og danske Lyd. Det ældre Sprog skal kendes i et Omfang som Herm. Paul: Mittelhochdeutsche Grammatik, suppleret med en Oversigt over Sprogudviklingen indtil Nutiden. Litteraturhistorien maa være tilegnet i et Omfang som St. Hock: Deutsche Litteraturgeschichte, for opgivne Forfattere suppleret efter Behov ved større Haandbøger. De til Studentereksamen fordrede Kundskaber i Tysklands Historie og Geografi maa holdes præsente og udvides, efter som Forstaaelsen af de læste Værker kræver det. Eksaminanden maa have Kendskab til det nyere tyske Aands- og Samfundsliv og skal til Eksamen opgive 200 Sider udvalgte Stykker af herom handlende Afhandlinger og Essays af forskelligartet Indhold (f. Eks. de ikke-litteraturhistoriske Stykker i Paszkowski: Lesebuch zur Einführung in die Kenntnis Deutschlands und seines geistigen Lebens).

Som læst opgives: af Middelhøjtyisk saa meget som 5000 Langvers, deriblandt Stykker af Nibelungen, Riddereposet, Minnesangs Frühling og Walter v. d. Vogelweide; af Litteraturen fra Tiden 1500—1748 mindst 240 Normalsider (efter Neudrucke deutscher Litteraturwerke des XVI. und XVII. Jahrhunderts), deraf 60 Sider af Luther og 60 Sider af Hans Sachs. Af Litteraturen efter 1748 opgives som statarisk læst: af Lessing et kritisk Skrift (o. 100 Sider efter Lachmanns Udgave) og et dramatisk Hovedværk, af Goethe et større poetisk Værk, 100 Sider Lyrik samt af Prosa saa meget som de første 5 Bøger af Dichtung und Wahrheit, af Schiller et dramatisk Hovedværk og 100 Sider Lyrik eller

et ældre og et yngre dramatisk Hovedværk, af andre Forfattere fra forskellige Perioder 6 litterære Hovedværker paa gennemsnitlig 100 Sider, af Dialektforfattere saa meget som enten Hebels *Allemannische Gedichte* (efter Udgaven af 1820) eller 100 Sider af Fritz Reuter: *Ut mine Stromtid*. Af det kursorisk læste opgives 11 Værker (ca. 2200 Sider) væsentligst af Litteraturen efter 1832. Værkerne bør vælges saaledes, at de forskellige Litteraturgrene (Poesi, Prosadrama, Roman, kulturhistorisk Afhandling eller Essay, Biografi) er repræsenterede. Ved de statarisk læste Værker skal Eksaminanden kunne give litterære, historiske og kulturelle Kommentarer. Ved de kursorisk læste Værker lægges Hovedvægten paa almindelig sproglig Forstaaelse og paa, at det læste Værk er tilegnet paa en saadan Maade, at Eksaminanden er i Stand til at gøre Rede for Indholdet deraf.

Endelig skal Eksaminanden opgive et Speciale.

Som Eksempler paa saadanne nævnes: a) litterære: Goethe med særligt Eftertryk paa en bestemt Periode af hans Liv; Schillers Drama; Grillparzer; Den politiske Digtning 1830—48; Gottfried Keller; Storm og Möricke; Groth og Storm; Spielhagen og Freytag; b) sproglige; Det højtyske Lydsystems historiske Udvikling; en tysk Dialekt eller et udvalgt Afsnit af Formlæren eller Syntaksen gennem alle Sprogets Perioder: en tysk Forfatters Sprogbrug.

Som Bifag. Der kræves praktisk Sprogbeherskelse, baade mundtligt og skriftligt, samt et teoretisk Kendskab til det moderne Sprogs Grammatik i et Omfang som Krause-Nerger: *Deutsche Grammatik für Ausländer* (Grosse Ausgabe), Grundtrækkene af den tyske Fonetik med særligt Hensyn til Forskellen mellem tyske og danske Lyd, endvidere Kendskab til det ældre Sprog i et Omfang som Hovedtrækkene af Herm. Paul: *Mittelhochdeutsche Grammatik*, suppleret med en skematisk Oversigt over Udviklingen fra middelhøjtysk Tid. Litteraturhistorien maa være tilegnet i et Omfang som St. Hock: *Deutsche Litteraturgeschichte* med visse Forbigaaelser og saaledes, at der for Tiden før 1624 kun kræves Kendskab til Hovedtrækkene. De til Studentereksamen fordrede Kundskaber i Tysklands Historie og Geografi maa holdes præsente og udvides, efter som Forstaaelsen af de læste Værker kræver det. Eksaminanden maa have noget Kendskab til det nyere tyske Aands- og Samfundsliv og til Eksamen opgive 100 Sider udvalgte Stykker af herom handlende Afhandlinger og Essays af forskelligt Indhold (f. Eks. blandt de ikke-litteraturhistoriske Stykker i Paszkowski: *Lesebuch zur Einführung in die Kenntnis Deutschlands und seines geistigen Lebens*).

Som statarisk læst opgives 6 Hovedværker eller til Hovedværker svarende Udvalg af betydelige Forfattere fra Tiden efter 1748, blandt hvilke Lessing, Goethe og Schiller; af det ældre Sprog opgives som læst mindst 600 Strofer af *Nibelungen* og 60 Normalsider af Luther, beregnede efter *Neudrucke deutscher Litteraturwerke des XVI. und*

XVII. Jahrhunderts. Som kursorisk læst opgives ca. 1400 Sider (7 Værker) af Litteraturen efter 1832. Værkerne bør vælges saaledes, at de forskellige Litteraturgrene (Poesi, Prosadrama, Roman, kulturhistorisk Afhandling eller Essay, Biografi) er repræsenterede. Ved de statarisk læste Værker skal Eksaminanden kunne give litterære, historiske og kulturelle Kommentarer. Ved de kursorisk læste Værker lægges Hovedvægten paa almindelig sproglig Forstaaelse og paa, at det læste Værk er tilegnet paa en saadan Maade, at Eksaminanden er i Stand til at gøre Rede for Indholdet deraf.

Som Hjælp e f a g. Der kræves korrekt tysk Udtale og sikkert Kendskab til de tyske Sproglyds Frembringelse samt til Formlæren og det vigtigste af Syntaksen (i Omfang som J. og Ernst Kaper: Tysk Grammatik for de øverste Klasser). Som læst opgives 1000 Sider Prosa og 200 Sider Poesi af forskellige Forfattere efter Aar 1800.

c. Engelsk.

Som Hoved f a g. Sprogfærdighed samt Sprog- og Litteraturhistorie. Der kræves praktisk Beherskelse af det engelske Sprog, baade mundtligt og skriftligt, samt et teoretisk Kendskab til de yngre Sprogtrin i et Omfang som Jespersens Større Engelsk Grammatik. Sprogets Udvikling skal kendes mindst i et Omfang som Jespersens Growth and Structure of the English Language og U. Lindelöf, Grundzüge der Geschichte der englischen Sprache (Leipzig, Teubner, 1912), suppleret ved Universitetsforelæsninger og -øvelser. Fonetik læses efter en Bog som Jespersens Engelsk Fonetik. Litteraturens Historie maa være tilegnet mindst i et Omfang som W. E. Simonds' History of English Literature (Boston, revised ed. 1921), suppleret ved Universitetsforelæsninger og -øvelser. Det moderne Englands sociale og politiske Forhold maa være kendt i en Udstrækning som C. Gill, Government and People (Methuen, London). Desuden fordres der Kendskab til kritisk filologisk Metode (sproglig og litterær) paa Grundlag af Universitetsøvelser.

Forfatterlæsning. Som statarisk læst opgives: Af oldengelsk 35 Sider Prosa og 600 Linier Poesi; af Middelengelsk 25 Sider Prosa eller Poesi fra Tiden 1100—1300 og 25 Sider Poesi eller Prosa fra Tiden 1300—1500 foruden o. 1500 Linier af Chaucer; af Nyengelsk ni Hovedværker inden for de forskellige Litteraturgrene og Perioder, nemlig to Dramer af Shakespeare, et ikke-shakespearesk Drama fra Tiden 1580—1640, o. 2000 Linier af Spenser's eller Milton's Poesi, samt tre Værker fra Tiden mellem Shakespeare og 1830 og to efter 1830 (de sidste fem Værker skal gennemsnitlig tælle 250 Sider (mindst 1250 Sider ialt); deriblandt skal være et Essay eller en Samling Essays paa ikke under 200 Sider af historisk, politisk eller socialt Indhold). — Af det kursorisk læste opgives foruden mindst 250 Sider Litteraturprøver fra Tiden efter 1550 otte Værker paa gennemsnitlig 250 Sider (mindst 2000 Sider ialt), nemlig to Værker fra Perioden 1780—1830, to fra Tiden 1830—80 og

fire efter 1880. Ved de statarisk læste Værker skal Eksaminanden kunne give særlige sproglige, litterære og kulturelle Kommentarer; ved de kursorisk læste lægges Hovedvægten paa den almindelige sproglige, litterære og kulturelle Forstaaelse.

Endelig skal Eksaminanden have foretaget et specielt Studium af eet eller flere litterære eller sproglige Omraader efter Kilderne og med Benyttelse af den vigtigste videnskabelige Litteratur. Dette kan ske paa to Maader:

A. Enten kan Eksaminanden studere to eller tre mindre Omraader af forskellig Art i Forbindelse med Universitetsovelser. Eksempler: a) litterære: Kilderne til en eller flere af Chaucer's *Canterbury Tales*; Overleveringen af enkelte af Shakespeare's Dramer; den politiske og religiøse Allegori i en Bog af Spenser's *Faerie Queene*; Bunyan som Romanforfatter; Blake's Lyrik; Wordsworth's poetiske Brud med det 18. Aarh.; Keats' Personlighed som udtrykt i hans Breve; Carlyle's antiliberaler Ideer; Tory-demokratiske Synspunkter i Disraeli's Romaner; Meredith's Stil i et af hans Hovedværker; Swinburne som Metriker; Wilde's dramatiske Teknik; b) sproglige: Rimene i en af Chaucer's *Tales*; Vulgærsproget i *Pickwick Papers*; Konjunktivens Brug i et Litteraturværk; etymologisk Gennemgang af en Tekst.

B. Eller Eksaminanden kan studere eet større Omraade. Eksempler: a) litterære: Chaucer's Indflydelse o. 1380—o. 1440; Marlowe og Shakespeare's Forhold til ham; Milton's Personlighed; Richardson og den engelske Roman; den prærafaelitiske Bevægelse; Socialismen i engelsk Litteratur o. 1880—o. 1910; b) sproglige: Nyengelsk Lydlære og Ortografi; et udvalgt Afsnit af Formlæren eller Syntaksen; Ord-dannelseslære.

Som Bifag. Sprogfærdighed og Litteraturhistorie. Der kræves praktisk Sprogbeherskelse samt Kendskab til teoretisk Grammatik mindst i et Omfang som Jespersens *Kortfattet Engelsk Grammatik* suppleret med Bøgholms *Sproglære*. Af Jespersens *Growth and Structure of the English Language* læses Kapp. IV—VIII. Fonetik læres efter Jespersens *Engelsk Fonetik*. Litteraturhistorien efter 1550 læres i et Omfang som W. E. Simond's *History of English Literature* (Boston, revised ed. 1921, S. 94—501); før 1550 skal kun de vigtigste Hovedtræk kendes (f. Eks. Det oldengelske Epos; Kong Alfred; Chaucer). Det moderne Englands sociale og politiske Forhold maa være kendt i Grundtrækkene efter en Bog som C. Gill, *Government and People* (Methuen, London, S. 1—225).

Forfatterlæsning. Som statarisk læst opgives fem Hovedværker inden for de forskellige Litteraturgrene og Perioder efter 1550, nemlig to Dramer af Shakespeare, to Værker fra Tiden mellem Shakespeare og 1830 og et efter 1830 (de sidste tre Værker skal gennemsnitlig tælle 250 Sider (mindst 750 Sider ialt); deriblandt skal være et Essay eller en Samling Essays paa ikke under 150 Sider af historisk, politisk eller

socialt Indhold). Af det kursorisk læste opgives foruden 150 Sider Litteraturprøver fra Tiden efter 1550 seks Værker paa gennemsnitlig 250 Sider (mindst 1500 Sider ialt), nemlig et Værk fra Perioden 1780—1830, to Værker fra Tiden 1830—80 og tre efter 1880. Ved de statarisk læste Værker skal Eksaminanden kunne give særlige litterære og kulturelle Kommentarer; ved de kursorisk læste lægges Hovedvægten paa den almindelige sproglige, litterære og kulturelle Forstaaelse.

S o m H j æ l p e f a g. Der kræves en korrekt engelsk Udtale samt sikkert Kendskab til Lyd- og Formlære og til det vigtigste af Syntaksen (mindst i et Omfang som Jespersens Kortfattet Engelsk Grammatik). Af det læste opgives mindst 1000 Sider Prosa og 200 Sider Poesi, alt af flere forskellige Forfattere og inden for de forskellige Litteraturgrene og Perioder efter 1830; desuden Jespersens England and America Reader eller en Bog af lignende Art og Omfang.

d. Fransk.

S o m H o v e d f a g. Eksaminanden skal have grundigt Kendskab til det franske Sprog i dets nuværende Skikkelse og Indsigt i Hovedtrækkene af dets Udviklingshistorie. Han maa have praktisk Færdighed i at bruge Sproget baade skriftligt og mundtligt og vise Evne til at forstaa en ikke-læst Tekst af en Forfatter fra Tiden efter Aar 1600.

I Litteraturhistorie kræves et nøje Kendskab til de opgivne Forfatters og Værkers Stilling i den litterære Udvikling, samt i et Omfang som Petit de Jullevilles *Leçons de littérature française* et almindeligt Kendskab til Hovedpunkterne i de forskellige Genrers Udviklingshistorie, hvorved man særlig lægger Vægt paa Tiden efter Aar 1600.

Endvidere maa Eksaminanden skaffe sig Kendskab til Hovedtrækkene af Frankrigs moderne Historie og Samfundsforhold paa Grundlag f. Eks. af Lavisse et Rambaud, *Historie générale* og Métin, *Cours d'instruction civique*, *Cours de droit usuel* og *Cours d'économie politique*.

Som Grundlag for Studiet af det ældre Sprog opgives som læst mindst 50 Sider oldfransk Poesi og Prosa. Af Fransk fra det 16. Aarhundrede opgives mindst 70 Sider. Af Fransk fra 17. og 18. Aarhundrede opgives 6 litterære Hovedværker (eller et dertil svarende Udvalg), hvoriblandt Corneille (eller Racine), Molière og Voltaire (eller Rousseau). Af Litteraturen efter Aar 1800 opgives 10 Værker (ca. 2000 Sider), der vælges saaledes, at forskellige Grene af Litteraturen (Lyrik, Drama, Roman, Historieskrivning, Filosofi o. s. v.) er repræsenterede. Ved de enkelte Værker skal Eksaminanden kunne give litterære, historiske og kulturelle Kommentarer.

Endelig skal Eksaminanden opgive et Speciale. Som Eksempler paa et saadant kan nævnes: a) litterært eller kulturelt: Corneille; Molière (eller Molière et la préciosité); den franske Skueplads i det 17. Aarhundrede; Beaumarchais; litterære Forløbere for den franske Revolution; Victor Hugo som Dramatiker (eller Lyriker); A. de Vigny og den

historiske Roman; H. de Balzac; Leconte de Lisle; Proletardigtning i det 19. Aarhundrede. b) sprogligt: historisk Lydlære; moderne Lydlære; ældre eller moderne Metrik; et udvalgt Afsnit af Formlæren, Syntaksen, Orddannelseslæren eller Betydningslæren; Sprogbrugen i en enkelt Periode eller hos en enkelt Forfatter.

S o m B i f a g. Der kræves praktisk Sprogbeherskelse med Sikkerhed i det moderne Sprogs Fonetik og Grammatik. Fransk Fonetik skal være læst i et Omfang som Nyrops Fransk Lydlære, teoretisk Grammatik efter en Lærebog, der i Omfang mindst svarer til Jungs eller Oluf Niensens Skolegrammatikker. Man kan ogsaa benytte en fransk-fransk Grammatik som Chassangs eller Crouzet, Berthlet et Galliot's Grammaire française simple et complète. Endvidere maa Eksaminanden skaffe sig Kendskab til Hovedtrækkene af Frankrigs moderne Historie og Samfundsforhold paa Grundlag af f. Eks. af Lavisse et Rambaud, Histoire générale og Métin, Cours d'instruction civique, Cours de droit usuel et Cours d'économie politique.

Af Forfattere fra Tiden 1600—1800 opgives som læst 4 Hovedværker (eller et dertil svarende Udvalg), deriblandt en Komædie af Molière og en Tragedie af Corneille eller Racine. Af Forfattere fra Tiden efter 1800 opgives ca. 1600 Sider, der maa vælges saaledes, at forskellige Grene af Litteraturen (Lyrik, Drama, Roman, Historiekrivning, Filosofi o. s. v.) er repræsenterede. Ved de enkelte Værker skal Eksaminanden kunne give litterære historiske og kulturelle Kommentarer.

I Litteraturhistorie kræves, foruden et almindeligt Kendskab til Litteraturen efter Aar 1600 i et Omfang som andet Bind af Petit de Jullevilles Leçons de littérature française, Kendskab til de opgivne Forfatters og Værkers Stilling i den litterære Udvikling.

S o m H j æ l p e f a g. Der kræves en korrekt fransk Udtale og sikkert Kendskab til Formlæren og det vigtigste af Syntaksen (i Omfang som f. Eks. Jungs Skolegrammatik). Som læst opgives mindst 1000 Sider af Prosaforfattere fra Tiden efter 1800. Eksaminanden maa være i Stand til paa Fransk at besvare Spørgsmaal, der stilles til ham paa Grundlag af de læste Tekster.

e. Latin.

S o m H o v e d f a g. Eksaminanden skal have grundigt og omfattende grammatikalsk og leksikalsk Kendskab til det latinske Sprog i dets to vigtigste Litteraturperioder, samt Kendskab til Sprogets Historie. Grammatikken, særlig Syntaksen, maa kunnes i et Omfang, som svarer til Madvigs større latinske Sproglære; Sproghistorien i et Omfang som en Forelæsning paa ca. 2 Semestre med 3 Timer ugentlig. Han maa vise, at han har Indsigt i Grundsætningerne for Oldtidsskrifternes Kritik og Fortolkning. Han maa have tilegnet sig en kort syste-

matisk Oversigt over Oldtidshistorie, Antikviteter (med Religionshistorie) og Litteraturhistorie. Som Eksempler paa Lærebøger af passende Omfang nævnes: Ræders Lærebog i Oldtidens Historie; Drachmanns Den romerske Statsforfatning; sammes Den romerske Statsforvaltning. Litteraturhistorien maa være lært i et Omfang som en Forelæsning paa 1 à 2 Semestre med indtil 3 ugentlige Timer. Mytologien maa tilegnes i det Omfang, som Forstaaelsen af det læste Pensum kræver, med Benyttelse af en større Fremstilling som f. Eks. Nilssons Olympen; til at samle det spredte Kundskabsstof kan benyttes en ganske kort Lærebog. Den antike Kunsthistories Hovedpunkter maa tilegnes i et Omfang svarende omtrent til en Forelæsning paa eet Semester med 3 à 4 Timer ugentlig. — Desuden maa Eksaminanden have skaffet sig fyldig Indsigt i de centrale Dele af hver enkelt Disciplin, især for saa vidt de er af Betydning for Forstaaelsen af det opgivne Forfatterpensum. Særlig maa han i Historie have gjort sig bekendt med en større Fremstilling af Tiden fra den anden puniske Krig til Slutningen af det 1. Aarhundrede e. Kr.

Eksaminanden maa som læst med Benyttelse af gode Hjælpemidler opgive i det mindste: a) af Ciceros Taler og didaktiske Skrifter tilsammen 750 Kapp., omtrent lige meget af hver Slags; af Breve saa meget, som svarer til 3 Bøger; b) af Sølvalderens ikke-historiske Prosa saa meget som 100 Sider (ved Sider uden nærmere Tilføjelse forstaaes her og i det følg. under e, f og g teubnerske Tekstsider à ca. 1500 Bogstaver); c) af historiske Forfattere (fra Cæsar og Sallust til Tacitus og Suetonius) i alt saa meget som 500 Sider, deraf 3 Bøger af Livius og 3 af Tacitus; d) af middelalderlige og senere latinske Forfattere, særlig historiske, i alt 100 Normalsider (à 1700 Bogstaver); e) af Vergils Æneide 6 Bøger; Horats's Breve og saa meget som 1 Bog af Satiernerne; af sammes Ode og Epode til sammen 3000 Vers; en Komædie af Plautus og en af Terents; af andre Digterværker et Udvalg paa 2000 Vers.

A n m. Angaaende de Stykker af middelalderlig og senere Latinitet, der skal læses, henvises til kgl. Anordning af 1. December 1906 om Undervisningen i Gymnasiet, § 5, 2. Stykke. De forhaandenværende ved Undervisningen i Skolerne eller paa Universitetet brugte Krestomatier kan benyttes til Eksaminationsopgivelser.

Endelig skal Eksaminanden opgive et Speciale. Som saadant kan vælges en Hovedforfatter eller en Forfattergruppe, et Afsnit af Sproghistorien eller af en af Bidisciplinerne. Inden for Specialet maa Eksaminanden have Kendskab til den antikke Overleverings Beskaffenhed og til den nyere Filologis vigtigste Arbejder. Som Eksempler nævnes: Ciceros Filosofi; Vergil; den romerske Elegi; den romerske Satire; Roms Historie fra Gracchernes Optraeden til Sullas Død; den augusteiske Tid; Principatets Forfatning indtil Hadrian; romerske Privatantikviteter; romersk Finansvæsen eller Krigsvæsen; agrariske Bevægelser i Romerstaten; romersk Religionshistorie; latinsk Lydlære; et

Hovedafsnit af Formlæren eller Syntaksen (se ogsaa under »Klassisk Filologi«).

Som Bifag. Eksaminanden maa have sikkert Kendskab til det latinske Sprogs Grammatik (for Syntaksens, især Moduslærens, Vedkommende i et Omfang som Madvigs større Lærebog) og almindelige Ordforraad. I Oldtidshistorie, Antikviteter og Litteraturhistorie maa han have tilegnet sig en kort systematisk Oversigt (væsentlig i samme Omfang som i Hovedfaget), som han maa fuldstændiggøre ved en noget fyldigere Indsigt i de Dele af disse Discipliner, der er af særlig Betydning for Forstaaelsen af det opgivne Forfatterpensum. Mytologien maa tilegnes paa tilsvarende Maade som i Latin som Hovedfag. Endvidere maa Eksaminanden have gjort sig bekendt med et Par Hovedværker eller nogle større og betydningsfulde Afhandlinger af moderne Filologer.

Der opgives som læst i alt 1000 Normal- (Teubner-) Sider Prosa og 7000 Vers Poesi. I dette Pensum maa de i Skolen almindeligt læste Forfattere (Cicero, Cæsar, Sallust og Livius — Vergil, Horats og Ovid) være fyldigt og alsidigt repræsenterede; af andre Forfattere (Tacitus, Seneca, Elegikerne) maa opgives mindre Prøver. I Stedet for et tilsvarende Pensum af antik Prosa kan opgives indtil 100 Normalsider af middelalderlig og nyere Latin.

Som Hjælpfag. Eksaminanden maa opgive som læst mindst Halvdelen af Cæsars Gallerkrig og 30 Tekstsider af Cornelius Nepos. Han maa have tilegnet sig de reale Kundskaber, der er nødvendige for Forstaaelsen af dette Pensum. Han maa have sikkert Kendskab til Grammatikken i et Omfang som Madvigs mindre Lærebog og kunne oversætte et let Stykke Dansk til Latin.

f. Græsk.

Som Hovedfag. Fordringerne i sproglig og real Kundskab svarer til dem, der er opstillede for Latin som Hovedfag (der kræves nøje Kendskab særlig til den episke og den attiske Sprogform; i Historie kræves læst en større Fremstilling af Grækenlands Historie indtil Aleksander den Store inklusive). Som Eksempler paa Fordringernes Omfang kan nævnes, foruden det under Latin anførte: i Grammatik Berg og Hudes Formlære og Madvigs Syntaks; i Litteraturhistorie og Antikviteter en Forelæsning over hver Disciplin paa ca. 2 Semester med indtil 3 ugentlige Timer. I Religionshistorie maa Eksaminanden have gjort sig bekendt med en Fremstilling som f. Eks. Nilssons Den grekiska religionens historia, uden at dog Enkelthederne kræves lært.

Som læst maa mindst opgives: a) af ionisk Litteratur 15,000 Vers af Homer og 500 Kapp. af Herodot; b) 200 Sider af Platon; af anden attisk Prosa 500 Sider af forskellige Forfattere og Stilarter; c) af senere græsk Prosa (efter Aar 300) 100 Sider, dog ikke af een Forfatter; d)

af Poesi uden for Homer to Tragedier og een Kemedie; desuden 1000 Vers Lyrik.

Fordringerne i Specialet er som i Latin som Hovedfag. Eksempler: Homer (eller Homer med særligt Hensyn til en Side af den homeriske Filologi, f. Eks. Sproghistorie eller højere Kritik); Platon (eller Platon med særligt Hensyn til en Side af hans Filosofi, f. Eks. hans Samfundslære); en af de tre Tragikere; ældre græsk Historieskrivning; den før-sokratiske Filosofi; den græske Veltalenheds Udvikling før Isokrates; Athens Forfatningshistorie til 403; Spartas Forfatning; den perikleiske Tid; Thebens Hegemoni; Aleksander den Store; græsk Gude-mythologi (med særligt Hensyn til mytologisk Metode); græsk Arkitektur; de forskellige græske Forbundsdannelser; Dialekterne i Litteraturen eller visse af dem; græsk Lydlære; et Hovedafsnit af Formlæren eller Syntaksen. (Se ogsaa under Klassisk Filologi.)

Som Bifag. Eksaminanden maa have sikkert Kendskab til det græske Sprogs Formlære samt være hjemme i alle vigtige Regler af Syntaksen. Som Lærebøger af passende Omfang kan nævnes Berg og Hudes Formlære og Hudes Syntaks, (ved Siden af hvilken dog en Bog som Madvigs Syntaks maa benyttes under Læsningen af Forfatterne). I Oldtidshistorie, Antikviteter og Litteraturhistorie maa han have til-egnet sig en kort systematisk Oversigt (væsenlig i samme Omfang som i Hovedfaget), som han maa fuldstændiggøre ved en noget fyldigere Indsigt i de Dele af disse Discipliner, der er af særlig Betydning for Forstaaelsen af det opgivne Forfatterpensum. Om Lærestoffets Omfang og om Studiet af Mythologi se under Latin og Græsk som Hovedfag. Endvidere maa Eksaminanden have gjort sig bekendt med et Par Hovedværker eller nogle større og betydningsfulde Afhandlinger af moderne Filologer. Der opgives af Iliaden og Odysseen i alt 9000 Vers, 1 Tragedie og ialt 600 Sider Prosa, hvori de i Skolen almindeligt læste Forfattere (Herodot, Platon og Xenophon) maa være fyldigt repræsenterede.

g. Klassisk Filologi.

a) Græsk. Der kræves et paa omfattende Læsning grundet Kendskab til Hovedforfatterne inden for den klassiske Periode (indtil de attiske Talere inkl.), og noget Kendskab til den efterklassiske Litteratur (særlig Polyb, Plutarch, Lukian og den aleksandrinske Poesi) gennem mindre Prøver. Der opgives som læst mindst 15,000 Vers af Homer, 5,000 Vers anden Poesi, 1,000 Sider klassisk Prosa og 100 Sider senere Prosa, dog ikke af een Forfatter.

b) Latin. Kendskab til Hovedforfatterne som ved Græsk indtil Tacitus inkl.; mindre Prøver af Forfattere, der ligger Skolen fjernere. Der opgives som læst 12,000 Vers Poesi, 1200 Sider Prosa, deraf o. 100 Normalsider af middelalderlige og senere latinske Forfattere (se ovenfor Litra e, Anmærkningen).

I begge Fag kræves: Sprogfærdighed, Indsigt i Sproghistorien og Kendskab til Filologiens Metode og Hjælpemidler i samme Omfang som i Latin som Hovedfag. Bidisciplinerne (de samme som under Latin som Hovedfag) maa tilegnes i det Omfang, som Forstaaelsen af det læste kræver, støttet ved en kort systematisk Oversigt over Hovedtrækkene. Om Lærestoffets Omfang jvfr. under Latin og Græsk som Hovedfag.

Fordringerne i Specialet er som i Latin som Hovedfag. Som Eksempler nævnes, foruden de under Latin og Græsk som Hovedfag anførte: Sammenlignende Behandling af Afsnit af latinsk og græsk Grammatik; den nyere Komædie; Opdragelse og Undervisning i Oldtiden; Oldtidens Forestillinger om Livet efter Døden. (Specialer af denne Art kan ogsaa vælges af dem, der har Latin eller Græsk som Hovedfag.)

h. Historie.

Som Hoved- og Bifag:

1) Der kræves en grundig og sikker Tilegnelse af den almindelige Verdenshistorie med en kort etnologisk Indledning. Den egentlige Samfundshistorie skal træde i Forgrunden, medens der i Lærestoffet lægges mindre Vægt paa det individuelle Kulturlivs Historie, særlig Kunst- og Litteraturhistorie. Mere indgaaende Kendskab forlanges til Danmarks og det øvrige Nordens Historie, saaledes at der særlig lægges Vægt paa, hvad der vedrører Danmarks indre Udvikling. Den almindelige Verdenshistorie tilegnes for Oldtidens Vedkommende med et Lærestof, der omtrent svarer til 300 Sider à 2,000 Bogstaver. Middelalderens og det 16. Aarhundredes Historie læres i et Omfang omtrent som Kr. Erslevs Oversigt over Middelalderens Historie I—III, 3. Udg., og Kr. Erslevs Det 16. Aarhundrede, 2. Udgave (med visse nærmere angivne Forkortelser); Tiden 1600—1789 tilegnes i et Omfang omtrent som 300 Sider af J. A. Fridericias Det syttende og attende Aarhundrede, 2. Udg. 1918; Tiden 1789—1848 i et Omfang omtrent som 300 Sider af J. A. Fridericias Revolutionen og Napoleon I, 3. Udg. 1920, og sammes Fra Wiener-Kongressen til Februarrevolutionen, 3. Udg. 1920. Tiden efter 1848 til Nutiden læres efter Fridericias Udsigt over den politiske Historie fra 1848 til 1914, 3. Udg. 1923 (med Forbigaaelse af adskilligt nærmere angivet Detailstof), samt efter en kort Oversigt over den aller-nyeste Tid. I Danmarks Historie beregnes Lærestoffet for Oldtidens og Middelalderens Historie (til ca. 1523) til omtrent 250 Sider (à 2,000 Bogstaver), for Tiden 1523—1720 til omtrent 250 Sider, for Tiden 1720 til Nutiden til omtrent 450 Sider. Sveriges og Norges (særlige) Historie tilegnes i et Omfang af omtrent 150 Sider.

2) Fremdeles kræves teoretisk og praktisk Kendskab til den historiske Forsknings Væsen og Metode, hvilket erhverves dels ved kildekritiske Øvelser, med Tilegnelse af Kr. Erslevs Historisk Teknik (1911), dels ved en Oversigt over Hovedpunkterne af den historiske Forsknings Udvikling, særlig i det 19. Aarhundrede, der maa omfatte et samlet

Lærestof af Størrelse omtrent som Joh. Steenstrups Historieskrivningen (1915).

3) Videre kræves Tilegnelse af Samfundslæren og af Samfundsøkonomien paa Grundlag af den politiske Geografi med særligt Henblik paa Forholdene i Danmark og det øvrige Norden i Omfang omtrent som Riis-Hansens Samfundsøkonomiens Grundtræk (1911) og P. Munchs Lærebog i Samfundskundskab for Latinskoler, 9. Opl. 1920. Hertil maa slutte sig en Oversigt over de vigtigste Staters Forfatning og Forvaltning i Nutiden.

4) endelig kræves Læsning, eventuelt i Oversættelse, af 9 primære historiske Kilder (Beretninger eller mindre Dokumentgrupper), som er særlig egnede til at afgive Stof til illustrerende Fortællinger under Undervisningen.

Er Historie Hovedfag, kræves desuden:

5) Kendskab til Hovedsætningerne af Kronologi, Diplomatiik og til Hovedpunkter al almindelig Statsret og moderne Folkeret.

6) Opgivelse af 65 Sider (à 2,000 Bogstaver) af forskellige middelalderlige latinske Historieforfattere, heraf mindst 20 Sider Aktstykker.

7) Læsning af mindst 15 betydelige Værker eller Afhandlinger af fremragende Historikere efter 1800, saa vidt muligt i Tilknytning til den ovenfor nævnte Kildelæsning. Engelske, franske og tyske Forfattere kræves læst paa Originalsproget.

8) Studium som Speciale enten af et kort Tidsafsnit af Danmarks eller Nordens Historie eller af en begrænset, men væsentlig Side af Danmarks eller Nordens politiske, økonomiske, sociale eller aandelige Udvikling, hvorved kræves nøje Kendskab til den videnskabelige Speciallitteratur, til de vigtigste Fremstillinger, til Kildematerialets Omfang og Art og til alle Hovedkilder eller — hvor Stoffet er særligt rigt — flere saadanne af forskellig Art.

I Undtagelsestilfælde, naar tilstrækkelig Litteratur er tilgængelig, kan med Faglærernes Samtykke ogsaa Afsnit af almindelig Historie vælges til Speciale.

Som Eksempler paa Specialer nævnes: Danmarks Historie 1060—1160, 1230—82, 1319—40, 1413—39, 1523—59, 1559—88, 1648—65, 1676—99, 1766—72, 1784—1800, 1839—48, 1863—74; Norges Historie 1807—15; Sveriges Historie 1611—32, 1772—92; det kongelige Kancelli i 14. og 15. Aarhundrede; dansk Landbrug i 13. og 14. Aarhundrede; Danmarks Handel i 15. Aarhundrede; danske Klostre; den danske Bondestand i det 16. Aarhundrede; Enevældens Organisation; de danske Købstæders Styre i det 16. og 17. Aarhundrede; Landbruget og Landboreformerne i Danmark ca. 1750—1800; Danmarks Statsøkonomi og Pengevæsen 1807—18; Nationalitetsforholdene i den danske Helstat 1830—52; den danske Bondestand 1848—1901; religiøst og kirkeligt Liv i Danmark ca. 1800—70; Sveriges Forfatningsudvikling 1809—67; det norske Demokratis Udvikling i Johan Sverdrups Tid.

Historie som Hjælpfag:

1) Der kræves en grundig og sikker Tilegnelse af Verdenshistorien, Danmarks og Nordens Historie og Samfundskundskaben i hele deres Udstrækning, alt efter Gymnasielærebøger.

2) Dernæst kræves Læsning af 10 mindre historiske Værker eller Afsnit af Værker (baade Kildeskrifter og moderne Forfattere), der behandler Begivenheder og Personer, som er Genstand for Undervisning i Mellemskolen.

3) Endelig kræves Kendskab til enkelte større Samlingsværker og Haandbøger, saaledes at Eksaminanden er i Stand til at orientere sig om, hvor han skal søge de Oplysninger, han kan faa Brug for ved Undervisningen.

i. Kristendomskundskab.

Som Bifag. Faget omfatter følgende Underdiscipliner: det gamle Testamente, det nye Testamente, Kirkehistorie, Dogmatik, Etik (med Religionsfilosofi) og Religionshistorie.

I det gamle Testamente kræves Kendskab til Israels Historie, den gammeltestamentlige Indledning og den gammeltestamentlige Teologi.

I det nye Testamente skal følgende Skrifter læses i Grundteksten og med Fortolkninger, der direkte behandler denne: Markus Evangelium og Jakobs Brev (eller i Stedet for disse enten Matthæus eller Lukas), Johannes Evangelium, Romerbrevet og Iste Korinthierbrev. For de øvrige nytestamentlige Skrifers Vedkommende kræves nøje Kendskab til Indholdet. Den nytestamentlige Indledning forlanges læst efter en kortfattet Lærebog.

Fordringerne i Kirkehistorie omfatter Kendskab til den almindelige Kirke- og Dogmehistorie i samme Omfang, som kræves af de teologiske Studerende, der vælger Minimumsfordringerne efter Bekendtgørelse Nr. 154 af 30. Juni 1910.

Dogmatikken, Etikken og Religionshistorien studeres paa Grundlag af kortfattede Fremstillinger. I Religionshistorien kræves en kortere Oversigt over de vigtigste Religioner samt noget fyldigere Kendskab til en enkelt Religion.

I Religionsfilosofi kræves en kortfattet Oversigt.

For de Studerende, der vælger Kristendomskundskab som Fag til Skoleembedseksamen, gælder med Hensyn til Tillægsprøver Reglerne i kgl. Anordning af 28. Februar 1908, § 2 jfr. Anordning af 13. December 1911.

Studerende, der i Henhold til den kgl. Anordnings § 3 indstiller sig til Skoleembedseksamen med Latin som Hovedfag og Kristendoms-kundskab som Bifag, skal i Græsk opgive 2,000 Vers af Homer og 80 Sider af Platon.

k. Gymnastik.

Som Bifag. I Anatomi kræves almindeligt Kendskab til Menneskelegemets Anatomi paa Grundlag af en mindre Lærebog i Faget

(4—500 Sider). I almindelig Gymnastikteori kræves elementært Kendskab til Fysiologien samt til Grundtræk af den fysiologiske Bevægelseslære, alt med særligt Henblik paa disse Fags Anvendelse paa Legemsøvelser i Almindelighed. Som Grundlag for Undervisningen anvendes Lindhard: Den almindelige (fysiologiske) Gymnastikteori, passende forkortet.

Forinden Eksaminanden indstiller sig til Eksamen i dette Fag, skal han forelægge Bevis fra Statens Gymnastik-Institut for at have gennemgaaet Institutets etaarige Kursus for Gymnastiklærere, dog med Undtagelse af Fagene Anatomi og Fysiologi.

I. Sang.

Som Bifag.

1. Tale- og Sangteori: Kendskab til Akustik, Stemmefysiologi og Fonetik samt til den belgisk-finske Formelmetode.
2. Stemmedannelse (Tale og Sang): Praktisk Beherskelse af Stemmedannelsesmetode og Anvendelse af det lærte i Tale og Sang, derunder Færdighed i at forsyne en Sang med Vejrtræknings- og Foredragstegn.
3. Musikteori: Der kræves Kendskab til Grundtrækkene af Harmonilæren (Grundtrækkene af Klanglæren, af Stemmeføringslæren og af Modulationslæren).
4. Musikhistorie: Kendskab til Musikhistorien i et Omfang som Riemanns Kleines Handbuch der Musikgeschichte mit Periodisierung nach Stilprinzipien und Formen. En særlig Vægt lægges der paa et Kendskab til de større nordiske Sangkomponister og deres Værker.
5. Instrumentbrug: Der kræves *enten* paa Klaver Færdighed i at spille Musikstykker af Middelvanskelighed og Færdighed i fra Bladet at udføre mindre Sange (efter Partitur for Mandskor eller Kvindekor og for blandet Kor) *eller* paa Violin Færdighed i at spille Satser af Middelvanskelighed samt Færdighed i fra Bladet at transponere (Folke-) Melodier til forskellige Tonearter.

3. For Tillæggsfag efter Anordningens § 4, andet Stykke, er fastsat følgende Fordringer:

a. Russisk.

Der kræves en god russisk Udtale (Evne til at frembringe de russiske Lyde korrekt og Fortrolighed med russisk Ortoepi samt Sikkerhed i Akcentueringen af det almindelige russiske Ordforraad); endvidere sikkert Kendskab til den russiske Grammatiks Hovedtræk, svarende til det væsentlige af Holger Pedersen, Russisk Grammatik. Eksaminanden maa have nogen Evne til at udtrykke sig paa Russisk (f. Eks. ved Udspørgning efter en læst lettere russisk Tekst) samt være i Stand til at oversætte en let dansk Tekst til Russisk. Endelig maa han kunne

oversætte en ikke-læst nyere russisk Tekst af almindelig Vanskelighedsgrad.

Som læst opgives 600 Sider russisk Litteratur fra det 19. og 20. Aarhundrede tilhørende forskellige Tids- og Smagsretninger (f. Eks. Puskin, Turgenev, Tolstoj og Tjechov) derunder mindst 50 Sider Poesi og en eller anden Tekst af ikke-skønlitterær Art (f. Eks. Dele af et Avisnummer). Mindst Halvdelen af det opgivne Pensum skal være læst efter uakcentuerede Udgaver.

Der kræves Kendskab til Hovedtrækkene af Ruslands politiske Historie og Litteraturhistorie (i et Omfang som Artiklerne Rusland og Russisk Litteratur i Salmonsens Konversationsleksikon) og et mere indgaaende Kendskab til de læste Forfattere.

b. Grønlandsk.

Der kræves Kendskab til Sprogets Fonetik, Grammatik og Syntaks (i Omfang som Chr. Rasmussen, Grønlandsk Sproglære; Fonetiken efter W. Thalbitzer, A Phonetical Study, Afsnittet Phonetic Investigation, S. 67—180). Eksaminanden maa kunne oversætte en let grønlandsk Tekst til Dansk og en let dansk Tekst til Grønlandsk. Der lægges Vægt paa en god Udtale af det grønlandske Sprog.

Der opgives som læst 150 Sider Prosatekster (i Tidsskrifterne Atuaqagdliutit og Avangnâmiok regnes 1 Helseide = 2 alm. Bogsider) og 50 Sider Poesi (f. Eks. i Sangbogen Erinarsûtit). 50 Sider af de nævnte 150 kan være valgt i den grønlandske Bibeloversættelse.

Der kræves endvidere en kulturel (etnologisk) Forstaaelse af det læste. Eksaminanden skal have Kendskab til Grønlænderne som et særligt Led af den eskimoiske Folkegruppe, til deres førevropæiske Kultur i Redskaber, Skikke og Traditioner: endvidere Kendskab til Hovedtrækkene af Grønlands Geografi og Historie (Kolonisationens og Administrationens Historie). Der henvises herom til Bøger af Rink og G. Holm; til Afsnittet »Grønland« i Bogen »De danske Atlanterhavsøer (1904); til Thalbitzer, Grønlandske Sagn om Eskimoernes Fortid, og sammes The Ammassalik Eskimo.

c. Almindelig Litteraturhistorie.

Der kræves:

1. Overblik over Verdenslitteraturens Grundtræk samt Kendskab til dens klassiske Hovedværker. Desuden maa der være læst Poetik efter en mindre Haandbog.

2. Særligt Kendskab til dansk Litteratur og Litteraturhistorie samt til en af de tre moderne Hovedlitteraturer og dens Historie.

3. Et særligt studeret Omraade, der kan omfatte en Litteraturperiode eller en af de betydeligere Digtere eller ogsaa en enkelt Digtarts Historie gennem et vist Tidsrum. Inden for dette Omraade maa Eksaminanden have studeret saavel de paagældende litterære Hovedværker som det vigtigste af Litteraturen om dem.

d. Kunsthistorie.

Der kræves:

1. Overblik over den oldægyptiske og den babylonisk-assyriske-persiske Oldtidskunst samt over Udviklingen af den europæiske Kunst i dens hele Forløb.

2. Nøje Kendskab til Kunsten og de offentlig tilgængelige Kunstsamlinger i København.

3. Et særligt studeret Omraade, der kan falde inden for et af Kunstens enkelte Hovedfag: Arkitektur, Skulptur, Malerkunst, eller de to sidstnævnte Fag, og de med dem beslægtede, sammenfattede under Begrebet Billedkunst; eller det kan omfatte alle Kunstens Ytringsformer inden for en snævrere begrænset Tidsperiode og en enkelt Nation eller et begrænset Folkeomraade. Inden for det særligt studerede Omraade maa Eksaminanden være i Besiddelse af Autopsi af de vigtigste Kunstværker i Original (eller for den plastiske Kunsts Vedkommende i Afstøbning), have Kendskab til den videnskabelige kunsthistoriske Litteratur, og de litterære Kilder maa være studerede i Grundsproget.

e. Psykologi.

Den almene Psykologi i et Omfang svarende til Ebbinghaus, Grundzüge der Psychologie, Bd. 1 (med nogle Overspringelser), suppleret med visse Afsnit af Fröbes, Lehrbuch der experimentellen Psychologie, samt Shand, The foundations of character.

Børnepsykologi i et Omfang svarende til Bühler, Die geistige Entwicklung des Kindes (for den tidligste Barndoms Vedkommende) og Lilius, Skolålderens sjælsliv.

En Oversigt over Dyrepsykologien og Psykopatologien.

Den pædagogiske Psykologi i et Omfang svarende til Bagley, The educative process, og Thorndike, The principles of teaching, suppleret med et Kendskab til eksperimentale-pædagogiske Undersøgelser og Testmetoderne.

Der fordres Kendskab til den psykologiske Arbejdsmetode, hvilket erhverves ved et Kursus paa det psykologiske Laboratorium. Desuden fordres en ved kursorisk Læsning af psykologiske Arbejder vunden Modenhed i Faget.

II. Eksamensordningen.

1. De Underdiscipliner, hvori hvert Fag falder, og Forholdsværdien af de Karakterer, der gives, er:

Dansk som Hovedfag:

Dansk Sprog og Sproghistorie med Sprogbehandling	3
Dansk (med den øvrige nordiske) Litteratur og Litteraturhistorie ..	3
Oldislandsk (oldnorsk, fakultativt nyislandsk) Sprog og Realdiscipliner med norsk og svensk Sprog	2
Speciale	2

Dansk som Bifag:

Dansk Sprog og Sproghistorie	2
Dansk Litteratur og Litteraturhistorie	2
De andre nordiske Sprog og Litteraturer	1
Sprogbehandling	1

Dansk som Hjælpefag:

Een samlet Karakter for hele Prøven.

Tysk som Hovedfag:

Sprogfærdighed	3
Grammatik og Sproghistorie	2
Forfatterlæsning, Kulturforhold etc.	2
Litteraturhistorie	1
Speciale	2

Tysk som Bifag:

Sprogfærdighed	3
Grammatik	1
Forfatterlæsning, Kulturforhold etc.	1
Litteraturhistorie	1

Tysk som Hjælpefag:

Een samlet Karakter for hele Prøven.

Engelsk som Hovedfag:

Sprogfærdighed	3
Grammatik og Sproghistorie	2
Forfatterlæsning, Litteratur og Kultur	3
Speciale	2

Engelsk som Bifag:

Sprogfærdighed	3
Grammatik	1
Forfatterlæsning, Litteratur og Kultur	2

Engelsk som Hjælpefag:

Een samlet Karakter for hele Prøven.

Fransk som Hovedfag:

Sprogfærdighed	3
Grammatik og Sproghistorie	2
Forfatterlæsning (med Eksegese), Kulturforhold etc.	2
Litteraturhistorie	1
Speciale	2

Fransk som Bifag:

Sprogfærdighed	3
Grammatik	1
Forfatterlæsning (med Eksegese), Kulturforshold etc.	1
Litteraturhistorie	1

Fransk som Hjælpefag:

Een samlet Karakter for hele Prøven.

Latin og Græsk som Hovedfag:

Sprogfærdighed og Sproghistorie	2
Eksegese og Kritik	2
Realdisciplinerne	2
Speciale	2

Latin og Græsk som Bilag:

Sproglig Kundskab	2
Forfatterlæsning	1
Realdisciplinerne	1

Latin som Hjælpefag:

Een samlet Karakter for hele Prøven.

Klassisk Filologi:

Græsk: Sprogfærdighed og Sproghistorie	2
— Eksegese og Kritik	2
— Realdisciplinerne	1
Latin: Sprogfærdighed og Sproghistorie	2
— Eksegese og Kritik	2
— Realdisciplinerne	1
Speciale	2

Historie som Hovedfag:

Danmarks (Nordens) Historie	2
Verdenshistorie	3
Samfundslære	1
Historisk Metode, historiske Bifag, læst Latin, læste Kilder, Forfatterlæsning	2
Speciale	2

Historie som Bifag:

Danmarks (Nordens) Historie	2
Verdenshistorie	3
Samfundslære	1

Historie som Hjælpefag:

Een samlet Karakter for hele Prøven.

Kristendomskundskab som Bifag:

Ny Testamente	2
Gl. Testamente	1
Kirkehistorie	1
Systematiske Fag (Dogmatik, Etik med Religionsfilosofi)	1
Religionshistorie	1

Gymnastik som Bilag:

Anatomi	1
Almindelig Gymnastikteori	1

Sang som Bifag:

Tale og Sangteori	1
Stemmedannelse samt Foredrag af mindre Sang eller Vocalise....	1
Musikteori	1
Musikhistorie	1
Instrumentbrug	1

For Tillæggsfag efter Anordningens § 4, andet Stykke, fastsætter Fakultetet Inddelingen i Underdiscipliner samt Antallet og Fordelingen af de Karakterer, der skal gives, i saa nøje Overensstemmelse med de ovenstaaende Bestemmelser for Bifagene, som de paagældende Fags Natur tillader.

2. Ved den skriftlige og mundtlige Eksamen tilsammen skal der prøves i alle Hoveddele af Eksamensstoffet. I samtlige Underdiscipliner prøves skriftligt eller mundtligt eller paa begge Maader undtagen i Gymnastik, i hvilket Fag der ikke prøves skriftligt. I Specialet prøves ene skriftligt.

3. Den skriftlige Prøve i Hovedfag bestaar i Besvarelse af Hjemmeopgaver, større Opgaver og mindre Opgaver. Hjemmeopgaver besvares uden Tilsyn og i en Tid, der aftales med vedkommende Universitetslærer; til Besvarelsen af saadanne Opgaver maa der ikke bruges mere end i alt tre Uger med Anvendelse af Eksaminandens fulde Arbejdskraft. Større Opgaver besvares i en Tid af indtil ti Timer under Tilsyn, men med Benyttelse af Hjælpemidler efter Regler, der nærmere fastsættes af Fakultetet. Mindre Opgaver besvares i en Tid af fire Timer under Tilsyn og uden Hjælpemidler. Den skriftlige Prøve i Bifag bestaar alene i Besvarelsen af mindre Opgaver.

4. Eksamen tages samlet, døg kan Prøven i Specialet aflægges forud for den øvrige Prøve. Saafremt Eksamen ikke bestaas i et af Fagene, maa hele Eksamen tages om; dog kan Prøven i Specialet med Fakultetets Tilladelse blive staaende.

5. Efter Prøvens skriftlige Del afgøres det ved en foreløbig Dom, om Eksaminanden har udvist en saadan Modenhed og Kundskab, at han kan gaa op til den mundtlige Prøve. Med Censorernes Billigelse

kan den mundtlige Eksamination bortfalde for saadanne Punkter, hvor den skriftlige Prøve skønnes at have oplyst Eksaminandens Standpunkt tilfredsstillende. Straks efter den mundtlige Eksamination i hvert Fag foregaar den endelige Bedømmelse, hvorefter Karaktererne for hver enkelt Underdisciplin kundgøres for Eksaminanden.

6. Karakterernes Pointsberegning er følgende: ug. 10, mg. 7, g. 4, tg. 1, mdl. $\div$ 2, slet $\div$ 5; et Plus lægger et Point til, et Minus trækker et fra.

7. For at bestaa Eksamen skal Eksaminanden opnaa i alt 64 Points, 40 Points i Hovedfaget, 24 Points i Bifaget. Ingen kan bestaa i noget Fag, hvori han har et slet (slet +), to enkelt- eller et dobbeltvejende mdl. (mdl. + eller mdl. $\div$). For Latin, Græsk, Klassisk Filologi, Sang og Gymnastik beregnes af de givne Karakterer en Gennemsnitskarakter; til det af Eksaminanden opnaaede Pointstal lægges Værdien af 4 Gennemsnitskarakterer i Klassisk Filologi og Gymnastik, af to i Latin og Græsk som Hoved- og Bifag, af een i Sang. De ved den endelige Udregning fremkomne Brøker afrundes til hele Tal efter de sædvanlige Regler (Brøker under $\frac{1}{2}$ bortkastes, $\frac{1}{2}$ og derover forhøjes til 1). 136 Points giver første Karakter med Udmærkelse. 88 Points første Karakter og 64 Points anden Karakter. I Eksamensbeviset angives de enkelte Karakterer, det samlede Pointsantal og Hovedkaraktererne.

8. Til Prøve i Hjælpefag og Tillægsgag kan enhver indstille sig samtidig med, at han underkaster sig Skoleembedseksamen, eller til enhver senere Eksamenstermin.

For at bestaa Eksamen i Hjælpefag skal Eksaminanden opnaa mindst g. For at bestaa Eksamen i Tillægsgag skal Eksaminanden opnaa en Gennemsnitskarakter af mindst 4.

For en bestaaet Prøve i Hjælpefag eller Tillægsgag udstedes særskilt Eksamensbevis.

9. Censorerne ved Skoleembedseksamen og Prøverne i Hjælpefag saa vel som ved Prøverne i Tillægsgag beskikkes af Ministeriet efter Forhandling med en Repræsentant for det filosofiske Fakultet — i Kristendomskundskab ogsaa med en Repræsentant for det teologiske Fakultet og i Gymnastik ogsaa med en Repræsentant for det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet — og Censorernes Formand for et Tidsrum af tre Aar.

10. Det paahviler Fakultetets Dekan, efter at have modtaget Indmeldelser til Eksamen, at ordne alt fornødent vedrørende Eksamens Afholdelse.

11. Ved Indtegning til Skoleembedseksaminerne betales en Kendelse af 20 Kr., ved Suppleringseksaminer for teologiske Kandidater og dem, som har bestaaet en Magisterkonferens, det samme Beløb, ved Tillægsgag og Hjælpefag 10 Kr. Hvis en Eksaminand, som ikke har bestaaet, igen melder sig til Eksamen, maa Beløbet erlægges paa ny.

12. Disse Bestemmelser træder i Kraft saaledes, at de kan bringes til Anvendelse første Gang ved Skoleembedseksamen i Eksamensterminen Maj—Juni 1925. Til Eksamen efter de hidtidige Bestemmelser kan man indstille sig indtil i Eksamensterminen Maj—Juni 1928.

Eksaminander, der senest i Eksamensterminen December 1924—Januar 1925 har bestaaet Eksamen i et Hovedfag eller et (to) Bifag, kan tage den fuldstændige Skoleembedseksamen ved at bestaa Prøven i henholdsvis et Bifag eller et Hovedfag efter de nye Bestemmelser. Er Eksamen bestaaet i to Bifag, kan det ene af disse studeres som Hovedfag, og Prøven heri aflægges efter de nye Bestemmelser.

Endvidere kan Fakultetet indtil Eksamensterminen Maj—Juni 1928 give Eksaminander, der har forberedt sig efter de hidtidige Bestemmelser, Dispensation med Hensyn til Deling af Prøven samt til Enkeltheder i Eksamensfordringerne under Forudsætning af, at de paagældende Eksaminanders samlede Eksamensopgivelser ikke bliver af mindre Omfang eller Værdi end i de foran under I opstillede Regler angivet.

I særlige Tilfælde gives Dispensation af Undervisningsministeriet efter Fakultetets Indstilling.

Med Hensyn til Hovedpunkterne i den forud for Udstedelsen af denne Anordning og Bekendtgørelse skete Forhandling bemærkes følgende:

Under 20. Oktober 1916 anmodede Fakultetet om, at der til Brug for et af Fakultetet nedsat Udvalg angaaende Ændringer i den bestaaende Ordning af Skoleembedseksamen maatte blive udsendt Spørgeskemaer til samtlige fuldstændige højere Almenskoler, dels for at der kunde blive fremskaffet en paalidelig Statistik over Lærernes Fag saavel i Gymnasiet som i Mellemskolen (og Realklassen) for en længere Periode, dels for at det kunde blive oplyst, om en Forandring i Eksamensordningen gaaende ud paa, at 3-Fags-Ordningen blev afløst af en 2-Fags-Ordning (et Hovedfag og et — noget udvidet — Bifag), af Skolerne ansaas forenelig med deres Interesser og Undervisningens Tarv. Efter at det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet havde udtalt Ønske om, at Spørgeskemaerne ogsaa maatte omfatte de fra dette Fakultet udgaaede Lærere, skete der 8. December 1916 Henvendelse til Ministeriet om Udsendelse. Ministeriet erklærede sig 21. December 1916 villig til at udsende Skemaerne, men henstillede dog, om det ikke maatte anses for mere praktisk, at Fakulteterne først forhandlede mundtlig med enkelte mere fremtrædende Skolemænd (Undervisningsinspektøren for de fuldstændige højere Almenskoler og hans faglige Medhjælpere) om Sagens Realitet. Efter Fakulteternes Ønske blev Skemaerne dog i Begyndelsen af 1917 udsendt, forinden denne Forhandling fandt Sted. Efter at Besvarelserne under 5. Novbr. 1917 var modtagne fra Ministeriet og behandlede i Fakulteterne erklærede det filosofiske Fakultet 4. Maj 1918 sig rede til at tiltræde

Forhandlingen med Repræsentanter for Skolen, medens det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet 5. Juni 1918 henviste til en tidligere Udtalelse om, at det ikke havde noget Ønske om en Reform af Skoleembedseksamen. (Om en forandret Indretning af Skoleembedseksamen i begge det matematisk-naturvidenskabelige Fakultets Faggrupper, se Aarvog 1923—24, S. 91 ff.).

Under 27. Juni 1918 indsendte Konsistorium til Ministeriet en Fællesindstilling af 2. s. M. fra det filosofiske og det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet om 1) Indretning af en særlig Eksamen ved Universitetet for Lærere ved Mellemskolen og 2) Tilvejebringelse af Adgang for Candidati magisterii til at erhverve sig lige Rettigheder med Seminarister til Lærerpladser ved den kommunale Mellemskole, jfr. Aarvog 1910—11, S. 159.

Under 3. Jan. 1919 godkendte Ministeriet, at Forhandlinger angaaende Bifagenes Stilling ved Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet optoges af det filosofiske Fakultets Dekan, Medlemmerne af Fakultetets staaende Udvalg til Skoleembedseksamens Revision, Professorerne Heiberg, Jespersen, Sarauw, Friis, Dahlerup og Sandfeld, Undervisningsinspektøren for de fuldstændige højere Almenskoler, Rektor Hude, Frk. Dr. phil. Thaning, Adjunkt Flagstad, Dr. phil. H. L. Møller, Overlærer Bjerre og Overlærer Stigaard. Ministeriet tilføjede, at der fra dets Side intet vilde være til Hinder for, at ogsaa andre Spørgsmaal vedrørende Skoleembedseksamen end Bifagenes Stilling kunde behandles af det nævnte Udvalg.

Dette Udvalg afgav 21. Juni 1919 en Betænkning, som indeholdt Forslag om Indførelse af en Mellemskolelærereksamen ved Universitetet, og Ministeriet anmodede derefter 23. Juli 1919 Konsistorium om at foranledige, at der af Fakultetet udarbejdedes et Udkast til en kgl. Anordning om Omordning af Skoleembedseksamen overensstemmende med Udvalgets Betænkning.

Under 25. Febr. 1921 afgav det filosofiske Fakultet derefter et Udkast til en kgl. Anordning om Oprettelse af en Reallærereksamen og om den daværende Skoleembedseksamens Deling, saaledes at Reallærereksamen udgjorde 1. Del og en senere Prøve i et af de tre ved Reallærereksamen bestaaende Fag som Hovedfag udgjorde 2. Del, samt et Udkast til en dertil sig sluttende ministeriel Bekendtgørelse, idet Fakultetets Flertal dog samtidig med en udførlig Begrundelse og med Forslag om visse Ændringer i de bestaaende Regler (Indskrænkning i Bifagsfordringerne, fastere Undervisningsform og Indførelse af Undervisningsassistenter) henstillede til Ministeriet ikke at foranledige Udstedelsen af en kgl. Anordning i Tilslutning til dette Udkast, medens et Mindretal (Arup, Fabricius, Dahlerup, Jespersen og Jønsson) indtrængende henstillede, at Forslaget snarest muligt søgtes gennemført.

Efter at det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet var blevet gjort bekendt med det filosofiske Fakultets ovenfor refererede Stilling og havde henholdt sig til den tidligere afgivne Fællesindstilling af 2.

Juni 1918 fra de to Fakulteter, indsendte Konsistorium 29. April 1921 Sagen til Ministeriet, der 11. Okt. 1921 bemærkede, at det vilde være tilbøjeligt til at udstede en Bekendtgørelse om Ændring i de gældende Bestemmelser om Eksamen i Bifag under det filosofiske Fakultet i Overensstemmelse med det af Fakultetet udarbejdede Forslag, men forinden videre foretoges udbad sig en Udtalelse om, hvorledes man havde tænkt sig Lærerforholdene med Hensyn til Fagene Sang og Musik ordnet, samt anmodede om, at det maatte blive taget under fornyet Overvejelse, om ikke Fordringen om Opretholdelse af de dagældende Krav med Hensyn til ældre Tysk vilde kunne frafaldes. Fakultetet afgav 28. Okt. 1921 sin Erklæring, som 5. Jan. 1922 indsendtes til Ministeriet. Forinden havde Ministeriet 9. Decbr. 1921 til Universitetets Erklæring sendt en Udtalelse af 7. Novbr. 1921 fra Almindelig Dansk Cand. mag. Organisation angaaende Bifagsfordringerne, og efter at Fakultetet havde udtalt sig derom udstedtes den i Aarbog 1920—23, I, S. 164—70 aftrykte Bekendtgørelse af 18. Maj 1922 om Fordringerne i Bifagene til Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet.

Under 28. Okt. 1922 meddelte Ministeriet, at det var dets Hensigt at nedsætte et Udvalg til at udarbejde Forslag til Bestemmelser om, paa hvilken Maade Sang og Musik kunde indgaa som Bifag ved Skoleembedseksamen, samt hvorledes den teoretiske og praktiske Undervisning i disse Fag skulde gives, og anmodede Konsistorium om at udpege 2 Medlemmer til at indtræde i et saadant Udvalg. Efter Forslag af det filosofiske Fakultet indstillede Konsistorium 16. Novbr 1922 Professorerne Arup og Sarauw til Medlemmer af Udvalget og udtalte samtidig, at det vilde anse det for ønskeligt og naturligt, at ogsaa Professor Viggo Bentzon blev Medlem. Udvalget, der blev nedsat ved Ministeriets Skrivelse af 29. Novbr. 1922 med følgende Medlemmer Departementschef, Administrator A. P. Weis (Formand), Professor, Dr. E. Arup, Professor, Dr. V. Bentzon, Dr. phil. Rudolph Bergh, Undervisningsinspektør, Dr. H. Bertelsen, Komponist, Cand. jur. Roger Henriksen, Sanginspektør, Professor I. H. Nebelong og Professor, Dr. Chr. Sarauw, afgav 27. Jan. 1923 sin Betænkning, hvori stilledes Forslag dels om den nærmere Ordning af Undervisning og Eksamen i Sang som Bifag til Skoleembedseksamen, dels om Ansættelse af en Lektor i Tale- og Sangteori og Stemmedannelse, jfr. om Oprettelse af denne Lærerpost foran S. 35.

Ministeriet sendte 24. Febr. 1923 denne Betænkning til Universitetets Erklæring angaaende de foreslaede Undervisnings- og Eksamenskrav i Faget Sang og udbad sig samtidig Forslag til den økonomiske Gennemførelse af Sagen. Fakultetet anbefalede 4. April 1923 de af Udvalget stillede Forslag, derunder ogsaa de foreslaede Undervisnings- og Eksamenskrav, og Konsistorium stillede 21. s. M. Forslag om et Honorar af 2,700 Kr. aarlig + midlertidigt Tillæg til Lektoren og udtalte om den økonomiske Gennemførelse af Sagen iøvrigt, at den

ikke saas at ville kræve nogen Bevilling, saafremt der ikke skulde gives gratis Undervisning i Instrumentbrug. Som foran S. 36 nævnt blev Honoraret til Lektoren sat til 2400 Kr. aarlig + midlertidigt Tillæg. Med Hensyn til Undervisningen i Instrumentbrug meddelte Ministeriet 28. Februar 1924, at det kgl. danske Musikkonservatorium havde tilskrevet Ministeriet, at Konservatoriet vilde være villig til at paatage sig Undervisningen i Instrumentbrug af de Studerende, der tager Sang som Bifag til Skoleembedseksamen, idet Konservatoriet samtidig havde udtalt, at det gik ud fra, dels at der for denne Undervisning vilde blive ydet de paagældende Lærerkræfter samme Timebetaling som den, der ydes Lærerne ved Statens Lærerhøjskole, dels at der gennem en af Konservatoriet forinden Optagelsen paa de enkelte Kursus afholdt Prøve maatte gives Konservatoriet Adgang til at sikre sig, at de paagældende Elever overhovedet er i Besiddelse af Forudsætningerne for indenfor den normerede Undervisningstid at kunne naa et tilfredsstillende Resultat. Med Hensyn til denne Undervisning maatte Ministeriet holde for, at det i hvert Fald indtil videre maatte paahvile de Studerende selv at skaffe sig det fornødne Kursus, idet Ministeriet ikke vilde kunne stille en Bevilling i dette Øjemed til Raadighed. En af Ministeriet forlangt Udtalelse fra Docenten i Musikvidenskab Dr. E. Abrahamsen om det af Udvalget givne Forslag til Fordringerne i Bifagsstudiet Sang blev afgivet 12. Marts 1924 og indsendt til Ministeriet med Fakultetets Skrivelse af 23. April s. A., hvori bemærkedes at Docentens Forslag var optaget i det samlede Forslag om Skoleembedseksamen, som i de samme Dage indsendtes til Ministeriet.

Den 25. April 1924 indsendte Konsistorium til Ministeriet en saalydende Skrivelse af 15. s. M. fra Fakultetet:

Det filosofiske Fakultet tillader sig herved til det høje Undervisningsministerium at fremsende et Forslag til Ændring af Skoleembedseksamen i de under Fakultetet hørende Fag, Forslag saavel til kgl. Anordning som til ministeriel Bekendtgørelse. Som Bilag vedsendes Genparten af

1) Skrivelse fra Almindelig Dansk Cand. mag. Organisation af 10. Novbr. 1923 (Bilag 1).

2) Betænkning over et første Udkast til Fakultetets Forslag fra samme Organisation af 27.—28. Marts og 3. April 1924 med statistisk Bilag (Bilag 2—4).

3) Tilsvarende Betænkning fra det filosofiske Studenterraad af 21. Marts med Tillægsskrivelse af 28. Marts 1924 (Bilag 5—6).

4) Tilsvarende Betænkning fra Formanden for Gymnasieskolerne Lærerforening Rektor Julius Nielsen af 9. April 1924 (Bilag 7).

5) En Udtalelse af Undervisningsinspektør for Gymnasieskolerne Dr. H. Bertelsen af 18. Marts med Tillægsskrivelse af 22. Marts 1924 (Bilag 8—9).

6) Udtalelser af en Række Censorer ved Skoleembedseksamen (Bilag 10).

Med Hensyn til sine almindelige Motiver til Udarbejdelsen af det foreliggende Forslag skal Fakultetet henvise til udførlige Udtalelser, som det har fremsat i den Skrivelse af 25. Febr. 1921, hvormed det, efter Ministeriets Anmodning, fremsendte Udkast til en kgl. Anordning om Oprettelse af en Reallærereksamen og Deling af den nuværende Skoleembedseksamen, men samtidig indtrængende henstillede til Ministeriet ikke at foranledige Udstedelsen af en kgl. Anordning i Tilslutning til dette Udkast.

I denne Skrivelse motiverede Fakultetet udførligt, at det maatte anses for nødvendigt, at der foretoges en alvorlig Reduktion af Fordringerne til Skoleembedseksamen i de sproglige og historiske Fag. Fakultetet udtalte som sin Formening, at en saadan Reduktion, om den skulde forslaa noget, kun kunde opnaas ved at erstatte den nuværende Trefagsordning med en Tofagsordning, men udtalte tillige, at det ikke ansaa det for rigtigt at søge en gennemgribende Ændring af Skoleembedseksamen gennemført, før Resultatet af den dengang nylig nedsatte store Skolekommissions Overvejelser forelaa.

Efter at Skolekommissionens Betænkning var afgivet, og idet Fakultetet mente at turde gaa ud fra, at der ikke i en nær Fremtid kan ventes større Ændringer i den højere Almenskoles nuværende Indretning, har man, efter Drøftelse med Undervisningsministeriet, med Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne og andre ledende Skolemænd ment, at det nu var paakrævet at stille Forslag om en snarlig Reform af Skoleembedseksamen. En yderligere Tilskyndelse til at fremme denne Sag og gøre det saa hurtigt som muligt er kommet i en Henvendelse, Fakultetet i Novbr. f. A. modtog fra Almindelig Dansk Cand. mag. Organisation (Bilag 1).

De nuværende Forhold ved Studiet til Skoleembedseksamen maa betragtes som uholdbare baade for de Studerende og for den højere Almenskole, hvor i mange Aar en følelig Mangel paa fuldt uddannede Lærerkrafter har gjort sig gældende. Til Trods for den Reduktion, der i 1922, i det hele i Overensstemmelse med den Betænkning, der blev afgivet af den i 1919 af Ministeriet nedsatte Kommission af Universitetslærere og Skolemænd, er foretaget i Bifagene, er Studietiden snarere bleven længere end kortere, saaledes at den nu gennemsnitlig ligger omkring 8 Aar. En saa lang Forberedelse er overhovedet uheldig, men staar desuden i et stærkt Misforhold saavel til de Rettigheder, der er knyttede til Skoleembedseksamen, som til de økonomiske Vilkaar, der bydes Lærere ved de højere Skoler. Som bekendt har det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet for sin ene Afdelings Vedkommende, sikkert ud fra lignende Betragtninger, allerede udarbejdet et Forslag, der tilsigter en Reduktion af Studietiden til højst 5 Aar; dets anden Afdeling arbejder paa et tilsvarende Forslag.

Naar Fakultetets nærværende Forslag er bygget paa den Tofagsordning, det i 1921 med et Flertal gav sin Tilslutning, er det sket paa Grundlag af fortsat nøje Overvejelse og nu med Tilslutning af et over-

vejende Flertal. De Synspunkter, der herved har været bestemmende, er i Hovedsagen følgende: Det maa anses for nødvendigt, at de Lærere, der skal undervise i Gymnasiet til Studentereksamen, behersker i det mindste eet Fag saaledes, at de ikke blot har tilegnet sig den nødvendige Færdighed og Kundskab deri, men ogsaa har Indsigt i det Grundlag, hvorpaa Studiet af Faget hviler, og i dets Metode. Hertil kræves bl. a., at de selvstændig har forsøgt sig med at løse de Opgaver, Forskningen stiller, hvilket i de fleste Fag i særlig Grad maa ske gennem Studiet af Speciale; saadanne Specialer er derfor ogsaa bevarede, om end i ikke lidet indskrænket Omfang. Det maa endvidere anses for nødvendigt, at Læreren behersker mindst endnu eet Fag saaledes, at han med Støtte af den Modenhed og Evne til selvstændigt Arbejde, som han har opnaaet gennem Studiet af Hovedfaget, er i Stand til, eventuelt ved at arbejde videre paa det i Universitetets Undervisning givne Grundlag, at kunne undervise ogsaa i Bifaget i Gymnasiet. Paa Grundlag af den almindelige Indsigt og Modenhed, et saadant Studium i to Fag har givet ham, vil han, som det nu ofte bliver krævet af en Lærer, ogsaa kunne overtage Undervisning i Elementærklasserne i et beslægtet Fag, hvori han ikke har underkastet sig nogen Universitetsprøve, i Særdeleshed hvis der, som nedenfor antydet, aabnes ham Mulighed for nogen Vejledning deri.

Disse Betragtninger, mellem hvilke der er nøje Sammenhæng, har ført til, at man i Forslaget har opretholdt Adskillelsen mellem Hovedfag og Bifag i Princippet som nu. Samtidig har man, for at faa Studietiden nedsat saa meget som muligt, bestræbt sig for at indskrænke Kravene til Kundskabsmassen i Hovedfagene i saa stort Omfang, som det kunde findes forsvarligt, medens man i det hele ikke har anset det for gørligt at indskrænke Fordringerne i Bifagene mere, end det allerede er sket. Man vil i øvrigt søge paa passende Maade at modarbejde den Tendens, der kan have været til i Praksis i enkelte Fag at forøge Eksamensfordringerne.

Medens Fakultetet saaledes i det store og hele ikke har anset selv en ret væsentlig Nedsættelse af Kundskabsstoffet for betænkelig, maa dets store Flertal bestemt tage Afstand fra en Opgivelse af Specialestudiet i Hovedfaget, idet dette Studium efter dets Skøn i de fleste Fag afgiver en væsentlig Garanti for, at de tilkommende Lærere opnaar en saadan Modenhed og Sikkerhed i deres Fag, at de med virkeligt Udbytte for Eleverne vil kunne lede Undervisningen i de højere Klasser. Fakultetet har faaet denne sin Opfattelse bestyrket ved den ubetingede Tilslutning, dets Forslag paa dette Punkt har fundet hos Cand. mag. Organisationen og hos Studenterraadet. At Specialet i flere Fag vil kunne indskrænkes og omordnes, er en Sag for sig, som det af Forslaget vil ses, at Fakultetet har haft et aabent Øje for.

Naar Kravet om en betydelig Forkortelse af Studietiden skal ske Fyldest paa ovennævnte Grundlag, maa Fakultetet efter indgaaende

Overvejelse af de forskellige Muligheder anse det for den ubetinget bedste Udvej at opgive det ene af de to Bifag, der nu kræves.

Med Indskrænkningen til to Fag og med de Nedsættelser, der er foretaget i Hovedfagsfordringerne, vil det forhaabentlig være muligt at naa til en Forkortelse af Studietiden til omkring 5 Aar. For yderligere at bidrage hertil har man anset det for rigtigt at forlange, at Eksamen i de to Fag skal tages under eet; den nuværende Deling af Eksamen, der blev indført som en Lettelse for de Studerende, har vistnok, som det bekræftes ved Vidnesbyrd af en Mængde Kandidater, der har taget Eksamen i to Dele, snarere bidraget til at forlænge end til at forkorte Studietiden. De Betæneligheder, der kan være ved en samlet Eksamen i tre Fag, bortfalder overfor en Tofagsordning.

En Indskrænkning til to Fag vil gøre det betydeligt lettere at gennemføre den i Betænkningen af Kommission af 1919 (jfr. Fakultets Skrivelse af 25. Februar 1921 med vedlagte Udkast til en Fakultetsbeslutning) foreslaaede fastere Organisation af Undervisningen paa de elementære Trin af Studiet i en Række Fag. Idet Fakultetet fremhæver, at der i de Fag, hvor en saadan særlig kan tiltrænges, allerede er gjort Skridt i denne Retning, skal man paany udtale sin Beredvilighed til at gaa videre i samme Retning, saa snart de i Fakultets ovennævnte Skrivelse af 25. Febr. 1921 omtalte Forudsætninger er tilvejebragte. En saadan Reform kan imidlertid ikke vel angives i Enkeltheder, før den ny Eksamensordning er fastslaaet, og den vil nødvendigvis kræve Ansættelse af et Antal Undervisningsassistenter.

Fakultetet er paa det rene med, at Indførelsen af en Tofagsordning kan komme til at berede Skolerne, særlig de mindre Skoler, visse Vanskeligheder, væsentlig dog kun ved Ansættelse af nye Lærere, men det tror ikke, at disse Vanskeligheder vil være uovervindelige. Dette fremgaar formentlig allerede deraf, at det, som det ses af vedlagte, af Almindelig Dansk Cand. mag. Organisation tilvejebragte Statistik, under den nuværende Ordning kun er et lille Mindretal af Lærere, der i den højere Almenskole underviser i mere end to af deres Eksamensfag (jfr. Bilag 2—4). Det turde i øvrigt være en Kendsgerning, hvad der ogsaa bekræftes ved den nævnte Statistik, at mange Lærere ikke alene underviser i deres Eksamensfag men i Fag udenfor disse, beslægtede eller endogsaa ret fjerntliggende, hvor det ved Undervisning i de lavere Klasser i højere Grad drejer sig om Lærerdygtighed end om større Kundskab.

I Henvendelsen fra Almindelig Dansk Cand. mag. Organisation (Bilag 1) henvises til den Mulighed, at Fakultetet ved Indretning af tvangfri Tillægsfag af ringe Omfang — f. Eks. som af Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne (i Bilag 9) for Dansk og Histories Vedkommende skitseret — eller ved særlige Kurser, f. Eks. i Dansk, kunde raade Bod paa de nævnte Vanskeligheder ved Tofagsordningen, uden at Studietiden forlænges for alle Studerende. Der kunde derved ogsaa aabnes Adgang for Studerende, der til Hovedfag eller Bifag væl-

ger Fag, der udkræver en forholdsvis kort Studietid, eller som er svagt repræsenterede i Skolen, til uden alt for stor Overskridelse af Femaarsstudietiden at dygtiggøre sig ved Universitetet til Undervisning i et 3. Fag. Kandidater med klassisk Filologi eller Sang kunde f. Eks. supplere deres Uddannelse ved en saadan mindre Prøve — eller maaske bedre ved Kursus — i Dansk og derved forøge deres Kvalifikationer som Lærere i Mellemskolen. Fakultetet har i sin Udtalelse af 25. Februar 1921 selv været inde paa Tanker i denne Retning; det nærer vel visse Betænkeligheder ved en saadan Ordning, men vil være villig til at tage den under alvorlig Overvejelse, saafremt man fra Skoleautoriteternes Side skulde fastholde den.

Med Hensyn til medfølgende Bilag skal Fakultetet bemærke følgende.

De forskellige Udtalelser om Fakultetets Forslag i dets i Februar Maaned foreløbig vedtagne Form er fremkaldt af Fakultetet ud fra dets Ønske om, inden det indsendte sit Forslag til Ministeriet, at faa det saa alsidigt sagligt belyst som muligt og ind under sine Overvejelser at drage de Synspunkter, som Skoletilsynet, en Kreds af kyndige og interesserede Skolemænd og de Studerende kunde ønske at fremsætte.

Almindelig Dansk Cand. mag. Organisation, der omfatter $\frac{3}{4}$ af de ved Gymnasieskolerne ansatte Lærere og Hovedmassen af de Lærere, der selv har gennemgaaet den nuværende Universitetsuddannelse, har ligesom det filosofiske Studenterraad sluttet sig til det principielle Grundlag for og det centrale Punkt i Fakultetets Forslag: Tofagsordningen og Bevarelsen af et, saavidt muligt formindsket, Speciale i Hovedfaget. Et lignende Standpunkt indtager et Mindretal af Censorerne: Indenfor disse Kredse raader den samme Anskuelse om Ønskelighed eller Nødvendighed af den fastere Indretning af Undervisningen paa de elementære Trin i en Række af Fakultetets Fag, som Fakultetet selv i sin Henvendelse til Ministeriet i 1921 har fremhævet Nødvendigheden af, og som det atter ovenfor i nærværende Skrivelse udtaler Ønsket om at faa indført som et vigtigt Supplement til den ny Tofagsordning, ogsaa ved Tilvejebringelsen af udvidet Undervisningshjælp. I Forbindelse hermed staar et af alle de nævnte Kredse udtalt Ønske om, at den planlagte Indskrænkning i Studiernes Omfang maa blive fuldt ud gennemført *i Praxis*. Heroverfor har Fakultetet ovenfor udtalt sin Beredvillighed til at træffe passende Foranstaltninger i denne Retning, men maa dog gøre opmærksom paa, at i større Udstrækning kan og bør dette efter Sagens Natur ikke ske ved skematisk Regulering af de enkelte Læreres Arbejde.

De *principielle Indvendinger*, der fra enkelte Sider er blevet rettet mod Fakultetsforslaget, samler sig, saa vidt skønnes, om eet Punkt: at det med en Tofagsordning vil være vanskeligere at besætte Vakanter inden for Skolens Lærerpersonele paa tilfredsstillende Maade. Bl. a. om dette Punkt skulde Fakultetet meget gerne have optaget en

Forhandling med Undervisningsinspektøren og havde i dette Øjemed, efter forudgaaende Aftale med Undervisningsministeriet, tilstillet Undervisningsinspektøren Forslaget med Anmodning om at modtage hans Bemærkninger dertil, før Forslaget indsendtes til Ministeriet. Undervisningsinspektøren har imidlertid valgt ikke at komme nærmere ind paa Fakultetets Forslag og har ikke anset yderligere Undersøgelse eller Forhaandsdrøftelse for at være hensigtsmæssig, men har i Stedet givet et Udkast til en Trefagsordning med betydeligt nedsatte Krav, særligt i Hovedfaget. Angaaende dette Udkast ønsker Fakultetet paa nærværende Tidspunkt blot at udtale, at man, som ovenfor bemærket, ikke har været blind for de Vanskeligheder, Tofagsordningen kan give Anledning til, især ved Nybesættelse af Embeder, men man finder ikke at kunne tilægge denne Indvending saa stor Vægt, at det kan forsvares alene af den Grund at gaa til den stærke Sænkning af Lærerstandens Niveau, som Bevarelsen af Trefagsordningen i Forbindelse med en alvorlig Forkortning af Studietiden vil medføre. Desuden maa der gøres opmærksom paa, at Tofagsordningen utvivlsomt vil forandle forøget Tilgang til Studiet til Skoleembedseksamen, og flere Kandidater vil naturligt være ensbetydende med større Udvalg af Fagkombinationer.

Af alle disse Grunde tillader Fakultetet sig indtrængende at anbefale Forslaget til Undervisningsministeriet og skal endnu blot tilføje, at man af Hensyn saavel til de Studerendes og Skolens Interesser som til Universitetsstudiernes rolige Gang, der ikke kan undgaa at lide ved, at en paatrængende nødvendig Reform har maattet staa paa Dagsordenen i saa lang Tid, henstiller, at en Afgørelse sker saa hurtigt som paa nogen Maade muligt.

P. F. V.

Ærbødigst

Aage Friis,

Dekanus.

Hermed 10 Bilag.

Idet jeg giver Fakultetets Indstilling om en ændret Form for Skoleembedseksamen baseret paa et Hovedfag med Speciale og et Bifag min fulde Tilslutning, maa jeg overfor den Passus i Fakultetets Følgeskrivelse til Ministeriet, der handler om Ønskelighed af fastere Indretning af Undervisningen paa de elementære Trin i en Række af Fakultetets Fag, tage et Forbehold, idet jeg, saavidt jeg kan overse Forholdene, ikke kan erkende, at Undervisningens Tilrettelæggelse ikke skulde være fast nok allerede, forsaavidt de Studerende regelmæssigt følger den. For de Studerende, der enten paa Grund af Skemavanskeligheder under den nu bestaaende Trefagsordning eller ved Nødvendigheden af at søge lønnet Beskæftigelse for at komme over Studie-

aarenes økonomiske Vanskeligheder, maa forsømme Undervisningen i større eller mindre Omfang, kan denne vel synes mindre vel ordnet; men den førstnævnte Forsømmelsesgrund vil antagelig bortfalde ved Indførelsen af en Tofagsordning, og den sidstnævnte kan man ikke afhjælpe ved en fastere Indretning af Undervisningen, men kun ved rigeligere Stipendier, end der for Tiden kan uddeles.

Chr. Sarauw.

Vi undertegnede maa bestemt fraraade, at Spørgsmaalet om en Ændring af Skoleembedseksamen finder sin Afgørelse paa det foreliggende Grundlag.

Angaaende vore Grunde hertil skal vi forløbig indskrænke os til følgende Bemærkninger, idet vi forudsætter at der senere vil blive Lejlighed til yderligere Forhandlinger.

Vi har taget aktiv Del i Udformningen af Udkastene til kgl. Anordning og ministeriel Bekendtgørelse, fordi vi har anset det for ønskeligt, at Tanken om en Tofagsordning endelig faar en fast og bestemt Udformning. Vi indser ogsaa godt de Fordele, som Tofagsordningen kan frembyde, særlig dog for Fakultetets eget Undervisningsarbejde. Men vi kan ingenlunde i den se den eneste Udvej til en Afkortning af Studietiden; det kan vel endog være tvivlsomt, om den i det lange Løb vil bevirke nogen betydelig Nedsættelse deraf, hvis den ikke støttes ved andre Forholdsregler. At den maa medføre store Vanskeligheder for Skolen og Lærerne, staar os klart; selv den af cand. mag. Organisationens udarbejdede Statistik viser, at af 168 Lærere ved de 30 Provinsskoler (af i det Hele 50 Skoler) underviser ikke mindre end 63 i alle deres tre Fag. Afgørende for os er det dog, at Tanken om en Tofagsordning har mødt en bestemt og saa at sige enstemmig Afvisning fra ledende Skolemænds Side. Vi anser det for aldeles uholdbart at ville tænke paa at gennemføre en Ordning af Skoleembedseksamen, som Skolen selv bestemt afviser.

Til Afkortning af Studietiden under Bibeholdelse af Trefagsordningen foreslog Skolen allerede under Forhandlingerne 1919—20: 1) Indrettelse af en særlig Uddannelse af Lærere for Real- og Mellemskolen og 2) Indførelse af en fast Studieordning i de tre første Aar. Skønt disse Forslag dengang afvistes af Fakultetet, har Skolen, som det maatte ventes, fastholdt dem, og føjer dertil nu Forslag om 3) Specialets Afskaffelse. Specialet har sikkert kun ringe Betydning for Læreruddannelsen, og det er givet, at dets Afskaffelse vil bevirke en sikker og betydelig Afkortning af Studietiden; vi undertegnede kan derfor slutte os til denne Tanke, idet vi bestemt maa hævde, at Fakultetsundervisningen ikke vil forringes derved; dens Videnskabelighed beror ikke paa Specialet, men paa dens hele Karakter.

Erik Arup.

Hans Brix.

Den 10. Maj 1924 indsendte Konsistorium til Ministeriet en fra det teologiske Fakultet modtaget Skrivelse af 23. Februar 1924 angaaende Fordringerne i Kristendomskundskab samt en Skrivelse af 10. Maj fra det filosofiske Fakultet, hvorefter de af det teologiske Fakultet fremsatte Forslag var optaget i Anordnings-Udkastet.

Den 8. August 1924 tilskrev Ministeriet Fakultetet saaledes:

»I Anledning af det Forslag til Skoleembedseksamen ved det filosofiske Fakultet, som Fakultetet under 15. April i Aar har tilsendt Ministeriet, ledsaget af en Erklæring fra Fakultetet og af to Særdtalelser, udtaler Ministeriet følgende:

Ministeriet giver den af Fakultetet foreslaaede Tofagsordning med Speciale sin principielle Tilslutning, idet man dog ønsker, at den fakultative Uddannelse i et Hjælpefag bliver fastordnet og ender med en Prøve, om hvilken Ministeriet forventer Forslag.

Ganske vist er man ikke uden Betæneligheder overfor de Vanskeligheder, en Tofagsordning kan bringe Skolerne, men Ministeriet maa formene, at det er uomgængeligt nødvendigt at komme bort fra den nuværende Eksamensordning med dens lange Studietid, og man har ikke i andre Forslag fundet en mere tilfredsstillende Løsning af det Spørgsmaal, hvorledes den højere Skole skal faa kvalificeret Lærerkraft i tilstrækkeligt Omfang.

Medens Ministeriet saaledes under Forudsætning af, at Tofagsordningen bliver forbundet med Adgang til en Tillægsprøve i et Hjælpefag, kan give Fakultetets Forslag med Hensyn til det principielle Grundlag for Skoleembedseksamen sin Tilslutning, maa det paa den anden Side kræves, at Ordningen i Enkelthederne baade med Hensyn til Specialet og navnlig med Hensyn til Eksamensfordringerne bliver saaledes, at den tilfredsstiller Skolens berettigede Krav.

Med Hensyn til Specialet kan Ministeriet ikke tiltræde den af Fakultetets Flertal fremsatte Opfattelse, at Specialestudium »i de fleste Fag afgiver en væsentlig Garanti for, at de tilkommende Lærere opnaar en saadan Modenhed og Sikkerhed i deres Fag, at de med virkeligt Udbytte for Eleverne vil kunne lede Undervisningen i de højere Klasser«. En saadan Betydning kan Ministeriet ikke tillægge Specialestudiet, men maa meget mere se dets Betydning i »Indsigt i det Grundlag, hvorpaa Studiet af Faget hviler, og i dets Metode«, saaledes som Fakultetet et andet Sted i sin Skrivelse gør gældende. Netop nu, da Kravet om Skoleelevernes Selvarbejde lyder fra alle Sider, vilde Ministeriet finde det uheldigt at opgive et Specialestudium, som dog er egnet til igennem Selvarbejde at indvie den vordende Lærer i, hvorledes hans Fags Resultater er blevet til. Det er Ministeriet magtpaaliggende, at der ikke træffes en Ordning, som i sig selv rummer Fare for, at de vordende Læreres Uddannelse i for høj Grad vilde blive til en Lektielæsning.

Ministeriet ønsker dog at fremhæve Nødvendigheden af, at Specialestudiet ikke anlægges saaledes, at det i for høj Grad lægger Beslag

paa Studietiden, hvorhos man udtaler Ønsket om, at den i Eksamensfordringerne i Engelsk angivne Ordning, hvorefter Specialet kan omfatte enten eet større eller flere mindre Omraader, ogsaa maatte komme til at gælde for de andre Fag.

Hvad dernæst Eksamensfordringerne angaar, maa man rejse Indvendinger mod adskilligt i de fremsatte Forslag og herom ogsaa henviser til den meget vægtige Kritik, der er fremført af Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne i hans i Afskrift vedlagte Skrivelse. Ministeriets Hovedindvendig mod den fremsatte Plan er den, at den i overvejende Grad giver en skønlitterær Uddannelse med Vægten lagt paa det fortidige, medens den kun i ringere Grad har Øje for andre Sider af det menneskelige Aandsliv og navnlig for Nutidens Liv. — Da den højere Almenskole i sin nysproglige Linie i saa høj Grad bygger paa Kendskab til vor Tids Kulturlande og deres Sprog, bør Uddannelsen af Lærerne i disse Sprog ogsaa omfatte andre Sider af det paa-gældende Folks Kultur end netop Skønlitteraturen og igen særlig den ældre Del af den. De foreslaaede Specialeemner tyder kun i ringe Grad paa, at Undervisningen søger at vække de Studerendes Forstaaelse af, hvorledes det arbejdende og erhvervende Folk gennem Tiderne har skabt Historien og Sprogene og fyldt disse med Udtryk for sin Tankegang. Kun i Eksamensfordringerne i Engelsk kræves det, at den Studerende dog skal kende det moderne Englands sociale og politiske Forhold, medens der f. Eks. under de mange Speciale-Emner i Dansk savnes de for Forstaaelsen af det moderne Danmark saa vigtige Emner som Grundtvig eller Blicher i deres Forhold til den aandelige og politiske Frihedsbevægelse. I Fransk kræves med Hensyn til Værkerne før 1800 litterære, historiske og kulturelle Kommentarer, men for Værker efter 1800 kun almindelig sproglig Forstaaelse. Og til det fortidige, der præger Uddannelsen i det litterære, svarer ogsaa den overordentlige Vægt, der lægges paa de nyere Sprogs Oldformer, endda hvor Fagene er Bifag, medens der ikke synes at ydes Garanti for de vordende Læreres tilstrækkelige Kendskab til det moderne Sprog. — Ministeriet henleder som Støtte for sine Indvendingers Berettigelse Opmærksomheden paa Fordringerne i Latin; her kræves vel Kendskab til Sprogets Historie, men Hovedvægten lægges paa Kendskab til det latinske Sprog i dets to vigtigste Litteraturperioder, og de Værker, der kræves læst, er ikke blot af skønlitterær, men ogsaa af historisk, politisk, social og filosofisk Art og blandt de opgivne Specialer findes tilsvarende Emner; — en Sammenligning mellem disse Specialer, hvor der baade findes agrariske Bevægelser, Finans-, Krigs- og Forfatningsvæsen og Filosofi, og Specialerne i de moderne Sprog, herunder ogsaa Dansk, viser en saa paafaldende Forskel, at Ministeriet ikke kan undlade at paapege den. — Hvad Fordringerne i Historie angaar, har Ministeriet intet at indvende imod den Retningslinie, der er optrukket, men maa formene, at Fordringerne i alt for høj Grad er holdt i Almindelighed. Der savnes ogsaa bestemte Speciale-Emner, idet der kun tales om »et kort Tids-

afsnit af Danmarks eller Nordens Historie«. Ministeriet maa formene, at et Kilstudium af et bestemt Tidsrum af Danmarks eller Nordens Historie, hvis det da virkelig skal betyde noget, langt overgaar, hvad man kan forlange til Skoleembedseksamen. At bøde herpaa ved en Forkortelse af Tidsrummet kan man ikke anse for en tilfredsstillende Løsning, idet netop Forkortelse af Tidsrummet berøver den Studerende Lejlighed til overhovedet at følge en Bevægelse i dens Opstaaen og Forløb. Ministeriet maa anse Studiet af en bestemt offentlig Institution eller af en Bevægelse af politisk, social eller aandelig Art for at være overkommeligt og langt mere frugtbringende for den vordende Lærer end at studere et kort Tidsrums samtlige Foreteelser.

Ministeriet kan da ikke godkende Eksamensfordringerne i deres nuværende Skikkelse, men maa anmode Fakultetet om at foranledige, at dets enkelte Faglærere træder i Underhandling med Undervisningsinspektøren og igennem ham med Censorerne ved Skoleembedseksamen, eventuelt med Rektorer og Faglærere fra den højere Skole for at udarbejde Eksamensfordringer, der forener Universitetets Ønsker med Skolens og dermed ogsaa med Samfundets Interesser, og Ministeriet henleder i saa Henseende Fakultetets Opmærksomhed paa, at Kundskabsstoffet endnu synes alt for stort, og at der bør fremskaffes bestemte Angivelser af det Omfang, i hvilket Kundskaberne forlanges, saaledes som det i høj Grad er sket under Eksamensfordringerne i Engelsk.

Ministeriet henleder dernæst Fakultetets Opmærksomhed paa den ogsaa af Fakultetet selv omtalte fastere Organisation af Undervisningen, til hvilken det siges, at der allerede er gjort Skridt. Ministeriet mener ikke, at en saadan er afhængig af Ansættelsen af et Antal Undervisningsassistenter, men at den i vidt Omfang vel er mulig med de nuværende Lærerkrafter — især naar en Tofagsordning indføres —, hvis Faglærerne træder i Underhandling med hinanden og indretter deres Undervisning efter en stadig fremadskridende Linie. — En saadan systematisk Undervisningsplan med konkret Tilrettelæggelse af Forelæsninger og Øvelsesrækker, igennem hvilke den Studerende i en 5-aarig Periode har Lejlighed til at komme igennem sit Stof, er et nødvendigt Supplement til en ny Eksamenplan. — Ministeriet forventer sammen med Forslaget til Eksamenfordringer at modtage en saadan Plan med Angivelse af, hvorledes den foreslaede Undervisning tænkes delt mellem Universitetetslærerne i Faget.

Med disse Bemærkninger tilbagesender Ministeriet det indsendte Forslag med Anmodning til Fakultetet om snarest belejligt at indlede en Underhandling med Undervisningsinspektøren og igennem ham med andre Paagældende om Fordringerne i de enkelte Fag, for at den nye Ordning ved siden af den principielle Anerkendelse snart kan faa en konkret Udformning til Gavn for baade de Studerende og for Skolen.

Ved Indsendelsen af nye Forslag til Eksamensfordringer bedes Fakultetet medsende en Udtalelse fra Studenterraadet.«

Den 14. Oktober 1924 indsendte Konsistorium til Ministeriet følgende Skrivelse af 9. s. M. fra Fakultetet:

»I Henhold til Ministeriets Skrivelse af 8. August 1924 har Fakultetet underkastet sit Forslag til ny kongelig Anordning og ministeriel Bekendtgørelse om Skoleembedseksamen af 15. April d. A. en indgaaende Behandling og efter Ministeriets Ønske gennem Dekanen og de enkelte Faglærere forhandlet med Undervisningsinspektøren og en Række tilkaldte Censorer og Skolemænd om Eksamensfordringernes Indhold og Omfang. Fakultetet har derefter gennemarbejdet, paa flere Punkter ændret og suppleret sit Forslag, og tillader sig herved at fremsende dette i en i dets Møde den 9. Oktober enstemmig vedtagen Form (Bilag 1). Ligeledes fremsendes til Ministeriets Underretning en i samme Møde vedtaget Fakultets-Beslutning med nærmere Bestemmelse om eventuel Udførelse af ovennævnte Forslag (Bilag 2).

Fakultetet har med Glæde set, at Ministeriet har kunnet give den af Fakultetet foreslaaede *Tofagsordning med Speciale* sin principielle Tilslutning og har paa sin Side ønsket at tage Hensyn til de af Ministeriet fremsatte Forslag til Ændringer og andre Synspunkter vedrørende Skoleembedseksamen. Det har ogsaa under Forhandlingerne med Skolen vist sig at der paa de fleste Punkter har kunnet opnaas Tilslutning fra Skolens Side til det nu ændrede Forslag.

Med Hensyn til de i Ministeriets Skrivelse af 8. August fremsatte almindelige Bemærkninger ønsker Fakultetet at udtale følgende:

Angaaende *Prøverne i de fakultative Hjælpefag*, der oprindeligt er foreslaaet af Fakultetet, og som ønskes indført af Ministeriet, skal man henvise til de i Forslaget optagne Bestemmelser, der er udarbejdet under Samraad med Undervisningsinspektøren og de tilkaldte Skolemænd. Fakultetet skal fremhæve, at det ligeledes er i Overensstemmelse med Undervisningsinspektørens Ønske, at Prøver i Hjælpefag først kan finde Sted samtidig med eller efter Skoleembedseksamen.

Det er efter det teologiske Fakultets Ønske, som er udtrykt i vedlagte Skrivelse (Bilag 12), at der ikke er indrettet nogen Prøve i *Kristendomskundskab* som Hjælpefag, og heller ikke har det teologiske Fakultet ment at kunne imødekomme det fra Skolens Side udtalte Ønske om en Indskrækning af Fordringerne i *Kristendomskundskab* som Bifag ved Udeladelse af Fordringen om Kundskab i Græsk.

Med Hensyn til *Speciale* har Fakultetet ved Formuleringen af Bestemmelserne i de enkelte Fag saa vel som ved Valget af de anførte Eksempler søgt at imødekomme Ministeriets Ønske om tydeligt at tilkendegive, at Specialestudiet skal være kortere end det i mange Tilfælde hidtil har været. I Dansk og Engelsk vil Specialet komme til at omfatte enten eet større eller flere mindre Omraader; derimod er denne Ordning med Skolens Repræsentanters Billigelse ikke blevet indført i Tysk, Fransk, Latin, Græsk og Historie. I dette sidste Fag har man, ogsaa i Overensstemmelse med Skolens Repræsentanter, ment ikke, som af

Ministeriet foreslaaet, at burde afløse et kort Tidsafsnit af Danmarks eller Nordens Historie som Specialemne med Studiet af bestemte offentlige Institutioner eller en Bevægelse af politisk, social eller aandelig Art, men derimod at vælge et Baade- og, saaledes at der er Mulighed for Specialer af begge Arter.

Angaaende *Kundskabsstoffets yderligere Indskrænkning og den bestemte Angivelse af Fordringernes Omfang* har Drøftelsen med Skolemændene sat sig Spor i en Række Ændringer, saaledes at det nye Forslag i det hele og store tør betragtes som et Udtryk for, hvad saavel Fakultetet som Skolen anser for forsvarligt.

Med Hensyn til den *fastere Organisation af Undervisningen skal Fakultetet* først bemærke, at der allerede i en længere Aarrække i flere Fag har eksisteret Undervisningsplaner, som har muliggjort det for de Studerende at faa Overblik over, hvorledes de inden for en normal Studietid kunde faa fornøden Vejledning i deres Fag. Man har imidlertid nu i de enkelte Fag udarbejdet nye efter de ændrede Eksamensfordringer afpassede — Undervisningsplaner, ved hvilke der søges tilrettelagt en fast ordnet Undervisning med stadigt tilbagevendende vejledende Øvelser for Begyndere og med Gennemgang af det nødvendige Stof inden for en 4 à 5-aarig Turnus. Disse Undervisningsplaner — som hermed fremsendes til Efterretning for Ministeriet — maa imidlertid nærmere prøves ad Erfaringens Vej, hvorefter Fakultetet vil foretage de nødvendige Ændringer; Bekendtgørelse af Undervisningsplanerne vil ske gennem Fakultetet.

En sammenhængende Behandling af sociale og politiske Forhold kan efter Fakultetets Formening ikke kræves givet af Lærerne i Sprog og Litteratur, men maa henvises til Lærerne i Historie; derimod vil der ved Undervisningen i Sprog og Litteratur ofte være Anledning til at behandle Punkter, der har Tilknytning til de nævnte Forhold, og dette har da ogsaa allerede længe i stor Udstrækning fundet Sted.

For at gennemføre en Undervisning, der fuldt ud kan tilfredstille de Krav, som Skolens Repræsentanter og Fakultet er enige om, vil det, som det i Aarenes Løb fra Fakultetets Side stadig er blevet paapeget, i de fleste Fag være nødvendigt at tilvejebringe en *Undervisningshjælp*. Dette gælder i Latin og i de moderne fremmede Sprog, særlig til Stilskrivning, samt i Historie til eksaminatorisk Gennemgang af væsentlige Dele af det i dette Fag særlig tyngende Kundskabsstof. Under Hensyn til de vanskelige økonomiske Forhold har Fakultetet nøje overvejet, hvorvidt det var muligt at undlade nu at kræve en saadan Undervisningshjælp, men er kommet til det Resultat, at en saadan Hjælp vil være absolut nødvendig, hvis det skal lykkes at gennemføre, hvad der er Formaålet med de nu foreslaaede Ændringer af Skoleembedseksamen. Faglærerne i *Dansk* har ment at kunne undlade at forlange Undervisningshjælp, men ganske vist kun under den Forudsætning, at Docent Brøndum-Nielsens Docentur bliver forandret til et ekstraordinært Professorat. I de *moderne fremmede Sprog*, hvor Antal-

let af Studerende er særlig stort, kræver den praktiske Indøvelse i de moderne Sprogtrin og den dertil knyttede Stilskrivning et overordentlig stort Arbejde. I *Latin* har Begynderundervisningen i Stil allerede længe tynget stærkt paa Lærerne. Indføres nu Latin som Hjælpfag, vil Undervisningshjælp være aldeles nødvendig. I *Historie* er Antallet af Professorer uforandret siden 1870'erne, medens Elevantallet vel er bleven firedoblet (1923—24: 121), og Undervisningen, der tidligere (før 1883) saa godt som ikke var beregnet paa Forberedelse til en Embeds-eksamen, er nu helt igennem blevet tilrettelagt med et vidtgaende Arbejde for Professorerne med Gennemgang af store skriftlige Opgaver af en saa speciel Karakter, at de ofte kræver langvarige Undersøgelser. Om Professor K. Fabricius' særlige Betragtning henvises til Faglærernes Skrivelse (Bilag 11).

I Skoleembedseksamensfagene hindrer i det hele taget det overvældende daglige Arbejde med Eksamensstoffet Professorerne i at anvende tilstrækkelig Tid paa Vejledning af de Studerende, der driver særlige videnskabelige Studier; de til denne Eksamensundervisning forpligtede Professorer kan ikke uden største Besvær eller uden at skaffe sig ekstraordinær Tjenstledighed udføre det selvstændige videnskabelige Forskningsarbejde, der i Universitetsanordningen med Rette sidestilles med Undervisningspligten. Det kan neppe heller betragtes som urimeligt, at det filosofiske Fakultet nu faar tilstaaet en Undervisningshjælp, der for længst er ydet de fleste andre Fakulteter, ikke blot det medicinske og matematisk-naturvidenskabelige, men ogsaa det juridiske Fakultet, hvor der for nylig er indført fast Manuduktionshjælp. I det filosofiske Fakultet har man som bekendt kun haft saadanne Lektorer i Svensk og Tysk samt Kurser i Tillægsgag i Græsk og Latin beregnet paa Studerende fra andre Fakulteter.

Af alle disse Hensyn maa Fakultetet bestemt fastholde sit Krav om Indførelse af Undervisningshjælp. Idet man henviser til medfølgende Udtalelser fra Faglærerne i Tysk, Engelsk, Fransk, Latin og Historie, anmoder man derfor om, at der til dette Formaal maa blive stillet 15,000 Kr. aarlig til Universitetets Raadighed. Denne Sum ønskes samlet stillet til Fakultetets Raadighed, saaledes at den af Fakultetet fordeles paa de enkelte Fag efter hvert Aars Behov, foreløbig for et Tidsrum af 5 Aar, inden for hvilket efter den ny Undervisningsplan de Studerende skal kunne afslutte et Studium.

Undervisningshjælpen og den forlangte Sums Fordeling i Enkelt-heder kan efter Sagens Natur ikke forud beregnes med Sikkerhed. Det vil bero paa Deltagelsen inden for de forskellige Fag, hvor stort et Antal Kurser der maa indrettes. Under Hensyn til Beregning af tilsvarende Undervisning, særlig ved Statens Lærerhøjskole, mener man, at der gennemgaaende bør regnes med en Betaling af 8 Kr. pr. Undervisningstime. Da der imidlertid i Sprogene vil være et uforholdsmæssigt stort Arbejde med Stilretning, har man ment at maatte regne med særlig Betaling pr. Stilretningstime (paa gennemsnitlig 8 Stile).

Med Hensyn til *Undervisningshjælpens Form* skal Fakultetet udtale, at man principielt ikke ønsker Ansættelse af faste Medhjælpere (Lektorer), men, ogsaa under Hensyn til, at Erfaringer i denne Henseende bør indhentes, agter at stille de enkelte Fag frit med Hensyn til de Former, under hvilke den fornødne Hjælp tilvejebringes.

Angaaende de *fakultative Hjælpfag* skal Fakultetet, i Overensstemmelse med Skolemændenes Opfattelse, udtale, at det, bortset fra Latin, formentlig vil være muligt for de Studerende at tilegne sig de fornødne Kundskaber dels selvstændigt paa Grundlag af deres Studentereksamen, dels ved at følge enkelte Eksaminatorier, eventuelt Forelæsninger og Øvelser, inden for de forskellige Fag.

Ved § 4, 2. Stk. i Forslag til kongelig Anordning har Fakultetet ønsket at give *candidati (candidatæ) magisterii* og Magistre under Fakultetet Adgang til at underkaste sig *Tillægsprøver* i Fag, som ikke er Skolefag. Hensigten hermed har været at byde de Kandidater, som i deres Studietid ved Siden af Eksamensfagene har dyrket andre Emner, og dem, som efter deres Eksamen har anvendt nogen Tid paa saadanne Studier, en Mulighed for at gøre de derved erhvervede Kundskaber praktisk gældende. Overhovedet maa det anses for nyttigt, at der i Ikke-Skolefagene foruden de meget omfattende Magisterkonferenser ogsaa kan tages mindre Prøver. Naar man har ment, at kun *candidati (candidatæ) magisterii* og Magistre bør have Ret til at underkaste sig saadanne Prøver, har man ladet sig bestemme saavel af et praktisk som af et videnskabeligt Hensyn: det praktiske Hensyn ikke at lokke unge Studerende til at sætte hele deres Fremtid ind paa et fjernere liggende Studium, og det videnskabelig Hensyn ikke at skabe Specialister, som mangler et bredere almindeligt Grundlag for deres særlige Studium. Det er Fakultetets Anskuelse, at Prøverne i disse Tillægsfag bør holdes under lignende Former som Skoleembeds-eksamen, altsaa under Medvirkning af Censorer udnævnte af Ministeriet.

Med Hensyn til *Eksaminerne* har Fakultetet — i Overensstemmelse med Undervisningsinspektøren — foreslaaet Faldegrænsen sat til g eller en dertil svarende Gennemsnitskarakter af 4.

Fakultetet ønsker til Slut at udtale som sin Overbevisning, at de berettigede Krav, der fra Skolens Side kan stilles til dets Undervisning, for saa vidt denne tager Sigte paa Uddannelsen af de fremtidige Lærere, fuldt ud er imødekommet ved Forslaget. Naar dette saaledes vistnok bør erkendes, maa det paa den anden Side stærkt betones, at det kun er een Side af Universitetsundervisningen, der hermed er sket Fyldest. Universitetets Lærere har ikke blot en Ret, men ogsaa en Pligt til at vejlede de viderekomne Elever i det mere fremskredne videnskabelige Studium og til at dygtiggøre sig hertil gennem selvstændig Forskning, saaledes som det udtrykkelig er sagt i Universitetsanordningens § 1. Kun saafremt Forbindelsen mellem Universitetsundervisning og videnskabelig Forskning opretholdes ligeligt uden For-

fordeling til nogen af Siderne, kan den stadige Fornyelse, Undervisningen herigennem modtager, gøre denne fortsat frugtbringende for de Studerende.«

Herefter blev den ovenfor aftrykte Anordning af 29. November 1924 og Bekendtgørelse af 2. December 1924 udfærdigede.

Ved Finansloven for 1925—26 blev under Universitetets Udgiftspost g. 18. bevilget 10,000 Kr. til Afholdelse af Udgiften til Undervisningshjælp for Lærere under det filosofiske Fakultet som 1. Del af en 3-aarig Bevilling paa 10,000 Kr. aarlig, jfr. Rigsdagstid. 1924—25, TillægB., Sp. 1171—74. Med Hensyn til Ordningen af denne Undervisningshjælp vil nærmere Meddelelse blive givet i et senere Hefte af Aarbogen.

I Henhold til den ved den ministerielle Bekendtgørelse af 2. December 1924 II, 12 meddelte Bemyndigelse gav det filosofiske Fakultet under 10. Februar 1925 de Studerende, der gaar op til Skoleembeds-eksamen i *Maj—Juni 1925* eller i *December 1925—Januar 1926*, Ret til at indstille sig *enten* efter de gamle *eller* efter de nye Eksamensfordringer og til *at dele deres Eksamen* paa Betingelse af, at Eksamens sidste Del bestaaes senest i Eksamensterminen *Maj—Juni 1928*. (J. Nr. 120 b/25).

Bekendtgørelse af 11. Maj 1925 om Tillæg til Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 2. December 1924 angaaende Indretning af Skoleembeds-eksamen under det filosofiske Fakultet.

I Henhold til kongelig Anordning af 29. November 1924 om Skoleembeds-eksamen under det filosofiske Fakultet fastsætter Ministeriet herved følgende Tillægsbestemmelser til Ministeriets Bekendtgørelse af 2. December s. A. angaaende den nævnte Eksamen med Hensyn til Karakterberegningen for Kandidater, der indstiller sig til Skoleembeds-eksamen under det filosofiske Fakultet i Overgangstiden mellem den tidligere og den ved ovennævnte kongelige Anordning fastsatte Nyordning af nævnte Eksamen:

1. De Kandidater, der indstiller sig til fuldstændig Eksamen i tre Fag, faar, uanset om de indstiller sig efter de gamle eller de nye Fordringer, deres Eksamenskarakter beregnet som en Kvotient efter de hidtil gældende Regler. Til at bestaa Eksamen kræves som hidtil i hvert af de tre Fag en Kvotient af mindst $2\frac{1}{2}$.

2. De Kandidater, der indstiller sig til fuldstændig Eksamen i to Fag, faar deres Eksamenskarakter beregnet i Points.

3. Har en saadan Kandidat allerede bestaaet eet Fag efter den gamle Ordning, beregnes Karakteren i dette efter Reglerne i den nye Eksamensordning § 7, saaledes at der til Fagets Pointstal lægges det Antal Points, der fremkommer ved at multiplicere Fagkvotienten med

Differencen mellem Fagets Karakterantal efter den nye og den gamle Ordning. Til at bestaa den samlede Eksamen kræves 64 Points; dette gælder ogsaa for de Kandidater, der i det Fag, de har bestaaet efter den gamle Ordning, ikke har opnaaet en Kvotient, der svarer til det Pointstal, der kræves efter den nye Ordning.

Ved kgl. Anordning af 3. November 1924 blev det bifaldet, at Sang for Stud. mag. N. N.'s Vedkommende indgik som Bifag ved Skoleembedseksamen i Stedet for et af de i § 1 i kgl. Anordning af 16. Marts 1901 nævnte Fag. Ved Skrivelse af 12. November 1924 bifaldt Ministeriet at den paagældende Prøve ordnedes paa følgende Maade: Prøven omfatter Fagene 1) Tale- og Sangteori (en skriftlig og en mundtlig Prøve), 2) Stemmedannelse (en mundtlig Prøve) 3) Musikteori (en skriftlig og en mundtlig Prøve), 4) Musikhistorie (en mundtlig Prøve) og 5) Instrumentbrug (en praktisk Prøve).

Af disse Prøver afholdes de mundtlige Prøver i Tale- og Sangteori, Stemmedannelse, Musikhistorie og Musikteori paa Universitetet, medens de skriftlige Prøver i Tale- og Sangteori og Musikteori og Prøverne i Sang og Instrumentbrug afholdes i Studenterforeningens Syngeal. Ved den skriftlige Prøve i Musikteori gives der Eksaminanden Adgang til Brug af Flygel.

I Tale- og Sangteori, Stemmedannelse og Sang fungerer Stemme-fysiologen Viggo Forchammer som Eksaminator og Lærer ved det kgl. Døvstummeinstitut cand. theol. H. Bering Liisberg som Censor. Eksaminator stiller den skriftlige Opgave i Tale- og Sangteori. I Musikteori fungerer Docent Abrahamsen som Eksaminator og Dr. phil. Torben Krogh som Censor. Eksaminator stiller de skriftlige Opgaver i Musikteori.

I Instrumentbrug gives Opgaven og bedømmes Prøven af alle de nævnte Eksaminatorer og Censorer i Forening. (J. Nr. 336/24).

Ved Skrivelse af 27. Februar 1925 bifaldt Ministeriet, at en af Stud. mag. N. N. i Eksamensterminen Januar 1925 aflagt Eksamen i klassisk Filologi som Hovedfag til Skoleembedseksamen efter kgl. Anordning af 16. Marts 1901 maatte sidestilles med en fuldstændig Skoleembedseksamen efter kgl. Anordning af 29. November 1924. (J. Nr. 120 a/25).

β. Magisterkonferens i semitisk Filologi med Assyrisk-Babylonisk som Hovedfag (indrettet Juni 1924).

Assyrisk-Babylonsk.

1. Kandidaten skal kende grundtrækkene af den sumeriske grammatik og være nøje fortrolig med den assyriske. Han skal have overblik over Sumer, Akkad og Assurs politiske historie og være orienteret i deres kulturelle, religiøse og litterære forhold. Han maa, naar der kan gives ham lejlighed dertil, have nogen øvelse i læsning af originaler.

Følgende kileskrift-texter opgives som læste:

1. Af Delitzsch: Assyrische Lesestücke 5, texterne s. 53—94 og 131—48.
  2. Et udvalg sumeriske texter af omfang som Cuneiform Texts XXI pl. 1—39.
  3. Prolog, epilog og halvdelen af §§ i Codex Hammurabi.
  4. Ca. $\frac{1}{3}$ af de juridiske texter i Sem. Stud. Ser. 9. 10. 14.
  5. Sargon, 8me. campagne ed. Th. Dangin.
Assurbanipals annaler (Sem. Stud. Ser. 2).
Nabonid-texten (Sem. Stud. Ser. 5).
  6. Et udvalg af religiøse (episke, lyriske, rituelle) texter, 1200 linjer.
2. Kandidaten kan særlig fremhæve den sproglige eller den historisk-litterære side af studiet. Lægges hovedvægten paa den sproglige side af studiet, opgives som læst et udvalg af kileskrift-texter, udover og af samme omfang som det under nr. 1, 2—6 nævnte pensum; der vælges dels texter af forskellig art fra sprogligt betydningsfulde perioder, dels prøver af de i grundspørgene forekommende sproglige hjælpemidler. Kandidaten maa have et omfattende kendskab til den videnskabelige litteratur om sumerisk og assyriske grammatik og om det assyriske forhold til de beslægtede sprog. Han maa desuden have studeret kileskriftens historie og kileskriftens tydnings historie.

Lægges hovedvægten paa den historisk-litterære side, opgives som læst et udvalg af historisk og litterært repræsentative texter udover og af samme omfang som det under 1, 2—6 nævnte pensum. Kandidaten maa endvidere have foretaget et grundigt studium af de politiske, kulturelle (herunder religiøse) og litterære forhold paa grundlag af de nyeste haandbøger og monografier. Yderligere maa han være orienteret i spørgsmaalene om den babyloniske kulturs indflydelse paa andre oldtidskulturer.

3. Indenfor det valgte hovedomraade skal kandidaten opgive et ikke for snævert afgrænset speciale som studeret efter kilderne og med indgaaende benyttelse af vedkommende videnskabelige litteratur.

Exempler paa specialer:

Sproglige: Det assyriske sprogs forhold til beslægtede sprog. — En betydningsfuld periode af den sumeriske eller assyriske sprog-historie. — En hovedside af den assyriske eller sumeriske grammatik.

Historisk-litterære: Sumerer og Semiter før Hammurabi's Dynasti. — Hammurabi's Tid. — Den nybabylonske periode. — Assyrien før — henholdsvis under — Sargoniderne. — Sumerisk religion. — Kultus i Akkad og Assur. — Den »videnskabelige« litteratur. — Den babyloniske og bibelske oldtidshistorie.

Hebraisk.

Der kræves sikkerhed i grammatikken efter en middelstor fremstilling. Israels historie og litteraturhistorie maa kendes i grundtrækene. Af det gamle testamente opgives som læst: Genesis, 25 cap. profeter, 25 salmer og 25 cap. historisk litteratur.

Arabisk.

Der kræves sikkerhed i grammatikken efter en mindre fremstilling. Der opgives som læst 50 sider prosa, f. ex. af Brünnow-Fischer: Arabische Chrestomathie.

Kandidaten skal have et overblik over de semitiske sprog i overensstemmelse med de almindelige regler for magisterkonferens i semitisk filologi.

8. Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.*a. Bekendtgørelse af 18. Februar 1925 angaaende Magisterkonferenser under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.*

I Henhold til den ved Anordning af 7. Maj 1915 om Magisterkonferenser under det filosofiske og det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet givne Bemyndigelse fastsætter Ministeriet herved følgende Bestemmelser angaaende Afholdelse af Magisterkonferenser under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

§ 1.

Konferensen bestaar af to Prøver, første og anden Del.

§ 2.

Konferensens første Del bestaar af en af Fakultetet fastsat Prøve omfattende de Bifag eller forberedende Discipliner, der nødvendigt henhører til det Fagomraade, indenfor hvilket Konferensen ønskes taget. Prøven er skriftlig, praktisk og mundtlig efter Fakultetets nærmere Bestemmelse.

Den, der har bestaaet Forprøven af den ved Anordning af 13. Aug. 1924 indrettede Skoleembedseksamen i den matematisk-fysiske Faggruppe, kan, forsaavidt Prøven er bestaaet med et godt Resultat, af Fakultetet fritages for at underkaste sig første Del af en Magisterkonferens i et under denne Faggruppe hørende Fag.

§ 3.

Stk. 1. Konferensens anden Del kan tages i ethvert under Fakultetet hørende Fag i Overensstemmelse med de Regler, som Fakultetet til enhver Tid fastsætter i sine Studieplaner. Den omfatter efter Omstændighederne et Hovedfag eller et Hovedfag med dertil naturligt henhørende Bifag og bestaar i skriftlige, praktiske og mundtlige Prøver. Kandidaten maa opgive en ikke for snævert begrænset Del af Hovedfaget som Speciale.

Stk. 2. Fakultetet har i ethvert forekommende Tilfælde at afgøre, hvorvidt den af Kandidaten valgte Kombination af Fag samt det deri opgivne er fyldestgørende, ligesom det bestemmer, hvilke af dets Lærere der skal forestaa Prøvens Afholdelse.

Stk. 3. Ved Prøven skal der forelægges Kandidaten en Hovedopgave samt flere mindre Opgaver. Mellem Hovedopgaven og de mindre Opgaver maa der højst hengaa 6 Maaneder. Til Besvarelse af Hovedopgaven tilstaaes der Kandidaten en Tid af mindst 4 Uger, og han maa ved dens Udarbejdelse benytte ethvert Hjælpemiddel, der er fornødent til selvstændig Besvarelse af Opgaven. Fakultetet kan tillade, at et i Løbet af Studietiden udført videnskabeligt Arbejde træder i Stedet for Hovedopgaven, ligesom de mindre Opgaver helt eller delvis vil kunne erstattes af Kursusarbejder.

Stk. 4. Den mundtlige Del af Prøven bestaar i Eksamination i hele det opgivne Fagomraade og i en følgende offentlig Forelæsning over et opgivet Emne, holdt med 2—8 Dages Forberedelsestid.

§ 4.

Naar en Kandidat, der har bestaaet Konferensens første Del, ved Besvarelse af sin Hovedopgave ved Konferensens anden Del har lagt tilstrækkelig Modenhed og Kundskab for Dagen, men iøvrigt ikke har gjort Fyldest, kan Fakultetet, efter Indstilling af de ved Prøven fungerende Universitetslærere, tillade ham indenfor en Frist af højst eet Aar fra Forelæggelsen af den sidste mindre Opgave at underkaste sig Prøven til anden Del endnu en Gang, uden at der forelægges ham nogen ny Hovedopgave til Besvarelse.

§ 5.

Udfaldet af Prøven betegnes med Karakteren »bestaaet« eller »ikke bestaaet«.

§ 6.

Stk. 1. Naar en Kandidat, der har bestaaet Skoleembedseksamen i en af de under Fakultetet hørende Faggrupper, underkaster sig en Magisterkonferens, kan Fakultetet tillade, at den Del af Konferensen, som svarer til den allerede bestaaede Prøve, bortfalder.

Stk. 2. En magister scientiarum kan erhverve samme Rettigheder som den, der har taget Skoleembedseksamen i den Faggruppe, under hvilken hans Magisterkonferens hører, ved at underkaste sig en af Fakultetet fastsat Tillægsprøve, omfattende de Fag, i hvilke han ikke har aflagt fornøden Prøve ved Magisterkonferensen.

Stk. 3. En Kandidat, der har bestaaet en af de i Stk. 1 og 2 omhandlede Prøver, kaldes *magister scientiarum et candidatus magisterii*.

§ 7.

Disse Bestemmelser træder straks i Kraft.

β. Medhjælpssum for Professor, Dr. Nørlund til Udførelsen af matematiske Beregninger.

Ved Finansloven for 1925—26 blev under Universitetets Udgifts-post a. 3., Medhjælpssummer ved Universitetet, bevilget 1,500 Kr. aarlig til Professor, Dr. Nørlund til Medhjælp til Udførelsen af matematiske Beregninger, jfr. Rigsdagstidende 1924—25, Tillæg A., Sp. 1869—72.

Professor Nørlunds Andragende, der som det vil ses af nedens- staaende, gik ud paa Oprettelse af en honorarlønnet Stilling som videnskabelig Assistent, hvilket Ministeriet ikke mente at kunne stille Forslag om, og som indsendtes 13. Juni 1924 med Fakultetets og Konsistoriums Anbefaling til Ministeriet, var saalydende:

»Jeg tillader mig herved ærbødigt at ansøge om Oprettelsen af en honorarlønnet Stilling som videnskabelig Assistent hos Undertegnede Professor i Matematik.

Medens de videnskabelige Assistentstillinger i Almindelighed er knyttet til et Institut, saa er det særlige Forhold, som betinger, at jeg — uden at være Institutbestyrer — tillader mig at fremkomme med denne Ansøgning, Forhold som næppe vil findes hos Universitetets andre Lærere. Mine Arbejder ligger saa at sige paa Grænsen mellem de eksperimentelle Videnskaber og Matematiken, dels derved, at de delvis tager direkte Sigte paa Anvendelser, dels derved at de kræver meget omfattende Beregninger nemlig saavel Formelregninger som egentlige numeriske Beregninger, hvorved den samme Operation maa gentages flere tusinde Gange. Disse Beregninger kan sidestilles med de eksperimentelle Arbejder, som udføres paa Universitetets videnskabelige Instituter og med de Beregninger, som udføres paa det astronomiske Observatorium; de Grunde, som har medført Oprettelsen af en Række Assistentstillinger ved disse Instituter, kan derfor ogsaa anføres til Støtte for denne Ansøgning. Det vilde nemlig i væsentlig Grad hæmme min Virksomhed, hvis jeg i stor Udstrækning skulde anvende min Tid til Beregninger af den ovennævnte Art.

Til Støtte for Ansøgningen tillader jeg mig endvidere at anføre, at jeg allerede i en længere Aarrække har haft saadan Assistance, som den jeg nu ansøger om, nemlig først i 10 Aar ved Universitetet i Lund og derefter i den korte Tid jeg har været knyttet til Københavns Universitet takket være særlige Bevillinger fra Rask-Ørsted Fondet og fra Carlsbergfondet. Men disse Bevillinger har haft en ekstraordinær Karakter, og de var motiveret med, at det drejer sig om Assistance til et enkelt bestemt Arbejde. De nævnte Fonds Bestyrelser vil ikke være villige til at bevillige Penge til et Formaal som det her omhandlede. Da jeg i en Aarrække vil behøve Assistance til Beregninger, vil det være af stor Værdi for mig at erholde en mere varig Medhjælp ved Siden af den ekstraordinære Assistance, som jeg muligvis ogsaa i Fremtiden fra Tid til anden kan haabe at opnaa ved Tilskud fra de omtalte Fonds.

Det er Hensigten, at vedkommende Assistent skulde deltage i Udførelsen af Beregninger etc. cirka 6 Timer daglig samt desuden i ringere Grad medvirke ved Undervisningen. Da der for et saadant Arbejde maa fordres en betydelig Modenhed samt Evne til at udføre matematiske Beregninger og tillige omfattende Kundskaber, anholder jeg om, at det aarlige Honorar maa sættes til 3,600 Kr. + midlertidigt Tillæg.«

9. Undervisning i teoretisk Pædagogik for Lærere og Lærerinder ved Statens højere Almenskoler. (J. Nr. 174/24.)

Efter at Docent, Dr. phil. Oscar Hansen paa Grund af Svagelighed var afskediget fra Stillingen som Leder af det i Henhold til Lov om højere Almenskoler m. m. af 24. April 1903 oprettede Kursus i teoretisk Pædagogik for Lærere og Lærerinder ved Statens højere Almenskoler gav Ministeriet i Skrivelse af 21. Marts 1924 Konsistorium Meddelelse om en paatænkt Nyordning af denne Undervisning. Efter at Konsistorium herom havde modtaget Udtalelser fra det filosofiske og det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet tilskrev det 11. Novbr. 1924 Ministeriet saaledes:

»I Skrivelse af 21. Marts d. A. har det høje Ministerium meddelt Konsistorium en nærmere udformet Nyordning, som Ministeriet paa-tænkte at indføre med Hensyn til Undervisningen i teoretisk Pædagogik for Lærere og Lærerinder ved Statens højere Almenskoler, idet daværende Rektor ved Østre Borgerdydskole Julius Nielsen, efter at være fratraadt sin Stilling som Rektor, tænktes ansat som Lektor ved en anden Statsskole i København med reduceret Timetal og samtidig beskikket til at holde Forelæsninger for de vordende Lærere over teoretisk Pædagogik.

Efter at være gjort bekendt med Ministeriets Skrivelse har det filosofiske Fakultet overfor Konsistorium udtalt dels, at Fakultetet gaar ud fra, at Universitetet, saafremt Nybesættelsen af Lektoratet i Pædagogik eller en Omordning af Stillingen skulde blive aktuel, forinden Afgørelse træffes, vil faa Lejlighed til at udtale sig om Sagen, dels, at det, saasnart Forholdene tillader det, ønsker at fremsætte Forslag om Oprettelsen af en Lærerpost i Pædagogik under Fakultetet.

Disse Udtalelser, som Konsistorium kan give sin Tilslutning, tillader man sig herved efter Fakultetets Ønske at bringe til det høje Ministeriums Kundskab.«